

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA MLÉKO

PROSINEC
2008

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Agra Europe
Česká zemědělská univerzita, Praha
Českomoravská společnost chovatelů, a. s., Hradištko pod
Medníkem
Českomoravský svaz mlékárenský, Praha
Český statistický úřad, Praha
Dairy Markets Weekly
Evropská komise
FAO (Food and Agriculture Organization
of the United Nations) - Organizace pro výživu a zemědělství
FAPRI (Food and Agricultural Policy Research Institute)
Generální ředitelství cel, Praha
MILCOM, a. s., – Výzkum. ústav mlékáren., Praha
Ministerstvo financí České republiky
Ministerstvo zemědělství
OECD (Organisation for Economic Co-operation and
Development) Organizace pro ekonomickou spolupráci
a rozvoj
Ministerstwo Rolnictwa i rozwoju wsi, Warszawa
Agencja rynku rolnego, Warszawa
Státní zemědělský intervenční fond, Praha
Svaz chovatelů černostrakatého skotu ČR, Praha
USDA (U. S. Department of Agriculture) - Ministerstvo
zemědělství USA
Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha
WTO (World Trade Organisation) - Světová obchodní organizace
ZMP (Zentrale Markt und Preisberichtsstelle für Erzeugnisse der
Land-, Forst- und Ernährungswirtschaft GmbH) - Ústředí
tržního a cenového zpravodajství pro zemědělské, lesnické
a potravinářské výrobky, s. r. o., Bonn

Odbor živočišných komodit MZe

Autorky:

Ing. Marie Hrubá MZe
Ing. Zdeňka Veselá MZe

Ředitel odboru:

Ing. Jiří Machek MZe

*Autorky touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím
a jejich odborným pracovníkům.*

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici na Zemědělských agenturách
a pozemkových úřadech MZe, na okresních pracovištích Agrární komory
a v budově Ministerstva zemědělství.

Situační a výhledová zpráva je také k dispozici na internetové adrese: <http://www.mze.cz>.

Vydalo Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha I

internet: www.mze.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-766-4, ISSN 1211-7692, MK ČR E 11003

Tisk a distribuce TYPO – J. Jehlička, Třebichovice 9, 237 06 p. Libušín, e-mail: typo.jj@volny.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
MLÉKO

PROSINEC 2008

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Regulace trhu s mlékem a mléčnými výrobky	6
Zahraniční trhy	16
Produkce a užití mléka v ČR	42
Bilance produkce a užití mléka	48
Zpracovatelský průmysl	50
Spotřeba mléka a mlékárenských výrobků	68
Cenový vývoj	69
Zahraniční obchod	81
Textová příloha	99
Kontrola mléčné užitkovosti	99
Sektor mléka z pohledu Evropské unie	112
Tabulková příloha	114

ÚVOD

Tato situační zpráva hodnotí situaci na trhu mléka a mléčných výrobků v České republice, v Evropské unii a ve světě. Dále jsou zde obsažena aktuální legislativní opatření České republiky týkající se komodity mléko. Toto vydání navazuje na zprávy vypracované v předchozích obdobích. Poslední situační a výhledová zpráva Mléko byla vydána v prosinci 2007.

Při zpracování této situační a výhledové zprávy byly použity zejména údaje Českého statistického úřadu, informace MZe ČR, informace SZIF, informace Českomoravského svazu mlékárenského, informace EK.

SOUHRN

V červenci 2007 v Evropské unii vstoupila v platnost opatření čtvrtého roku reformy Společné zemědělské politiky. V sektoru mléka a mléčných výrobků se snížila intervenční cena másla na 246,39 EUR/100 kg a nákup másla do intervenčních skladů byl omezen na 40 tis. tun v termínu od 1.3. do 31.8. 2008. Další opatření reformy z roku 2003 byly ukončeny v roce 2006, tzn. že intervenční cena sušeného odstředěného mléka a kompenzační platby za snížení intervenčních cen placené producentům za tunu referenčního množství mléka zůstaly v roce 2007 na úrovni roku 2006.

Dočasná zvýšená poptávka na globálním mléčném trhu v roce 2007 umožnila nárůst cen mléčných výrobků na světových trzích a tím zajistila dočasnou konkurenceschopnost evropské produkce natolik, že Evropská komise stanovila od 15. června 2007 sazby vývozních náhrad pro mléko a mléčné výrobky pro vývoz do třetích zemí v nulové výši.

Vysoká poptávka po surovině a výrobcích z mléka na unijním a světovém trhu v roce 2007 ovlivnila i situaci na českém trhu. Cena zemědělských výrobců za mléko I. a vyšší třídy jakosti, po stagnaci v první polovině roku 2007 na úrovni okolo 7,80 Kč/l, se od července 2007 zvyšovala až na 9,99 Kč/l v prosinci 2007. Během roku se cena zemědělských výrobců zvýšila o téměř 28 %. Na růst cen za mléčnou surovinu reagovaly i ceny průmyslových výrobců a spotřebitelské ceny.

Vývoj v zemědělství v roce 2007 zaznamenal jen mírné snížení objemu produkce mléka. Celková roční produkce 2 683,5 mil. litrů mléka představovala meziroční pokles o 0,4 %. Ve srovnání s poklesem produkce o 1,6 % v předchozím roce (2006/2005) došlo v roce 2007 ke zpomalení tempa poklesu výroby mléka. Na zpomalení poklesu produkce mléka se podílel výrazný meziroční růst průměrné užitkovosti o 2,8 %. Celkový prodej mléka (dodávky a přímý prodej) zaznamenal mírný růst o 0,2 % vlivem vysoké tržnosti mléka.

Veškerá opatření v rámci Společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky administruje Státní zemědělský intervenční fond.

V systému mléčných kvót bylo ke dni 1. března 2007 přiděleno stávajícím a novým producentům 50 000 tun mléka pro dodávky. Ke dni 1. března 2008 bylo z národní rezervy vyčleněno 22 000 tun mléka pro dodávky a 200 tun mléka pro přímý prodej, které byly přiděleny stávajícím a novým producentům. V kvótovém roce 2007/2008 bylo celkem dodáno 2 696 957,198 tun mléka a vnitrostátní kvóta pro dodávky byla plněna na 98,59 %. Při porovnání s předchozím rokem bylo v kvótovém roce 2007/2008 dodáno o 0,56 % více mléka. Vnitrostátní kvóta pro přímý prodej byla v roce 2007/2008 plněna na 84,94 %.

Z dalších tržních opatření v rámci Společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky se na vývoji trhu v České republice podílely vývozní subvence na podporu vývozu do třetích zemí. V roce 2007 byla na podporu vývozu mlékárenských výrobků vyplacena z rozpočtu Evropské unie částka 180 875 tis. Kč. S ohledem na příznivou situaci na světovém trhu se od 15. 6. 2007 neposkytovaly žádné vývozní subvence.

Na podporu „školního mléka“ bylo v roce 2007 vyplaceno celkem 57 416 tis. Kč, z toho z rozpočtu České republiky 42 482 tis. Kč a z rozpočtu Evropské unie 14 934 tis. Kč.

Na poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi bylo z rozpočtu Evropské unie vyplaceno celkem 1 480 tis. Kč.

Mlékárenský průmysl na území České republiky nakoupil v roce 2007 od českých producentů celkem 2 381,2 mil. litrů mléka, tj. o 2,2 % více než v roce 2006. Zvýšení nákupu v objemu představovalo 51,6 mil. litrů, avšak část nakoupeného mléka, cca 6,4 % z nákupu, byla vyvezena k dalšímu zpracování mimo území České republiky. Objem a struktura výroby mlékárenských výrobků v České republice byly v roce 2007 ovlivněny konkurenčními dovozy a zvýšenou poptávkou u některého sortimentu. Meziročně se snížila výroba másla a výroba přírodních sýrů vlivem růstu dovozu těchto výrobků. Meziroční zvýšení výroby bylo zaznamenáno u výroby konzumního mléka, smetan, zakysaných mléčných výrobků, tvarohů a sušeného odstředěného mléka vlivem růstu domácí i zahraniční poptávky.

Spotřeba mléka a mléčných výrobků v roce 2007 oproti roku 2006 výrazně stoupla na 244,6 kg na obyvatele a rok. Meziroční růst představoval 5,2 kg (2,2 %). Došlo ke zvýšení spotřeby sýrů o 0,3 kg, tvarohů o 0,1 kg a ostatních mléčných výrobků (zakysané mléčné výrobky, smetany, tvarohové speciality, pudinky) o 0,6 kg za současného poklesu spotřeby konzumního mléka o 1,5 kg.

Domácí trh s mlékem a mlékárenskými výrobky v roce 2007 byl ovlivněn růstem zahraničního obchodu. Obchodní bilance skončila přebytkem 5,5 mld. Kč, což v porovnání s rokem 2006 představuje zvýšení o 29,8 %.

Hodnota vývozu se meziročně zvýšila o 26,15 % na téměř 15 mld. Kč především v důsledku nárůstu objemu vývozu mléčné suroviny a dále dosažením vyšších vývozních cen. V roce 2007 se zvýšil vývoz mléčné suroviny na 401 450 tun, tj. meziroční růst o 90 tis. tun. Rovněž se zvýšil vývoz sušených mlék, zakysaných mléčných výrobků a másla. Snížil se vývoz sýrů.

Hodnota dovozu mléka a mléčných výrobků se meziročně zvýšila o 24,1 % na 9,4 mld. Kč. V komoditním vyjádření vzrostl v roce 2007 dovoz u většiny výrobků. K významnému růstu dovozu došlo u sýrů, zejména u sýrů čerstvých a tvarohů, dále u Eidamu apod. Dovoz přírodních sýrů a tvarohů dosáhl 47 % tuzemské produkce.

Vývoj v roce 2008 doznal v porovnání s předchozím zcela mimořádným rokem zásadních změn. Naprosto změněná situace je v cenách placených producentům za mléko. Vysoká cena dosažená v roce 2007 zaznamenává v roce 2008 postupný návrat na úroveň roku 2006. Tato skutečnost je způsobena dopadem globální krize, návratem konkurence dalších světových mlékárenských oblastí na světové trhy a stagnací prodeje na komunitárním trhu.

Tyto skutečnosti ovlivnily i mlékárenství v České republice v roce 2008. Podle předběžných výsledků za leden až září se v roce 2008 zastavil každoroční růst domácí spotřeby a snížil se odbyt českých výrobků na tuzemském trhu následkem vysokých dovozů, kterých bylo dosaženo v předchozích letech. Důsledkem je meziroční snížení výroby u převážné většiny sortimentu mléčných výrobků. Po několika úspěšných letech došlo k meziročnímu snížení výroby zakysaných mléčných výrobků, a to o 8,7 mil. litrů (o 5,5 %) v důsledku poklesu exportu na evropské trhy. Pokračoval pokles výroby přírodních sýrů, meziročně o 2,7 tis. tun, vlivem snížení domácí spotřeby. Rovněž pokles zaznamenala výroba tavených sýrů, smetanových krémů, tvarohových dezertů, pudinků. Pokles zaznamenávají i přebytkové komodity – máslo a sušené odstředěné mléko. Snížený odbyt domácí produkce vede v roce 2008 ke hromadění zásob sušených mlék, másla a sýrů.

Ceny zemědělských výrobců zaznamenávají od ledna 2008 do října pokles o 26 %, konkrétně z 10,08 Kč (leden 2008) na 7,46 Kč (říjen 2008). Obdobným tempem se snižují ceny průmyslových výrobců u mléčných výrobků. Spotřebitelské ceny nekopírují poklesy cen mléčné suroviny a cen průmyslových výrobců.

Rovněž je v roce 2008 zaznamenán meziroční pokles v zahraničním obchodu. Obchodní bilance za období leden až září 2008 sice skončila přebytkem 2,7 mld. Kč, ale v porovnání s rokem 2007 došlo

k poklesu o 34 %. Oproti roku 2007 došlo k propadu vývozu i dovozu. Hodnota vývozu se meziročně snížila o 15,5 % na 9,3 mld. Kč. Snížil se objem vývozu u zahuštěných mlék, u zakysaných mléčných výrobků a u másla. Vývoz sýrů v roce 2008 zaznamenává stagnaci. Meziroční růst byl dosažen u vývozu nezahuštěných mlék, zejména u vývozu mléčné suroviny. Za 9 měsíců bylo vyvezeno do zahraničí odbytovými družstvy a tuzemskými mlékárnami 340,4 tis. tun syrového kravského mléka, tj. cca 16,5 % dodávek, z toho z nákupu tuzemskými mlékárnami bylo vyvezeno 6,8 % nakoupeného množství, tj. cca 127 tis. tun.

Hodnota dovozu (9 měsíců 2008) se meziročně snížila o 4,2 % na 6,5 mld. Kč. U dovozu byl zaznamenán meziroční pokles u zahuštěných mlék a u sýrů. Mírné zvýšení zaznamenal dovoz zakysaných mléčných výrobků. Dovoz mlék nezahuštěných a másla zaznamenal stagnaci.

Evropská unie v rámci dlouhodobého sjednocení a zjednodušení pravidel pro všechny zemědělské komodity vydala nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“), v platném znění. Toto nařízení vstoupilo v platnost 1. ledna 2008 a nahrazuje mimo jiné od 1. července 2008 nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky, v platném znění. Rovněž vstupují v platnost i mnohá horizontální nařízení.

Nařízením Rady (ES) č. 248/2008, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o vnitrostátní kvóty pro mléko, byly zvýšeny od 1. dubna 2008 kvóty pro mléko všem členským státům o 2 %. V případě České republiky byly vnitrostátní kvóty pro mléko zvýšeny od 1. dubna 2008 o 54 758,620 tun, tj. na celkových 2 792 689,620 tun. 54 758,620 tun bylo přerozděleno do rezerv následovně: 50 000 tun do rezervy pro dodávky a 4 758,620 tun do rezervy pro přímý prodej.

REGULACE TRHU S MLÉKEM A MLÉČNÝMI VÝROBKY

- I. Regulace vnějšího agrárního trhu s mlékem a mléčnými výrobky
- II. Regulace vnitřního agrárního trhu s mlékem a mléčnými výrobky
- III. Přímé platby
- IV. Legislativní opatření

I. Regulace vnějšího agrárního trhu s mlékem a mléčnými výrobky

Regulace vnějšího agrárního trhu s mlékem a mléčnými výrobky je prováděna prostřednictvím obchodních mechanismů, mezi které náleží:

- **výše celních sazeb**, kde je nutné vzít v úvahu i další opatření, která ovlivňují výši konečně uplatněné celní sazby při propouštění zboží do volného oběhu (preferenční sazby, celní kvóty, ochranná opatření atd.)
- **dovozní a vývozní licence**
- **záruky (jistoty)**
- **vývozní subvence (náhrady)**
- **kontrolní mechanismy.**

Celní sazby

Vstupem České republiky do Evropské unie dnem 1. 5. 2004 převzala Česká republika celní legislativu Evropské unie, včetně celního sazebníku a obchodně politických opatření. Integrovaný společný celní sazebník EU je vydáván v Úředním věstníku Evropské unie. **Od 1. ledna 2009 je platné nařízení Komise (ES) č. 1031/2008** (Ústřední věstník Evropské Unie, L 291, svazek 51, 31. října 2008), kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku).

Obchodní vztahy Evropského společenství se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod a meziregionálních iniciativ a ujednání, např. Evropské sdružení volného obchodu (samotné obchodní ujednání v obchodu s některými zemědělskými výrobky), dále dohody typu zóny volného obchodu (oblast středomoří) a dohody o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí. Mezi Evropským společenstvím a mimoevropskými vyspělými zeměmi existují i některá komoditní ujednání preferenčního charakteru, např. vývoz sýrů do USA, Kanady.

Statistický systém sledující pohyb zboží mezi členskými státy EU, tj. mezi Českou republikou a ostatními členskými státy EU se nazývá Intrastat.

Od 1. 1. 2009 dochází k významným změnám ve vykazování zboží sledovaném v Intrastatu. Mění se mimo jiné limit hodnoty zboží odeslaného nebo přijatého z jiného členského státu od počátku roku 2009. **Práh pro vykazování v roce 2009 bude činit 8 miliónů Kč** fakturované hodnoty zboží **odeslaného** do ostatních členských států EU i **přijatého** z ostatních členských států EU, přičemž zpravodajská jednotka, která překročila osvobozující práh v roce 2008 (2 nebo 4 milióny Kč), musí vykazovat údaje do Intrastatu nejméně do konce roku 2009.

Další významnou změnou je **povinné uvádění údaje o vlastní hmotnosti** do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky. Tyto údaje byly nepovinné a proto bylo v 1/3 členských států upuštěno od jejich sledování. Vzhledem k tomu, že se ztrácela logická kontrola nad výkazy je uvádění například hmotnosti i počtu kusů živých zvířat od 1. 1. 2009 povinné.

Vydávání licencí pro mléčné výrobky, skládání záruky (jistoty)

Cílem licencí vždy bylo zajistit řádnou správu společné organizace trhů. Režim licencí je stále považován za nejvhodnější mechanismus pro sledování některých zemědělských produktů dovezených v rámci preferenčních režimů, a to vzhledem ke snížené celní sazbě v rámci preferenčního režimu a nevyhnutelné potřebě předvídat vývoj na trhu s určitými produkty.

Produkty pro které se předkládá dovozní licence jsou uvedeny v čl. 1 odst. 2 písm. a) nařízení Komise č. 376/2008. Toto nařízení bylo zásadním způsobem novelizováno nařízením Komise (ES) č. 514/2008, které z důvodů snížení administrativní zátěže a zjednodušení režimu stanovuje od 1. července 2008 povinnost dovozních licencí pro mléko a mléčné výrobky pouze v rámci preferenčních režimů.

Vývoz mléka a mléčných výrobků podléhá předložení licence pouze tehdy, chce-li vývozce nárokovat příslušnou vývozní subvenci nebo vyvážet produkty v rámci kvót (USA, Kanada, Dominikánská republika). Seznam výrobků, pro které je stanovena subvence, je uveden v aktuálním nařízení o subvencích.

Záruka je na SZIF přijímána v Kč. Přepočet EUR na CZK je realizován dle směnného kurzu EUR/CZK naposledy stanoveného ECB před prvním dnem měsíce, kdy došlo k rozhodné skutečnosti (čl. 11 nařízení Komise ES č. 1913/2006). Rozhodná skutečnost pro směnný kurz u záruky na vydání licence je den přijetí záruky na SZIF dle čl. 10 nařízení Komise ES č. 1913/2006, aktuální částku záruky sděluje Oddělení vydávání vývozních a dovozních licencí SZIF.

Vývozní subvence (náhrady)

Vývozcům ze Společenství jsou z prostředků Evropského zemědělského orientačního a garančního fondu poskytovány vývozní subvence, jež mají zajistit konkurenceschopnost jejich zboží na světovém trhu. Tyto prostředky jsou poskytovány od 1. 5. 2004 vývozcům prostřednictvím SZIF. O vývozní subvence se musí požádat v zemi, ve které se podává vývozní prohlášení a to i v případě, že je vývozní licence vydaná v jiném členském státě.

Celkem za rok 2007 byly z rozpočtu EU vyplaceny vývozní subvence na mléko a mléčné výrobky celkem 180 875 tis. Kč, z toho na máslo 86 017 tis. Kč, na máslový tuk 3 170 tis. Kč, na sušené odstředěné mléko 79 tis. Kč, na sýry 55 106 tis. Kč a na sušené plnotučné mléko 36 503 tis. Kč. Nařízením Komise (ES) č. 660/2007 ze dne 14. června 2007, kterým se stanoví vývozní náhrady pro mléko a mléčné výrobky nebyly, s ohledem na situaci na trhu s mlékem a mléčnými výrobky, stanoveny žádné vývozní náhrady, tzn., že se od 15. 6. 2007 neposkytují žádné vývozní náhrady na mléko a mléčné výrobky.

Horizontálním NK č. 1454/2007, stanovující společná pravidla pro zavedení nabídkového řízení pro určení vývozních náhrad u některých zemědělských produktů, se nahrazuje od 1. července 2008 NK 580/2004, stanovující režim výběrového řízení na sazbu vývozní subvence pro některé mléčné výrobky. Tímto muselo být novelizované NK č. 581/2004, vyhlašující nabídkové řízení na máslo a máselný olej a NK č. 582/2004 vyhlašující nabídkové řízení na sušené odstředěné mléko. V rámci zjednodušení režimu byla tato nařízení sjednocena a nahrazena společným NK č. 619/2008, které je použitelné od 1. července 2008. Stálé tendry na vývozní subvence se otevírají na následující výrobky – ex0402 1019 900 sušené odstředěné mléko, ex0405 1019 9700 – přírodní máslo, ex 0405 9010 9000 – máselný olej. Komise na základě tendru určí maximální výši subvence, nebo nepřidělí subvence žádné. Rozhodnutí je publikováno v Úředním věstníku Evropské unie.

Změny v NK č. 619/2008:

- minimální čistá hmotnost přepravovaného máselného oleje se zvýšila na 20 kg
- nabídková jistota nesmí být nižší než 5 €/100 kg
- minimální množství pro všechny produkty určené k nabídce je 10 tun
- licence jsou platné do konce čtvrtého měsíce následující po měsíci, ve kterém končí období nabídkového řízení

II. Regulace vnitřního agrárního trhu s mlékem a mléčnými výrobky

Veškerá opatření na trhu s mlékem a mléčnými výrobky provádí Státní zemědělský intervenční fond, tzn. přijímá žádosti, vydává rozhodnutí, uzavírá smlouvy, provádí kontrolu plnění podmínek, provádí platby. Do kompetence Státního zemědělského intervenčního fondu tak spadá oblast správy „mléčných kvót“; intervenční nákup másla a SOM; intervenční prodej másla a SOM; intervenční skladování másla a SOM; soukromé skladování mléčných výrobků, másla, smetany, SOM a sýrů; podpora výroby kaseinu a kaseinátů; podpora nákupu másla neziskovými organizacemi; podpora na výrobu těstovin, zmrzliny; podpora mléka používaného jako krmivo; příspěvek do tendru na koncentrované máslo pro přímou spotřebu; podpora spotřeby „školního mléka“.

Evropská Komise s ohledem na současnou situaci na trhu s mlékem a mléčnými výrobky stanovila nulovou sazbu pro veškeré podpory kromě podpory „školního mléka“, kde naopak rozšířila sortiment podporovaných mléčných výrobků do škol a zvýšila sazby podpor pro mléko a mléčné výrobky dodávané do škol.

Hlavní změny v programu školního mléka dle nařízení Komise (ES) č. 657/2008:

- rozšíření nabídky podporovaných mléčných produktů
- možnost začlenit střední školy do tohoto režimu
- zkrácení lhůt pro přijetí žádosti o podporu a výplatu podpory
- zrušená odchylka stanovující možnost používání podporovaných produktů při přípravě jídel s přechodným opatřením
- možnost pro členské státy si zvolit použití maximálních cen
- upřesnění kontrolních opatření a komunikace s Komisí
- nutnost informačních plakátků informujících o podpoře EU

Podpora distribuce školního mléka ze strany EU existuje v různých obměnách již více než 30 let. Ve školním roce 2006/2007 byl ve školách ve 22 členských státech distribuován ekvivalent 305 000 tun mléka, přičemž Společenství přispělo více než 50 milióny eur. EU od nové úpravy očekává, že se do programu školního mléka zapojí ještě více škol, což dětem umožní a přiměje je nahradit méně kvalitní stravu a nápoje vhodnými, kvalitními mléčnými výrobky.

Dne 1. srpna 2008 bylo Úředním věstníkem Evropské unie vydáno nařízení Komise (ES) č. 760/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o povolení používat kasein a kaseináty při výrobě sýrů. Platnost předpisu je od 1. července 2008, ustanovení čl. 2 odst. 1 se však použije od 1. ledna 2009.

Hlavní změny se týkají:

- stanovení jednotného procentuálního obsahu kaseinu a kaseinátů zapracovaných do sýrů KN kódu 0406 na 10% s přechodným opatřením od 1. ledna 2009
- subjekty vlastníci povolení budou kontrolovány jednou za rok
- pokud bude stanovena nařízením Rady (ES) č. 1234/2007 nulová podpora na výrobu kaseinů a kaseinátů, nebudou Komisí určeny žádné sankce za použití kaseinů a kaseinátů bez předchozího povolení. Tyto sankce si však mohou členské státy nastavit pomocí národní legislativy.

Podrobné aktuální informace o jednotlivých opatřeních jsou uvedeny na internetových stránkách <http://www.szif.cz/>.

Mléčné kvóty

Systém mléčných kvót patří mezi významná opatření Společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky a řídí se přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, upravující systém zavedení a uplatňování dávky v odvětví mléka a mléčných výrobků v Evropské unii a národním předpisem. Jedná se o nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, ve znění pozdějších předpisů, o nařízení Komise (ES) č. 595/2004, ve znění pozdějších předpisů a o nařízení vlády č. 244/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vnitrostátní kvóty mléka

V rámci systému mléčných kvót má každý členský stát stanoveny vnitrostátní kvóty mléka a vnitrostátní referenční obsah tuku, které může „bez sankce (dávka)“ uvést na trh. Každoročně, v závislosti na realizovaných změnách jednotlivých referenčních množství mléka z přímého prodeje na dodávky nebo naopak, EK upravuje výše vnitrostátních kvót mléka pro dodávky a pro přímý prodej.

České republice byla od 1. 4. 2006 uvolněna restrukturalizační rezerva ve výši 55 788 tun do národní rezervy pro dodávky. Výše vnitrostátního referenčního množství pro dodávky se tak navýšila od 1. 4. 2006 na 2 734 719,873 tun, pro přímý prodej zůstalo 3 211,127 tun (nařízení Komise (ES) č. 927/2006).

Na základě oznámených změn k 1. únoru 2007 EK upravila České republice vnitrostátní referenční množství mléka pro dodávky na 2 735 310,008 tun a 2 620,992 tun pro přímý prodej (nařízení Komise (ES) č. 607/2007).

Nařízením Komise (ES) č. 415/2008 byla stanovena vnitrostátní referenční množství mléka pro ČR pro dodávky 2 735 402,882 tun a 2 528,118 tun pro přímý prodej (na základě provedených změn k 1. únoru 2008 v souladu s čl. 25 odst. 2 nařízení Komise ES č. 595/2004), tj. celkem 2 737 931,000 tun.

Nařízením Rady (ES) č. 248/2008 ze dne 17. března 2008, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o vnitrostátní kvóty pro mléko, byly zvýšeny od 1. dubna 2008 kvóty pro mléko všech členských států podle přílohy IX nařízení (ES) č. 1234/2007 o 2 %. V případě České republiky byly vnitrostátní kvóty pro mléko zvýšeny od 1. dubna 2008 o 54 758,620 tun, tj. na celkových 2 792 689,620 tun. 54 758,620 tun bylo přerozděleno do rezerv následovně: 50 tis. tun do rezervy pro dodávky a 4 758,620 tun do rezervy pro přímý prodej.

Vnitrostátní rezerva

Zvyšování stávajících a přidělování nových individuálních referenčních množství mléka (IRMM) pro dodávky a přímý prodej z národní rezervy v období od 1. 5. 2004 do současnosti proběhlo v následujících termínech:

Datum	Vyčleněné množství pro dodávky v tunách	Vyčleněné množství pro přímý prodej v tunách
K 1. říjnu 2004	25 500	2 000
K 1. březnu 2005	25 800	7 700
K 1. srpnu 2005	4 897	54 903
K 1. březnu 2006	0	0
K 1. březnu 2007	50 000	0
K 1. březnu 2008	22 000	200

Pramen: SZIF administrace mléčných kvót

Pozn.: stav rezervy je dynamický a její obvyklé naplňování dle příslušných předpisů je následující: 15 % odvodů z převodů, ze změn IRMM, z odejmutí IRMM při ukončení produkce, snížení IRMM při neplnění 70 %, mimořádně z plošného krácení

Vyhodnocení kvótového roku 2004/2005 (období od 1. 5. 2004 do 31. 3. 2005)

Dodávky	
Počet schválených odběratelů	82
Počet producentů, kteří dodali mléko (aktivní producenti)	2 950
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2005	2 608 925 518 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2005	5 486 704 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	2 614 412 222 kg
Stanovený referenční obsah tuku	42,10 g/kg
Průměrný skutečný obsah tuku	39,60g/kg
Množství dodaného mléka (1. 5. 2004 – 31. 3. 2005)	2 390 237 525 kg
Překročení	-
Přímý prodej	
Počet producentů	252
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2005	12 775 772 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2005	54 955 006 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	67 730 778 kg
Množství prodaného mléka a výrobků	2 545 266 kg

Pramen: SZIF administrace mléčných kvót

Pozn.: ¹⁾ rezerva blokována podle č. 15 nařízení Rady (ES) č. 1788/2003

Vyhodnocení kvótového roku 2005/2006 (období od 1. 4. 2005 do 31. 3. 2006)

Dodávky	
Počet schválených odběratelů	86
Počet producentů, kteří dodali mléko (aktivní producenti)	2 871
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2006	2 671 076 733 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2006	7 855 140 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	2 678 931 873 kg
Stanovený referenční obsah tuku	42,10 g/kg
Průměrný skutečný obsah tuku	39,20 g/kg
Množství dodaného mléka	2 695 521 484 kg
Překročení	16 589 611 kg
Přímý prodej	
Počet producentů	264
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2006	3 191 720 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2006	19 407 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	3 211 127 kg
Množství prodaného mléka a výrobků	2 600 334 kg

Pramen: SZIF administrace mléčných kvót

Pozn.: ¹⁾ rezerva blokována podle č. 15 nařízení Rady (ES) č. 1788/2003

V kvótovém roce 2005/2006 překročila Česká republika své vnitrostátní množství mléka pro dodávky celkem o 16 589 611 kg, což představovalo úhradu dávky ve výši 146 733 392,22 Kč. Na překročení se podílelo celkem 1 465 producentů.

Vyhodnocení kvótového roku 2006/2007 (období od 1. 4. 2006 do 31. 3. 2007)

Dodávky	
Počet schválených odběratelů	82
Počet producentů, kteří dodali mléko (aktivní producenti)	2 699
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2007	2 716 898 602 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2007	18 411 406 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	2 735 310 008 kg
Stanovený referenční obsah tuku	42,10 g/kg
Průměrný skutečný obsah tuku	39,02 g/kg
Množství dodaného mléka	2 681 829 843 kg
Překročení	-
Přímý prodej	
Počet producentů	197
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2007	2 473 053 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2007	147 939 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	2 620 992 kg
Množství prodaného mléka a výrobků	2 248 305 kg

Pramen: SZIF administrace mléčných kvót

V kvótovém roce 2006/2007 bylo u dodávek mléka stanovené referenční množství mléka čerpáno na 98,04 %, u přímého prodeje bylo stanovené referenční množství mléka čerpáno na 85,78 %.

Vyhodnocení kvótového roku 2007/2008 (období od 1. 4. 2007 do 31. 3. 2008)

Dodávky	
Počet schválených odběratelů	82
Počet producentů, kteří dodali mléko (aktivní producenti)	2 570
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2008	2 731 515 911 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2008	3 886 971 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	2 735 402 882 kg
Stanovený referenční obsah tuku	42,10 g/kg
Průměrný skutečný obsah tuku	38,71 g/kg
Množství dodaného mléka	2 696 957 198 kg
Překročení	-
Přímý prodej	
Počet producentů	178
Přidělená množství mléka producentům k 31. 3. 2008	2 460 873 kg
Rezerva celkem k 31. 3. 2008	67 245 kg
Stanovené vnitrostátní referenční množství mléka	2 528 118 kg
Množství prodaného mléka a výrobků	2 148 247 kg

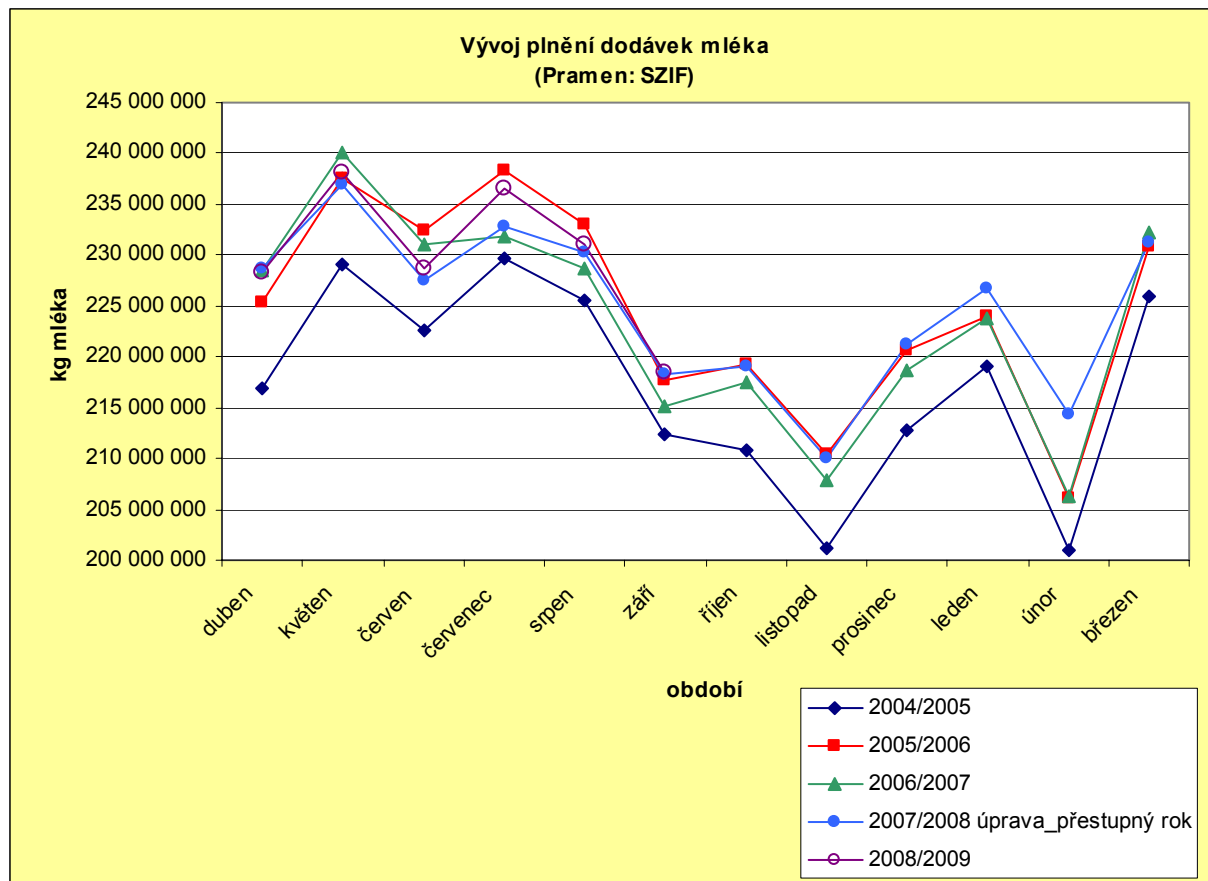
Pramen: SZIF administrace mléčných kvót

V kvótovém roce 2007/2008 byla vnitrostátní kvóta pro dodávky plněna na 98,59 %, vnitrostátní kvóta přímého prodeje byla plněna na 84,97 %.

Průběh vnitrostátních kvót mléka v kvótovém roce 2008/2009

Za uplynulé období kvótového roku 2008/2009 (duben – září) bylo odběratelům dodáno celkem 1 381 288,187 tun mléka. Při porovnání se stejným obdobím (duben – září) předchozího kvótového roku, jsou dodávky mléka v současném kvótovém roce mírně vyšší o 0,5 %.

V rámci přímého prodeje za duben až září kvótového roku 2008/2009 bylo přímo spotřebitelům prodáno 1 126 507 tun mléka a mléčných výrobků. Při porovnání se stejným obdobím (duben – září) předchozího kvótového roku, se přímý prodej zvýšil (index 108,17).

Intervenční nákup, skladování a prodej másla a sušeného odstředěného mléka

Podmínky intervenčního nákupu másla jsou nově stanoveny v nařízení Komise (ES) č. 105/2008, kterým se zrušuje nařízení Komise č. 2771/1999. Formou intervenčních nákupů bylo v roce 2005 a 2006 nakoupeno v ČR celkem 1 647,3 tun másla, z toho 795,1 tun v roce 2005 a 852,2 tun v roce 2006. V termínu od 10. 10. 2006 do 24. 7. 2007 bylo v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1474/2006, formou individuálních veřejných nabídkových řízení, celé množství intervenčně skladovaného másla prodáno. Dne 13. 6. 2008 byl v České republice otevřen program soukromého skladování másla, smluvně bylo uskladněno 30,24 tun.

V souvislosti s vývojem cen másla a množstvím másla na trhu bylo dne 29. listopadu 2008 v Úředním věstníku Evropské unie vydáno nařízení Komise (ES) č. 1182/2008 ze dne 28. listopadu 2008, kterým se na rok 2009 stanoví výše podpory stanovené předem soukromého skladování másla a které otevře program podpory soukromého skladování másla již od 1. ledna 2009 (dosud začínalo soukromé skladování každoročně 1. března). Odchylně od nařízení Komise (ES) č. 826/2008, kterým se stanoví společná pravidla pro poskytování podpory soukromého skladování, se žádosti o podporu podávané od 1. ledna 2009 musí vztahovat výhradně na produkty již zcela uskladněné. Vzhledem k tomu, že nařízení Komise (ES) č. 826/2008 stanovuje, že podpora může být přiznána pro máslo vyrobené během 28 dnů před podáním žádosti, máslo vyrobené v prosinci 2008 již bude způsobilé pro podporu. Výše podpory je stanovena předem (nikoliv formou tendru) - 15,62 EUR na uskladněnou tunu na pevné náklady na skladování a 0,44 EUR na uskladněnou tunu na smluvní skladování.

Vzhledem k vývoji tržních cen sušeného odstředěného mléka v ČR nebylo v roce 2007 v rámci intervenčních nákupů nabídnuto žádné množství sušeného odstředěného mléka.

Podpora spotřeby školního mléka

Podpora spotřeby mléka a vybraných mléčných výrobků žáky je v ČR poskytována v souladu s novou legislativou EU, s nařízením Rady (ES) č. 1234/2007, v platném znění a nařízením Komise (ES) č. 657/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podporu Společenství pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků žákům na školách. Bližší podmínky poskytování podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve školách zařazených do sítě škol, stanovuje nařízení vlády č. 205/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Ve školním roce 2005/2006 bylo do programu zvýšení spotřeby mléka zapojeno šest zpracovatelů, kteří dodali v uvedeném období do cca 2 515 škol celkem 14 969 812 ks podporovaných mléčných výrobků. V roce 2006 bylo na „školní mléko“ vyčerpáno celkem 49 324 tis. Kč, z toho z rozpočtu ČR 32 929 tis. Kč a z rozpočtu EU 16 395 tis. Kč. Ve školním roce 2006/2007 bylo do programu zapojeno 7 mlékárenských subjektů, které dodávaly v uvedeném období celkem 18 426 958 ks podporovaných mléčných výrobků do cca 2 600 škol. V roce 2007 bylo na podporu „školního mléka“ vyplaceno celkem 57 416 tis. Kč, z toho z rozpočtu ČR 42 482 tis. Kč a z rozpočtu EU 14 934 tis. Kč.

Podpora výroby kaseinu a kaseinátů

Tato podpora se poskytuje na základě nařízení Komise (ES) č. 2921/1990, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s nařízením vlády č. 225/2004 Sb. o některých podrobnostech provádění vybraných tržních opatření společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

Na podporu výroby kaseinu a kaseinátů bylo v roce 2006 vyplaceno 2 135 tis. Kč. Podpora na 100 kg sušeného odstředěného mléka, které bylo zpracováno na kasein a kaseináty, byla stanovena v termínu 22. 6. 2005 až 9. 10. 2006 na 0,52 euro a od 10. 10. 2006 byla snížena nařízením Komise (ES) č. 1487/2006 na 0,00 euro. Na podporu výroby kaseinu a kaseinátů v roce 2007 nebyla v ČR vyplacena žádná finanční podpora.

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tato forma podpory je stanovena v nařízení Komise (ES) č. 1898/2005. Na poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi bylo za rok 2006 z rozpočtu EU vyplaceno celkem 1 287 tis. Kč za dodaných 57,5 tun másla neziskovým institucím a organizacím. Za rok 2007 bylo z rozpočtu EU vyplaceno celkem 1 480 tis. Kč za dodaných 84,4 tun másla neziskovým institucím a organizacím v ČR. Tento program pokračuje i v roce 2008, k 31.5.2008 bylo schváleno 6 žádostí s požadavkem 64,865 tun másla. Prozatím byla vyplacena podpora ve výši 276,287 tis. Kč.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování příspěvku za smetanu, máslo a koncentrované máslo používané při výrobě těstovin, zmrzliny a dalších potravin

Podmínky pro uplatňování tohoto programu jsou stanoveny v nařízení Komise (ES) č. 2571/1997, ve znění pozdějších předpisů.

Z rozpočtu EU bylo v roce 2006 vyplaceno v ČR na tuto podporu celkem 1 215 tis. Kč. Podpora byla vyplacena na zpracování 80 tun másla a 70 tun smetany do finálních výrobků specifikovaných nařízením Komise. Podmínkou účasti ve formě podpory prodeje intervenčního másla za snížené ceny o poskytnutí podpory pro máslo, zahuštěné máslo a smetanu určených k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin je úspěšné absolvování nabídkového řízení. V roce 2007 se žádný subjekt nezúčastnil ani jednoho z vypsání nabídkových řízení.

Vzhledem k situaci na mezinárodních trzích s mlékem a mléčnými výrobky byla Evropskou komisí s platností od 12. září 2007 pozastavena nabídková řízení. V roce 2007 nebyly z rozpočtu EU na tento program v ČR vyplaceny žádné finanční prostředky.

Rovněž nebyly v roce 2007 z rozpočtu EU vyplaceny žádné finanční prostředky na poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko využívané jako krmivo a prodej takového sušeného odstředěného mléka.

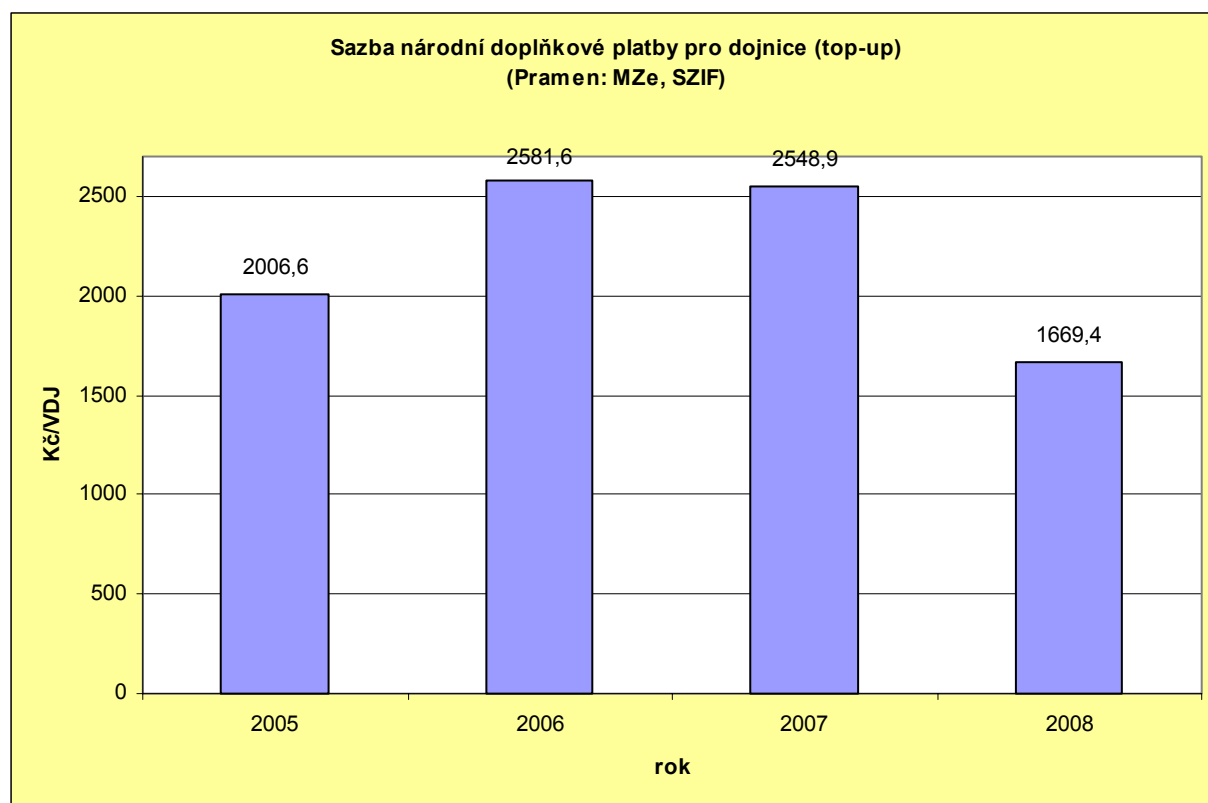
V roce 2007 se žádný subjekt nezúčastnil ani jednoho z vypsání nabídkových řízení pro poskytování podpory prostřednictvím nabídkového řízení pro zahuštěné máslo určené k přímé lidské spotřebě ve Společenství. Vzhledem k situaci na mezinárodním trhu s mlékem a mléčnými výrobky byla Komisí s platností od 12. září 2007 pozastavena nabídková řízení a v roce 2007 z rozpočtu nebyly vyplaceny žádné finanční prostředky.

III. Přímé platby

Systém přímých plateb vychází z podmínek vymezených Kodaňským summitem EU a navazující přístupové smlouvy v oblasti produkčních limitů a minimální výše přímých podpor ze zdrojů EU. Tyto podpory jsou vypláceny v systému SAPS (Single Area Payment Scheme), tj. zjednodušeným systémem plateb. V ČR v roce 2005 byly přímé platby vyplaceny systémem jednotné platby na plochu ve výši 2 110,70 Kč/ha, v roce 2006 ve výši 2 517,8 Kč/ha a v roce 2007 ve výši 2 791,50 Kč/ha. Pro rok 2008 byla stanovena sazba 3 072,70 Kč/ha.

Národní doplňkové platby v ČR jsou vypláceny v systému TOP-UP. V rámci této podpory jsou vypláceny mimo jiné i platby na chov přežvýkavců. V roce 2005 bylo vyplaceno 2006,60 Kč/VDJ, v roce 2006 pak 2 581,60 Kč/VDJ. Pro rok 2007 je stanovena výše sazby 2 548,90 Kč/VDJ.

Dne 26. března 2008 bylo vládou ČR schváleno nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám. Na základě nově definovaných kategorií (§ 6 – Platba na přežvýkavce, § 7 – Platba na chov ovcí, popřípadě na chov koz, § 8 – Platba na chov krav bez tržní produkce mléka) byla stanovena pro rok 2008 sazba národní doplňkové platby (top-up) pro přežvýkavce 1 669,40 Kč/VDJ, na krávy bez tržní produkce mléka 2 939,70 Kč/VDJ, na ovce, kozy 1 344,80 Kč/VDJ. Platba pro dojnice se meziročně snížila o 34,5 % (z 2 548,90 Kč/VDJ v roce 2007 na 1 669,40 Kč/VDJ v roce 2008) i v důsledku Phasing-in přímých plateb na plochu a posílení kurzu koruny.

V. Legislativní opatření

V oblasti trhu s mlékem a mléčnými výrobky má Česká republika v platnosti tři základní nařízení vlády, která jsou v souladu se základním nařízením Evropských společenství:

- a) **Nařízení vlády č. 244/2004 Sb.**, o stanovení bližších podmínek pro uplatňování dávky v odvětví mléka a mléčných výrobků v rámci společné tržní organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky, ve znění nařízení vlády č. 517/2004 Sb., nařízení vlády č. 258/2005 Sb. a nařízení vlády č. 293/2007 Sb. Poslední novelou nařízení vlády se přistoupilo ke změnám, které „systém mléčných kvót“ zjednoduší, zohledňují např. dočasné postižení výrobní kapacity producentů mléka, ruší povinnost pro producenty každý měsíc zasílat informace o plnění individuálního referenčního množství mléka pro dodávky („mléčné kvóty“), další pozitivní změnou zejména pro malé podnikatele je zrušení povinnosti vracet část mléka do národní rezervy v případě darování mezi manželi a registrovanými partnery.
- b) **Nařízení vlády č. 205/2004 Sb.**, kterým se v rámci společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky stanoví bližší podmínky poskytování podpory a národní podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků žáky, kteří plní povinnou školní docházku ve školách zařazených do sítě škol, ve znění nařízení vlády č. 128/2005 Sb., nařízení vlády č. 371/2005 Sb., nařízení vlády č. 339/2006 Sb., nařízení vlády č. 211/2007 Sb. a nařízení vlády č. 319/2008 Sb. Hlavním důvodem poslední novely nařízení vlády bylo ukončení národní podpory spotřeby mléka a mléčných výrobků ve školách s ponecháním čerpání podpory hrazené z prostředků Evropských společenství. Oproti ostatním předchozím právním úpravám tohoto nařízení vlády nedošlo poprvé ke každoročnímu zvyšování národní podpory, ale k ukončení národní podpory z důvodů snižování výdajových nákladů financovaných z rozpočtu kapitoly Ministerstva zemědělství. Podpora z prostředků Evropských společenství představuje cca 8 – 15 % ceny mléčných výrobků dodávaných do škol, které splňují požadavky na jejich zatřídění podle přílohy č. I nařízení Komise (ES) č. 657/2008.
- c) **Nařízení vlády č. 225/2004 Sb.**, o některých podrobnostech provádění vybraných tržních opatření společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky, ve znění nařízení vlády č. 120/2005 Sb., a ve znění nařízení vlády č. 269/2006 Sb. Toto nařízení je implementací zbývajících nástrojů společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky.
- d) **Nařízení vlády č. 224/2004 Sb.**, o některých podrobnostech provádění společných organizací trhu v režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty.

Důležité informace o příslušné legislativě lze najít na internetových stránkách:

<http://www.mvcr.cz> – Portál veřejné správy ČR – vyhledávání v zákonech – Sbírka zákonů a mezinárodních smluv.

<http://europa.eu.int/eur-lex/lex/JOIndex.do?hmlang=cs> – Stránky Official Journal – Ústřední věstník Evropských společenství – vydávání předpisů ES v českém jazyce.

http://europa.eu.int/eur-lex/cs/dd/reg/cs_register_036056.html – Stránka evropské legislativy týkající se komodity mléka a mléčných výrobků – přeloženo do českého jazyka.

<http://www.svscr.cz> – Portál Státní veterinární správy České republiky, kde jsou v hlavní nabídce odkazy na základní informace např. zákazy a omezení, informace z legislativy, publikace, zdraví zvířat, veřejné zdraví, schválené subjekty pro trh EU, schválené subjekty pro vnitřní trh a pro přímý prodej a další zajímavé odkazy.

<http://www.szif.cz/irj/portal> – Stránky Státního zemědělského intervenčního fondu týkající se vybraných režimů komodity mléka, příruček pro žadatele, jednotlivých vzorů žádostí aj. formulářů. Příslušné dokumenty lze nalézt na této internetové adrese v podnabídce Společná organizace trhu/komodity – živočišná výroba – mléko.

ZAHRANIČNÍ TRHY

Světová produkce mléka

Výhledy produkce a užití mléka na světových trzích (OECD-FAO Agricultural Outlook 2008 – 2017 a USDA – World Markets and Trade červenec 2008) poukazují na rekordní úroveň cenového vývoje základních mléčných komodit a jeho další vývoj, který předpokládá postupné snižování cen, neboť faktory, které nedávný vývoj způsobily, mají přechodnou povahu. Na základě současných ekonomických změn se dá předpokládat, že ceny hlavních mlékárenských komodit budou na nižší úrovni, než byly rekordní ceny poslední doby. Ceny mohou být navíc méně stálé, než tomu bylo v minulosti, zpracovatelský průmysl bude muset počítat s významnými cenovými výkyvy. Podíl komodit v konečné spotřebě potravin klesá, počasi se může stát proměnlivější vzhledem ke klimatickým změnám a rovněž tak nabídka zemědělských komodit ovlivněná spekulativními nekomerčními investičními fondy, které v budoucnu vstoupí na zemědělské trhy nebo z nich naopak vystoupí, v závislosti na možnostech zisku, může být velmi proměnlivá. Skutečný vývoj cen zemědělských komodit a potravin bude přímo odvislý od změn v zemědělské produkci a obchodu, které ovlivní nabídku, od změn v makroekonomickém prostředí, které budou mít vliv na poptávku a nabídku a dále od budoucího vývoje zemědělských a obchodních politik. Politická podpora a vývoj ceny ropy budou mít výrazný vliv na vývoj budoucí poptávky po biopalivech na bázi zemědělských surovin. Změny v jedné z uvedených oblastí nebo nový technologický vývoj budou mít výrazný dopad na předpokládané světové ceny zemědělských komodit a dostupnost potravin a krmiv.

Tyto předpovědi mohou být dále ovlivněny současnými změnami na finančních trzích. Cenové výhledy hlavních mlékárenských výrobků budou pravděpodobně ještě 6 – 9 měsíců nejasné vzhledem k nejasnému vývoji poptávky a zásob. Ceny v polovině roku 2008 se propadly rychleji, než se v původních výhledech na rok 2008 uvažovalo. Zrychlení propadu cen bylo ovlivněno rozsahem aktuální ekonomické krize ve světě. Očekává se snížení přírůstku obyvatelstva. Úpravy predikcí zhodnotily i otázku změny cen ropy a vývoje kurzu dolaru.

Dramatické zvyšování cen od roku 2005/2006 bylo způsobeno částečně vývojem nepříznivého počasí v hlavních regionech světa, kde se produkuje obilí, s následným dopadem na sklizeň a hospodářská zvířata, která potřebují stejnou půdu. K takové situaci došlo i v minulosti a ceny klesly v okamžiku, kdy převládly normální podmínky a nabídka na toto časem zareagovala.

Ceny mléka se v roce 2007 zvýšily ve všech hlavních regionech

	Národní měny/kg			Eurocent/kg		
	2000	2006	2007	2000	2006	2007
Německo	30,00	27,35	33,50	30,00	27,35	33,46
Francie	28,90	25,92	27,96	28,90	25,92	27,96
Velká Británie	15,87	17,44	20,06	26,20	25,58	30,08
USA	27,33	28,59	42,10	29,59	22,77	30,70
Nový Zéland	5,01 ^{*)}	4,35 ^{*)}	7,90 ^{*)}	18,94	20,50	33,00

Pramen: ZMP/IDF listopad 2008, Brusel 18.6.2008

Poznámka: *) mléčná sušina/kg

Epicentrum celosvětového zemědělství se přesune ze zemí OECD směrem k rozvíjejícím se zemím, ve kterých roste spotřeba i výroba. Očekává se, že v roce 2017 budou mít tyto země u většiny komodit, s výjimkou sýrů a sušeného odstředěného mléka, dominantní postavení ve výrobě a spotřebě.

K podobným posunům dochází na celosvětových trzích. Dovoz roste nejvíce v rozvíjejících se zemích a zvyšující se podíl tohoto růstu je zachycen rozsáhlým vývozem z jiných nově vznikajících ekonomik a rozvíjejících se zemí. Přestože však podíl zemí OECD na celosvětovém vývozu klesá, mají tyto země nadále dominantní postavení ve vývozu všech mléčných výrobků.

Vzhledem k tomu, že je nutné nalézt novou rovnováhu na trhu, je otázkou, zda z důvodů cenové situace v roce 2007 bude poptávka sledovat očekávané trendy, avšak bylo by předčasné očekávat stagnaci obchodu. Cenový vývoj let 2006 a 2007 je bezprecedentní a proto není k dispozici žádná zkušenost, na které by bylo možné založit závěry pro to, co se na tomto poli může odehrát. Dá se však předpokládat, že největší potenciál pro zvýšení zásob na mezinárodních trzích leží ve velkých tradičních produkčních oblastech světa – západ a sever Evropy, Severní Amerika a Oceánie. Prozatím byly zemědělské politiky velkých hráčů orientovány hlavně směrem k dodávání na jejich chráněné domácí trhy a nebyly zaměřeny, pouze s několika výjimkami, na nové příležitosti, které jsou nabízeny prostřednictvím rostoucí poptávky po mléce a produktech z něj ze strany světové populace a její rostoucí kupní síly.

Světová produkce mléka celkem (včetně buvolího, ovčího, kozího a ostatního mléka) se podle výhledů má v období let 2008 – 2017 zvýšit o 20 %, na 802 mil. tun (podíl kravského mléka představuje 84 %). Největší nárůst produkce mléka je pravděpodobný v Asii a zejména v Číně a Indii, jelikož potřeby tamního domácího trhu narůstají. Buvolí mléko předhání pozici kravského mléka v Indii a Pákistánu a v obou zemích roste rovněž rychleji než produkce kravského mléka. Pouze v několika málo ostatních zemích hraje buvolí mléko významnější roli. Světová produkce buvolího mléka je odhadována na 82 mil. tun. Pokračující urbanizace omezí neoficiální trh s mlékem ovcí a koz, jehož produkce je odhadována na 21 miliónů tun na celém světě. Samice velbloudů jsou využívány pro produkci mléka a jsou prováděny určité postupy v oblasti rozvoje marketingu produkce mléka velbloudů v zemích, které nemají dobrý základ pro chov skotu, zejména v Mauretánii. Zatím však celková produkce, která je zaznamenávána, představuje 1 až 2 milióny tun.

Výhledy světové produkce mléka 2008 - 2017

Svět	Produkce (tis. tun)			Počty dojených zvířat (tis. ks)			Užitkovost (t/ks)		
	Průměr 2005- 2007	2008	2017	Průměr 2005- 2007	2008	2017	Průměr 2005- 2007	2008	2017
	652 424	682 767	802 633	557 701	585 419	649 927	1,2	1,2	1,2
Kanada	8 208	8 355	8 822	1 009	998	994	8,1	8,4	8,9
USA	82 301	86 172	93 290	9 102	9 214	8 913	9,0	9,4	10,5
EU	147 846	149 222	149 352	24 351	23 886	21 682	6,1	6,2	6,9
Rusko	32 188	31 230	35 732	10 556	10 498	11 176	3,0	3,0	3,2
Ukrajina	13 328	13 758	18 015	5 516	5 466	6 133	2,4	2,5	2,9
Austrálie	10 241	9 344	11 620	1 874	1 777	2 147	5,5	5,3	5,4
N.Zéland	14 098	14 385	19 249	4 120	4 143	4 763	3,4	3,5	4,0
Japonsko	8 133	7 952	7 905	1 102	1 066	954	7,4	7,5	8,3
J.Afrika	2 881	3 201	3 330	805	881	808	3,6	3,6	4,1
Alžírsko	1 735	2 032	2 468	9 196	10 261	10 365	0,2	0,2	0,2
Egypt	3 836	3 924	4 869	5 080	5 290	5 261	0,8	0,7	0,9
Argentina	9 668	9 817	12 591	2 107	2 149	2 377	4,6	4,6	5,4
Brazílie	26 317	27 141	31 699	21 440	22 114	23 867	1,2	1,2	1,3
Chile	2 413	2 565	3 405	2 132	2 239	2 899	1,1	1,1	1,2
Mexiko	10 047	10 191	10 492	6 870	6 874	6 843	1,5	1,5	1,5
Uruguay	1 787	1 896	2 655	1 042	1 057	1 269	1,7	1,8	2,1
Bangladéš	2 316	2 683	3 615	21 394	24 653	30 789	0,1	0,1	0,1
Čína	35 406	42 758	62 197	17 823	19 274	20 176	2,0	2,2	3,1
Indie	98 293	104 234	128 541	74 861	76 794	84 581	1,3	1,4	1,5
Indonésie	881	943	1 270	9 018	9 251	11 258	0,1	0,1	0,1
Irán	7 678	8 397	10 402	41 209	46 774	45 265	0,2	0,2	0,2
Korea	2 355	2 440	2 951	301	310	340	7,8	7,9	8,7
Malajsie	46	49	59	96	100	120	0,5	0,5	0,5
Pákistán	31 139	33 306	41 780	27 673	29 451	34 734	1,1	1,1	1,2
S.Arábie	1 221	1 328	1 859	4 725	5 032	5 752	0,3	0,3	0,3
Turecko	11 598	13 392	17 556	22 626	25 612	28 073	0,5	0,5	0,6

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Poznámka: Austrálie – konec roku 30. června, Nový Zéland – konec roku 31. května

Podíl produkce mléka, které je dodáváno do mlékáren na zpracování, roste rychleji než v předchozích letech. Do zpracovatelského průmyslu byl dle odhadu dodán objem ve výši 371 miliónů tun kravského mléka, což je o 65 mil. tun více než před 10 lety (průměrný růst ve výši 1,8 % za rok). V posledních letech byl tento růst menší, v roce 2007 ale opět došlo k oživení, které bylo důsledkem zejména vývoje v zemích střední a východní Evropy, kde strukturální změna zvýšila podíl mléka dodávaného do mlékáren. Statistické hodnoty z ostatních částí světa, kde je podíl průmyslového zpracování nižší, ale produkce roste rychleji, však mají silný vliv na celkové hodnoty – příklady představují Brazílie, Rusko a Ukrajina. V Indii a ostatních zemích Asie je zásobovací řetězec odlišný od ostatních částí světa – velké podíly mléka, které je produkováno na farmách malých rozměrů, je využíváno v samotných domácnostech. Tam, kde je mléko dodáváno do místních sběrných center, jsou velké objemy prodávány okamžitě zákazníkům, a pouze to, co zbude, je dodáváno zpracovatelům.

Nabídka čerstvých mlékárenských produktů, jako například jogurtů, desertů, mléčných nápojů atd. se meziročně zvyšuje, průměrné tempo růstu je cca 6 % za rok. V tomto sektoru je růst nejrychlejší v těch zemích, kde je spotřeba stále nízká, ale určitý růst je možné pozorovat ve většině západoevropských zemí a v Severní Americe. Zde je kromě začlenění ovocných a kořenících ingrediencí věnována větší pozornost funkčním a zdravím zlepšujícím vlastnostem produktů.

Máslo

Vzhledem k silným globálním požadavkům a omezenému růstu dodávek významných exportérů (Austrálie, EU, Argentina) došlo v r. 2007 k průměrnému zvýšení světových cen másla o cca 66 %.

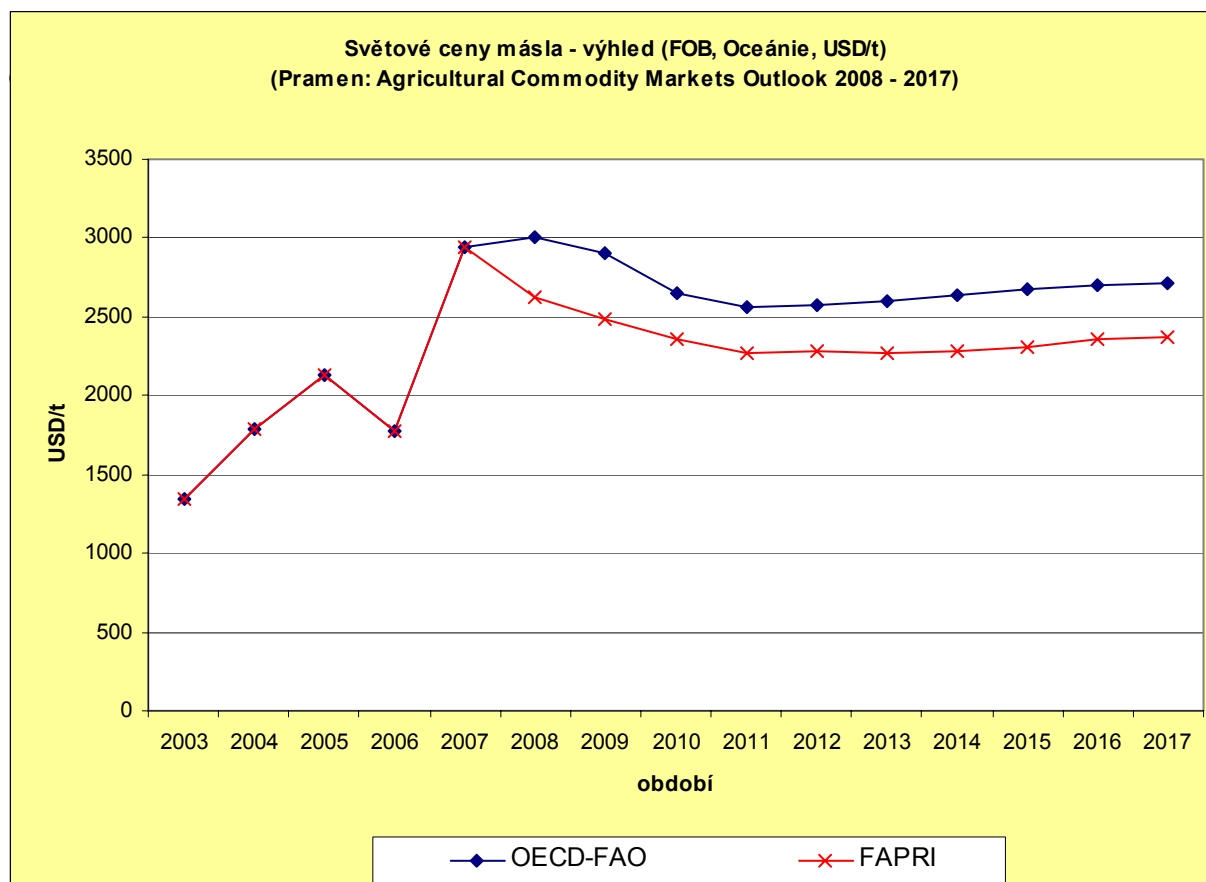
Ve světové produkci másla se předpokládá, že bude následovat rostoucí trend, a to o 2,2 – 3 % ročně v období příští dekády. Podle údajů FAPRI by se měla pro rok 2017 výroba másla zvýšit o 35 % v porovnání s průměrným objemem výroby v letech 2005 – 2007 (vliv Indie), podle projektů OECD-FAO lze očekávat zvýšení světové výroby másla o 16 %.

Porovnání výhledů světového trhu s máslem (index k průměru uplynulé dekády)

	Výroba	Spotřeba	Export
1999 – 2006	100	100	100
2008 – 2017			
FAPRI	140	143	107
OECD-FAO	131	134	99

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

OECD-FAO je ve svých budoucích cenových výhledech trendů másla více optimistická než FAPRI. Snížení cen na začátku roku 2008 má pokračovat až do roku 2013, podle OECD-FAO do roku 2009-2011. V každém případě obě instituce očekávaly, že se světové ceny másla udrží nad úrovní uplynulých let. Cenový vývoj na konci měsíce října 2008 však toto očekávání nepotvrdil, ceny másla se oproti stejnému období loňského roku propadly z 4 000 – 4 200 USD/t na 2 700 – 2 800 USD/t, tj. na úroveň měsíce června 2007.

Rostoucí populace a zvýšení životních standardů bude mít vliv na rostoucí poptávku po másle v Indii – z 3,7 mil. tun v roce 2007 na 5,2 mil. tun (OECD) nebo dokonce na 5,6 mil. tun (FAPRI) v roce 2017. Výroba másla v EU se v reakci na očekávaný cenový vývoj a klesající spotřebu sníží o 6,5 % v porovnání let 2007 – 2017.

Země EU více mléka spotřebovávají na výrobu sýrů, pokračuje omezování tuku v produkovaném mléce. Dále jsou v EU dodávány větší objemy smetany jako suroviny ostatním potravinářským podnikům ke zpracování, kde se jedná zejména o zmrzlinu. V samotném mlékárenském průmyslu vzrůstá tendence směrem k produktům s nižším obsahem tuku, téměř veškeré zpracování v mlékárenství požaduje nižší obsah tuku než je v mléce shromážděném z farem – rozdíl představuje zdroj průmyslové smetany a másla.

Novozélandská produkce másla má trvale rostoucí trend, podle některých odhadů až do 460 tis. tun, australský klesající trend by se měl změnit od roku 2009 na postupně rostoucí. Ruská produkce másla má růst asi o 1 % ročně, ale spotřeba podporovaná ekonomickým růstem by měla dosáhnout rychlejšího tempa růstu. Deficit poptávky bude krytý dovozy másla na ruský trh. Rusko zůstává klíčovým dovozcem (20 % obchodu).

Významní světoví producenti a spotřebitelé másla

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Producenti	8 031	9 215	10 521	100	115	131	100	100
Indie	2 504	3 554	4 558	100	142	182	31	43
EU	2 196	2 116	1 979	100	96	90	27	19
USA	590	677	691	100	115	117	7	7
Pákistán	534	606	687	100	113	129	7	7
N.Zéland	365	353	409	100	97	112	5	4
Rusko	270	291	305	100	108	113	3	3
Austrálie	166	133	154	100	80	93	2	1
Irán	147	157	182	100	106	123	2	2
Ukrajina	130	100	116	100	77	89	2	1
Turecko	118	123	141	100	104	120	1	1
Spotřebitelé	7 886	9 202	10 531	100	117	134	100	100
Indie	2 504	3 544	4 547	100	142	182	32	43
EU	2 019	2 078	1 979	100	103	98	26	19
USA	600	648	696	100	108	116	8	7
Pákistán	534	606	700	100	113	131	7	7
Rusko	375	393	462	100	105	123	5	4
Irán	177	193	212	100	109	120	2	2
Egypt	158	173	187	100	110	119	2	2
Turecko	122	130	147	100	106	120	2	1
Čína	118	168	211	100	143	179	1	2
Ukrajina	105	80	93	100	76	89	1	1

Pramen:OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Největšími světovými vývozci másla ve výhledech do roku 2017 zůstávají Nový Zéland, Evropská unie a Austrálie. Spolu představují cca 90 % světového obchodu. Novozélandské a australské vývozy mají výhledově rostoucí trend, vývozy EU stagnují, některé studie uvádějí snížení vývozu ze zemí EU do 7 %. V roce 2007 z důvodů navýšení výroby másla v USA došlo k nárůstu exportu a zvyšování jejich exportního podílu na světových trzích na úkor EU.

Významní světoví obchodníci s máslem

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Čistí vývozcí	668	684	712	100	102	107	100	100
N. Zéland	361	399	419	100	111	116	54	59
EU	171	172	159	100	101	93	26	22
Austrálie	94	62	64	100	66	69	14	9
Ukrajina	25	8	21	100	32	84	4	3
Uruguay	12	13	17	100	109	142	2	2
Čistí dovozci	668	684	712	100	102	107	100	100
Rusko	108	125	145	100	115	134	16	20
Egypt	44	49	61	100	111	137	7	9
Mexiko	42	50	50	100	120	119	6	7
Čína	27	30	46	100	108	168	4	6
S. Arábie	24	36	42	100	151	177	4	6

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Sýry

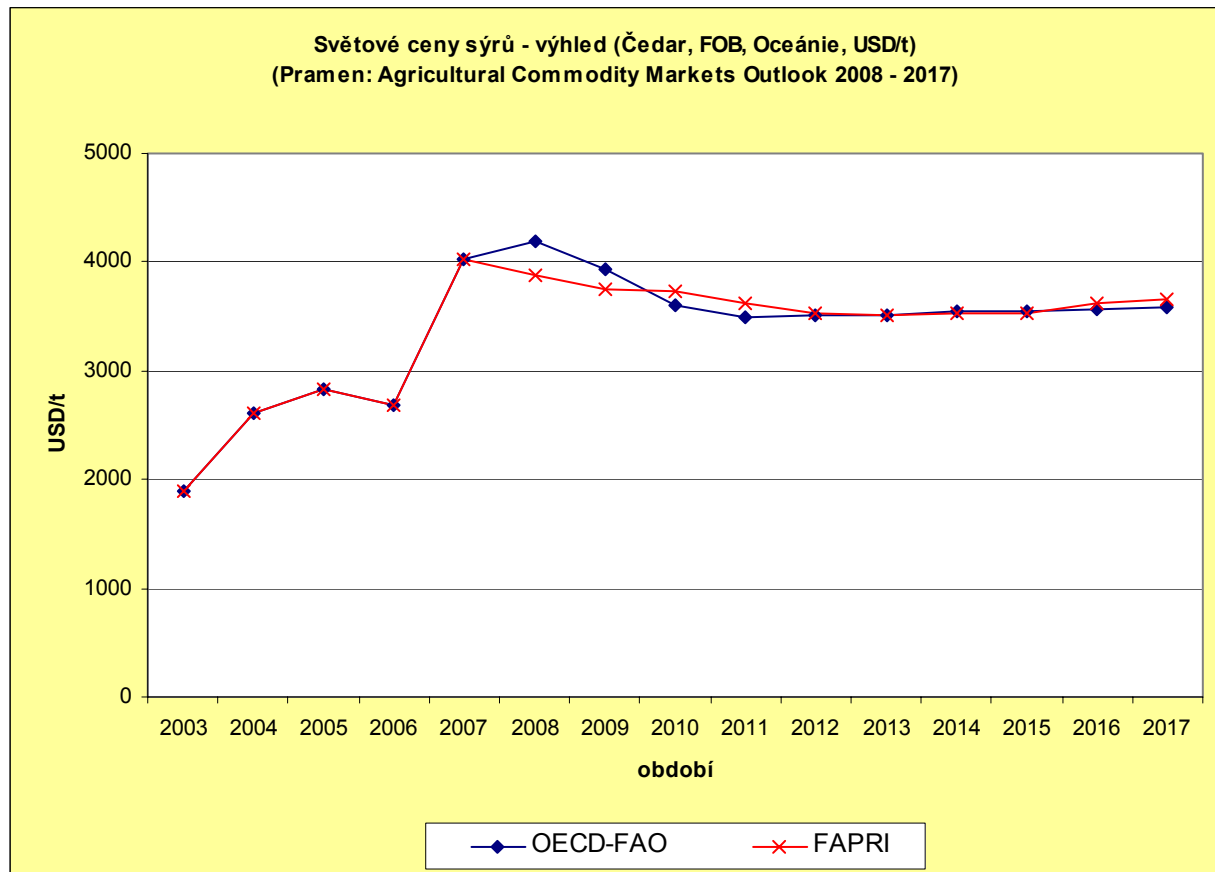
Světový obchod se sýry byl ve srovnání s trhem ostatních mléčných výrobků nejméně ovlivněn během nedávného cenového otřesu (2007). Nicméně se světová cena sýrů v roce 2007 zvýšila o 50 %. Z důvodů silné globální poptávky, omezeného růstu dodávek významných vývozců se na přelomu pololetí roku 2008 cena čedaru (FOB Oceánie) stabilizovala na cca 4 500 – 5 000 USD/t. S očekávaným růstem spotřeby sýrů lze předpokládat růst světového obchodu se sýry. Výhledy OECD-FAO ukazují na růst spotřeby a produkce do roku 2017 o cca 16 % (meziroční nárůst 1,5 %) nebo podle dalších zdrojů až o 21 %. Předpokládaný nárůst podle FAPRI je optimističtější, očekává meziroční nárůst o 2 % pro modelové země.

Porovnání výhledů světového trhu se sýrem (index k průměru uplynulé dekády)

	Výroba	Spotřeba	Export
1999 - 2006	100	100	100
2008 – 2017			
FAPRI	125	126	132
OECD-FAO	121	121	134

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Stabilizovaný růst spotřeby očekává většina zemí. FAPRI ve výhledu uvádí největší nárůst spotřeby sýrů v zemích s dostatečnou domácí produkcí, tj. EU, USA, Nový Zéland, Ukrajina a Argentina. Růst v Austrálii má být omezený z důvodů vyšších cen a nízkých zásob. Japonská a ruská spotřeba sýrů by měla růst o 1,7 až 2,4 % ročně. Podle OECD-FAO lze očekávat nárůst světového obchodu sýrů z 1,5 mil. tun v roce 2006 na více jak 2 mil. tun v roce 2017, do roku 2009 relativně stabilní cena (cca 10 % pod úroveň roku 2007). Od roku 2009, kdy se očekává, že produkce bude dosahovat úrovně spotřeby, má dojít ke snížení ceny sýrů. FAPRI naopak ve svých výhledech uvažuje s takovým to poklesem světových cen sýrů již v roce 2008, kdy dochází ke zvyšování zásob sýrů. V každém případě by však podle obou výhledů měly světové ceny sýrů zůstat nad úrovní posledních let. V říjnu 2008 došlo k propadu cen čedaru (FOB Oceánie) na 3 750 – 4 000 USD/t.

Významní světoví producenti a spotřebitelé sýrů

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Producenti	17 487	19 289	21 143	100	110	121	100	100
EU	8 263	8 964	9 722	100	108	118	47	46
USA	3 915	4 374	4 710	100	112	120	22	22
Egypt	569	616	720	100	108	126	3	3
Rusko	486	640	654	100	132	135	3	3
Brazílie	464	505	564	100	109	121	3	3
Argentina	414	432	516	100	104	125	2	2
Austrálie	377	364	416	100	97	110	2	2
Kanada	341	362	378	100	106	111	2	2
N. Zéland	289	298	377	100	103	131	2	2
Čína	242	370	403	100	153	167	1	2
Spotřebitelé	17 436	19 305	21 144	100	111	121	100	100
EU	7 841	8 443	9 239	100	108	118	45	44
USA	4 054	4 562	4 916	100	113	121	23	23
Rusko	618	901	995	100	146	161	4	5
Egypt	576	620	741	100	108	129	3	4
Brazílie	469	505	555	100	108	118	3	3
Argentina	385	395	438	100	103	114	2	2
Kanada	346	371	389	100	107	113	2	2
Čína	261	403	444	100	155	170	1	2
Japonsko	239	251	278	100	105	116	1	1
Irán	217	223	240	100	103	111	1	1

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

EU a USA jsou dva největší producenti a spotřebitelé sýrů a představují téměř 70 % podílu světové produkce i spotřeby sýrů. S ohledem na zvýšení mléčných kvót v EU a vyšším ziskům z produkce sýrů lze předpokládat zvýšení jejich výroby až o 16 %. Austrálie a Nový Zéland v produkci sýrů expandují dlouhodobě. Meziroční nárůst produkce v Austrálii se očekává na úrovni cca 3 %, na Novém Zélandu 2,5 %. Čína, která měla viditelně nejvyšší nárůst produkce a spotřeby (průměrný roční přírůstek 9 % během posledních let) a podporuje spotřebu, má podle výhledů dosahovat již mírnějšího nárůstu spotřeby (1,8 % ročně) a produkce (1,6 % ročně).

Významní světoví obchodníci se sýry

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Čistí vývozci	935	1 071	1 232	100	115	132	100	100
EU	383	495	518	100	129	135	41	42
N. Zéland	271	297	330	100	110	122	29	27
Austrálie	164	141	172	100	85	104	18	14
Ukrajina	48	55	77	100	116	163	5	6
Argentina	29	43	69	100	151	241	3	6
Čistí dovozci	935	1 071	1 232	100	115	132	100	100
Japonsko	204	215	229	100	106	113	22	19
Rusko	147	240	285	100	163	194	16	23
USA	123	81	115	100	66	93	13	9
Mexiko	70	86	101	100	123	145	7	8
S. Arábie	50	81	92	100	162	183	5	7

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Exporty sýrů z EU z důvodů silné domácí poptávky budou v následujících letech stagnovat. EU sice zlepšilo svůj exportní podíl v roce 2007 na 46 % celkových exportů, nicméně výhledy naznačují opět snížení na 40 % podílu do roku 2017. Austrálie a Nový Zéland zvyšujícím se podílem mohou dosáhnout až 43 % světového trhu. Rovněž Argentina a Ukrajina se stávají stále významnějšími zeměmi na mezinárodním trhu sýrů (až 13 % celkových exportů). Rusko a Japonsko jsou vedoucími dovozci sýrů a výhledově mohou dosáhnout až 41 % celkových dovozů. Asijské země (Čína, Indonésie, Malajsie, Filipíny, Severní Korea, Thajsko a Vietnam) mohou ve výhledu zvýšit dovozy o 5,6 % ročně.

Sušené odstředěné mléko (SOM)

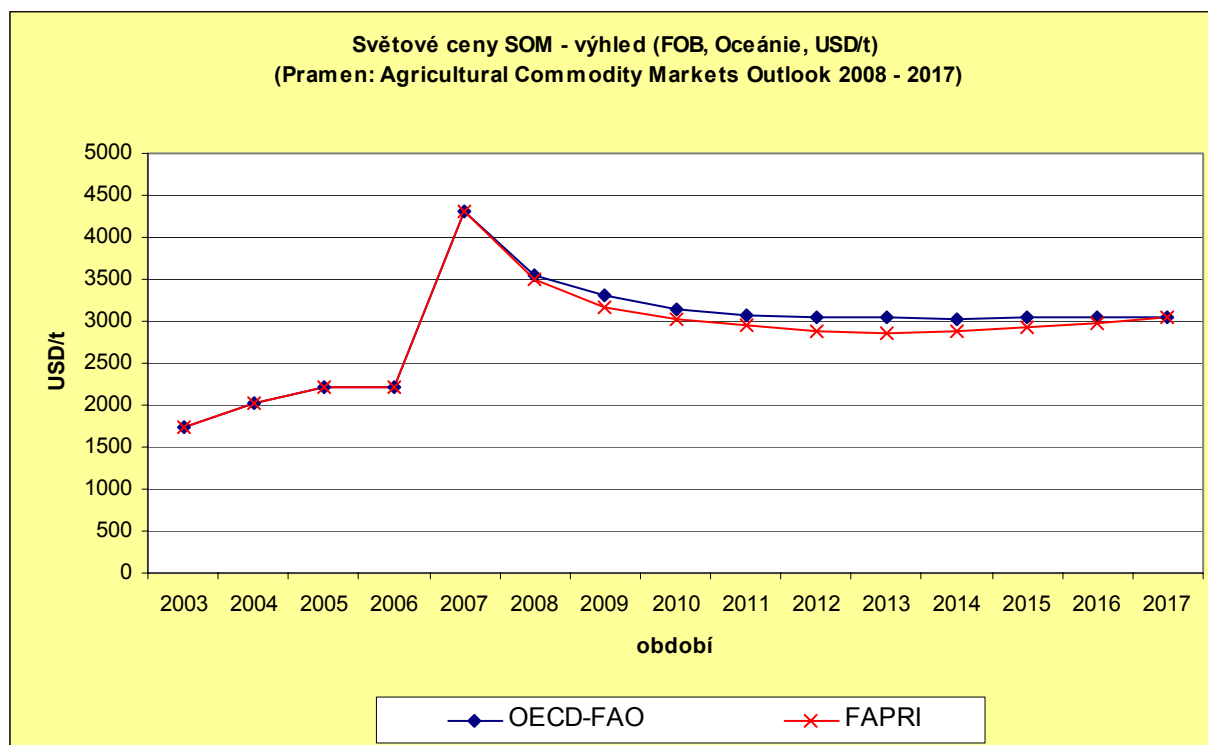
Světový trh se SOM byl během uplynulých let charakterizován nadvýrobou, nízkými cenami, slábnoucí spotřebou a zvýšenými zásobami, které se podařilo prodat. Vysoké ceny krmiv spolu s rostoucí globální poptávkou, omezeným růstem dodávek SOM od významnějších exportérů, měly vliv na růst světových cen SOM (téměř dvojnásobný, + 95 %) v roce 2007. OECD-FAO a FAPRI ve svých výhledech očekávají zvýšení spotřeby, produkce a obchodu se SOM, avšak toto zvýšení nedosáhne úrovně jako u ostatních mlékárenských výrobků.

Porovnání výhledů světového trhu se SOM (index k průměru uplynulé dekády)

	Výroba	Spotřeba	Export
1999 - 2006	100	100	100
2008 - 2017			
FAPRI	109	111	121
OECD-FAO	104	103	114

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Výhledy souhlasí s tím, že ceny SOM by měly mít klesající trend (asi o 30 % úrovně roku 2007) a to s téměř 20% pádem již v roce 2008. V říjnu 2008 se cena SOM (2 000 – 2 300 USD/t) dostala již pod úroveň začátku roku 2007.

Významní světoví producenti a spotřebitelé SOM

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Producenti	3 435	3 201	3 589	100	93	104	100	100
EU	1 102	935	848	100	85	77	32	24
USA	674	697	830	100	103	123	20	23
N. Zéland	341	369	413	100	108	121	10	11
Austrálie	220	192	207	100	87	94	6	6
Japonsko	184	174	174	100	94	94	5	5
Rusko	172	84	87	100	49	51	5	2
Indie	152	145	203	100	95	133	4	6
Ukrajina	121	130	138	100	107	114	4	4
Brazílie	98	125	138	100	128	142	3	4
Kanada	81	78	91	10	96	112	2	3
Spotřebitelé	3 442	3 238	3 550	100	94	103	100	100
EU	883	793	801	100	90	91	26	23
USA	493	456	514	100	92	104	14	14
Japonsko	225	197	210	100	88	93	7	6
Rusko	202	134	138	100	66	68	6	4
Mexiko	151	161	187	100	106	124	4	5
Indie	133	115	136	100	87	103	4	4
Brazílie	113	130	133	100	115	118	3	4
Čína	104	94	142	100	90	136	3	4
Filipíny	99	115	116	100	116	117	3	3
Alžír	76	50	55	100	66	73	2	2

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008 – 2017

V USA by se výhledově v roce 2017 měla zvýšit produkce SOM na úroveň EU. EU bude produkci SOM snižovat a větší podíl mléka soustřeďovat do výroby sýrů. Spotřeba SOM v EU by měla zůstat stabilní s nepatrným historicky klesajícím trendem, nejvýraznější nárůst spotřeby se očekává v Číně a Mexiku. OECD-FAO predikuje silnou poptávku na světovém trhu SOM (růst do 3 % ročně), z 1,13 mil. tun v roce 2007 na 1,55 mil. tun v r. 2017.

Významní světoví obchodníci se SOM

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Čistí vývozcí	1 016	1 065	1 230	100	105	121	100	100
N. Zéland	249	316	341	100	127	137	25	28
EU	240	145	129	100	60	54	24	10
Austrálie	199	170	151	100	85	76	20	12
USA	188	270	381	100	143	202	19	31
Ukrajina	52	60	69	100	117	135	5	6
Čistí dovozci	1 016	1 065	1 230	100	105	121	100	100
Mexiko	146	192	224	100	132	153	14	18
Indonésie	95	142	177	100	150	187	9	14
Filipíny	90	80	102	100	89	113	9	8
Alžírsko	83	55	73	100	66	88	8	6
Thajsko	70	93	105	100	132	149	7	9

Pramen:OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Výhledově by podle FAPRI měly exporty EU zůstat stabilní, na úrovni 130 tis. tun během celého období výhledu 2008 – 2017, naopak OECD-FAO očekává snížení. Austrálie, Nový Zéland a USA by měly udržet pozice velkých exportérů v nadcházející dekádě (celkem 60 – 70 % světového exportu SOM). USA by se ke konci hodnoceného období měly stát vedoucím exportérem na světovém trhu SOM.

FAPRI ve výhledech předpokládá růst podílu JV Asie (Indonésie, Malajsie, Filipíny, Thajsko, Vietnam) na celkových dovozech, naopak OECD-FAO očekává snížení tohoto podílu zemí na celkovém exportu na 29 % v r. 2017. Dovozy Číny a Japonska by výhledově měly představovat 7% podíl na celkových světových dovozech SOM. Alžírsko a Mexiko spolu s asijskými zeměmi představují nejvýznamnější dovozce SOM, jejich dovozy by ročně měly růst o cca 4,5 % resp. 2,3 %.

Sušené plnotučné mléko (SPM)

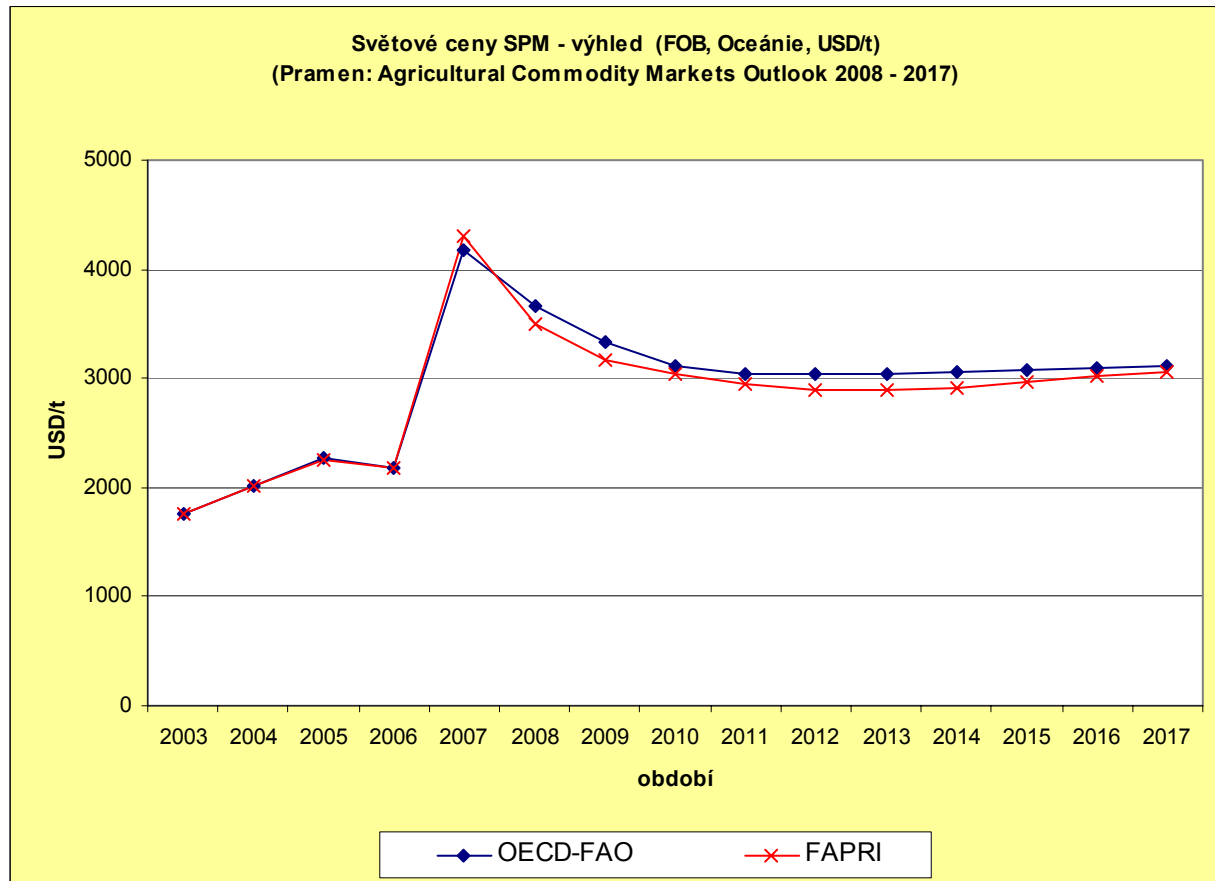
Situace na světovém trhu se SPM měla v uplynulých letech obdobný trend vývoje jako u SOM – nadvýroba, nízké ceny, slábnoucí poptávka. V roce 2007, po omezeném růst dodávek SPM od nejvýznamnějších exportérů, následovalo zvýšení cen o 91 %. V polovině roku 2008 se ceny snížily o cca 8 % z rekordní úrovně roku 2007. V říjnu 2008 se cena světových cen SPM propadla na úroveň 2 300 – 2 500 USD/t.

Porovnání výhledů světového trhu se SPM (index k průměru uplynulé dekády)

	Výroba	Spotřeba	Export
1999 – 2006	100	100	100
2008 – 2017			
FAPRI	128	141	102
OECD-FAO	128	139	117

Pramen:OECD-FAO Agricultural Outlook 2008 – 2017

FAPRI i OECD-FAO ve svých výhledech shodně predikují zvýšení spotřeby a produkce SPM. Ceny pravděpodobně zůstanou na vyšší cenové úrovni udržované světovou poptávkou. Spotřeba a produkce SPM by měla růst ve většině zemí (ne tak v EU), předpokládá se nárůst světové produkce SPM o 3 – 3,5 % ročně. Čína bude představovat téměř polovinu tohoto růstu. Obdobný vývoj je očekáván i ve spotřebě SPM.

Významní světoví producenti a spotřebitelé SPM

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Producenti	3 502	4 021	4 482	100	115	128	100	100
EU	920	753	609	100	82	66	26	14
Čína	711	1 150	1 408	100	162	198	20	31
N. Zéland	500	647	738	100	129	148	14	16
Brazílie	364	485	524	100	133	144	10	12
Argentina	228	217	362	100	95	159	7	8
Austrálie	189	135	167	100	72	88	5	4
Mexiko	156	202	188	100	129	121	4	4
Rusko	80	74	75	100	92	93	2	2
Chile	63	57	62	100	90	98	2	1
Kolumbie	40	41	51	10	103	129	1	1
Spotřebitelé	3 226	3 810	4 484	100	118	139	100	100
Čína	757	1 142	1 474	100	151	195	23	33
Brazílie	420	508	547	100	121	130	13	12
EU	362	368	346	100	102	96	11	8
Mexiko	186	232	220	100	125	118	6	5
Alžírsko	125	112	151	100	89	120	4	3
Rusko	96	97	105	100	102	110	3	2
Argentina	85	110	98	100	130	115	3	2
Chile	62	45	51	100	73	82	2	1
Austrálie	59	49	51	100	83	86	2	1
S.Arábie	46	38	60	100	83	132	1	1

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008 – 2017

Výhledy v produkci SPM v Argentině a Brazílii se liší. Argentinská produkce SPM by podle FAPRI měla dosáhnout ročního navyšování o 4,8 % (podle OECD-FAO o 7,8 %), Brazílie má podle FAPRI příznivé podmínky pro produkci a spotřebu SPM (zlepšení domácích ekonomických podmínek, příznivá vládní politika) a výhledově by se mohla stát rostoucím vývozcem na světové trhy. Naopak odhady OECD-FAO jsou v produkci SPM v této zemi méně optimistické, očekávají mírnější nárůst ve výrobě.

Významní světoví obchodníci se SPM

	Tis. tun			Změna			Světový podíl v %	
	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2007	2008-2017	1999-2006	2008-2017
Čistí vývozci	1 416	1 396	1 450	100	99	102	100	100
N. Zéland	559	680	719	100	122	129	39	50
EU	512	392	376	100	77	73	36	26
Austrálie	158	120	128	100	76	81	11	9
Argentina	139	94	114	100	67	81	10	8
Uruguay	18	27	24	100	150	130	1	2
Čistí dovozci	1 416	1 396	1 450	100	99	102	100	100
Alžírsko	133	175	187	100	131	140	9	13
Venezuela	81	95	105	100	117	130	6	7
Malajsie	64	93	110	100	146	173	4	8
S.Arábie	63	90	119	100	144	190	4	8
Brazílie	52	- 7	- 24	100			4	

Pramen: OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Australské a novozélandské vývozy, podporované silnou poptávkou z Asie, mají dlouhodobě expanzní charakter. Podle OECD-FAO zůstanou dovozní trhy fragmentované, šest největších dovozců kryje méně než 30 % světového trhu. Výhledy světového trhu se SPM udávají rostoucí trend (11 % do r. 2017), avšak u exportů EU se očekává snížení o 4 %. Exporty Argentiny, Austrálie a Nového Zélandu by měly expandovat a dosáhnout tím pokrytí veškerého navýšení exportů. Mezi významné dovozce SPM patří Alžírsko, Venezuela, Malajsie a Saudská Arábie.

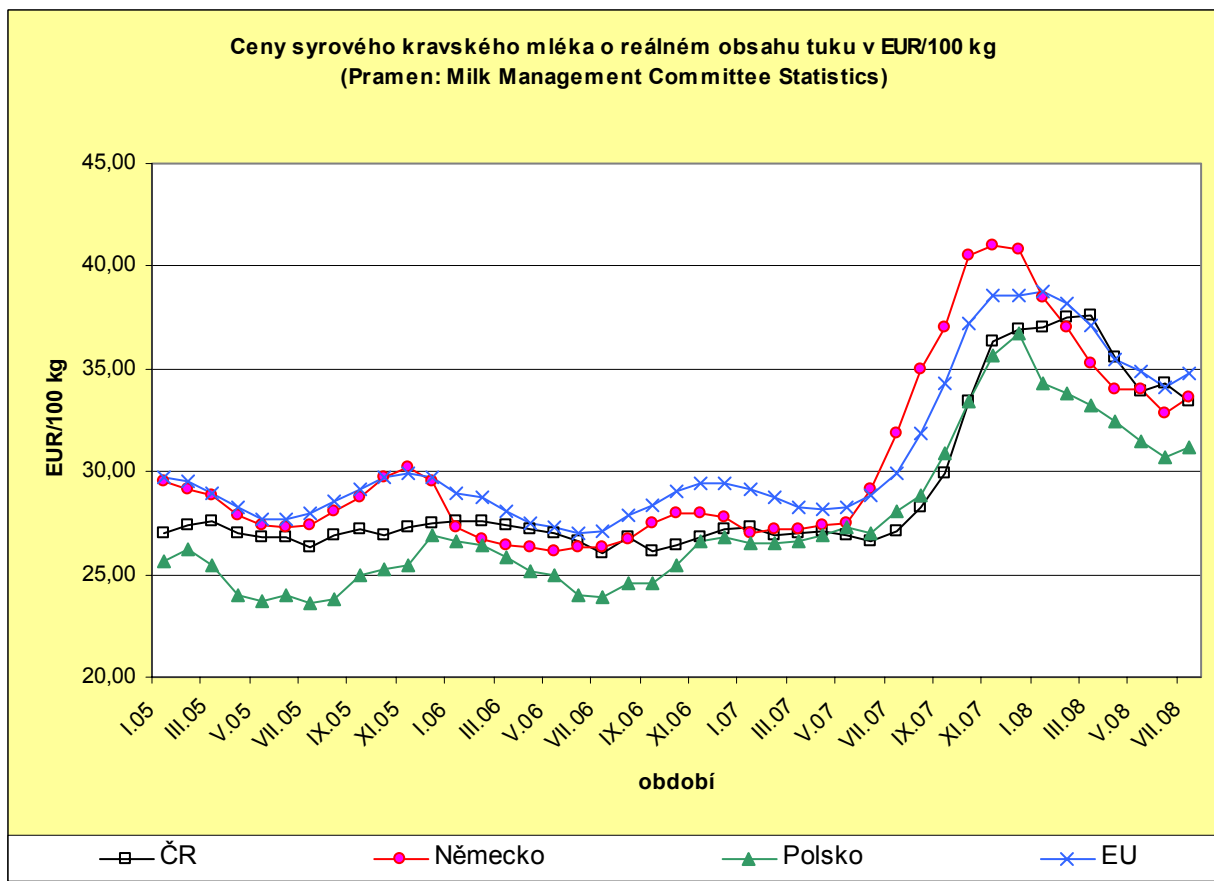
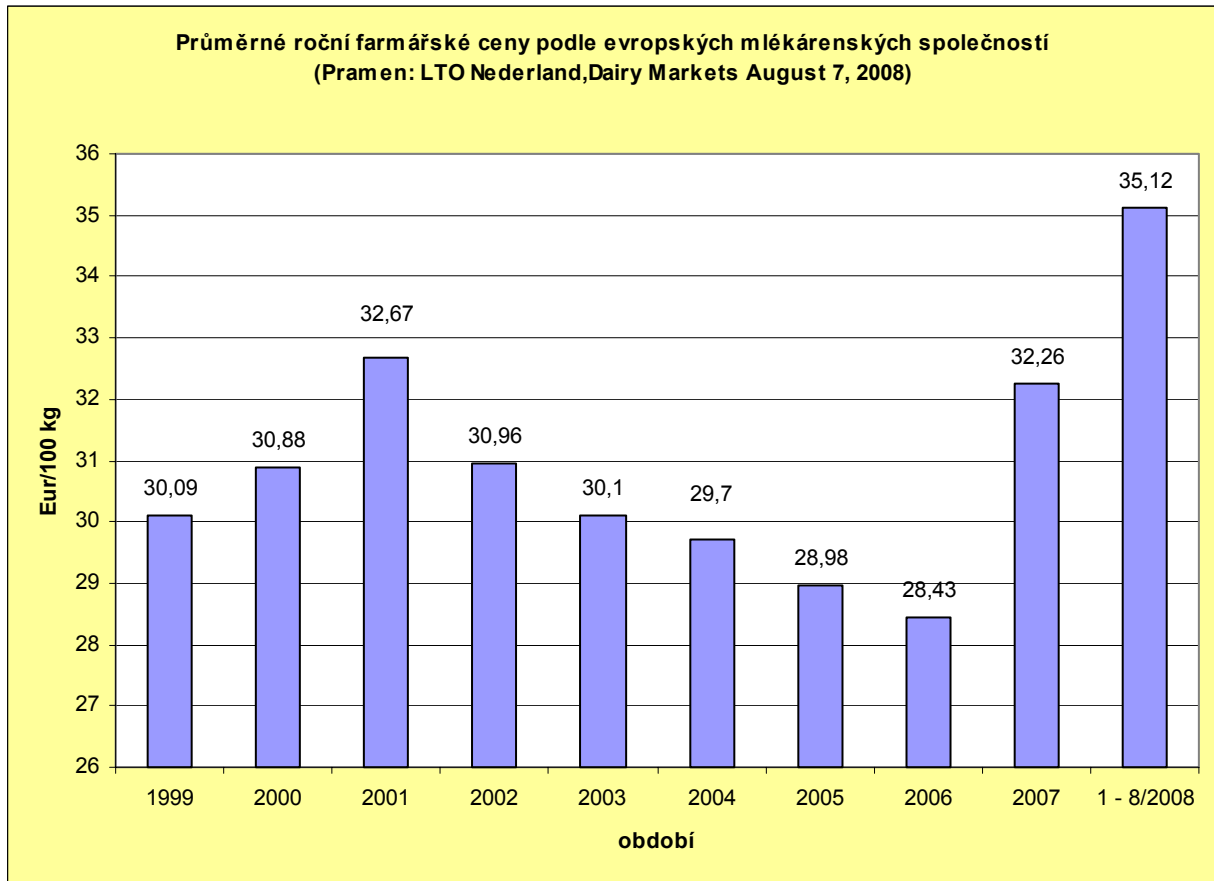
Ceny

Průměrné farmářské ceny podle evropských mlékárenských společností

Ceny syrového kravského mléka jsou uvedeny v EUR na 100 kg standardizovaného mléka (obsah tuku 4,2 %, obsah bílkovin 3,35 %, celkový počet mikroorganismů 24 999 v l ml, celkový počet somatických buněk 249 999 v l ml, roční dodávky mléka 500 000 kg). Ceny jsou uvedeny bez DPH.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1-8/ 2008
Hämeenlinnan (Finsko)	34,27	35,62	36,20	36,03	36,07	34,95	36,03	37,61	39,14
Arla Foods DK (Dánsko)	32,27	33,05	33,08	32,09	30,13	29,39	28,80	31,70	36,07
Danone (Francie)	31,82	33,00	32,00	31,57	30,66	30,07	29,51	31,82	37,10
Friesland Foods (Holandsko)	31,94	34,03	32,10	30,80	30,03	29,25	28,73	33,61	33,67
Campina (Holandsko)	30,94	33,39	33,00	30,76	29,96	29,52	28,56	33,16	34,78
Lactalis (Francie)	31,75	33,08	31,87	31,61	30,70	29,77	28,70	30,48	36,14
Bongrain (Francie)	31,71	32,90	31,79	31,38	30,46	29,72	28,81	30,68	36,34
Milcobel (Belgie)	32,05	32,91	30,29	30,30	30,73	29,18	28,33	35,37	34,68
Sodiaal (Francie)	32,07	33,19	31,71	31,12	29,97	29,11	27,86	29,91	35,98
Humana (Německo)	30,76	33,42	31,35	29,87	29,08	27,99	27,76	33,54	35,87
Glanbia (Irsko)	30,89	31,77	29,40	28,99	28,89	28,34	27,70	34,13	36,51
Nordmilch (Německo)	30,19	33,09	28,99	27,67	27,98	27,61	27,15	32,15	33,15
Kerry Agribusiness (Irsko)	29,44	30,49	28,58	28,11	27,75	27,15	26,14	32,70	39,94
Dairy Crest (V. Británie)	27,13	30,66	28,22	26,48	27,53	27,32	27,97	29,70	31,74
First Milk (V. Británie)	25,95	29,39	25,80	24,77	25,52	25,39	24,40	27,34	30,62
Průměr	30,88	32,67	30,96	30,10	29,70	28,98	28,43	32,26	35,12
Nový Zéland	16,75	18,45	15,96	15,74	18,19	18,49	17,28	26,25	27,64
USA	26,61	36,89	27,72	25,04	31,33	28,16	23,47	32,12	29,20

Pramen: International Milk Price Comparasion 2007, International Milk Price Review, Dairy Markets, August 7, 2008

Máslo

Máslo 82 % v USD/t, FOB západoevropské přístavy

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
2001	1250-1350	1200-1250	1140-1250	1050-1140	1200-1350	1250-1350	1300-1400	1250-1350	1250-1350	1250-1350	1270-1350	1150-1250
2002	1100-1200	1000-1100	1000-1100	950-1050	950-1050	950-1050	950-1050	950-1050	1050-1100	1100-1150	1100-1150	1100-1150
2003	1150-1200	1150-1250	1250-1330	1250-1330	1250-1300	1250-1300	1250-1300	1430-1470	1140-1490	1500-1600	1550-1650	1550-1700
2004	1580-1700	1550-1650	1550-1650	1600-1680	1750-1850	1850-2000	1850-2000	1900-2000	1900-2000	1975-2050	1900-2000	1900-2000
2005	1900-2000	1900-2000	1900-2030	1850-2000	1850-2000	1850-2050	1900-2050	2000-2100	2000-2100	1975-2050	1900-2000	1900-2000
2006	1900-1970	1900-1970	1850-1900	1750-1850	1730-1850	1650-1800	1620-1750	1600-1750	1600-1750	1650-1750	1850-1950	1900-2000
2007	2000-2100	2000-2100	2150-2250	2400-2600	2500-2700	2700-3000	2900-3400	3300-3800	3300-3800	4000-4200	4000-4200	3800-4000
2008	3600-3900	3500-3850	3400-3700	3600-4000	3800-4150	3900-4200	3800-4100	3600-3900	3500-3750	2700-2800	2600-2800	2000-2200

SOM

Sušené odstředěné mléko v USD/t, FOB západoevropské přístavy

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
2001	2000-2200	2000-2200	1950-2150	1850-2050	1850-2000	1920-2150	1950-2150	1955-2000	1870-2000	1850-2000	1750-1900	1580-1700
2002	1450-1600	1300-1450	1200-1350	1050-1150	1050-1150	1050-1200	1050-1200	1000-1100	1100-1150	1150-1250	1330-1390	1600-1650
2003	1750-1800	1550-1700	1500-1700	1550-1700	1490-1650	1460-1600	1500-1600	1650-1750	1650-1700	1700-1800	1800-1900	1780-1850
2004	1750-1800	1700-1800	1720-1820	1800-1900	2000-2050	2000-2100	2000-2150	2000-2150	2000-2150	2170-2250	2170-2250	2100-2200
2005	2150-2250	2050-2200	2050-2200	2100-2200	2100-2200	2130-2250	2130-2250	2200-2270	2200-2270	2170-2250	2170-2250	2100-2200
2006	2100-2270	2050-2200	2000-2200	2000-2200	2000-2200	2050-2150	2000-2150	2150-2250	2140-2180	2250-2350	2700-3000	2900-3100
2007	3000-3200	3100-3200	3500-3600	4000-4200	4500-4900	4900-5200	5000-5250	5100-5300	4800-5100	4500-4800	4200-4400	3700-4200
2008	3400-3700	3050-3350	3050-3250	3050-3250	3350-3500	3500-3700	3500-3700	3100-3300	2900-3100	2000-2300	1900-2100	1750-2100

SPM

Sušené plnotučné mléko v USD/t, FOB západoevropské přístavy

Rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
2001	1950-2100	1950-2100	1950-2100	1900-2000	1900-2000	1925-2100	1950-2100	1970-2000	1900-2000	1880-1950	1800-1900	1650-1800
2002	1550-1650	1350-1450	1300-1400	1250-1350	1250-1350	1250-1350	1100-1200	1150-1200	1250-1350	1250-1350	1400-1450	1500-1550
2003	1700-1800	1600-1750	1550-1700	1600-1700	1550-1650	1570-1650	1600-1700	1650-1750	1750-1800	1750-1850	1750-1850	1950-2000
2004	1930-2000	1800-1900	1800-1900	1850-1940	2000-2100	2100-2250	2100-2250	2100-2250	2100-2250	2200-2250	2100-2240	2130-2250
2005	2150-2250	2150-2250	2150-2250	2150-2250	2150-2250	2150-2250	2150-2250	2200-2250	2200-2250	2200-2250	2100-2240	2130-2250
2006	2130-2280	2130-2280	2130-2250	2100-2230	2100-2230	2100-2200	2100-2200	2100-2200	2150-2250	2200-2300	2500-2700	2700-2900
2007	3000-3200	3100-3200	3400-3500	3900-4100	4350-4500	4600-4800	4800-5250	4850-5250	4700-5100	4700-5100	4400-4900	4200-4700
2008	4200-4600	4200-4500	4200-4500	4300-4500	4300-4500	4300-4500	4300-4500	3900-4100	3300-3550	2300-2500	2200-2400	1800-2000

Pramen: Dairy Markets

Evropská unie

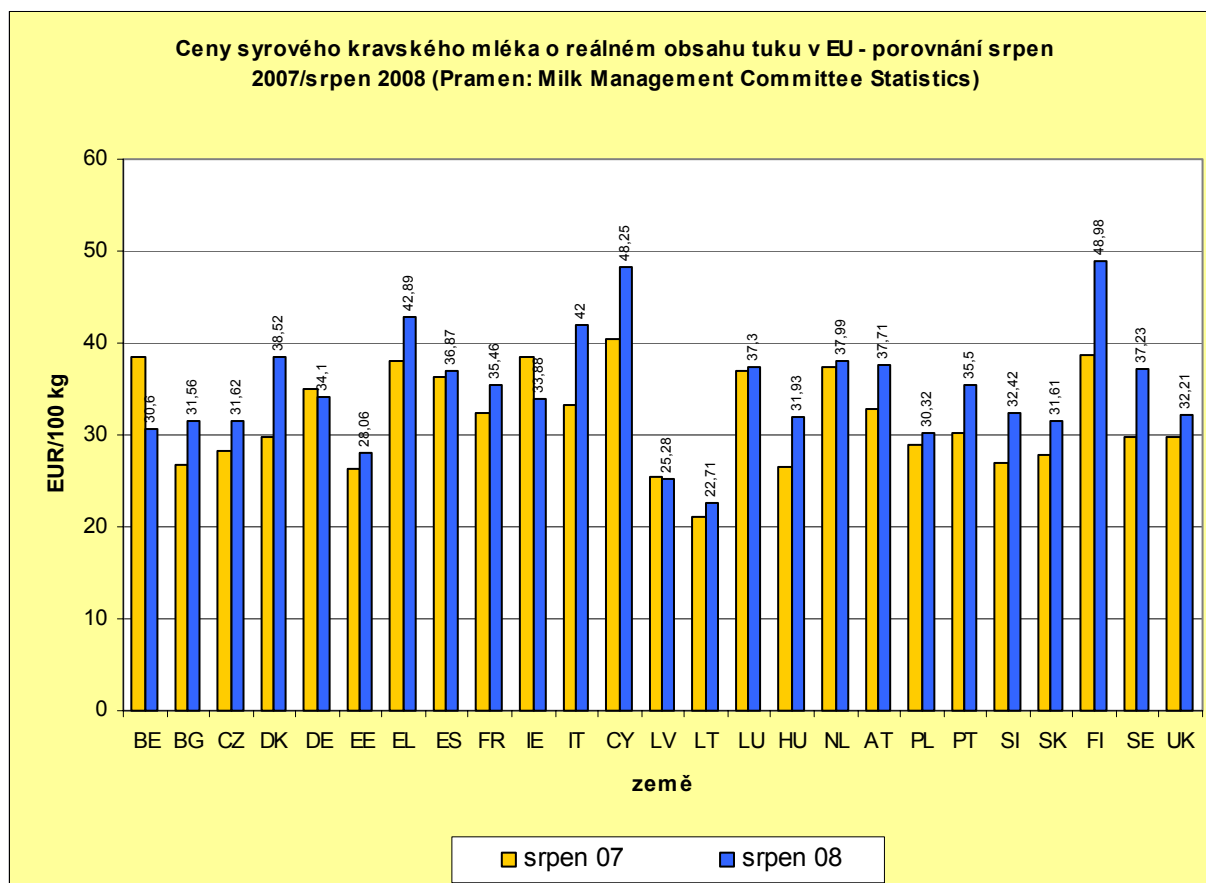
Zvýšení cen za krmiva, energie a další vstupy vedly v zemích EU-27 ke zvýšení cen syrového kravského mléka v roce 2007.

V roce 2008, kdy ceny mlékařských komodit na světových trzích klesají, klesá rovněž s odstupem i cena farmářům za mléčnou surovinu. Na druhou stranu jsou někteří evropští farmáři povzbuzováni 2% expanzí mléčné kvóty v roce 2008. Stav dojníc klesají, pokračuje zvyšování užitkovosti.

Poptávka po evropských mlékařských výrobcích na domácím i zahraničním trhu klesá z důvodů cen, nepříznivého měnového kurzu a postupující ekonomické krize.

Pád ceny za mléčnou surovinu v roce 2008 v řadě evropských zemí ovlivnil situaci na farmách, farmáři začali protestovat proti redukci ceny (v květnu Německo a Rakousko, následovala ČR v červnu a Polsko a Francie v říjnu).

Vážným omezením pro rozšíření produkce mléka jsou i probíhající diskuse týkající se nitrátových směrnic a skleníkových plynů, emise z koncentrované živočišné produkce, zvláště emise metanu z přežvýkavců. Dopad živočišné produkce na změnu klimatu je stálým tématem diskusí. Jednání o změně klimatu na světové úrovni může výrazně ovlivnit další vývoj v chovu skotu.

Mlékařská výroba EU-27

Podle výsledků Milk Management Committee Statistics za období leden – červenec 2008/leden – červenec 2007 došlo k meziročnímu zvýšení nákupu mléka, oproti předchozímu období o 1,13 % (nejvyšší procentické nárůsty zaznamenaly Kypr + 6 %, Francie + 6,1 %, Estonsko + 3,8 %, Polsko + 3,7 %, Portugalsko + 3,5 %). Naopak u řady zemí došlo k meziročnímu snížení dodávek mléka ke zpracování (- 3,4 % Belgie, - 11,2 % Bulharsko, - 3,1 % Maďarsko, - 2,9 % Finsko, - 2,9 % Švédsko, - 2,3 % Řecko).

Za období leden – červenec 2008/leden – červenec 2007 se v zemích EU-27 zvýšila výroba sýrů o 0,6 %, sušeného plnotučného mléka o 14 %. Ve sledovaném období došlo ke snížení objemu výroby másla celkem o 0,8 %, sušeného odstředěného mléka o 5,0 % a fermentovaného mléka o 1,3 %.

Mlékárenská výroba EU-27 leden – červenec 2007 a 2008 v tis. tunách

	leden – červenec 2007	leden – červenec 2008	Rozdíl
Konzumní mléko	21 901,5	21 986,0	+ 0,4 %
Máslo	1 322,5	1 311,8	- 0,8 %
Sýry	5 337,7	5 368,7	+ 0,6 %
Sušené plnotučné mléko	472,5	538,9	+ 14,0 %
Sušené odstředěné mléko	664,7	631,7	- 5,0 %
Kondenzované mléko	689,2	672,2	- 2,5 %
Zakysané ml. výrobky	5 769,2	5 693,7	- 1,3 %
Smetany pro přímou spotřebu	1 634,6	1 629,9	- 0,3 %

Pramen: Milk Management Committee Statistics

Sýry

Za meziroční období leden až červenec 2008/2007 se výroba sýrů v EU-27 meziročně zvýšila o + 0,6 %. Mezi nejvýznamnější výrobce sýrů na trhu EU patří Německo, Francie, Itálie a Nizozemsko. Za sedm měsíců roku 2008 bylo v Německu vyrobeno 1 356,9 tis. tun sýrů, ve Francii 1 167,5 tis. tun, Itálii 718,3 tis. tun, Nizozemsku 479,8 tis. tun a v Polsku 422,5 tis. tun. Procenticky nejvyšší nárůsty ve výrobě sýrů zaznamenaly převážně země s nižším objemem výroby (Litva nárůst z 58,6 tis. tun na 69,3 tis. tun, tj.+ 18,3 % , Lotyšsko nárůst z 18,8 tis. tun na 21,6 tis. tun, tj. + 14,5 %). Tak, jak Evropská komise v rámci společné zemědělské politiky redukuje podporu na máslo a sušené odstředěné mléko, vytváří zároveň větší podnět ke zvýšení výroby sýrů (očekávané zvýšení nákupu mléka v důsledku 2% navýšení mléčných kvót). Výroba sýrů zůstává rentabilní. Evropský mlékárenský průmysl investoval do výrobní kapacity sýrů, zpracovatelé věří, že sýry EU na světovém trhu zůstanou konkurenceschopné. Očekává se, že zvýšené objemy výroby spolu s obchodními zásobami roku 2007 uspokojí vyšší domácí poptávku, nicméně spotřeba v nových členských zemích je nižší než v EU-15.

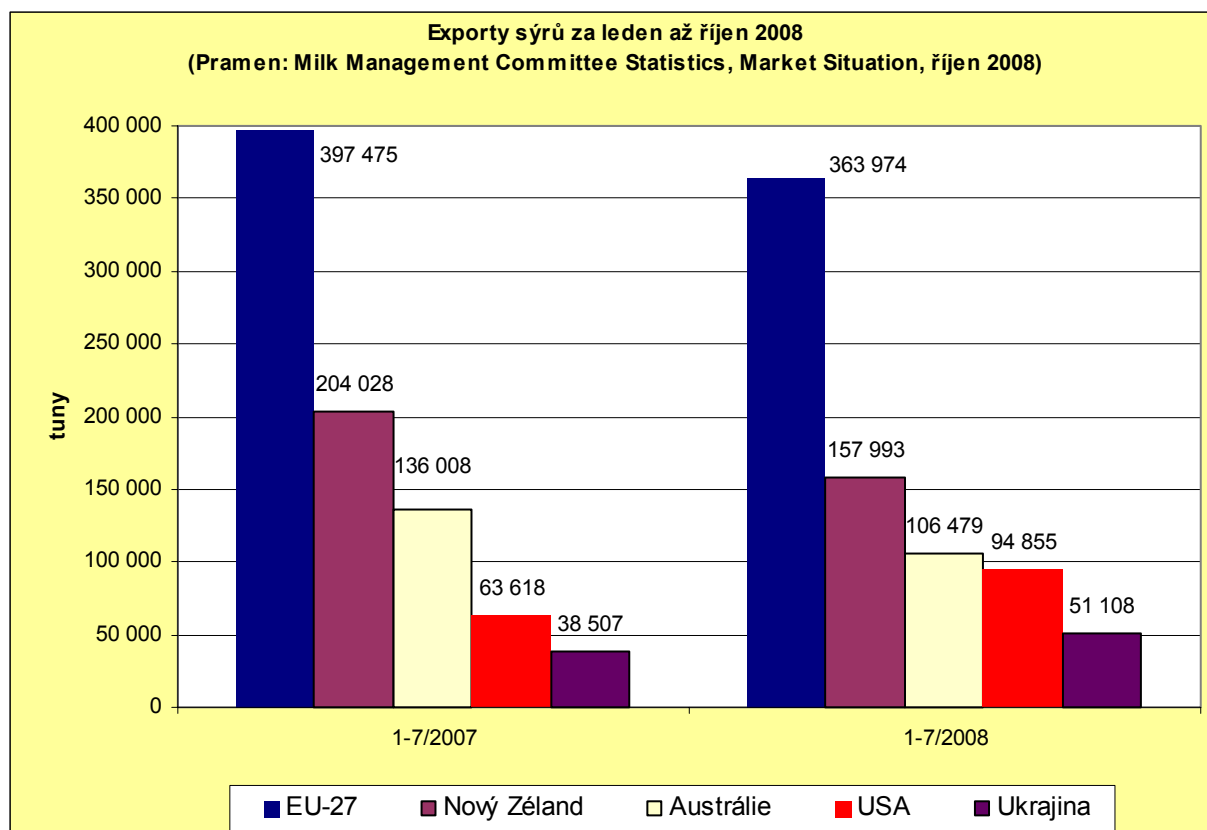
S ohledem na vývoj cen na světových trzích a konkurenci z Oceánie a USA dojde pravděpodobně ke snížení objemu exportů evropských sýrů do 4 % (za rok 2008). Významnými exportními destinacemi je Rusko, USA, a Japonsko, kam nejvíce sýrů vyváží Nizozemsko, Německo, Francie a Itálie. Konkurence z Oceánie a rostoucí exporty sýrů z USA nutí obchodníky k prodeji za nižší ceny, aby předešli hromadění zásob.

Pro rok 2009 se ve výhledech uvažuje s pokračováním růstu spotřeby sýrů v EU-27, nicméně domácí spotřeba může být ovlivněna finanční krizí v Evropě. Rovněž exporty sýrů budou záviset přímo na situaci na světových trzích, světových cenách a kurzu eura a dolaru.

Bilance sýrů EU-27 v tis. tunách

	2004	2005	2006 ^{*)}	2007 ^{*)}	2007 ^{**)}	2008 ^{*)}
	EU-25	EU-25	EU-25	EU-25	EU-27	EU-27
Výroba celkem	8 430	8 584	8 695	8 809	8 976	9 030
- z kravského mléka v mlékárnách	7 740	7 899	8 000	8 080	8 215	8 280
- z kravského mléka na farmách	100	95	90	85	100	100
- z jiných druhů mlék	576	588	630	644	661	650
Dovoz	112	102	107	105	94	100
Výrobní přídavek - z tavených sýrů	260	262	263	260	265	265
K použití	8 802	8 948	9 065	9 174	9 335	9 395
Vývoz	576	546	587	610	594	580
Změna zásob	0	0	- 10	+ 20	+ 20	0
Spotřeba	8 226	8 402	8 488	8 544	8 721	8 815
- na osobu (kg)	18,0	18,3	18,4	18,5	17,7	17,9

Pramen: ZMP, Brusel 18 .6. 2008, Poznámka: *) předběžný údaj, **) odhad

Máslo

Přesto, že zpracovatelský průmysl nakoupil vyšší objem syrového kravského mléka ke zpracování, výroba másla v EU-27 zůstává oproti roku 2007 téměř nezměněná. Za období leden až červenec 2007 se v EU vyrobilo celkem 1 322,5 tis. tun másla, ve stejném období roku 2008 bylo vyrobeno o 0,8 % méně, tj. 1 311,8 tis. tun. Největší objemy výroby jsou realizovány v Německu (za 7 měsíců roku 2008 bylo vyrobeno 314,1 tis. tun), ve Francii (300,1 tis. tun) a v Polsku (103,5 tis. tun). Výroba másla v uvedených zemích představuje cca 54,7 % celkové výroby EU-27.

Dovoz másla do EU z Nového Zélandu se snížil a byl nahrazen dovozy másla z USA, které se meziročně pětinasobně zvýšily.

Ve výhledech exportu másla se očekává významný pokles – důvodem je nižší světová poptávka, silné euro, zrušené exportní subvence. Rovněž spotřeba másla má být nižší, podpora na výrobu a spotřebu másla je v současném období nulová. Meziročně došlo ke zvýšení soukromých zásob o 32,3 %.

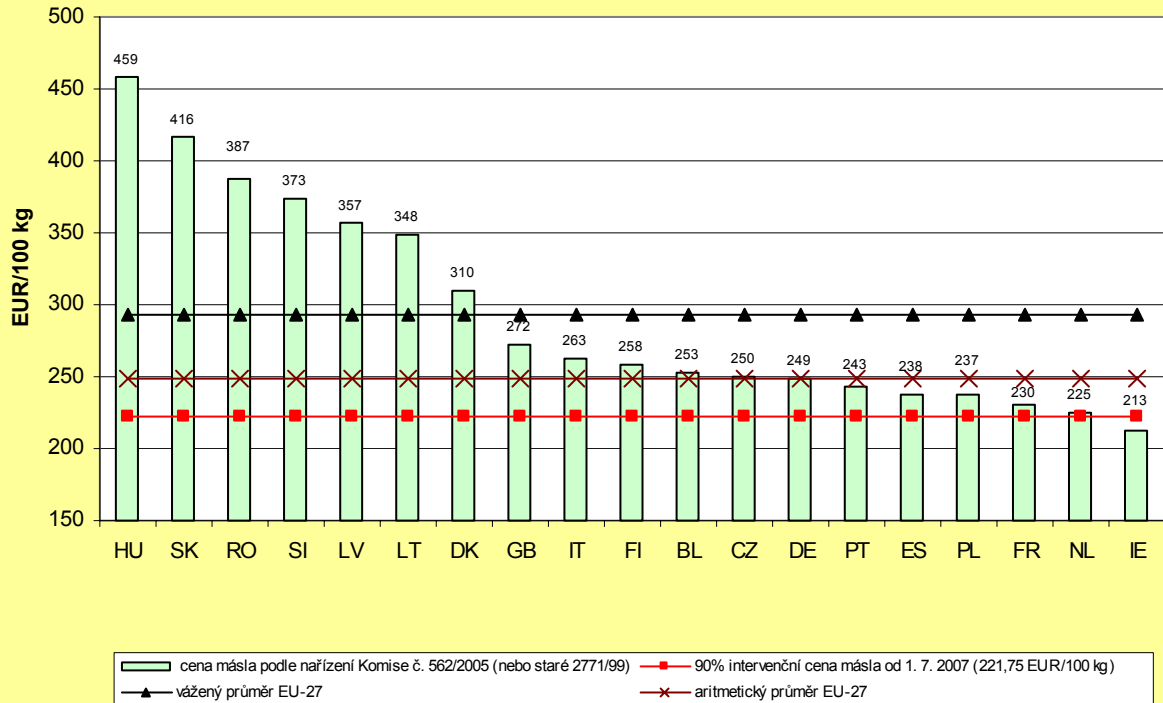
Ve druhém pololetí roku 2008 klesá průmyslová i lidská spotřeba v Německu v důsledku nepříznivého cenového vývoje. Domácnosti kupují více margaríny namísto másla a průmysl upravuje receptury a využívá více rostlinné oleje. Ve Francii – tradiční dovozce másla a vývozce máselného oleje – spotřeba másla zůstává stabilní. V roce 2008 se snížily exporty francouzského máselného oleje z důvodů omezení exportních subvencí. Očekává se, že v roce 2009 dojde ve Francii ke snížení výroby másla.

V roce 2009 by země EU-27 podle výhledů mohly zvýšit výrobu másla pouze mírně, dovozy mají být stabilní, ceny másla by měly být nižší z důvodů, aby uspěly v konkurenčním prostředí světových trhů. Očekává se stagnační trend domácí spotřeby, nicméně se dá očekávat snižování spotřeby másla v potravinách (průmyslová spotřeba) z důvodů úplného omezení podpor EU na použití másla v pekařství a při výrobě zmrzlin. Ve větší míře se používají rostlinné oleje jako náhrada za drahé máslo.

Budoucí vývoj v exportu másla EU bude záviset na rozhodnutí Komise v oblasti možných subvencovaných exportů při dalším čelení silné konkurenci z USA a Oceánie.

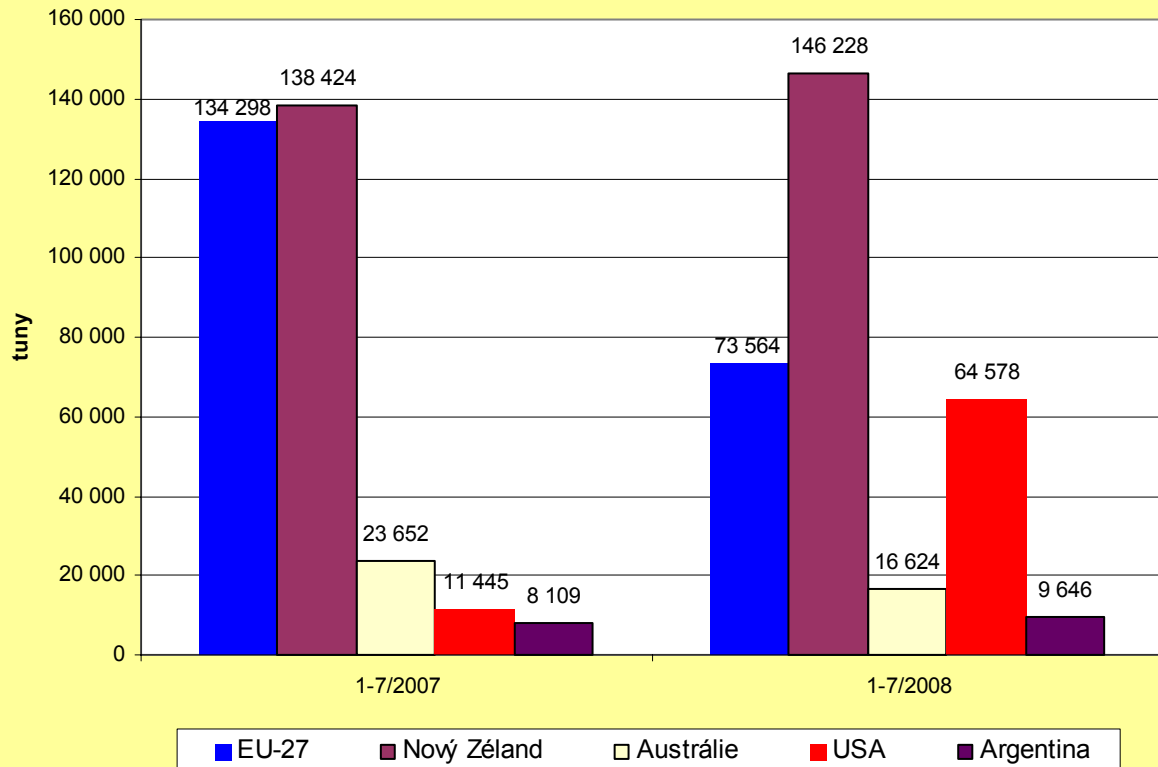
Ceny másla EU-27 do 19. 10. 2008

(Pramen: Milk Management Committee Statistics, Market Situation, říjen 2008)

Exporty másla za leden až říjen 2008

(Pramen: Milk Management Committee Statistics, Market Situation, říjen 2008)

Bilance másla EU-27 v tis. tunách

	2004	2005	2006 ^{*)}	2007 ^{*)}	2007 ^{**)}	2008 ^{*)}
	EU-25	EU-25	EU-25	EU-25	EU-27	EU-27
Počáteční zásoby	280	223	164	100	90	80
Celková výroba	2 107	2 137	2 042	2 055	2 065	2 100
- z toho na farmách	34	29	20	20	20	20
Dovoz	93	86	82	85	85	80
Vývoz	355	342	248	220	211	160
Konečné zásoby	223	164	100	80	80	170
- z toho veřejné zásoby	171	121	64	0	0	0
Spotřeba	1 902	1 940	1 940	1 940	1 949	1 930
- za tržní ceny	1 411	1 462	1 460	1 786	1 795	1 930
- podporovaná ¹⁾	480	478	475	154	154	0
Spotřeba na osobu (kg)	4,2	4,2	4,2	4,2	4,0	3,9

Pramen: ZMP, Brusel 18.6.2008

Poznámka: *) předběžný údaj, **) odhad, 1) až do dubna 2007

Sušené plnotučné mléko

Vzhledem k vyšší světové poptávce (omezené zásoby Oceánie na počátku roku) se očekává, že v roce 2008 bude výroba SPM v EU-27 vyšší než v roce 2007. Domácí poptávka spolu s exportem zůstávají stabilní. Mezi největší výrobce SPM na trhu EU-27 patří Německo (za leden-červenec 2008 činila výroba 130,3 tis. tun), Francie (115,7 tis. tun) a Nizozemsko (80,0 tis. tun). Na celkové výrobě SPM v EU-27 se uvedené země podílí z 60,5 %.

V roce 2009 se očekává pokles ve výrobě SPM, vyšší produkce syrového kravského mléka daná navýšením mléčných kvót, bude použita při výrobě sýrů a čerstvých mléčných výrobků. Exporty budou nižší z důvodů nižších objemů výroby SPM v EU-27 a vysoké konkurence z Austrálie a Nového Zélandu.

Exporty SPM leden – říjen 2007 a 2008 v tunách

	leden – říjen 2007	leden – říjen 2008	Rozdíl
EU-27	273 856	332 390	+ 21,4 %
Nový Zéland	411 596	386 461	- 6,1 %
Austrálie	69 209	76 835	+ 11,0 %
Argentina	72 710	52 566	- 27,7 %
Brazílie	18 490	47 779	+ 158,4 %

Pramen: Milk Management Committee Statistics

Bilance SPM EU-27 v tis. tunách

	2004	2005	2006 ^{*)}	2007 ^{*)}	2007 ^{**)}	2008 ^{*)}
	EU-25	EU-25	EU-25	EU-25	EU-27	EU-27
Výroba	865	858	790	770	775	850
Dovoz	3	2	2	2	2	2
Vývoz	517	490	423	362	362	460
Změna zásob	- 20	0	0	20	20	- 10
Domácí spotřeba	371	370	369	391	395	402

Pramen: ZMP, Brusel 18.6.2008

Poznámka: *) předběžný údaj, **) odhad

Sušené odstředěné mléko

Vyšší produkce SOM EU-27 v roce 2007 byla uplatněna na světových trzích za příznivé ceny. Výroba se ke konci roku 2007 stabilizovala. Klesající světové ceny doprovázené silným eurem pravděpodobně ovlivní exporty SOM, které budou nižší. Rentabilita výroby SOM a másla je pod úrovní rentability výroby sýrů a SPM. Nicméně zhoršení světové poptávky ovlivňuje mlékárenský průmysl, kde se očekává přechod na výrobu mlékárenských výrobků s delší dobou skladovatelnosti, jako je máslo a sušené mléko. Výroba SOM by z těchto důvodů mohla růst v zemích EU-27, které mají adekvátní dodávky mléka, jako např. Francie. Mezi nejvýznamnější výrobce SOM v EU-27 se řadí Francie (výroba SOM za leden až červenec 2008 představovala objem 209,2 tis. tun), Německo (155,1 tis. tun) a Polsko (78,4 tis. tun). Tyto tři země představují 70,1% podíl na celkové výrobě SOM v EU-27.

Lidská spotřeba zůstává v EU-27 stabilní, objem SOM ke krmným účelům klesá. Zejména na začátku roku 2008 redukoval krmivářský průmysl EU-27 použití drahé sušené syrovátky a SOM.

V porovnání s rokem 2007 dojde v roce 2008 ke snížení objemu exportů SOM z důvodů konkurence z USA a Oceánie. SOM ze zemí EU-27 je méně konkurenční na světovém trhu z důvodů vyšších domácích cen, silného eura a vyloučení exportních subvencí.

Exporty SOM leden – říjen 2007 a 2008 v tunách

	leden – říjen 2007	leden – říjen 2008	Rozdíl
EU-27	159 511	126 912	- 20,4 %
Nový Zéland	174 362	154 512	- 11,4 %
Austrálie	86 155	73 385	- 14,8 %
USA	163 548	301 230	+ 84,2 %
Ukrajina	43 111	36 705	- 14,9 %

Pramen: Milk Management Committee Statistics

Exporty SOM leden – říjen 2007 a 2008 v tunách

	2004	2005	2006 ^{*)}	2007 ^{*)}	2007 ^{**)}	2008 ^{*)}
	EU-25	EU-25	EU-25	EU-25	EU-27	EU-27
Počáteční zásoba	280	117	74	94	95	128
Výroba	1 113	1 114	1 036	1 085	1 090	1 060
Dovoz	26	7	18	10	10	10
Celková nabídka	1 420	1 238	1 128	1 189	1 195	1 198
Spotřeba	1 020	970	950	860	870	805
- jiná než pro krmiva	597	600	600	620	625	625
- krmiva	423	370	350	240	245	180
Vývoz	283	194	84	200	196	200
Konečné zásoby	117	74	94	129	128	193
- v intervencích	64	8	0	-	-	-

Pramen: ZMP, Brusel 18.6.2008

Poznámka: *) předběžný údaj, **) odhad

Vyhodnocení kvótového roku 2007/2008 v EU-27

Pro kvótový rok 2007/2008 (duben 2007 – březen 2008) činila celková kvóta na dodávky do mlékáren 139,6 mil. tun. Kvóta se dělí na 1 050 000 jednotlivých kvót pro celou EU-27. Pro přímý prodej spotřebitelům existuje samostatná kvóta ve výši 3,4 mil. tun, je rozdělena na 527 646 jednotlivých kvót.

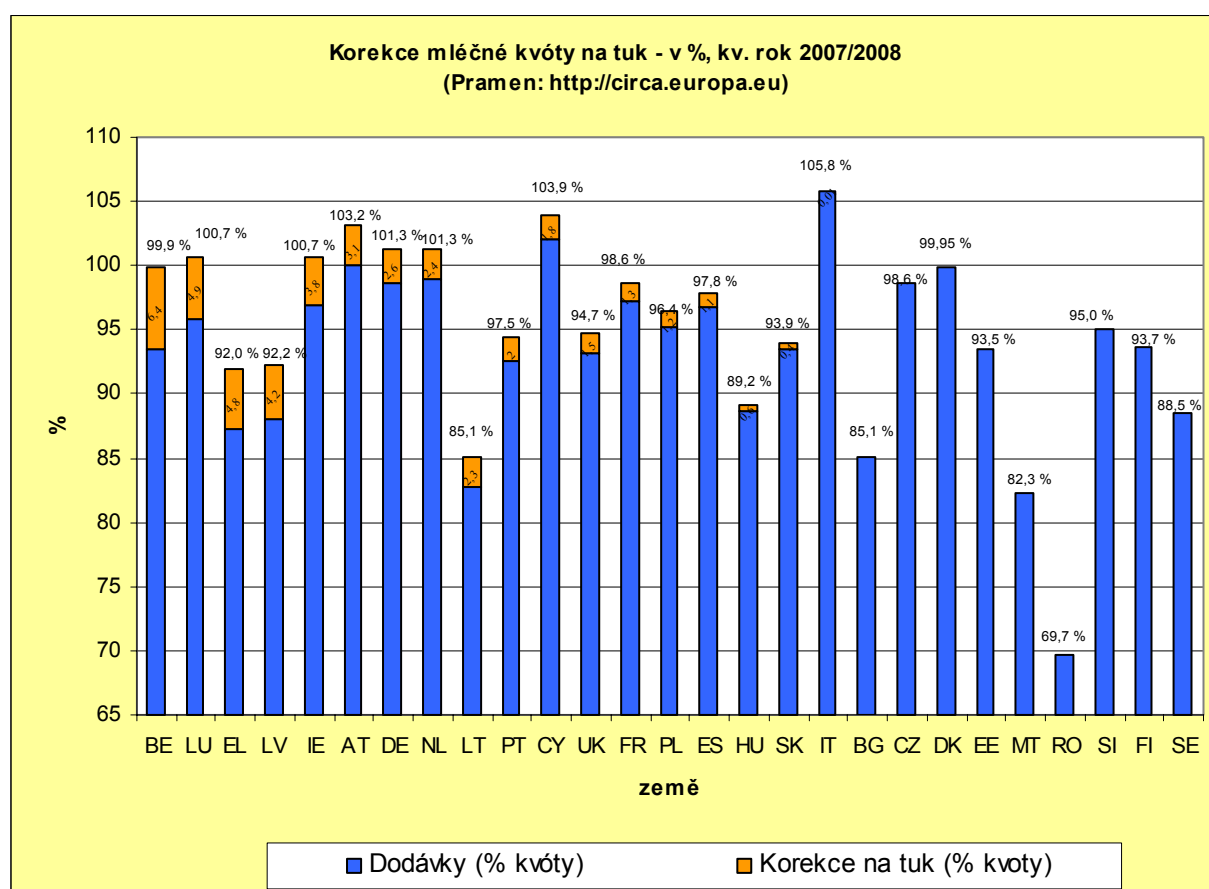
Za překročení mléčné kvóty v kvótovém roce 2007/2008 musí některé členské státy zaplatit dávky ve výši více než 340 mil. EUR. Celková výše dávek dosáhla loni 221 mil. EUR. Dodávkové kvóty překročilo sedm členských zemí (Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Německo, Nizozemsko

a Rakousko. Kvóty byly překročeny celkem o 1 217 000 tun, z čehož vyplývá dávka ve výši 338,7 mil. EUR. Přibližně 47 % této celkové částky je důsledkem překročení dodávek v Itálii a 30 % dávky má zaplatit Německo. Itálie překročila svou dodávkovou kvótu o 5,7 %, Kypr o 3,9 % a Rakousko o 3,2 %.

Pokud jde o přímý prodej, překročení nahlásily Kypr, Lucembursko a Nizozemsko, a to v celkové výši 4 673 tun, z čehož vyplývá dávka za přímý prodej ve výši 1,3 mil. EUR, z čehož má 92 % zaplatit Nizozemsko.

Sazba dávky je 27,83 EUR na 100 kg překročeného množství.

V reformě společné zemědělské politiky z roku 2003 bylo rozhodnuto, že mléčné kvóty budou postupně ukončeny do 1. dubna 2015. Komise ve svých návrzích ohledně kontroly stavu společné zemědělské politiky navrhla zvýšit kvóty o jedno procento ročně mezi hospodářskými roky 2009/10 a 2013/14, aby se zajistil hladký přechod na postupné přizpůsobení situaci bez kvót.

Produkce mléka na kvótu – 2007/2008							
DODÁVKY	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE
Aktivních producentů	11 667	86 954	2 570	4 927	98 276	1 150	20 862
Dodané množství mléka včetně korekce na tuk (t)	3 302 552	760 564	2 696 957	4 497 471	28 409 345	594 682	5 434 095
Stanovená kvóta (t)	3 305 996	893 688	2 735 403	4 499 580	28 043 829	635 858	5 393 926
Překročení (t)	- 3 444	- 133 124	- 38 446	- 2 110	365 516	- 41 176	40 169
Dávka za překročení (tis. EUR)	-	-	-	-	101 723	-	11 179
% překročení	- 0,1	- 14,9	- 1,4	- 0,0	+ 1,3	- 6,5	+ 0,7
PŘÍMÝ PRODEJ							
Aktivních producentů	960	21 895	178	13	1 188	270	21

Tabulka pokračuje na následující stránce

Dokončení tabulky

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE
Přímý prodej (t)	34 878	52 425	2 148	162	55 088	6 653	1 250
Stanovená kvóty přímého prodeje (t)	37 539	85 312	2 528	320	98 636	10 510	1 838
Překročení (t)	- 2 661	- 32 887	- 380	- 158	- 43 549	- 3 857	- 588
Dávka za překročení (tis. EUR)	-	-	-	-	-	-	-
Produkce mléka na kvótu - 2007/2008							
DODÁVKY	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT
Aktivních producentů	5 630	25 383	93 447	40 895	221	19 031	62 053
Dodané množství mléka včetně korekce na tuk (t)	753 356	5 923 998	23 793 396	10 804 457	148 786	661 782	1 388 340
Stanovená kvóta (t)	819 261	6 055 500	24 135 193	10 227 217	143 225	717 591	1 631 990
Překročení (t)	- 65 905	- 131 502	- 341 797	577 240	5 560	- 55 810	- 243 650
Dávka za překročení (tis. EUR)	-	-	-	160 646	1 547	-	-
% překročení	- 8,0	-2,2	- 1,4	+ 5,6	+ 3,9	- 7,8	- 14,9
PŘÍMÝ PRODEJ							
Aktivních producentů	30	449	5 879	4 664	212	1 249	7 351
Přímý prodej (t)	971	57 490	282 337	302 254	2 322	10 283	39 782
Stanovená kvóty přímého prodeje (t)	1 252	61 450	342 963	302 843	1 975	11 057	72 849
Překročení (t)	- 281	- 3 960	- 60 626	- 589	348	- 774	- 33 067
Dávka za překročení (tis. EUR)	-	-	-	-	97	-	-
Produkce mléka na kvótu - 2007/2008							
DODÁVKY	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT
Aktivních producentů	890	3 710	143	20 373	43 482	206 613	10 945
Dodané množství mléka včetně korekce na tuk (t)	273 213	1 678 463	40 085	11 255 740	2 764 046	8 878 736	1 882 756
Stanovená kvóta (t)	271 268	1 882 368	48 698	11 113 529	2 679 401	9 211 612	1 930 253
Překročení (t)	1 944	- 203 905	- 8 613	142 210	84 645	- 332 876	- 47 497
Dávka za překročení (tis. EUR)	541	-	-	39 577	23 557	-	-
% překročení	+ 0,7	- 10,8	- 17,7	+ 1,3	+ 3,2	- 3,6	- 2,5
PŘÍMÝ PRODEJ							
Aktivních producentů	2	2 634		440	14 472	25 787	66
Přímý prodej (t)	499	52 002		76 207	72 112	134 279	6 205
Stanovená kvóty přímého prodeje (t)	471	107 692		71 911	98 492	168 531	8 934
Překročení (t)	28	- 55 690		4 297	- 26 380	- 34 252	- 2 729
Dávka za překročení (tis. EUR)	8	-		1 196	-	-	-
Produkce mléka na kvótu - 2007/2008							
DODÁVKY	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU-27
Aktivních producentů	242 303	8 360	711	14 013	7 838	17 338	1 049 785
Dodané množství mléka včetně korekce na tuk (t)	937 689	528 145	966 738	2 271 272	2 949 238	13 795 278	137 391 176
Stanovená kvóta (t)	1 344 557	555 999	1 029 873	2 424 276	3 332 630	14 563 208	139 625 930
Překročení (t)	- 406 868	- 27 854	- 63 135	- 153 005	- 383 392	- 767 929	1 217 284
Dávka za překročení (tis. EUR)	-	-	-	-	-	-	338 770
% překročení	- 30,3	- 5,0	- 6,1	- 6,3	- 11,5	- 5,3	+ 0,9
PŘÍMÝ PRODEJ							
Aktivních producentů	436 911	2 006	103	387	65	414	527 646
Přímý prodej (t)	1 421 701	14 204	8 435	1 732	2 753	167 436	2 805 610
Stanovená kvóty přímého prodeje (t)	1 712 443	20 639	10 915	7 556	3 400	192 439	3 434 495
Překročení (t)	- 290 742	- 6 435	- 2 480	- 5 823	- 647	- 25 003	4 673
Dávka za překročení (tis. EUR)	-	-	-	-	-	-	1 300

Pramen: Dairy Markets, October 16, 2008

Vnitrostátní kvóty pro mléko:

Rada Evropské unie požádala v roce 2007 Komisi, aby podala zprávu o vývoji trhu včetně odhadu, zda je vhodné přidělit zvýšené kvóty, jakmile bude v plném rozsahu provedena reforma z roku 2003 týkající se společné organizace trhu v oblasti mléka a mléčných výrobků. Tato zpráva byla vypracována v prosinci 2007 a došla k závěru, že současná situace trhů a jejich předpokládaný vývoj do roku 2014 opravňují ke zvýšení kvóty o 2 % za účelem usnadnění zvýšení produkce mléka ve Společenství a uspokojení požadavků trhu s mléčnými výrobky.

Nařízením Rady (ES) č. 248/2008 ze dne 17. března 2008 došlo od 1. dubna 2008 ke zvýšení kvóty všech členských států podle přílohy IX nařízení (ES) č. 1234/2007 o 2 %.

Členský stát	Množství (v tunách)
Belgie	3 427 288,740
Bulharsko	998 580,000
Česká republika	2 792 689,620
Dánsko	4 612 619,520
Německo	28 847 420,391
Estonsko	659 295,360
Irsko	5 503 679,280
Řecko	836 923,260
Španělsko	6 239 289,000
Francie	25 091 321,700
Itálie	10 740 661,200
Kypr	148 104,000
Lotyšsko	743 220,960
Litva	1 738 935,780
Lucembursko	278 545,680
Maďarsko	2 029 861,200
Malta	49 671,960
Nizozemsko	11 465 630,280
Rakousko	2 847 478,469
Polsko	9 567 745,860
Portugalsko	1 987 521,000
Rumunsko	3 118 140,00
Slovinsko	588 170,760
Slovensko	1 061 603,760
Finsko	2 491 930,710
Švédsko	3 419 595,900
Spojené království	15 125 168,940

Výhledy EU-27

Produkce mléka, dodávky a počet dojnic, EU-27, 2005-2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produkce celkem (mil. tun)	148,9	147,5	147,5	147,3	147,5	147,5	147,4	147,4	147,3	147,3
EU-15	120,7	119,7	119,6	119,8	120,2	120,2	120,2	120,2	120,2	120,2
EU-10	21,9	21,7	21,7	21,7	21,7	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6
EU-2	6,3	6,0	5,9	5,8	5,7	5,7	5,6	5,6	5,6	5,6
Dodávky (mil. tun)	133,5	132,7	132,9	133,6	134,4	134,7	135,0	135,3	135,5	135,6
Tržnost (%)	89,6	90,0	90,3	90,7	91,1	91,4	91,6	91,8	92,0	92,1
Obsah tuku (%)	4,04	4,04	4,04	4,04	4,04	4,05	4,05	4,05	4,05	4,05
Obsah bílkovin (%)	3,35	3,35	3,36	3,36	3,37	3,37	3,37	3,37	3,37	3,38
Užitkovost (kg/dojnice)	5 970	6 088	6 161	6 259	6 351	6 445	6 531	6 603	6 666	6 723
EU-15	6 550	6 686	6 784	6 852	6 927	7 010	7 080	7 130	7 165	7 194
EU-10	4 830	4 985	5 015	5 255	5 465	5 606	5 752	5 902	6 056	6 219
EU-2	3 175	3 077	3 040	3 020	2 963	3 011	3 056	3 102	3 150	3 193
Počet dojnic (mil. ks)	24,9	24,2	23,9	23,5	23,2	22,9	22,6	22,3	22,1	21,9
EU-15	18,4	17,9	17,6	17,5	17,4	17,1	17,0	16,9	16,8	16,7
EU-10	4,5	4,3	4,3	4,1	4,0	3,9	3,8	3,7	3,6	3,5
EU-2	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,7

Pramen: Dairy Markets, April 17, 2008

Poznámka:

Bilance sýrů v EU-27, 2005 – 2014 (tis. tun)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výroba celkem¹⁾	8 641	8 827	8 964	9 117	9 283	9 398	9 484	9 563	9 637	9 707
EU-15	7 525	7 637	7 721	7 817	7 907	7 980	8 037	8 091	8 142	8 191
EU-10	965	1 030	1 081	1 124	1 169	1 195	1 222	1 247	1 269	1 288
EU-2	151	160	162	176	206	222	224	225	226	228
Dovoz	94	101	101	101	103	105	107	109	111	113
Vývoz	551	586	622	625	604	593	593	584	574	547
Lidská spotřeba²⁾	8 184	8 342	8 443	8 593	8 781	8 909	8 998	9 087	9 174	9 273
Spotřeba na osobu (kg)	16,7	17,0	17,2	17,5	17,8	18,1	18,3	18,5	18,6	18,8
EU-15	18,6	18,8	18,8	19,0	19,2	19,3	19,4	19,6	19,7	19,8
EU-10	11,4	12,3	13,2	13,9	15,0	15,7	16,0	16,3	16,6	17,0
EU-2	4,7	5,1	5,7	6,3	7,3	8,0	8,6	9,1	9,7	10,6

Pramen: Dairy Markets, April 17, 2008

Poznámka: ¹⁾ včetně sýrů užívaných pro výrobu tavených sýrů, včetně sýrů vyrobených na zemědělských farmách

²⁾ včetně tavených sýrů a sýrů vyrobených na zemědělských farmách

Bilance másla v EU-27, 2005 – 2014 (tis. tun)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výroba celkem	2 195	2 089	2 116	2 059	2 028	1 996	1 973	1 954	1 936	1 922
EU-15	1 917	1 826	1 846	1 794	1 769	1 737	1 716	1 701	1 686	1 674
EU-10	262	246	253	248	241	242	241	238	236	235
EU-2	15	16	16	17	18	17	16	15	14	13
Dovoz	80	92	85	85	85	85	85	85	85	85
Vývoz	338	252	180	90	81	81	69	60	52	54
Celková spotřeba	1 968	1 997	2 078	2 054	2 032	2 000	1 989	1 979	1 969	1 952
Spotřeba na osobu (kg)	4,03	4,07	4,23	4,17	4,13	4,06	4,04	4,02	4,00	3,97
EU-15	4,48	4,53	4,72	4,65	4,59	4,51	4,49	4,46	4,44	4,41
EU-10	2,89	2,89	2,90	2,90	2,88	2,84	2,79	2,78	2,77	2,69
EU-2	0,95	1,01	1,03	1,06	1,09	1,12	1,17	1,21	1,26	1,30
Intervenční zásoby										
Konečné zásoby	130	62	0	0	0	0	0	0	0	0
Změna zásob	- 31	- 68	- 62	0	0	0	0	0	0	0

Pramen: Dairy Markets, April 17, 2008

Poznámka: čísla o dovozu a vývozu poukazují na celkový obchod, tj. zahrnují vnitřní zpracování

Bilance SOM v EU-27, 2005 – 2014 (tis. tun)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výroba celkem	962	861	935	893	866	849	834	821	816	807
EU-15	760	691	749	707	683	667	655	645	643	637
EU-10	198	167	184	186	183	182	179	176	173	170
EU-2	4	3	3	0	0	0	0	0	0	0
Dovoz	10	21	27	20	20	10	10	10	10	10
Vývoz	190	85	170	120	89	62	52	41	40	39
Celková spotřeba	847	797	793	793	797	797	792	790	786	778
EU-15	785	728	720	722	729	730	728	727	724	717
EU-10	45	60	62	60	57	54	52	50	49	48
EU-2	16	9	12	12	12	12	12	12	13	13
Intervenční zásoby										
Konečné zásoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Změna zásob	- 65	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pramen: Dairy Markets, April 17, 2008

Poznámka: čísla o dovozu a vývozu poukazují na celkový obchod, tj. zahrnují vnitřní zpracování

PRODUKCE A UŽITÍ MLÉKA V ČR

Vývoj v sektoru mléka v České republice

Ukazatel/rok	Jednotka	1989	2003	2005	2006	2007 ¹⁾
Zemědělství						
Průměrné stavy dojnic	tis. ks	1 228,5	459,6	437,9	422,9	409,8
Průměrná roční dojivost	l/ks	3 982,0	5 756,2	6 253,7	6 370,4	6 548,3
Průměrná denní dojivost	l/ks	10,91	15,77	17,13	17,45	17,94
Výroba mléka	mil. l	4 892,5	2 645,7	2 738,8	2 694,4	2 683,5
Tržnost	%	91,4	95,7	95,4	97,0	97,6
Celkový prodej mléka	mil. l	4 473,3	2 530,9	2 613,1	2 612,1	2 618,5
CZV za mléko I. a vyšší třídy	Kč/1000 l	4 810,0	7 830,0	8 310,0	7 830,0	8 370,0
Mlékárenský průmysl na území ČR a produkce hlavních výrobků						
Nákup syrového mléka	mil. l	4 473,3	2 530,9	2 476,3	2 329,7	2 381,2
Průměrný obsah tuku	%	3,999	3,973	3,90	3,90	3,88
Průměrný obsah bílkovin	%	-	3,39	3,38	3,35	3,37
Produkce						
Konzumní mléko	tis. l	920 701,0	478 463,7	572 720,6	593 571,9	604 590,0
Konzumní smetana	tis. l	44 744,0	38 088,4	53 760,6	42 372,9	43 175,6
Jogurty	tis. l	40 982,0	86 671,6	100 996,5	123 991,3	141 871,6
Ostatní kysané mléčné výrobky	tis. l	36 872,0	42 157,7	49 366,8	56 578,0	60 259,2
Tvarohy	tuny	52 846,0	32 705,6	29 444,1	28 212,6	29 626,1
Sýry	tuny	104 440,0	114 310,3	111 710,1	106 964,1	105 208,4
Máslo	tuny	119 818,0	65 200,2	54 104,1	52 117,1	51 258,1
Sušená mléka celkem	tuny	139 829,0	63 548,1	51 028,2	36 132,0	38 301,0
z toho: SOM ²⁾	tuny	-	39 257,5	33 464,0	19 443,4	23 404,7
Celková domácí spotřeba						
Konzumní mléko, smetana	tuny	965 445,0	551 364,6	549 365,2	534 092,0	523 945,4
Mléčné konzervy	tuny	62 262,1	19 079,5	20 659,1	20 691,7	19 445,5
Kysané mléčné výrobky	tuny	77 854,0	151 331,3	157 690,4	163 043,0	173 527,6
Sýry, tvarohy	tuny	148 431,0	153 108,9	164 999,0	168 845,0	175 739,1
Máslo	tuny	94 161,0	47 214,5	48 836,2	43 887,0	42 505,4
Domácí spotřeba na obyvatele						
Mléko a mléčné výrobky	kg/obyv/rok	259,6	223,4	238,3	239,4	244,6
Máslo	kg/obyv/rok	9,4	4,5	4,8	4,4	4,2
Vývoz						
Mléko, smetana nezahuštěné	tuny	-	13 677,9	350 659,4 ³⁾	557 838,0 ³⁾	585 561,0 ³⁾
Mléko, smetana, zahuštěné	tuny	49 878,0	68 416,6	52 408,1	38 467,4	39 326,6
Jogurty, keфіry, podmásli apod.	tuny	-	6 706,7	28 281,9	51 428,5	68 116,2
Máslo	tuny	20 300,0	23 033,2	13 139,1	20 829,9	21 334,6
Sýry, tvaroh	tuny	8 855,0	18 451,3	19 201,5	23 663,3	21 517,9
Dovoz						
Mléko, smetana, nezahuštěné	tuny	-	51 330,6	123 973,2 ³⁾	105 075,4 ³⁾	130 768,1 ³⁾
Mléko, smetana, zahuštěné	tuny	-	2 217,6	7 056,8	6 168,9	9 397,4
Jogurty, keфіry, podmásli apod.	tuny	-	29 208,7	35 609,0	33 438,2	39 831,7
Máslo	tuny	-	5 008,3	7 493,6	11 569,7	13 280,5
Sýry, tvaroh	tuny	-	23 333,3	44 466,8	57 162,1	63 231,6

Pramen: ČSÚ, SZIF, rezortní statistika Mlék 6-12, celní statistika k 6.11.2008, propočty MZe,

Pozn.. ¹⁾ předběžný údaj, ²⁾ sušené odstředěné mléko, ³⁾ včetně syrového mléka pro zpracování

Podle soupisu hospodářských zvířat k 1. 4. 2008 se meziročně zvýšily celkové stavy krav o cca 4 tis. ks (o 0,7 %). Vývoj stavů krav podle kategorií byl diferencovaný, pokračoval úbytek dojných krav a růst krav bez tržní produkce mléka. Počet dojných krav se od 1. 4. 2007 do 1. 4. 2008 snížil o 4 817 ks, tj. o 1,2 %, oproti předchozímu období se tempo snižování zpomalilo. Snižování stavů dojných krav má dlouhodobý charakter a souvisí s restrukturalizačním procesem, ekonomikou a regulací výroby (kvóty). Od 1. 4. 2001 (od zavedení regulace výroby) do 1. 4. 2008 se jejich počet snížil o cca 124 tis. ks. Stavy krav bez tržní produkce mléka k 1. 4. 2008 vykázaly meziroční navýšení o 8 826 ks, tj. o 5,7 %. K 1. 4. 2008 činil početní stav dojných krav 405 532 ks, početní stav krav bez tržní produkce mléka činil 163 163 ks.

Vývoj stavů hospodářských zvířat v ks

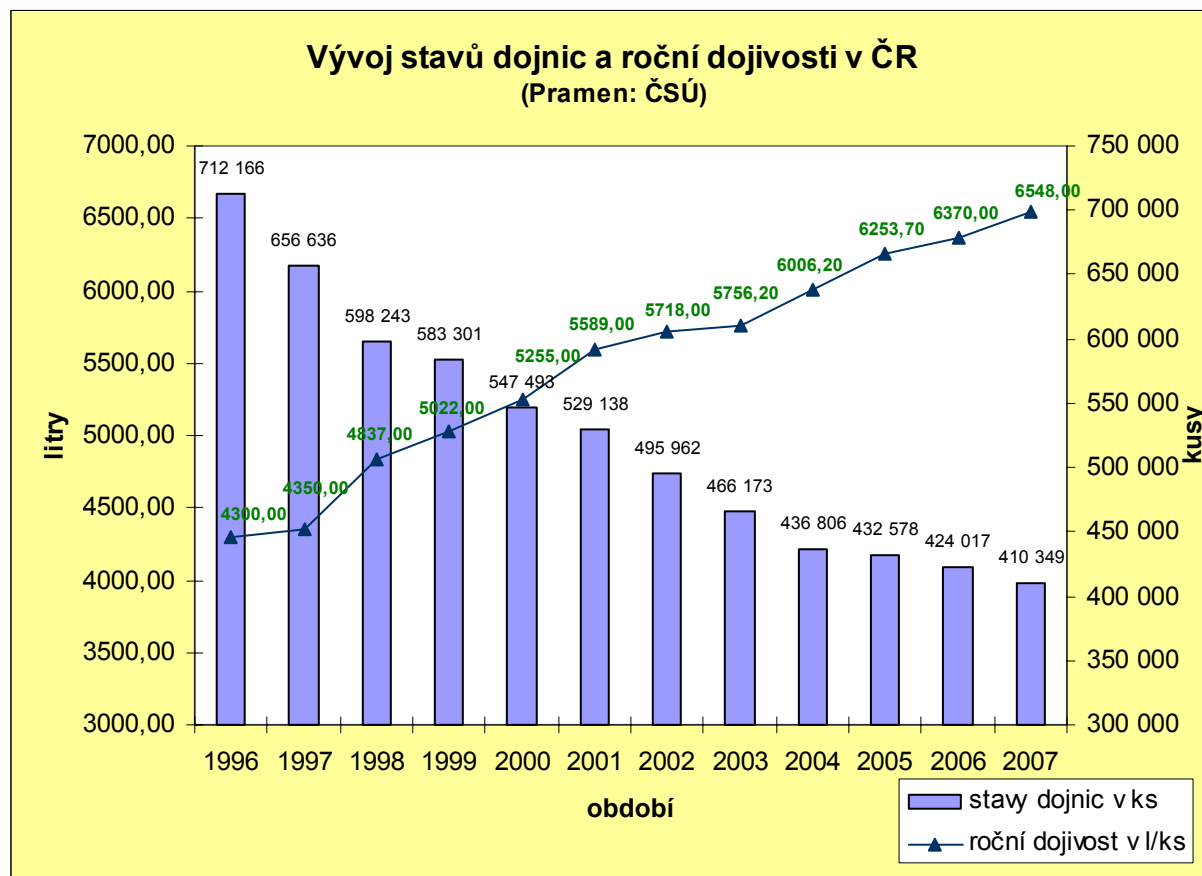
Rok	Skot celkem	z toho: krávy
1989	3 480 582	1 247 567
1990	3 506 222	1 236 218
1991	3 359 976	1 195 429
1992	2 949 574	1 036 276
1993	2 511 737	932 454
1994	2 161 438	829 729
1995	2 029 827	768 236
1996	1 988 810	750 593
1997	1 865 902	702 301
1998	1 700 789	646 838
1999	1 657 337	642 026
2000	1 573 530	614 787
2001	1 582 285	611 395
2002	1 520 136	596 295
2003	1 473 828	590 322
2004	1 428 329	572 887
2005	1 397 308	573 724
2006	1 373 645	563 723
2007	1 391 393	564 686
2008	1 401 607	568 695

Pramen: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat

Vývoj početních stavů krav dle kategorií v ks

Ukazatel	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Krávy dojně	598 243	583 301	547 493	529 138	495 962	466 173	436 806	432 578	424 017	410 349	405 532
Krávy ostatní	48 595	58 725	67 294	82 257	100 333	124 149	136 081	141 146	139 706	154 337	163 163
Krávy celkem	646 838	642 026	614 787	611 395	596 295	590 322	572 887	573 724	563 723	564 686	568 695

Pramen: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat

Počet krav celkem k 1. dubnu 2007 a 2008 podle krajů v ks

Území, kraj	2007	2008	Rozdíl +/-	Index v %
Praha + Středočeský kraj	57 798	57 856	+58	100,1
Jihočeský kraj	86 396	87 462	+1 066	101,2
Plzeňský kraj	63 846	65 475	+1 629	102,6
Karlovarský kraj	16 457	17 070	+613	103,7
Ústecký kraj	16 174	16 164	-10	99,9
Liberecký kraj	18 905	19 454	+549	102,9
Královéhradecký kraj	43 347	43 214	-133	99,7
Pardubický kraj	47 806	47 719	-87	99,8
Vysočina	83 153	83 518	+365	100,4
Jihomoravský	28 601	28 219	-382	98,7
Olomoucký kraj	40 489	40 662	+173	100,4
Zlínský kraj	26 352	26 119	-233	99,1
Moravskoslezský kraj	35 362	35 763	+401	101,1
Česká republika	564 686	568 695	+4 009	100,7

Pramen: ČS - Soupis hospodářských zvířat

Stavy krav k 1. 4. 2008 se meziročně snížily ve 4 krajích, avšak meziroční poklesy nebyly významné, pohybovaly se v rozmezí od 87 ks (kraj Pardubický) do 382 ks (kraj Jihomoravský).

Vývoj průměrných stavů krav bez masných plemen (dojných krav) v roce 2006 a 2007 podle krajů v ks (propočet z krmných dnů)

Území, kraj	2. pololetí 2006	2. pololetí 2007	Index 2007/06	Rok 2006	Rok 2007	Rozdíl±	Index 2006/2005
Praha + Středočeský	49 616	49 313	99,4	50 198	49 416	-782	98,4
Jihočeský	56 493	54 087	95,7	57 394	54 613	-2 781	95,2
Plzeňský	42 757	42 136	98,5	43 243	42 259	-984	97,7
Karlovarský	7 894	6 795	86,0	7 947	6 860	-1 087	86,3
Ústecký	10 556	9 634	91,3	10 726	9 769	-957	91,1
Liberecký	11 008	10 335	93,9	11 092	10 472	-620	94,4
Královéhradecký	33 589	33 038	98,4	34 029	33 174	-855	97,5
Pardubický	38 947	37 908	97,3	39 357	38 350	-1 007	97,4
Vysočina	68 358	66 975	98,0	69 035	67 147	-1 888	97,3
Jihomoravský	25 942	24 484	94,4	26 187	24 789	-1 398	94,7
Olomoucký	29 273	29 477	100,7	29 773	29 569	-204	99,3
Zlínský	18 806	20 283	107,9	19 031	19 803	+772	104,1
Moravskoslezský	24 544	23 321	95,0	24 937	23 581	-1 356	94,6
Česká republika	417 783	407 784	97,6	422 949	409 802	-13 147	96,9

Pramen: ČSÚ, Výsledky chovu skotu

Průměrné stavy dojených krav za rok 2007 se celkově snížily o cca 13 tis. ks, tj. o 3,1 %. Na celkovém snížení průměrných stavů dojných krav se podílely všechny kraje s výjimkou kraje Zlínského. Procentický pokles se pohyboval v rozmezí od 0,7 % (kraj Olomoucký) do 13,7 % (kraj Karlovarský). Podle kusů se nejvíce meziročně snížily průměrné stavy v kraji Jihočeském, a to o téměř 2 800 ks a v kraji Vysočina o cca 1 900 ks.

Počty dojných krav v roce 2006 a 2007 podle krajů v ks

Území, kraj	Stavy k 31. 12.		Rozdíl ±	Index v %
	2006	2007		
Praha + Středočeský	49 565	49 125	-440	99,1
Jihočeský	56 657	54 678	-1 979	96,5
Plzeňský	42 884	42 189	-695	98,4
Karlovarský	7 797	6 822	-975	87,5
Ústecký	10 656	9 619	-1 037	90,3
Liberecký	10 943	10 362	-581	94,7
Královéhradecký	33 501	33 038	-463	98,6
Pardubický	39 011	38 033	-978	97,5
Vysočina	68 016	66 895	-1 121	98,4
Jihomoravský	25 811	24 259	-1 552	94,0
Olomoucký	29 469	29 425	-44	99,9
Zlínský	18 663	19 729	+1 066	105,7
Moravskoslezský	24 366	23 197	-1 169	95,2
Česká republika	417 339	407 371	-9 968	97,6

Pramen: ČSÚ – Výsledky chovu skotu

Vývoj v zemědělství podle pololetí v letech 2006 a 2007

Období	Ø stavy dojnic v ks			Ø denní dojivost v l/ks			Produkce mléka v tis.l			Prodej mléka v tis. l		
	2006	2007	Index	2006	2007	Index	2006	2007	Index	2006	2007	Index
I. pololetí	428 202	411 853	96,2	17,49	18,08	103,3	1 355 849	1 347 549	99,4	1 325 990	1 320 825	99,6
II. pololetí	417 783	407 784	97,6	17,41	17,81	102,2	1 338 528	1 335 970	99,8	1 286 086	1 297 714	100,9
Rok	422 949	409 802	96,9	17,45	17,94	102,8	2 694 377	2 683 518	99,6	2 612 076	2 618 539	100,2

Pramen: ČSÚ – Výsledky chovu skotu, SZIF – administrace mléčných kvót

Pozn.: číselné údaje jsou zaokrouhleny

Vývoj v zemědělství v roce 2007 zaznamenal mírné snížení objemu vyrobeného mléka. Celková roční produkce 2 683,5 mil. litrů mléka představovala meziroční pokles o 0,4 %. Ve srovnání s poklesem produkce o 1,6 % v předchozím roce (2006/2005) došlo v roce 2007 ke zpomalení tempa poklesu produkce. Na zpomalení poklesu produkce mléka se podílel výrazný meziroční růst průměrné roční užitkovosti o 2,8 %. Celkový prodej mléka (dodávky a přímý prodej) zaznamenal mírný růst o 0,2 % vlivem vysoké tržnosti mléka.

Vývoj průměrné dojivosti v l/ks

Dojivost/rok	1989	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
- denní	10,91	11,96	13,25	13,76	14,36	15,31	15,67	15,77	16,41	17,3	17,45	17,94
- roční	3 982	4 366	4 837	5 022	5 255	5 589	5 718	5 756	6 006	6 254	6 370	6 548

Pramen: ČSÚ - Výsledky chovu skotu

Vývoj průměrné denní dojivosti podle krajů v l/ks za rok 2006 a 2007

Území, kraj	Průměrná denní dojivost		Index 2007/06 v %
	2006	2007	
Praha + Středočeský	18,11	18,79	103,8
Jihočeský	15,81	16,14	102,1
Plzeňský	16,54	17,21	104,1
Karlovarský	13,53	13,86	102,4
Ústecký	17,00	17,83	104,9
Liberecký	15,76	16,19	102,7
Královéhradecký	17,65	17,71	100,4
Pardubický	17,64	18,14	102,8
Vysočina	17,94	18,37	102,4
Jihomoravský	18,32	18,71	102,2
Olomoucký	18,17	18,40	101,2
Zlínský	18,89	19,78	104,7
Moravskoslezský	18,94	19,50	103,0
Česká republika	17,45	17,94	102,8

Pramen: ČSÚ - Výsledky chovu skotu

K růstu denní dojivosti v roce 2007 došlo ve všech krajích, procentický nárůst se pohyboval od 0,4 % (kraj Královéhradecký) do 4,9 % (kraj Ústecký). Nejvyšší průměrná dojivost v roce 2007 byla dosažena v kraji Zlínském 10,3 % nad průměrem a dále v kraji Moravskoslezském – 8,7 % nad průměrem ČR.

Vývoj výroby mléka podle krajů za rok 2006 a 2007

Území, kraj	Výroba mléka v tis. l		Index 2007/06 v %	Podíl kraje v roce 2007 v %
	2006	2007		
Praha + Středočeský	331 803	338 886	102,1	12,6
Jihočeský	331 124	321 655	97,1	12,0
Plzeňský	261 061	265 520	101,7	9,9
Karlovarský	39 256	34 702	88,4	1,3
Ústecký	66 554	63 564	95,5	2,3
Liberecký	63 797	61 864	97,0	2,3
Královéhradecký	219 171	214 465	97,9	8,0
Pardubický	253 414	253 894	100,2	9,5
Vysočina	452 043	450 274	99,6	16,8
Jihomoravský	175 086	169 325	96,7	6,3
Olomoucký	197 475	198 537	100,5	7,4
Zlínský	131 191	142 953	109,0	5,3
Moravskoslezský	172 402	167 879	97,4	6,3
Česká republika	2 694 377	2 683 518	99,6	100,0

Pramen: ČSÚ - Výsledky chovu skotu

K meziročnímu růstu výroby mléka v roce 2007 došlo v 5ti krajích. Nejvyšší procentický růst o 9 % byl dosažen v kraji Zlínském, meziroční zvýšení bylo dále dosaženo v krajích Středočeský, Plzeňský, Olomoucký a Pardubický. V ostatních krajích došlo k meziročnímu poklesu, největší procentický pokles ve výrobě mléka v roce 2007 byl zaznamenán v krajích Karlovarský, Ústecký a Jihomoravský (o 11,6 %, resp. o 4,5 %, o 3,3 %).

BILANCE PRODUKCE A UŽITÍ MLÉKA

Vývoj bilance produkce a užití mléka v letech 2000 až 2007 (mil. l)

Ukazatel	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ³⁾
Počáteční zásoba ¹⁾	31,6	62,8 ²⁾	64,6	132,6	92,10	69,4	66,3	55,7
Produkce mléka	2 708,1	2 701,8	2 727,6	2 645,7	2 602,4	2 738,8	2 694,4	2 683,5
Nákup do mlékáren	2 514,3	2 532,2	2 536,2	2 530,9	2 495,8	2 476,3	2 329,7	2 381,2
Dovoz výrobků ¹⁾	188,3	202,9	241,3	281,4	329,6	535,4	701,3	836,0
Celková nabídka	2 734,2	2797,9	2 842,1	2 944,9	2 917,5	3 081,1	3 097,3	3 272,9
Domácí spotřeba (bez natur. spotř.)	2 022,1	2 031,7	2 067,0	2 080,5	2 111,1	2 182,2	2 190,7	2 244,0
Vývoz výrobků ¹⁾	668,5	701,6	642,5	772,3	738,0	832,6	850,9	957,8
Konečná zásoba výrobků ¹⁾	43,6	64,6 ²⁾	132,6	92,1	69,4	66,3	55,7	71,1
Podíl dovozu na domácí spotřebě (%)	9,3	10,0	11,7	13,5	15,6	24,5	32,0	37,3
Podíl vývozu na nákupu (%)	26,6	27,7	25,3	30,5	29,6	33,6	36,5	40,2

Pramen: ČSÚ, Celní statistika, resortní statistika (MZe) 6-12),

Pozn.:¹⁾ přepočten na ekvivalent mléka, ²⁾ zásoby byly upraveny o skutečné zásoby přírodních sýrů, které se statisticky sledují od r. 2001, v předchozích letech byla úroveň zásob odhadována, ³⁾ údaje o dovozu a vývozu jsou předběžné, rovněž navazující výpočty nabídky a spotřeby. Ve vývozu jsou zahrnuty výrobky a syrové mléko realizované mlékárnami z nákupu mléka.

Změny produkce a užití mléka v roce 2007 oproti roku 2006

- Stav dojných krav v roce 2007 se dále snížil. Meziroční úbytek průměrných stavů o 13 tis. ks představoval pokles o 3,1 %. Zpomalení tempa úbytku dojných krav v roce 2007 bylo reakcí na zvýšení CZV za mléčnou surovinu, ke kterému došlo ve druhé polovině roku 2007. Průměrná CZV za mléko v roce 2007 se meziročně zvýšila o 7 % a v prosinci 2007 byla průměrná CZV mléka celkem o 27,6 % vyšší než v prosinci 2006.
- Trvalý růst užitkovosti dojných krav. Meziroční zvýšení denní užitkovosti na dojnici představovalo 0,49 l.
- Výroba mléka v roce 2007 zaznamenala jen mírný pokles o 0,4 % v důsledku výrazného růstu užitkovosti dojných krav. Zvýšení průměrné užitkovosti o 2,8 % v porovnání s rokem 2006 víceméně kompenzovalo úbytek stavů dojných krav.
- Zásoby mlékárenských výrobků se během roku 2007 zvýšily celkově o 27,6 %. Na zvýšení se podílely sušená mléka, máslo i sýry.
- Nákup do mlékáren v ČR zaznamenal meziroční růst o 2,2 %, avšak část nakoupeného mléka – cca 6,4 % byla z mlékáren vyvezena k dalšímu zpracování v zahraničí.
- Dovoz mléka a výrobků se v roce 2007 dále zvýšil o 19,2 % a jeho podíl na domácí spotřebě dosáhl již 37 %. Dovoz se zvýšil u všech položek sortimentu, tj. u konzumního mléka, jogurtů a ostatních zakysaných mléčných výrobků, u přírodních sýrů a tvarohů, u másla a mléčných konzerv.
- Vývoz výrobků z mléka se rovněž zvýšil, a to v objemu po přepočtu na ekvivalent mléka o 12,6 %. Zvýšil se vývoz smetan, jogurtů a ostatních zakysaných mléčných výrobků, másla a sušeného odstředěného mléka. Snížil se vývoz přírodních sýrů a tvarohů a vývoz sušeného plnotučného mléka o 10,2 %.
- Celková domácí spotřeba trvale roste v důsledku, že ČR má relativně vysoký potenciál ke zvyšování spotřeby mléčných výrobků. Uvedený trend nebyl ovlivněn nárůstem SC ve druhé polovině roku 2007. Celková domácí spotřeba se meziročně zvýšila o 2,4 %. I přes tento pozitivní vývoj se v roce 2007 zvýšil podíl zahraniční produkce na tuzemské spotřebě. Největší podíl dovozu na spotřebě je zaznamenáván u sýrů. U tavených sýrů v roce 2007 byl dosažen podíl 34 %, u přírodních sýrů a tvarohů 36 %.

Očekávaný vývoj produkce a užití mléka v roce 2008

- Stagnace produkce mléka na úrovni roku 2007 v důsledku propadu CZV za mléčnou surovinu.
- Stagnace dovozu a pokles prodeje tuzemských výrobků na domácím trhu. Každoroční růstový trend u domácí spotřeby se pravděpodobně zastaví v důsledku zvýšení výdajů domácností za bydlení, energie a další.
- Snížení cen za mléčnou surovinu, během roku o 28 – 30 % v důsledku stagnace či poklesu prodeje mléčných výrobků na komunitárním trhu a návratu konkurence světových mlékárenských oblastí na světové trhy. Subvence pro mléko a mléčné výrobky pro vývoz do třetích zemí jsou od 15. června 2007 stanoveny v nulové výši.

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL

Mlékárenský průmysl na území ČR nakoupil v roce 2007 od českých producentů celkem 2 381,2 mil. litrů mléka, tj. o 2,2 % více než v roce 2006. Zvýšení nákupu v objemu představovalo 51,6 mil. litrů, avšak část nakoupeného mléka – cca 6,4 % z nakoupeného množství byla vyvezena k dalšímu zpracování mimo ČR. Průměrný obsah tuku v mléce se meziročně mírně snížil o 0,02 % na 3,88 %. Průměrný obsah bílkovin se naopak meziročně mírně zvýšil o 0,02 % na 3,37 %. Z celkového objemu nakoupeného mléka bylo zařazeno do I. a vyšší třídy jakosti 98,9 %, o 0,3 % více ve srovnání s rokem 2006.

Z objemu mléka zpracovaného v mlékárnách bylo v roce 2007 zhruba 1,02 mld. l mléčné plazmy zpracováno na sýry a tvarohy, 0,396 mld. l na mléčné konzervy (sušená a kondenzovaná mléka) a více než půl miliardy (0,605 mld. l) na konzumní mléka. Zbývající množství mléčné suroviny se zpracovalo na výrobu ostatních mlékárenských výrobků.

Vývoj v mlékárenském průmyslu za období: leden – prosinec

Ukazatel	Jednotka	2003	2006	2007	Rozdíl ±	Index
		01 - 12	01 - 12	01 - 12	2007/2006	2007/2006
Nákup syrového mléka	Tis. l	2 530 871	2 329 673	2 381 228	+ 51 555	102,2
Z toho: v I. a vyšší třídě	Tis. l	2 486 930	2 289 568	2 355 231	+ 65 663	102,9
Obsah tuku	%	3,973	3,90	3,88	-	-
Obsah bílkovin	%	3,39	3,35	3,37	-	-
CZV za mléko celkem	Kč/l	7,79	7,81	8,36	+0,55	107,0
CZV za mléko I. a Q. tř	Kč/l	7,83	7,83	8,37	+0,54	106,9
Mlékárenská výroba						
Konzumní mléka celkem	Tis. l	478 463,7	593 571,9	604 590,0	+11 018,1	101,9
- čerstvé pasterované	Tis. l	137 150,2	116 206,0	114 345,4	-1 860,6	98,4
- trvanlivé	Tis. l	336 697,8	473 616,7	486 605,2	+12 988,5	102,7
- školní	Tis. l	4 384,1	3 749,2	3 639,4	-109,8	97,1
Konzumní smetany	Tis. l	38 088,4	42 372,9	43 175,6	+802,7	101,9
- kysané	Tis. l	11 345,9	13 328,4	12 723,6	-604,8	95,5
--smetany s obsahem tuku nejméně 30%	Tis. l	16 605,6	17 557,0	18 049,3	+492,3	102,8
Jogurty	Tis. l	86 671,6	123 991,3	141 871,6	+17 880,3	114,4
Kysané výrobky ostatní celkem	Tis. l	42 157,7	56 578,0	60 259,2	+3 681,2	106,5
- podmásli, mléčné nápoje	Tis. l	18 121,1	25 617,1	25 242,0	-375,1	98,5
- ostatní	Tis. l	24 036,6	30 960,9	35 017,2	+4 056,3	113,1
Máslo celkem CN 0405	Tis. l	65200,2	52 117,1	51 258,1	-859,0	98,4
Tvarohy	t	32 705,6	28 212,6	29 626,1	+1 413,5	105,0
Sýry celkem	t	114 310,3	106 964,1	105 208,4	-1 755,7	98,4
- přírodní	t	94 392,6	88 086,9	85 943,9	-2 143,0	97,6
- tavené	t	19 17,7	18 877,2	19 264,5	+387,3	102,1
Smetanové krémy	t	10 182,9	11 718,1	11 880,2	+162,1	101,4
Tvarohové dezerty	t	4 297,7	3 871,3	3 386,5	-484,8	87,5
Sušená mléka celkem bez KDV	t	63 548,1	36 132,0	38 301,0	+2 169,0	106,0
- sušené odstředěné mléko	t	39 257,5	19 443,4	23 404,7	+3 961,3	120,4
- sušené plnotučné mléko vč. výrobků s přísadami	t	24 290,6	16 688,6	14 896,3	-1 792,3	89,3

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) - 6-12

Objem a struktura produkce mlékárenských výrobků v ČR byla v roce 2007 ovlivněna dalším poklesem nabídky mléka ke zpracování v tuzemských mlékárnách v důsledku růstu vývozu mléčné suroviny a růstu dovozu mléčných výrobků.

Podle hlavního sortimentu se meziročně snížila výroba másla a výroba přírodních sýrů vlivem růstu dovozu těchto výrobků. Rovněž pokles byl zaznamenán u sušeného plnotučného mléka v důsledku nižší poptávky.

Výroba se zvýšila u konzumního mléka, smetan, zakysaných mléčných výrobků, tvarohů, tavených sýrů a sušeného odstředěného mléka vlivem růstu poptávky domácí i zahraniční.

Vývoj nákupu mléka do mlékáren na území ČR podle měsíců v tis. l

Měsíc/rok	2003	2006	2007	Změna v objemu ± 2007/2006	Index 2007/2006
Leden	210 482	195 672	198 800	+3 128	101,6
Únor	196 361	183 616	183 314	-302	99,8
Březen	223 043	203 524	206 473	+2 949	101,4
Duben	217 884	197 620	202 359	+4 739	102,4
Květen	227 516	207 925	209 648	+1 723	100,8
Červen	216 830	199 722	201 445	+1 723	100,9
Červenec	222 945	200 029	205 705	+5 676	102,8
Srpen	214 020	197 546	203 941	+6 395	103,2
Září	203 822	186 106	193 100	+6 994	103,8
Říjen	201 350	188 040	194 132	+6 092	103,2
Listopad	192 385	180 264	186 056	+5 792	103,2
Prosinec	204 273	189 609	196 255	+6 646	103,5
Celkem	2 530 871	2 329 673	2 381 228	+51 555	102,2

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe)6-12

Podle celní statistiky došlo v roce 2007 k dalšímu růstu vývozu mléčné suroviny odbytovými družstvy a mlékárnami a ke snížení objemu mléka zpracovaného v mlékárnách na území ČR.

Vývoj vývozu mléka v tunách (položka CN 04012099)

Měsíc/rok	2006	2006	2007	2007	Index 2007/2006(množství)
	Množství	Kč/kg	Množství	Kč/kg	
Leden	21 414,6	8,60	31 392,8	8,18	146,6
Únor	20 549,5	8,43	30 946,8	8,18	150,6
Březen	23 113,9	8,22	34 571,0	8,20	149,6
Duben	23 779,3	8,01	35 625,7	8,36	149,8
Květen	25 276,0	7,95	36 912,7	8,07	146,0
Červen	26 857,8	7,89	34 522,5	8,17	128,5
Červenec	30 827,5	7,84	35 431,5	8,53	114,9
Srpen	28 668,4	7,84	33 261,4	8,91	116,0
Září	28 682,6	8,04	31 042,2	9,47	108,2
Říjen	29 490,2	8,19	32 734,9	10,47	111,0
Listopad	26 169,8	8,30	31 593,5	10,69	120,7
Prosinec	27 427,1	8,27	33 415,1	10,84	121,8
Rok	312 256,7	8,11	401 450,1	8,98	128,6
Měsíční průměr	26 021,4	-	33 454,2	-	128,6

Pramen: Celní statistika k 3.11.2008

V roce 2007 se zvýšil vývoz mléčné suroviny (celní statistika) na 401 450,1 tun, při měsíčním průměru 33 454,2 tuny. Při porovnání s rokem 2006 se vývoz syrového mléka meziročně zvýšil o 28,6 %, tj. o 89,2 tis. tun. Rovněž se zvýšila průměrná vývozní cena, z průměru za rok 2006 ve výši 8,11 Kč/kg na 8,98 Kč/kg, tj. o 10,7 %. K růstu ceny došlo od druhé poloviny roku 2007 v souvislosti vysoké zahraniční poptávky po mléčných výrobcích. Vývozní cena syrového mléka se zvýšila od ledna 2007 do prosince 2007 o 32,5 %, z 8,18 Kč/kg na 10,84 Kč/kg.

Protisměrný objem dovozu syrového mléka (CN 0401 2099) zaznamenal v roce 2007 rovněž růst. Této položky bylo dovezeno 76 077,8 tun, tj. o 15,5 tis. t více než v roce 2006. Meziroční nárůst dovozu byl však nižší než nárůst vývozu této položky.

Konzumní mléko, smetany

Výroba konzumního mléka (bez školního mléka) v roce 2007 v porovnání s předchozím rokem zaznamenala další růst, meziročně o 11,1 mil. litrů (o 1,9 %) na úroveň 600,9 mil. litrů. V rámci tohoto objemu se vyrobilo 81 % trvanlivého mléka a 19 % pasterovaného mléka.

Skladba konzumního mléka podle způsobu ošetření

Konzumní mléko	Výroba v tis. l		Podíl v %	
	01 – 12/2006	01 – 12/2007	2006	2007
Celkem ¹⁾	589 822,7	600 950,6	100,0	100,0
z toho:				
čerstvé	116 206,0	114 345,4	19,7	19,0
trvanlivé	473 616,7	486 605,2	80,3	81,0

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Pozn: ¹⁾ bez školního mléka

Z celkového objemu výroby konzumního mléka se meziročně snížil podíl polotučného mléka o 3 %, zatímco se velmi pozitivně zvýšil podíl plnotučného mléka o 2 % na 10,2 % a předstihl podíl odstředěného mléka o 0,1 %.

Výroba konzumního mléka podle obsahu tuku

Konzumní mléko	Výroba v tis. l		Podíl v %	
	01 – 12/2006	01 – 12/2007	2006	2007
Odstředěné/ nízkotučné	58 805,8	60 584,2	10,0	10,1
Polotučné	487 818,5	478 864,2	82,7	79,7
Plnotučné	43 198,4	61 502,2	7,3	10,2
Celkem ¹⁾	589 822,7	600 950,6	100,0	100,0

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Pozn. ¹⁾ bez školního mléka, číselné údaje jsou zaokrouhleny

Celkový podíl konzumního mléka plněného do kartonových obalů a to jak trvanlivého mléka (81 %), tak čerstvého pasterovaného mléka (6,5 %) dosáhl 87,5 % a na ostatní obaly (PE sáčky a PET lahve) připadlo pouze zbývajících 12,5 %.

Výroba konzumního mléka podle způsobu balení

Konzumní mléko	Výroba v tis. l		Podíl v %	
	01 – 12/2006	01 – 12/2007	2006	2007
Trvanlivé v kartonech	473 616,7	486 605,2	80,3	81,0
Čerstvé v kartonech	41 262,3	38 849,4	7,0	6,5
Ostatní	74 943,7	75 496,0	12,7	12,5
Celkem ¹⁾	589 822,7	600 950,6	100,0	100,0

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe)6-12

Pozn.: ¹⁾ bez školního mléka, číselné údaje jsou zaokrouhleny

Výroba smetan, včetně kysaných, se v roce 2007 meziročně zvýšila o 1,9 % na 43 175,6 tis. litrů. Zatímco se meziročně výroba kysaných smetan snížila o 4,5 % na 12 723,6 tis. litrů, výroba smetan s minimálním obsahem tuku 30 % se zvýšila o 2,8 % na 18 049,3 tis. litrů.

V roce 2007 činil vývoz mléka ve spotřebitelském balení (balení do 2 l) 152 tis. tun, při porovnání s předchozím rokem nedošlo k výraznější změně. Z celkové výroby konzumního mléka představoval vývoz cca 25 %. Mléko ve spotřebitelském balení v roce 2007 bylo vyvezeno na Slovensko (48,8 %), do Polska (15,9 %), Maďarska (13 %), dále do Itálie, Německa.

Vývoz smetan v roce 2007 v porovnání s rokem 2006 se opětovně zvýšil o 3,8 tis. tun na 13,5 tis. tun. Z celkové výroby smetan představoval vývoz cca 31 %.

Dovoz mléka ve spotřebitelském balení v roce 2007 dosáhl 33,8 tis. tun, což je o 17,4 % více (o 4,9 tis. tun) než v roce 2006. Dovoz smetan v roce 2007 zaznamenal meziroční pokles o 872 tun (o 7 %). Objem dovozu dosáhl 11,4 tis. tun. Největší objemy smetan byly dovezeny z Německa (54,5 %), ze Slovenska (27,8 %) a Polska (12,4 %).

Jogurty, ostatní tekuté kysané výrobky

Vývoj jednotlivých bilančních položek u sortimentu jogurty a ostatní tekuté kysané mléčné výrobky v roce 2007 oproti roku 2006 byl růstový. Zvýšila se výroba, domácí spotřeba a zahraniční výměna. Celková nabídka se meziročně zvýšila o 28 tis. tun, z toho domácí výroba vykázala další významný meziroční růst o 21,6 tis. tun, dovoz o 6,4 tis. tun. Domácí spotřeba se meziročně zvýšila o 11,2 tis. tun, k růstu došlo u jogurtů i ostatních tekutých kysaných mléčných výrobků. U vývozu pokračoval růst, v roce 2007 o 16,7 tis. tun. I zde se zvýšil vývoz u obou skupin. Z celkové domácí výroby v roce 2007 u tohoto sortimentu představují jogurty 70,2 %, u dovozu 34,2 %, u domácí spotřeby 58,0 % a u vývozu 80,2 %.

Orientační bilance jogurtů a ostatních tekutých kysaných výrobků (CN 0403) v tunách

Ukazatel	2003	2006	2007	Rozdíl 2007/2006	Index 2007/2006
Výroba	128 829,3	180 569,3	202 130,8	+21 561,5	111,9
Dovoz	29 208,7	33 438,2	39 831,7	+6 393,5	119,1
Celková nabídka	158 038,0	214 007,5	241 962,5	+27 955,0	113,1
Vývoz	6 706,7	51 428,5	68 116,2	+16 687,7	132,4
Domácí spotřeba	151 331,3	162 579,0	173 846,3	+11 267,3	106,9
Podíl dovozu na spotřebě v %	19,3	20,6	22,9	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	5,2	28,5	33,7	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék 6-12, celní statistika k 6. 11. 2008, propočty MZe

Jogurty

V roce 2007 pokračoval růst výroby jogurtů v důsledku zvýšené poptávky domácí i evropské. Výroba se meziročně zvýšila o 17,9 tis. tun (o 14,4 %) na 141,9 tis. tun. Domácí spotřeba meziročně stoupla o 4,9 tis. tun (o 5,1 %), export zaznamenal meziroční růst o téměř 15 tis. tun (o 37,8 %). Podíl dovozu jogurtů na domácí spotřebě v roce 2007 představoval 13,5 %, při porovnání s rokem 2006 došlo ke snížení podílu a ke zvýšení odbytu domácí produkce na českém trhu.

Bilance jogurtů (CN 0403 10) v tunách

Ukazatel	2003	2006	2007	Rozdíl	Index
				2007/2006	2007/2006
Výroba	86 671,6	123 991,3	141 871,6	+17 880,3	114,4
Dovoz	20 332,8	11 656,1	13 613,7	+1 957,6	116,8
Celková nabídka	107 004,4	135 647,4	155 485,3	+19 837,9	114,6
Vývoz	5 826,9	39 660,5	54 637,4	+14 976,9	137,8
Domácí spotřeba	101 177,5	95 986,9	100 847,9	+4 861,0	105,1
Podíl dovozu na spotřebě v %	20,1	12,1	13,5	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	6,7	32,0	38,5	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék 6-12, celní statistika k 6. 11. 2008, propočty MZE

Měsíční vývoj vývozu jogurtů

Měsíc	Rok 2003		2006		Rok 2007	
	Objem (t)	Cena (Kč/kg)	Objem (t)	Cena (Kč/kg)	Objem (t)	Cena (Kč/kg)
Leden	634,1	24,93	2 124,4	28,14	4 958,7	27,68
Únor	413,7	25,80	2 436,4	28,12	4 281,6	27,68
Březen	581,3	25,60	2 900,1	27,73	4 846,8	27,85
Duben	414,9	25,58	2 954,5	28,62	4 764,9	27,95
Květen	743,4	24,08	3 806,4	29,31	5 460,2	27,74
Červen	428,8	24,89	3 559,0	28,81	4 550,1	27,99
Červenec	559,2	24,92	3 460,1	28,58	4 471,7	29,23
Srpen	421,8	25,63	3 576,3	28,87	4 529,5	28,48
Září	407,2	25,37	3 689,5	28,57	4 319,3	28,68
Říjen	434,3	27,10	3 963,4	27,76	4 737,5	28,84
Listopad	322,8	27,48	3 933,2	29,34	4 359,0	29,44
Prosinec	465,4	24,81	3 257,2	28,98	3 358,1	28,52
Rok	5 826,9	25,37	39 660,5	28,61	54 637,4	26,77

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Vývoj vývozu jogurtů podle zemí

Země	Rok 2003		Rok 2006		Rok 2007	
	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %
Slovensko	5 819,2	99,8	13 148,2	33,2	14 188,6	26,0
Rakousko	0,6	0,1	5 326,2	13,4	5 787,4	10,6
Německo	-	-	1 583,2	4,0	4 758,5	8,7
Spojené království	-	-	265,7	0,7	-	-
Maďarsko	-	-	2 088,5	5,3	2 895,8	5,3
Irsko	-	-	15,6	-	-	-
Itálie	-	-	451,4	1,0	3 383,6	6,2
Polsko	-	-	4 982,2	12,6	4 672,2	8,6
Švédsko	-	-	2 576,5	6,5	3 293,4	6,0
Dánsko	-	-	472,7	1,2	602,7	1,1
Finsko	-	-	1 890,7	4,8	4 080,9	7,5
Francie	-	-	5 397,0	13,6	7 132,2	13,0
Nizozemsko	-	-	477,8	1,2	857,2	1,5
Rusko	7,1	0,1	-	-	-	-
Belgie	-	-	226,4	0,6	-	-
Bulharsko	-	-	0,5	-	1,6	-
Švýcarsko	-	-	297,2	0,7	1 312,2	2,4
Korea	-	-	0,1	-	0,1	-
Slovinsko	-	-	460,5	1,1	1 666,9	3,1
Chorvatsko	-	-	-	-	4,1	-
Celkem	5 826,9	100,0	39 660,5	100,0	54 637,4	100,0

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Vývoz jogurtů v roce 2007 dosáhl již 54,6 tis. tun. Průměrný měsíční vývoz se od vstupu ČR do EU zvýšil z 485,6 tun (2003) na 4 553,1 tun v roce 2007. Kromě rozšíření exportovaného množství se v průběhu posledních let rozšířily trhy. Před vstupem do EU, vlivem i celní ochrany jednotlivých zemí, byly jogurty vyváženy výhradně na slovenský trh (99,8 %), v roce 2007 české jogurty byly vyvezeny do 16 zemí, převážně na trhy EU. Na Slovensko bylo vyvezeno 26 %, do Francie 13 %, do Rakouska 10,6 %.

Vývoj dovozu jogurtů podle zemí

Země	Rok 2003		Rok 2006		Rok 2007	
	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %
Německo	14 594,5	71,8	5 416,7	46,5	7 423,7	54,5
Slovensko	4 922,8	24,2	2 976,1	25,5	1 713,7	12,6
Polsko	814,6	4,0	2 416,6	20,7	3 611,5	26,5
Rakousko	0,6	-	793,5	6,8	746,8	5,5
Francie	0,3	-	15,9	0,1	9,3	0,1
Slovinsko	-	-	3,2	-	9,3	0,1
Belgie	-	-	5,4	0,1	6,5	-
Itálie	-	-	1,1	-	18,3	0,1
Dánsko	-	-	1,3	-	2,4	-
Finsko	-	-	-	-	6,2	-
Řecko	-	-	23,4	0,2	38,9	0,3
Maďarsko	-	-	1,3	-	1,8	-
Nizozemsko	-	-	1,6	-	7,3	0,1
Bulharsko	-	-	-	-	18,0	0,1
Celkem	20 332,8	100,0	11 656,1	100,0	13 613,7	100,0

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Dovoz jogurtů zaznamenal po vstupu ČR do EU pokles, v roce 2007 na 13,6 tis. tun. Největší objemy jsou dováženy z Německa.

Ostatní tekuté kysané výrobky

Bilance ostatních tekutých kysaných výrobků (CN 0403 90) v tunách

Ukazatel	2003	2006	2007	Rozdíl	Index
				2007/2006	2007/2006
Výroba	42 157,7	56 578,0	60 259,2	+3 681,2	106,5
Dovoz	8 875,9	21 782,1	26 218,0	+4 435,9	120,3
Celková nabídka	51 033,6	78 360,1	86 477,2	+8 117,1	110,4
Vývoz	879,8	11 768,0	13 478,8	+1 710,8	114,5
Domácí spotřeba	50 153,8	66 592,1	72 998,4	+6 406,4	109,6
Podíl dovozu na spotřebě v %	17,7	32,7	35,9	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	2,1	20,9	22,4	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék 6-12, celní statistika k 6. 11. 2008, propočty MZe

Vývoj bilance v roce 2007 u ostatních tekutých kysaných mléčných výrobků zaznamenal u všech položek růst. Tento pozitivní vývoj souvisí obecně s životním stylem, orientovaným na zdravou výživu, tedy i na tento sortiment. Jedná se v převážné míře o čerstvé mléčné výrobky zahrnující zejména jogurtová, acidofilní a kefiřová mléka, mléčné nápoje a výrobky z podmásli, popřípadě ze syrovátky. Na růst domácí poptávky reagují jak domácí výrobci, tak dovozci ze států ES s neustále rozšiřující se kvalitní a pestrou nabídkou. Celková nabídka tohoto sortimentu v roce 2007 se zvýšila na 86,5 tis. tun, což představuje meziroční růst o 10,4 % (o cca 8,1 tis. t). Domácí výroba se zvýšila meziročně o 3,7 tis. t (o 6,5 %), dovoz o 4,4 tis. t (o 20,3 %). Z celkové poptávky se zvýšila domácí spotřeba, meziročně o 6,4 tis. t (o 9,6 %) i vývoz, meziročně o 1,7 tis. t (o 14,5 %).

Vývoj dovozu CN 0403 90 podle zemí

Země	Rok 2003		Rok 2006		Rok 2007	
	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %
Belgie	2 927,2	33,0	776,2	3,6	943,7	3,6
Německo	3 522,4	39,7	15 558,9	71,4	18 709,8	71,4
Dánsko	2,2	-	-	-	0,5	-
Francie	33,6	0,4	74,9	0,3	2,4	-
Polsko	311,0	3,5	4 105,1	18,8	4 878,6	18,6
Slovensko	2 079,5	23,4	820,9	3,8	1 611,3	6,1
Itálie	-	-	12,6	0,1	9,4	-
Rakousko	-	-	6,8	-	27,3	0,1
Maďarsko	-	-	398,8	1,8	34,9	0,1
Švédsko	-	-	27,9	0,1	-	-
Celkem	8 875,9	100,0	21 782,1	100,0	26 218,0	100,0

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Dovoz sortimentu ostatní tekuté kysané mléčné výrobky v roce 2007 zaznamenal růst, meziročně o 20,3 %, jeho podíl na domácí spotřebě se zvýšil na 35,9 %. Největší objem je v posledních letech dovážen z Německa – 71,4 % z celkového dovozu v roce 2007.

Vývoj vývozu položky CN 0403 90 podle zemí

Země	Rok 2003		Rok 2006		Rok 2007	
	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %	Objem (t)	Podíl v %
Slovensko	831,3	94,5	4 957,0	42,1	5 935,4	44,0
Švédsko	48,5	5,5	860,5	7,3	615,1	4,6
Rakousko	-	-	394,7	3,4	405,7	3,0
Belgie	-	-	106,8	0,9	247,0	1,8
Německo	-	-	1 926,6	16,4	1 887,3	14,0
Maďarsko	-	-	2 756,4	23,4	2 628,8	19,5
Nizozemsko	-	-	1,5	-	-	-
Polsko	-	-	361,8	3,1	441,7	3,3
Švýcarsko	-	-	0,2	-	-	-
Dánsko	-	-	5,3	-	8,8	0,1
Španělsko	-	-	32,8	0,3	97,0	0,7
Finsko	-	-	8,8	0,1	17,3	0,1
Francie	-	-	260,2	2,2	499,8	3,7
Chorvatsko	-	-	3,0	-	-	-
Irsko	-	-	6,2	0,1	-	-
Itálie	-	-	70,5	0,6	563,4	4,2
Portugalsko	-	-	12,8	0,1	73,0	0,5
Slovinsko	-	-	2,9	-	56,6	0,4
Bulharsko	-	-	-	-	1,9	-
Celkem	879,8	100,0	11 768,0	100,0	13 478,8	100,0

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Vývoz sortimentu ostatní tekuté kysané výrobky do roku 2003 byl téměř výhradně realizován na slovenské trhy a jeho podíl na výrobě představoval cca 2 %. Od roku 2004, vstup na jednotný trh EU, umožnil rozšíření vývozu. V roce 2007 byly tyto výrobky vyváženy již do 15 zemí, podíl vývozu na výrobě v roce 2007 dosáhl 22,4 %. Největší objemy byly vyvezeny na slovenský trh, do Maďarska a Německa.

Konzumní tvarohy, tvarohové speciality, mléčné pudinky

Sortimentní skupina výrobků tvarohy, tvarohové speciality a mléčné pudinky zaznamenala v roce 2007 oproti roku 2006 celkový vzestup o 1,9 % na 57 892,8 tun. Na tomto pozitivním vývoji se především podílelo zvýšení výroby tvarohů, meziročně o 5 % na 29 626,1 tun a rovněž i zvýšení výroby smetanových krémů o 1,4 % na 11 880,2 tun. Výroba tvarohových dezertů se snížila o 12,5 % na 3 386,5 tun, výroba mléčných pudinků stagnovala na úrovni roku 2006.

Vývoj výroby tvarohů dle sortimentu v tunách

Sortiment	Výroba v r. 2003	Výroba v r. 2006	Výroba v r. 2007	Index 2007/06
Tvaroh měkký	22 481,5	19 427,0	20 248,2	104,2
Tvaroh jemný	5 638,1	5 302,7	5 754,6	108,5
Tvaroh tvrdý	1 438,1	1 433,8	1 155,1	80,6
Tvaroh průmyslový	3 147,9	2 049,1	2 468,2	120,5
Celkem	32 705,6	28 212,6	29 626,1	105,0

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe)6-12

Na celkové výrobě tvarohů se podílel měkký tvaroh 20 248,2 t (+ 4,2 %), jemný tučný tvaroh 5 754,6 t (+ 8,5 %), tvrdý tvaroh 1 155,1 t (-19,4 %) a průmyslový tvaroh 2 468,2 t (+ 20,5 %).

Sýry

Výroba přírodních sýrů se v roce 2007 meziročně snížila o 2 143 tun (- 2,4 %) z 88 086,9 tun na 85 943,9 tun. Výroba tavených sýrů se zvýšila o 387,3 tun (+ 2,1 %) z 18 877,2 tun na 19 264,5 tun.

Sortimentní skladba výroby sýrů v tunách

Skupina sýrů	Výroba			Rozdíl v objemu ± (2007/06)	Index 2007/06
	2003	2006	2007		
Měkké sýry	23 694,5	21 488,5	21 089,1	-399,4	98,1
Polotvrdé sýry	58 314,0	58 270,5	57 473,8	-796,7	98,6
Tvrdé a extra tvrdé	12 384,1	8 327,9	7 381,0	-946,9	88,6
Sýry přírodní celkem	94 392,6	88 086,9	85 943,9	-2 143,0	97,6
z toho:					
čerstvé	7 604,7	7 533,3	8 646,7	+1 113,4	114,8
měkké zrající a ostatní	5 472,1	5 213,3	3 657,5	-1 555,8	70,2
bílé v solném nálevu	10 191,8	7 798,1	8 315,1	+517,0	106,6
plísňové	12 015,1	13 451,9	12 537,9	-914,0	93,2
vybrané polotvrdé sýry	47 956,9	45 762,4	45 405,7	-356,7	99,2
Tavené sýry	19 917,7	18 877,2	19 264,5	+387,3	102,1

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe)6-12

Podle vybraného členění přírodních sýrů byl v roce 2007 zaznamenán největší množstevní pokles u měkkých zrajících a ostatních sýrů (zahrnující pivní sýr, romadur, Zlato, Mozzarella, tvarůžky). Objem jejich výroby se meziročně snížil o 1 555,8 tun (o 29,8 %). Na snížení celkové výroby přírodních sýrů se dále podílela výroba plísňových sýrů, kde byl zaznamenán meziroční pokles o 914 tun. Snížila se rovněž výroba tvrdých a extra tvrdých sýrů (zahrnující Primátor, moravský bochník, Ementál, typ Parmezán apod.) a to o 946,9 tun. Mírné snížení zaznamenala i výroba polotvrдых sýrů (zahrnující především Eidam, Gouda, a sýr Madeland) a to o 356,7 tun (-0,8). Tato významná sortimentní skupina představuje 52,8 % z celkové výroby přírodních sýrů

Významné meziroční zvýšení zaznamenala výroba čerstvých nezrajících sýrů (zahrnující Lučinu, smetanový sýr, imperiál, cottage), která vzrostla o 1 113,4 tun (+14,8 %). Zvýšila se i výroba bílých sýrů v solném nálevu, meziročně o 517 tun na 8 315,1 tun.

Orientační bilance přírodních sýrů, tvarohů v tunách

Ukazatel	2003	2006	2007	Rozdíl ± (2007/06)	Index 2007/06
Počáteční zásoba	3 767,3	3 837,4	3 998,6	+161,2	104,2
Výroba	127 098,2	116 299,5	115 570,0	-729,5	99,4
Dovoz	15 709,4	48 065,8	54 047,1	+5 981,3	112,4
Nabídka celkem	146 574,9	168 202,7	173 615,7	+5 413,0	103,2
Vývoz	18 051,5	22 366,3	20 089,5	-2 276,8	89,8
Celková domácí spotřeba	125 967,1	141 837,8	149 206,8	+7 369,0	105,2
Celková poptávka	144 018,6	164 204,1	169 296,3	+5 092,2	103,1
Konečná zásoba	2 556,3	3 998,6	4 319,4	+320,8	108,0
Podíl dovozu na výrobě v %	12,4	41,3	46,8	-	-
Podíl dovozu na spotřebě v %	12,5	33,9	36,2	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	14,2	19,2	17,4	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, celní statistikak 6. 11. 2008, propočty MZe

Vývoj výroby této nejvýznamnější sortimentní skupiny je v posledních letech výrazněji ovlivněn zahraničním obchodem, kde je u této komodity vykazován velmi nepříznivý trend. V roce 2007 dovoz přírodních sýrů a tvarohů převýšil 2,7krát objem vývozu. Vysoký a neustále rostoucí dovoz způsobuje snižování výroby s následkem poklesu odbytu české produkce na tuzemském trhu i přes to, že domácí spotřeba doposud trvale stoupala.

V roce 2007 se celková nabídka i poptávka meziročně zvýšila o 3,2 %, respektive o 3,1 %, celková nabídka meziročně stoupla o 5,4 tis. tun a poptávka o 5,1 tis. tun.

Vývoj položek nabídky byl diferencovaný, růst zaznamenal dovoz, meziročně o cca 6 tis. tun (o 12,4 %) a počáteční zásoby o 4,2 %, naopak výroba zaznamenala další pokles, meziročně o cca 730 tun (o 0,6 %). Podle sortimentu se snížila výroba přírodních sýrů o 2,1 tis. tun, naopak výroba tvarohů stoupla o 1,4 tis. tun. Při porovnání s rokem 2003 byla výroba sýrů a tvarohů v roce 2007 nižší o 11,5 tis. tun. Z celkové poptávky se meziročně zvýšila domácí spotřeba, vývoz zaznamenal pokles. Domácí spotřeba v roce 2007 oproti roku 2006 vzrostla o 7,4 tis. tun (o 5,2 %). Růst domácí spotřeby je stále více kryt dovozem, jehož podíl na spotřebě v roce 2007 dosáhl 36,2 %. Vývoz sýrů a tvarohů zaznamenal v roce 2007 meziroční pokles o 2,3 tis. tun. V důsledku snížení odbytu české produkce se zvýšily zásoby sýrů během roku 2007. Zásoby sýrů k 31. 12. 2007 byly o 8 % vyšší oproti roku 2006.

Vývoj celkových zásob přírodních sýrů v tunách - stav ke konci období

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2001	2 148	2 068	2 093	2 037	2 045	2 017	2 226	2 380	2 003	2 289	2 232	2 026
2002	2 540	2 471	3 155	3 294	3 701	3 959	3 560	3 963	3 704	3 972	4 080	3 767
2003	4 249	4 214	3 967	3 870	3871	3671	3468	3252	3087	3472	3093	2556
2004	3024	3117	3019	3457	3732	2911	2775	2508	2748	2538	2730	3417
2005	3243	3563	3530	3720	3715	3526	3923	4 113	3 947	3 670	3 890	3 837
2006	4 168	4 299	4 539	4 770	4 490	4 472	4 433	4 281	4 039	3 923	3 670	3 999
2007	4 343	4 359	4 144	4 122	3 675	3 551	3 606	3 904	3 760	3 886	4 363	4 319
2008	4 609	5 056	4 918	4 774	4 904	4 975	4 921	5 287	5 105			

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Pozn: zásoby k 1. 1. 2001 byly 1 873 t

Přírodní sýry, tvarohy patří mezi významnou exportní komoditu, do zahraničí v roce 2007 bylo vyvezeno cca 17,4 % české produkce. V roce 2007 se meziročně snížil vývoz v objemu i ve finanční hodnotě.

Podle členění se meziročně snížil vývoz sýrů se zelenou plísní o 125,5 t (o 32,5 %) a vývoz sýrů spadajících do položky CN 0406 90. Propad tohoto vývozu byl výrazný, představoval pokles o 2 266 tun (o 12,5 %) a ovlivnil meziroční vývoj u vývozu sýrů. Podle druhů této položky se snížil vývoz sýrů k dalšímu zpracování, dále především vývoz sýrů ementálského typu, Eidamu, Camembertu a sýrů spadajících do CN 0406 90 69, 87 a 99. K mírnému zvýšení došlo ve vývozu Goudy a Akawi.

K mírnému růstu vývozu došlo u čerstvých sýrů a tvarohů (CN 0406 10), meziročně o 50,3 tun a u sýrů strouhaných a práškových o 64 tun.

Vývoz sýrů přírodních ostatních CN 0406 90 – vybrané položky

Položka	Název	Vývoz v tunách		Vývoz v mil. Kč	
		2006	2007	2006	2007
0406 90 01-03	Sýry k dalšímu zpracování	1 259,0	1 250,3	96,1	105,6
0406 90 1300	Ementál	1 105,2	577,6	99,6	59,1
0406 90 2300	Eidam	2 779,3	2 551,8	192,9	224,1
0406 90 3300	Feta ostatní	73,5	-	6,5	-
0406 90 6900	Sýry ostatní, tuk do 40%, obsah vody do 47%	1 273,6	586,6	116,0	59,5
0406 90 7800	Gouda	25,8	107,2	1,9	7,5
0406 90 8200	Camembert	382,7	333,9	40,6	34,1
0406 90 8700	Sýry ostatní, tuk do 40%, obsah vody přes 52% do 62%	1 664,9	866,3	135,4	77,6
0406 90 8800	Sýry ostatní tuk do 40 %, obsah vody přes 62% do 72%	5 099,3	5 147,5	343,7	401,6
0406 90 9900	Sýry ostatní, tuk přes 40%	4 104,8	4 062,8	441,5	429,0

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Pozn: zařazování sýru Akawi do nomenklatury se v průběhu roku 2005 změnilo. Do vstupu platnosti nařízení Komise (ES) č. 558/2005 ze dne 12. dubna 2005, kterým se mění nařízení (EHS) č. 3846/87, kterým se zavádí nomenklatura zemědělských produktů pro vývozní náhrady a nařízení (ES) č. 174/1999, kterým se stanoví zvláštní prováděcí pravidla k nařízení Rady (EHS) č. 804/68, pokud jde o vývozní licence a vývozní náhrady pro mléko a mléčné výrobky, byl sýr Akawi přechodně řazen převážně do položky CN 0406 10, popřípadě do položky CN 0406 90 33. Po vstupu platnosti výše uvedeného nařízení Komise je kód pro Akawi 0406 90 88 9500. Platnost pro požádání vývozní licence byla stanovena ode dne 27. května 2005.

V předchozích letech do třetích zemí směřovalo cca 40 – 45 % českých sýrů (dle finanční hodnoty). Po vstupu do EU dochází k poklesu vývozu do třetích zemí a k rozšiřování vývozu na jednotný evropský trh. V roce 2007 bylo vyvezeno do členských států již 71 % českých sýrů z celkové finanční hodnoty a 69 % z celkového objemu.

Podle komoditní skladby byly sýry, spadající pod položku CN 0406 10 (sýry čerstvé, tvarohy), vyvezeny v roce 2007 do 14 zemí, nejvíce na Slovensko (83,0 % z celkové hodnoty vyvezené položky CN 0406 10), do Polska (8,7 %) dále do Maďarska (5,3 %).

Sýry, spadající pod položku CN 0406 90 (sýry ostatní) byly v roce 2007 vyvezeny do 28 zemí, nejvíce do Itálie (35,4 % z celkové hodnoty vyvezené položky 0604 90), dále na Slovensko, (17,1 %), do Spojených arabských emirátů (11,1 %), do Libanonu (8,4 %), do Německa (8,0 %), do Saudské Arábie (7,5 %).

Dovozy přírodních sýrů, tvarohů v roce 2007 zaznamenaly další vysoký nárůst. Objem dovozu se meziročně zvýšil o 12,4 %, hodnota dovozu o 18,1 %. Rozšiřování dovozu, který již v roce 2004 přesáhl úroveň českého vývozu, ovlivnilo bilanci ZO u přírodních sýrů a tvarohů. Od roku 2004 je saldo ZO pasivní. V roce 2003 bylo dosaženo ještě aktivní saldo ve výši + 113 mil. Kč, v roce 2004 již pasivní saldo ve výši – 601 mil. Kč. V roce 2007 činilo pasivní saldo – 2 407 mil. Kč.

ZO u přírodních sýrů, tvarohů

Ukazatel	v mil. Kč			Index 2007/2006	v tunách		
	2003	2006	2007	%	2003	2006	2007
Vývoz	1 306,3	1 694,4	1 658,6	97,9	18 051,4	22 366,3	20 089,5
Dovoz	1 193,3	3 442,9	4 065,9	118,1	15 709,4	48 065,8	54 047,1
Saldo	+113,0	-1 748,5	-2 407,3	137,7	+2 342,0	-25 699,3	-33 957,6

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Na celkovém objemu dovozu v roce 2007 se dovoz čerstvých sýrů, tvarohů podílel 37,8 % (Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko), dovoz sýrů se zelenou plísní 1,7 % (Německo, Slovensko, Francie, Dánsko, Itálie), dovoz ostatních sýrů 59,6 % (Německo, Polsko, Slovensko, Nizozemsko, Francie, Itálie, Rakousko, Litva, Spojené království, Maďarsko, Irsko). Dovoz sýrů práškových a strouhaných je nízký a představoval 0,9 % (Itálie, Německo, Belgie, Nizozemsko, Dánsko).

Dovoz sýrů přírodních ostatních CN 0406 90 – vybrané položky v tunách

Položka	Název	2003	2004	2006	2007
0406 90 01-06	Sýry k dalšímu zpracování	577,8	990,5	4,3	41,0
0406 90 1300	Ementál	216,7	616,3	927,7	2 048,2
0406 90 2100	Cheddar	419,2	374,5	281,2	350,6
0406 90 2300	Eidam	4 003,8	9 030,9	14 903,0	16 626,3
0406 90 31-50	Feta	71,5	110,2	202,0	141,3
0406 90 61-69	Sýry ostatní, tuk do 40%, obsah vody do 47%	701,3	683,9	1 005,6	1 309,6
0406 90 73-76	Provolone, Asiago, Montasio, Danbo	4,2	3,5	7,3	67,9
0406 90 7800	Gouda	103,9	208,7	629,3	1 055,4
0406 90 79-81	Esrom, Cheshire apod.	21,9	94,7	146,9	104,8
0406 90 8200	Camembert	359,6	681,4	1 865,9	2 495,4
0406 90 8400	Brie	123,9	209,5	492,8	432,7
0406 90 8600	Sýry ostatní, tuk do 40%, obsah vody přes 47% do 52%	162,8	136,0	161,1	321,1
0406 90 8700	Sýry ostatní tuk do 40 %, obsah vody přes 52% do 62%	880,6	932,5	2 675,8	1 497,3
0406 90 9900	Sýry ostatní, tuk přes 40%	2 618,4	2 873,4	4 608,1	3 983,7

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Podle jednotlivých druhů sýrů, spadajících pod položku CN 0406 90, v roce 2007 se meziročně zvýšil dovoz Ementálu, Eidamu, Cheddaru, Goudy, Camembertu, sýrů CN 0406 90 61 až 69 a sýrů spadajících pod položku 0406 9086 a uvedený nárůst omezil domácí výrobu sýrů polotvrdých a tvrdých. Dovoz cenově výhodnějšího Eidamu se meziročně zvýšil o 11,6 % a průměrná dovozní cena za rok 2007 činila 87,67 Kč/kg, zatímco průměr CPV Eidamu 30 % tuku a Eidamu 45 % tuku české výroby za rok 2007 činil 94,26 Kč/kg, resp. 98,57 Kč/kg. Největší objem Eidamu byl dovezen z Německa – 9 846 tun za 87,53 Kč/kg, dále z Polska – 5 071 tun za 88,88 Kč/kg a ze Slovenska – 1 430,6 tun za 82,14 Kč/kg. Rovněž se v roce 2007 zvýšil i dovoz Ementálu, meziročně o 120,8 % a průměrná dovozní cena činila za rok 2007 101,19 Kč/kg a orientační CPV Primátoru byla v lednu 2007 100,00 Kč/kg, v prosinci 2007 132,02 Kč/kg. Největší dovoz Ementálu byl v roce 2007 dovezen z Polska – 1 145 tun za průměrnou cenu 97,67 Kč/kg, z Německa – 568,9 tun za 103,62 Kč/kg a z Francie – 203,40 tun za 121,34 Kč/kg.

ZO u přírodních sýrů podle 6-ti místních položek

Položka	Rok	Dovoz (t)	Vývoz (t)	Dovoz (mil. Kč)	Vývoz (mil. Kč)
0406 10	2003	4 842,9	7 539,0	204,257	407,404
	2004	5 351,9	7 961,6	312,192	378,348
	2006	16 819,3	3 779,6	735,182	148,933
	2007	20 432,5	3 829,9	901,450	180,186
	Index 2007/06	121,5	101,3	122,6	121,0
0406 20	2003	114,9	2,1	19,211	0,371
	2004	150,6	3,9	25,297	0,374
	2006	319,7	6,2	41,458	0,755
	2007	468,1	70,6	53,741	6,721
	Index 2007/06	146,4	x	129,6	x
0406 40	2003	326,2	130,3	51,360	13,679
	2004	432,4	476,9	64,913	23,632
	2006	964,3	386,2	123,431	35,108
	2007	928,9	260,7	117,028	33,559
	Index 2007/06	96,3	67,5	94,8	95,6
0406 90	2003	10 425,3	10 380,1	918,496	884,881
	2004	17 410,6	11 324,9	1 645,262	1 044,157
	2006	29 962,5	18 194,3	2 542,897	1 509,557
	2007	32 217,6	15 928,2	2 993,721	1 438,114
	Index 2007/06	107,5	87,5	117,7	95,3

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Orientační bilance tavených sýrů v tunách

Ukazatel	2003	2006	2007	Index 2007/06
Výroba	19 917,7	18 877,2	19 264,5	102,1
Dovoz	7 623,9	9 096,2	9 184,5	101,0
Nabídka celkem	27 541,6	27 973,4	28 449,0	101,7
Vývoz	399,8	1 297,0	1 427,8	110,1
Celková domácí spotřeba	27 141,8	26 676,4	27 021,2	101,3
Podíl dovozu na výrobě v %	38,3	48,2	47,7	-
Podíl dovozu na spotřebě v %	28,1	34,1	34,0	-
Podíl vývozu na výrobě v %	2,0	6,9	7,4	-

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe)6-12, celní statistik a k 6. 11. 2008, propočty Mze

Domácí výroba tavených sýrů zůstává od roku 2003 poměrně stabilní, meziroční změny nejsou výrazné. Výroba v roce 2007 činila 19,3 tis. tun. Na domácím trhu bylo prodáno 92,6 % české produkce, 7,4 % produkce se vyvezlo. Poměrně vysoký podíl na domácí spotřebě zaujímá zahraniční produkce, v roce 2007 činil tento podíl 34 %.

V roce 2007 byly tavené sýry vyvezeny do 13 členských států EU. Největší objem byl vyvezen na Slovensko – 57 %, 17 % do Bulharska, do Maďarska a Rumunska bylo vyvezeno po 9 % z celkového vývozu.

Dovoz tavených sýrů v roce 2007 byl realizován z 11 členských států EU. Největší objem dovážených tavených sýrů byl v roce 2007 dovezen, tak jako v předchozích letech, z Polska (58 %), ze Slovenska (28,3 %), z Německa (8,7 %) a z Rakouska (2 %).

Máslo

Celková výroba másla, zahrnující veškerý sortiment (včetně másla s rostlinným tukem a pomazánkového másla) v roce 2007 činila 51, tis. tun a byla o 1,6 % nižší (o 859 tun) než v roce 2006.

Výroba vybraných druhů v tunách

Druh másla	Výroba		Rozdíl v t (+, -)	Index 2007/06
	2006	2007		
čerstvé	26 950,1	26 879,9	-70,2	99,7
pomazánkové	10 000,4	9 290,7	-709,7	92,9

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe)6-12, vybrané ukazatele

Podle vybraného sortimentu v roce 2007 v porovnání s rokem 2006 výroba čerstvého másla stagnovala, výroba pomazánkového másla zaznamenala pokles o 7,1 %.

Orientační bilance másla v tunách

	2003	2006	2007	Rozdíl ± 2007/06	Index 2007/06
Počáteční zásoba	1 801,3	1 828,2	1 068,7	-759,5	58,5
Výroba	65 200,2	52 117,1	51 258,1	-859,0	98,4
Dovoz	5 008,3	11 569,7	13 280,5	+1 710,8	114,8
Vývoz	23 033,2	20 829,9	21 334,6	+504,7	102,4
Konečná zásoba	1 762,1	1 068,7	1 735,8	+667,1	162,4
Celková spotřeba	47214,5	43 616,4	42 536,9	-1 079,5	97,5
Podíl dovozu na výrobě v %	7,7	22,3	25,9	-	-
Podíl dovozu na spotřebě v %	10,6	26,4	31,2	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	36,5	39,5	41,6	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, celní statistika k 6. 11. 2008 propočty MZe

Pozn: vývoz v roce 2007 zahrnuje: 9 582 t másla, 9 813 t pomazánek z mléč. tuku, 1 199 t ostatní máslo a tuky CN 0405 90
dovoz v r. 2007 zahrnuje: 12 868 t másla, 135 t pomazánek z ml. tuku, 278 t ostatní máslo a tuky CN 0405 90

Podle vývoje bilance v roce 2007 došlo k dalšímu poklesu výroby másla o cca 860 tun. Dovoz másla se dále zvýšil o cca 1,7 tis. tun. Rovněž došlo k meziročnímu nárůstu vývozu o cca 500 tun a k meziročnímu nárůstu konečných zásob o cca 670 tun. V souvislosti s narůstajícím dovozem a klesající domácí spotřebou se zvyšuje podíl dovozu na domácí spotřebě, v roce 2007 dosáhl již 31,2 %.

Vývoj dovozu másla v tunách podle měsíců v roce 2007

Měsíc	Objem dovozu v t	Ø dovozní cena v Kč/kg	Podíl měsíčního dovozu na ročním dovozu v %
Leden	1 043,2	79,90	7,9
Únor	911,5	83,98	6,9
Březen	1 310,7	86,68	9,9
Duben	900,6	78,78	6,8
Květen	976,5	89,87	7,3
Červen	1 052,2	93,36	7,9
Červenec	896,1	92,97	6,7
Srpen	1 450,7	106,04	10,9
Září	1 280,1	121,88	9,6
Říjen	1 318,0	126,68	9,9
Listopad	1 389,4	116,91	10,5
Prosinec	751,5	109,85	5,7
Rok	13 280,5	100,57	100,0

Pramen: celní statistika k 6. 11. 2008

Dovoz položky 0405 (másla a jiné tuky z mléka) byl v roce 2007 realizován z 21 zemí, z toho z 18 členských států EU, z Nového Zélandu, Chorvatska a z Chile (6 tun). Největší objemy byly dovezeny z Německa (33,5 %), z Finska (16,5 %), z Irska (13,6 %), z Polska (9,1 %) a ze Slovenska (6,8 %).

Celkový vývoz položky 0405 v roce 2007 činil 21 334,6 tun a byl realizován do 29 zemí, z toho 88 % z celkového objemu do 16 členských států EU a 12 % do třetích zemí. Podle zemí největší objemy (nad 500 tun) byly vyvezeny do Německa (52,3 %), na Slovensko (14,1 %), do Ruska (5,9 %), do Nizozemska (4,4 %), do Itálie (3,7 %) do Maďarska (2,8 %) a do Rumunska (2,6 %).

Sušená a kondenzovaná mléka

Celková výroba sušeného mléka bez kojenecké výživy se v roce 2007 v porovnání s předchozím rokem podle bilančního výkazu zvýšila o 2 169 tun, tj. o 6 %. Na tomto zvýšení se podílela vyšší výroba sušeného odstředěného mléka, která zaznamenala meziroční růst o 3 961,3 tun, tj. o 20,4 %. Zvýšení výroby reagovalo na zvýšenou poptávku na mléčném trhu v zahraničí a na zvýšenou spotřebu v českém potravinářském průmyslu. Výroba sušeného plnotučného mléka vykázala meziroční pokles o 1 792,3 tun, tj. o 10,7 % v důsledku snížení mezinárodního obchodu v roce 2007 i snížením spotřeby na domácím trhu.

Celkový vývoz sušeného mléka v roce 2007 zaznamenal meziroční růst o 1 600,1 tun. Rovněž zvýšení bylo dosaženo vyšším vývozem SOM, kde byl zaznamenán meziroční nárůst o 3 251,4 tun (o 19,8 %), u SPM se vývoz snížil o 1 651,3 tun (o 10,3 %). Zásoby sušených mlék se v průběhu roku 2007 zvýšily o 1 240,2 tun, ke zvýšení zásob došlo u SOM i SPM.

Vybrané ukazatele bilance (rozdělení) sušeného mléka bez KDV v tunách

Ukazatel/rok	2003	2006	2007	Rozdíl ± 2007/06	Index 2007/06
Počáteční zásoba	9 398,7	3 009,2	1 860,5	-1 148,7	61,8
Výroba	63 548,1	36 132,0	38 301,0	+2 169,0	106,0
Vývoz	60 514,7	32 523,1	34 123,2	+1 600,1	104,9
Konečná zásoba	7 307,0	1 860,5	3 100,7	+1 240,2	166,6

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, oddíl III – rozdělení, celní statistika k 6. 11. 2008

z toho: Vybrané ukazatele bilance (rozdělení) sušeného odstředěného mléka v tunách

Ukazatel/rok	2003	2006	2007	Rozdíl ± 2007/06	Index 2007/06 v %
Počáteční zásoba	8 176,0	1 905,1	1 100,0	-805,1	57,7
Výroba	39 257,5	19 443,4	23 404,7	+3 961,3	120,4
Vývoz	37 486,9	16 451,7	19 703,1	+3 251,4	119,8
Konečná zásoba	6 002,1	1 100,0	1 815,9	+715,9	165,1

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, oddíl III – rozdělení, celní statistika k 6. 11. 2008

V roce 2007 bylo vyvezeno z celkové výroby SOM 84 %. SOM bylo vyvezeno do 28 zemí. 42,8 % z celkového objemu exportu bylo vyvezeno do 12 členských států EU, 57,2 % bylo vyvezeno do 16 třetích zemí. Nejvýznamnějším odběratelem v roce 2007 zůstalo Thajsko, kam bylo vyvezeno 20,1 % z celkového objemu exportu, dále 18,9 % bylo vyvezeno na Slovensko, 17 % do Indonésie, 8,1 % do Nizozemska, 6,1 % do Rumunska, 5,7 % do Bulharska a 5,2 % do Maďarska.

Dovoz SOM v roce 2007 činil 2,7 tis. tun a oproti předchozímu roku se zvýšil o cca 930 tun. Dovoz byl realizován z 14 členských států EU, především ze Slovenska (56,6 %), z Německa (17,3 %) a z Polska (14,9 %).

Sušené plnotučné mléko v roce 2007 bylo vyvezeno do 27 zemí. 68,5 % SPM z celkového objemu vývozu bylo exportováno do 16 členských států EU a 31,5 % do 11 třetích zemí. Nejvýznamnějšími odběrateli SPM v roce 2007 byly tyto země: Libanon (14,4 % z celkového vývozu), Německo (14,3 %), Nizozemsko (11,8 %), Bulharsko (9,3 %), Rakousko (6,1 %), Chorvatsko (6 %), Belgie (5,8 %), Polsko (4,9 %), Thajsko a Slovensko po 4,2 %.

Dovoz SPM v roce 2007 činil 1 195,9 tun a představoval cca 8 % české výroby. Dovoz byl realizován z 10 členských států EU. Největší objemy byly dovezeny z Polska – 331 tun, z Německa – 211 tun a ze Slovenska – 193 tun.

Výroba kondenzovaného mléka v roce 2007 zaznamenala meziroční pokles o cca 3 100 tun, tj. o 20,5 %. Meziročně došlo k poklesu vývozu a k poklesu domácí spotřeby, u dovozu došlo k růstu. Vývoz se snížil o 741 tun (o 12,5 %), celková domácí spotřeba klesla o 620 tun (o 4,8 %), dovoz se zvýšil o 1 810 tun (o 48,5 %).

Z celkové domácí výroby bylo v roce 2007 do zahraničí vyvezeno 43 %. Kondenzované mléko bylo vyvezeno do 17 zemí, největší objemy byly vyvezeny do Chorvatska – 2 167 tun, na Slovensko – 1 691 tun a do Španělska – 531 tun.

Dovoz kondenzovaného mléka v roce 2007 se zvýšil na 5 537 tun a jeho podíl na domácí spotřebě dosáhl 45 %. Největší objemy byly dovezeny ze Slovenska – 2 523 tun a z Německa – 1 707 tun.

Zmrzliny a mražené smetanové krémy

Výroba zmrzlin a mražených smetanových krémů v roce 2007 se snížila oproti roku 2006 na 17 596 tun, tj. meziroční pokles o 4,3 % (ČSÚ – výroba vybraných výrobků za podniky s převažující průmyslovou činností a s počtem zaměstnanců 20 a více). Dovoz zmrzlin se každoročně zvyšuje. V roce 2007 již dosáhl úrovně téměř 17 tis. tun a meziroční zvýšení činilo 1,9 %. Rovněž růstový trend je zaznamenáván u vývozu zmrzlin. Meziroční růst vývozu představoval 6 %.

Orientační bilance zmrzlin a mražených smetanových krémů v tunách

Ukazatel	2003	2006	2007	Index 2007/06
Výroba	33 212,0	18 387,0	17 596,0	95,7
Dovoz	8 525,9	16 606,4	16 926,5	101,9
Vývoz	2 466,2	2 858,8	3 030,5	106,0
Celková domácí spotřeba	39 271,7	32 134,6	31 492,0	98,0
Podíl dovozu na výrobě v %	25,7	90,3	96,2	-
Podíl dovozu na spotřebě v %	21,7	51,7	53,7	-
Podíl vývozu na výrobě v %	7,4	15,5	17,2	-

Pramen: ČSÚ – Produkce potravinářských výrobků v průmyslu ČR, celní statistika k 6. 11. 2008, propočty MZe,

Vývoj ZO u zmrzliny (2105 CS) v tunách

Ukazatel	2003	2006	2007	Rozdíl 2007/06	Index 2007/06
Dovoz	8 525,9	16 606,4	16 926,5	+320,1	101,9
Vývoz	2 466,2	2 858,8	3 030,5	+171,7	106,0
Čistý dovoz	6 059,7	13 747,6	13 896,0	+148,4	101,1

Pramen: Celní statistika k 6. 11. 2008

Vývoj ZO u zmrzliny (2105 CS) v mil. Kč

Ukazatel	2003	2006	2007	Index 2007/06
Dovoz	412,7	609,9	671,5	110,1
Vývoz	103,7	137,4	148,3	107,9
Bilance (saldo) ZO	- 309,0	- 472,5	- 523,2	110,7

Pramen: Celní statistika k 6. 11. 2008

Bilance ZO u zmrzlin je pro ČR dlouhodobě pasivní jak v objemu, tak v hodnotě. Objem dovozu v roce 2007 se meziročně mírně zvýšil o 1,9 %, hodnota dovozu o 10,1 %. Objem vývozu v roce 2007 se meziročně zvýšil o 6,0 %, hodnota vývozu se zvýšila o 7,9 %. Na zvýšení hodnoty vývozu se podílel zvýšený objem i zvýšení průměrné ceny vyváženého zboží. Průměrná vývozní cena se v roce 2007 zvýšila ze 48,05 Kč/kg (2006) na 48,94 Kč/kg (2007). Na zvýšení hodnoty dovozu se podílel vyšší objem a vyšší dovozní cena. Průměrná dovozní cena se zvýšila z 36,73 Kč/kg (2006) na 39,67 Kč/kg (2007).

Dovoz v roce 2007 byl realizován z 19 zemí, z toho z 17 členských států EU a ze dvou třetích zemí (Švýcarsko – 40 tun, Rusko – 79 tun,). Největší objemy byly dovezeny z Polska (7 398 tun – 43,7 %), z Maďarska (4 120 tun – 24,3 %) a z Německa (3 279 tun – 19,4 %).

Zmrzliny v roce 2007 byly vyvezeny do 16 zemí, z toho do 13 členských států EU, dále do Chorvatska (118 tun), Spojených států (6 tun) a Kazachstánu (2 tuny).

Podíly vývozu a dovozu na domácí výrobě a spotřebě v %

Výrobek/rok	Podíl vývozu na výrobě		Podíl dovozu na spotřebě		Podíl dovozu na výrobě	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Konzumní mléka, smetany ¹⁾	31,9	24,6	7,7	8,6	6,5	7,0
Zahuštěná mléka	74,4	78,2	31,1	48,3	12,6	14,7
Jogurty, keфіry apod.	28,2	33,7	20,5	22,9	18,5	19,7
Máslo	39,5	41,6	26,4	31,2	22,3	25,9
Tvarohy, přírodní sýry	19,2	17,4	33,9	36,3	41,4	46,8
Tavené sýry	6,8	7,4	34,7	34,0	49,4	47,7

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, celní statistika k 6.11.2008, Pozn.: ¹⁾ dovoz, vývoz jen mléko ve spotřebitelském balení

Vývoj v roce 2008

Vývoj v mlékárenském průmyslu na území ČR za období leden až září

Ukazatel	Jednotka	2007	2008	Změna 2008/2007	
		01 - 09	01 - 09	v objemu (v Kč)	V %
Nákup syrového mléka	tis. l	1 804 785	1 805 441	+656	100,0
z toho: v I. a vyšší třídě	tis. l	1 785 024	1 778 403	-6 621	99,6
Obsah tuku	%	3,85	3,82	-0,03	99,2
Obsah bílkovin	%	3,34	3,32	-0,02	99,4
CZV za mléko celkem (01-09)	Kč/l	7,91	8,86	+0,95	112,0
CZV za mléko I. a Q. tř. (01-09)	Kč/l	7,92	8,87	+0,95	112,0
z toho: CZV za mléko celkem v září	Kč/l	8,48	7,73	-0,75	91,2
CZV za mléko I. a Q. tř. v září	Kč/l	8,48	7,74	-0,74	91,3
Mlékárenská výroba					
Konzumní mléka celkem	tis. l	443 736,7	459 193,5	+15 456,8	103,5
- čerstvé pasterované	tis. l	83 998,9	80 742,7	-3 256,2	96,1
- trvanlivé	tis. l	357 506,3	376 594,8	+19 088,5	105,3
- školní	tis. l	2 231,5	1 856,0	-375,5	83,2
Konzumní smetany	tis. l	33 197,3	33 262,4	+65,1	100,2
- kysané	tis. l	9 995,3	10 915,6	+920,3	109,2
-- smetany s obsahem tuku nejméně 30 %	tis. l	14 180,3	12 928,2	-1 252,1	91,2
Jogurty	tis. l	109 503,2	103 073,5	-6 429,7	94,1
Kysané výrobky ostatní celkem	tis. l	48 640,7	46 410,6	-2 230,1	95,4
- podmásli	tis. l	7 686,8	6 596,0	-1 090,8	85,8
- mléčné nápoje	tis. l	13 300,0	13 000	-300,0	97,7
- ostatní	tis. l	27 653,9	26 814,6	-839,3	97,0
Máslo celkem	t	37 896,5	35 304,5	-2 592,0	93,2
Tvarohy	t	23 176,0	23 518,5	+342,5	101,5
Sýry celkem	t	79 331,3	75 135,0	-4 196,3	94,7
- přírodní	t	64 771,0	62 082,7	-2 688,3	95,8
- tavené	t	14 560,3	13 052,3	-1 508,0	89,6
Smetanové krémy	t	9 052,3	8 958,3	-94,0	99,0
Tvarohové dezerty	t	2 635,0	2 262,7	-372,3	85,9
Sušená mléka celkem bez KDV	t	30 300,4	32 130,1	+1 829,7	106,0
- z toho: SOM	t	18 762,0	17 634,6	-1 127,4	94,0
- SPM	t	11 538,4	14 495,5	+2 957,1	125,6

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Mlékárenský průmysl na území ČR za 9 měsíců 2008 nakoupil 1 805,4 mil. litrů mléka. V porovnání se stejným obdobím roku 2007, zůstal nákup stabilní (index 100,0). Průměrný obsah tuku i bílkovin byl v porovnání s rokem 2007 mírně nižší. Podíl nakoupeného mléka zařazeného do I. a vyšší třídy jakosti zůstává stabilně na 98,5 %.

Z nakoupeného mléka mlékárnami byla část mléčné suroviny, tak jako již v roce 2007, vyvezena na zpracování v zahraničí. Podle předběžných výsledků bylo za 9 měsíců 2008 v mlékárnách na území ČR zpracováno cca 1 681,8 mil. litrů mléka (93,2 % z nákupu) a cca 123,6 mil. litrů mléka (6,8 %) bylo přesunuto ke zpracování v zahraničí. Při porovnání s předchozím rokem, při stagnaci nákupu, dochází k dalšímu snížení zpracovaného mléka na výrobky v tuzemských mlékárnách. V roce 2007 bylo z nákupu mléka (realizovaného tuzemskými mlékárnami) 6,4 % zpracováno v zahraničí, v roce 2008 již 6,8 %.

Vývoj výroby mléčných výrobků v roce 2008 v porovnání s předchozím rokem doznal v EU zásadních změn. Dopad globální finanční krize, návrat konkurence dalších světových mlékárenských oblastí (Nový Zéland, Austrálie, USA i Jižní Amerika) na světové trhy vedou ke stagnaci prodeje na komunitárním trhu. Rovněž se zásadně změnila ceny. Mimořádně vysoké ceny v roce 2007 zaznamenávají od počátku roku 2008 výrazný pokles i přes rostoucí náklady vstupů, ke kterým došlo v první polovině roku 2008.

Tyto skutečnosti ovlivnily negativně i vývoj mlékárenství v ČR. Podle předběžných výsledků se v roce 2008 zastavil každoroční růst domácí spotřeby a snížil se odbyt českých výrobků na tuzemském trhu následkem konkurenčních vysokých dovozů, kterých bylo dosaženo v předchozích letech. Důsledkem je meziroční snížení výroby u převážné většiny sortimentu mléčných výrobků.

Po několika úspěšných letech došlo k meziročnímu snížení výroby zakysaných mléčných výrobků, a to o cca 8,7 mil. litrů (o 5,5 %) v důsledku poklesu vývozu na evropské trhy. Pokračoval pokles výroby přírodních sýrů, meziročně o cca 2,7 tis. tun vlivem snížení domácí spotřeby. Rovněž negativně se zde promítl vysoký podíl dovážených sýrů na domácí spotřebě (v roce 2007 činil 37 %, v roce 2008 35,5 %). Rovněž výroba tavených sýrů zaznamenává snížení o cca 1,5 tis. tun (o 10,4 %). V předchozích letech se výroba tavených sýrů stabilizovala na úrovni cca 19 tis. tun. Také se snížila výroba smetanových krémů, tvarohových dezertů a mléčných pudinků. Pokles byl zaznamenán i u přebytkových komodit – máslo a sušeného odstředěného mléka.

K mírnému růstu došlo pouze u konzumního mléka, tvarohů, sušeného plnotučného mléka a kondenzovaného mléka.

Snížený odbyt domácí produkce vede v roce 2008 ke hromadění zásob. Zásoby sušených mlék celkem se od začátku roku 2008 do září zvýšily o 2,8 tis. tun, zásoby másla o cca 600 tun a zásoby sýrů o cca 800 tun.

Konzumní mléka

Orientační bilance v tis. l, t

Ukazatel	01 – 09/ 2007	01 – 09/2008	Rozdíl	Index 2008/07
Výroba	443 736,7	459 193,5	+15 456,8	103,5
Dovoz ¹⁾	24 656,9	22 679,4	-1 977,5	92,0
Celkem nabídka	468 393,6	481 872,9	+13 479,3	102,9 ¹⁾
Vývoz ¹⁾	100 234,2	108 299,9	+8 065,7	108,0
Celková spotřeba	368 159,4	373 573,0	+5 413,6	101,5
Podíl dovozu na spotřebě v %	6,7	6,1	-	-
Podíl dovozu na výrobě v %	5,6	4,9	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	22,6	23,6	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, SZIF, celní statistika k 6. 11. 2008

Pozn.:¹⁾ vývoz, dovoz položek ve spotřebitelském balení (do 2 l)

Smetany**Orientační bilance v tis. l, t**

Ukazatel	01 – 09/2007	01 – 09/2008	Rozdíl	Index 2008/07
Výroba	33 197,3	33 262,4	+65,1	100,2
Dovoz	8 121,8	8 136,9	+15,1	100,2
Celková nabídka	41 319,1	41 399,3	+80,2	100,2
Vývoz	10 192,2	11 984,9	+1 792,7	117,6
Celková spotřeba	31 126,9	29 414,4	-1 712,5	94,5
Podíl dovozu na spotřebě v %	26,1	27,7	-	
Podíl dovozu na výrobě v %	24,5	24,5	-	
Podíl vývozu na výrobě v %	30,7	36,0	-	

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, celní statistika k 6. 11. 2008, vlastní propočty

Jogurty a ostatní kysané mléčné výrobky**Orientační bilance v tis. l, t**

Ukazatel	01 – 09/2007	01 – 09/2008	Rozdíl	Index 2008/07
Výroba	158 143,9	149 484,1	-8 659,8	94,5
Dovoz	30 092,4	32 809,9	+2 717,5	109,0
Celková nabídka	188 236,3	182 294,0	-5 942,3	96,8
Vývoz	52 740,1	47 605,8	-5 134,8	90,3
Celková spotřeba	135 496,2	134 688,7	-807,5	99,4
Podíl dovozu na spotřebě v %	22,2	24,4	-	-
Podíl dovozu na výrobě v %	19,0	21,9	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	33,3	31,8	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, celní statistika k 6. 11. 2008, vlastní propočty

Přírodní sýry včetně tvarohu**Orientační bilance přírodních sýrů v tunách**

Ukazatel	01 – 09/2007	01 – 09/2008	Rozdíl	Index 2008/07
Počáteční zásoba	3 998,6	4 319,4	+320,8	108,0
Výroba	87 947,0	85 601,2	-2 345,8	97,3
Dovoz	41 832,1	38 130,9	-3 701,2	91,2
Celková nabídka	133 777,7	128 051,5	-5 726,2	95,7
Vývoz	15 565,3	15 693,4	+128,1	100,8
Celková spotřeba 2007	114 452,7	107 252,8	-7 199,9	93,7
Konečná zásoba k 30. 9.	3 759,7	5 105,3	+1 345,6	135,8
Podíl dovozu na spotřebě v %	36,5	33,9	-	-
Podíl dovozu na výrobě v %	47,6	44,5	-	-
Podíl vývozu na výrobě v %	17,7	18,3	-	-

Pramen: rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, celní statistika k 6. 11. 2008, vlastní propočty

SPOTŘEBA MLÉKA A MLÉKÁRENSKÝCH VÝROBKŮ

Vývoj spotřeby na 1 obyvatele a rok (v kg)

Druh/rok	1989	1993	1995	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1. Mléko a mléčné výrobky v hodnotě mléka (bez másla)	259,6	190,1	187,8	195,2	207,3	214,1	215,1	220,6	223,4	230,0	238,3	239,4	244,6
Z toho naturální spotřeba	5,3	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	7	4	3	3	5
2. Máslo	9,4	5,3	4,5	4,1	4,0	4,1	4,2	4,5	4,5	4,6	4,8	4,4	4,2

Pramen: ČSÚ – Spotřeba potravin:

Pozn.. rok 2007 - předběžný údaj

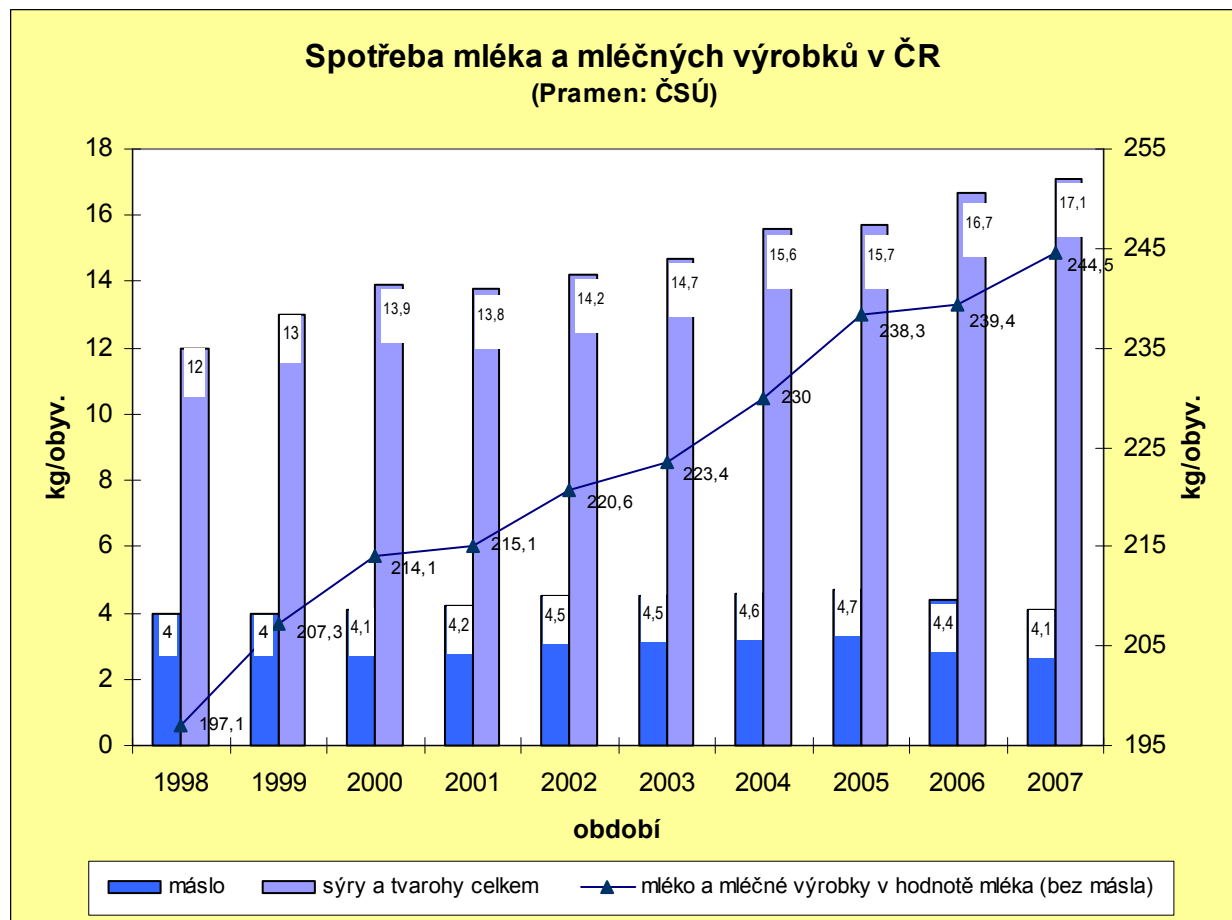
Vývoj spotřeby dle vybraných výrobků na 1 obyvatele a rok (v kg)

Druh/rok	1989	1993	1995	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Konzumní mléko	91,4	75,2	66,7	59,6	60,3	59,6	60,7	62,0	58,5	61,6	55,4	53,6	52,1
Sýry	7,8	6,1	6,5	8,6	9,3	10,5	10,2	10,6	11,3	12,0	12,5	13,4	13,7
Tvarohy	5,1	2,4	2,8	2,9	3,7	3,4	3,6	3,6	3,4	3,6	3,2	3,3	3,4
Mléčné konzervy	6,0	4,2	3,8	3,2	2,2	2,3	2,3	2,2	1,9	2,2	2,5	1,9	1,9
Ostatní mléčné výrobky	27,5	21,8	20,6	22,0	24,8	25,0	26,2	28,6	29,4	29,8	30,0	31,7	32,3

Pramen: ČSÚ – Spotřeba potravin

Pozn.. rok 2007 - předběžný údaj

Spotřeba mléka a mléčných výrobků v roce 2007 proti roku 2006 výrazně stoupla o 2,2 %. Zvýšila se spotřeba přírodních sýrů, tvarohů, smetan a zakysaných mléčných výrobků. Lehce se snížila spotřeba konzumního mléka, spotřeba mléčných konzerv (sušená a kondenzovaná mléka) stagnovala. Spotřeba másla se snížila o 0,2 kg na osobu, tj. o 4,5%.

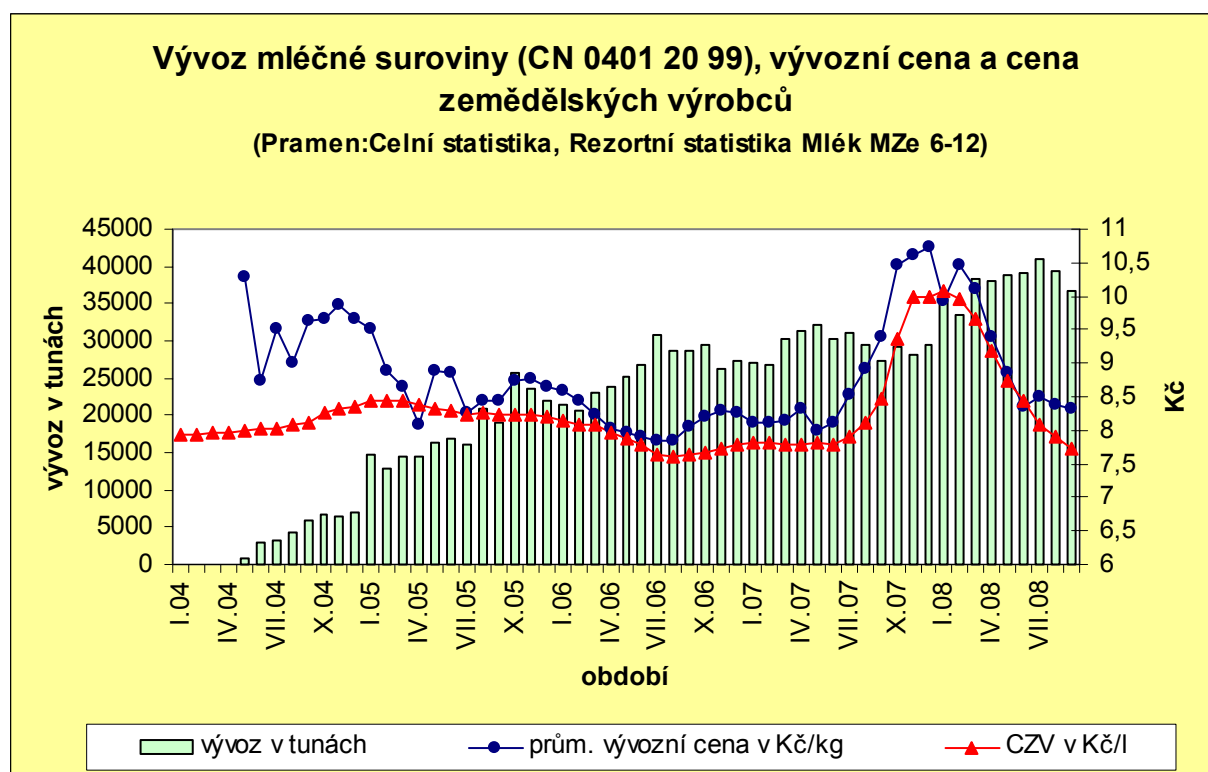
CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců (CZV)

Situace na unijním i světovém trhu na podzim roku 2007 – vysoká poptávka po surovině a výrobcích – a zároveň vysoké objemy vývozu mléčné suroviny ke zpracování do zahraničních mlékáren způsobily i v České republice od 2. pololetí roku 2007 růst cen suroviny i růst cen výrobků z mléka. Maximální cenové úrovně dosáhla cena mléčné suroviny v lednu 2008 – cena zemědělských výrobců za I. tř. jakosti a vyšší dosáhla úrovně 10,08 Kč/l.

Po cenovém růstu ve druhé polovině roku 2007 dochází v letošním roce 2008 na unijním trhu ke snižování cen zemědělských výrobců i cen obchodních, a to i přesto, že náklady producentů i mlékáren se zvyšují v důsledku růstu cen energií a krmiv. Tyto objektivní příčiny nejsou ze strany obchodních systémů respektovány, naopak nutí zpracovatele ke snižování cen, což se promítá i do poklesu cen za surovinu. Zmíněné dopady již jednou vyvolaly krizi v Německu s odezvou i v České republice.

Ceny zemědělských výrobců (CZV) v České republice zaznamenaly od ledna 2008 do října 2008 snížení o 26,0 %, konkrétně z 10,08 Kč/l v lednu 2008 na 7,46 Kč/l v říjnu 2008. Při meziročním porovnání říjen 2008/říjen 2007 je pokles ceny 20,4 % (cena v říjnu 2007 byla na úrovni 9,37 Kč/l). Podle předběžných výsledků se předpokládá další snížení CZV.

Podle informací (www.topagrar.com, dále zdroj informací ZMP a Märkte und Preise – agrarheute.com), se krátkodobý nárůst cen zastavil i v Německu, po stagnaci v měsíci červenci a srpnu byl v září 2008 zaznamenán pokles cen (Německo celkem).

Cena za mléčnou surovinu v Sasku se snížila z 40,70 eur/100 kg v lednu 2008 na 34,80 eur/100 kg v září 2008, tj. pokles o 14,5 %, při zhodnocení kurzu koruny je pokles vyšší, a to 18,6 %, což má negativní dopad na producenty, kteří do Německa mléko vyvázejí.

Obdobný pokles ve nákupních cenách mléčné suroviny zaznamenalo i Bavorsko. Cena mléka se snížila z 41,3 eur/100 kg v lednu 2008 na 34,9 eur/100 kg v září 2008, tj. pokles o 15,5 %, při zhodnocení kurzu koruny představuje tento pokles 19,6 %.

Průměrná cena za Německo celkem se snížila z 40,1 eur/100 kg v lednu 2008 na 34,1 eur/100 kg, tj. snížení o 15 %, resp. o 19,1 % při zhodnocení vývoje kurzu.

Prognóza vývoje cen v Německu – pokles na úroveň cca 30 centů pravděpodobně od prosince 2008.

Ceny zemědělských výrobců (CZV) mléka kravského I. tř. j. včetně Q. tř. v Kč/l

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	6,06	6,07	6,05	6,00	5,96	5,93	5,82	5,85	5,94	6,14	6,18	6,31	6,02
1995	6,76	6,75	6,75	6,80	6,81	6,73	6,58	6,57	6,71	6,91	6,99	7,01	6,78
1996	7,15	7,19	7,18	7,14	7,08	7,07	7,07	7,07	7,20	7,25	7,28	7,35	7,18
1997	7,40	7,38	7,31	7,33	7,30	7,31	7,32	7,32	7,43	7,59	7,66	7,67	7,42
1998	8,06	8,06	8,08	8,03	8,02	8,02	7,95	7,95	8,03	7,85	7,75	7,66	7,96
1999	7,86	7,83	7,79	7,22	6,43	6,39	7,05	7,34	7,34	7,58	7,62	7,70	7,35
2000	7,53	7,52	7,52	7,51	7,51	7,52	7,51	7,51	7,52	7,54	7,54	7,55	7,53
2001	7,70	7,73	7,74	7,78	7,79	7,79	7,80	7,79	7,86	7,98	8,09	8,15	7,85
2002	8,27	8,26	8,25	8,20	8,18	8,14	8,09	8,06	8,09	8,08	8,10	8,10	8,15
2003	8,04	8,03	7,96	7,85	7,78	7,75	7,69	7,70	7,73	7,77	7,79	7,84	7,83
2004	7,92	7,92	7,96	7,96	8,00	8,03	8,03	8,08	8,12	8,25	8,32	8,35	8,08
2005	8,43	8,44	8,45	8,38	8,33	8,30	8,22	8,26	8,22	8,22	8,22	8,19	8,31
2006	8,14	8,09	8,07	7,96	7,88	7,78	7,63	7,62	7,64	7,67	7,72	7,79	7,83
2007	7,82	7,81	7,80	7,80	7,81	7,80	7,90	8,11	8,48	9,37	9,99	9,99	8,39
2008	10,08	9,97	9,66	9,19	8,73	8,44	8,08	7,90	7,74	7,46			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Ceny průmyslových výrobců (CPV)

Ceny průmyslových výrobců (obchodní ceny) v České republice vykazují rovněž výrazný propad cen. V období leden až říjen 2008 došlo k poklesu cen u mléka polotučného trvanlivého o 25,6 %, u odstředěného mléka trvanlivého o 23,3 %, u másla o 23,5 %, u Eidamu 45 % tuku v sušině o 21,1 %, u Eidamu 30 % tuku v sušině o 21,8 %.

Ceny průmyslových výrobců (CPV - obchodní) u mléka polotučného PE sáčcích v Kč/l

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	6,92	6,88	6,89	6,91	6,89	6,84	6,83	6,82	6,84	6,87	6,91	6,96	6,88
1995	7,43	7,44	7,46	7,47	7,50	7,44	7,45	7,42	7,44	7,83	7,60	7,53	7,50
1996	8,43	8,39	8,49	8,39	8,48	8,47	8,47	8,48	8,50	8,53	8,53	8,50	8,46
1997	8,69	8,77	8,82	8,82	8,85	8,86	8,95	8,95	9,04	9,07	9,17	9,31	8,94
1998	9,73	9,71	9,65	9,72	9,71	9,66	9,67	9,60	9,56	9,61	9,48	9,38	9,62
1999	9,43	9,44	9,36	9,28	9,19	9,12	9,10	9,07	9,12	9,11	9,13	9,16	9,21
2000	9,30	9,35	9,39	9,49	9,46	9,53	9,47	9,40	9,49	9,45	9,46	9,30	9,42
2001	9,54	9,62	9,67	9,71	9,69	9,79	9,80	9,80	9,75	9,84	9,94	9,95	9,76
2002	10,10	10,17	10,16	10,17	10,10	10,07	10,22	10,24	10,21	10,17	10,29	10,20	10,18
2003	9,98	9,98	9,89	9,85	9,64	9,84	9,64	9,68	9,69	9,68	9,59	9,61	9,76
2004	9,65	9,61	9,74	9,66	9,72	9,87	9,79	9,79	9,79	9,86	9,91	9,85	9,77
2005	9,82	9,99	10,08	10,00	9,97	9,78	9,76	10,10	10,09	10,11	10,08	9,99	9,98
2006	10,07	9,90	9,98	10,01	9,99	9,99	9,96	9,82	9,84	9,70	9,70	9,58	9,88
2007	9,59	9,59	9,60	9,53	9,58	9,98	10,00	10,19	10,31	10,63	10,79	11,11	10,08
2008	11,61	11,23	11,14	11,42	11,04	11,08	11,19	11,22	11,17	10,59			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

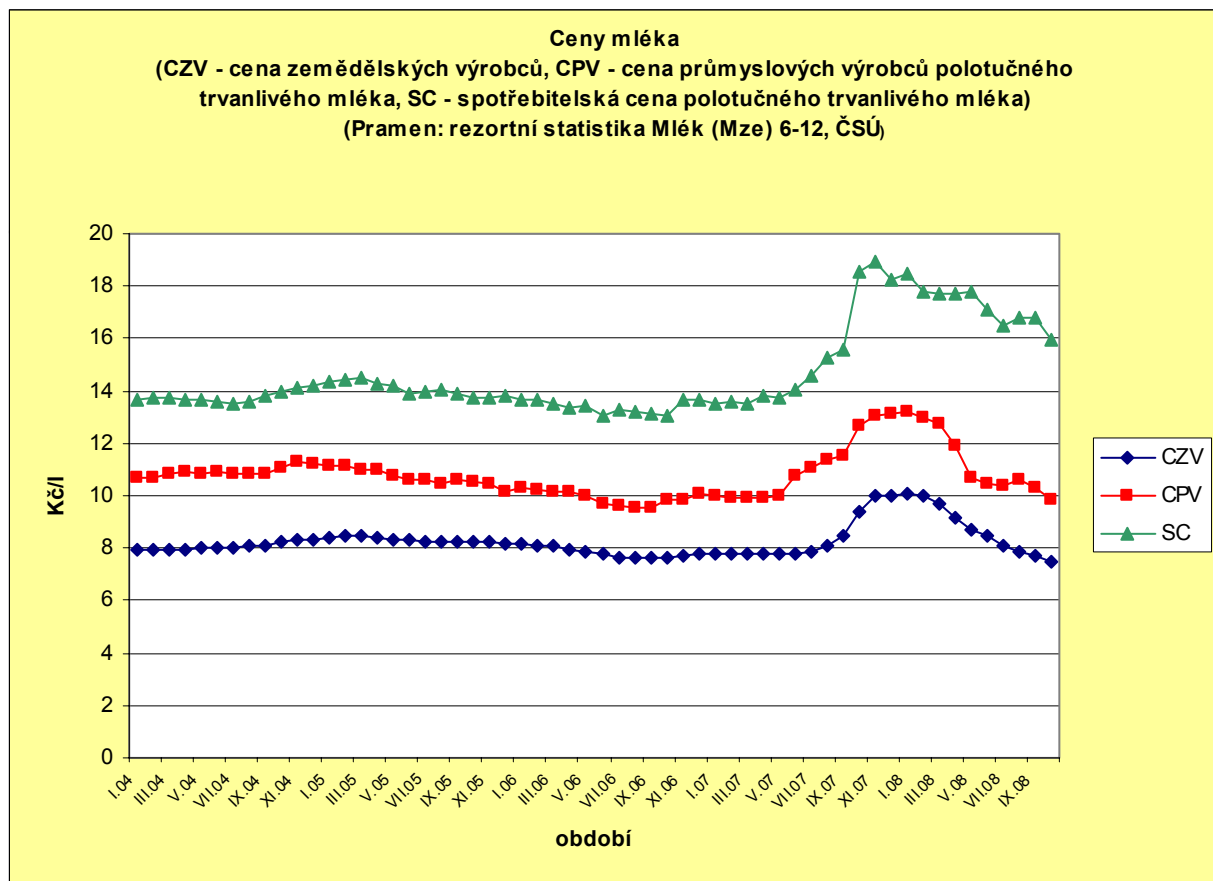
Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Ceny průmyslových výrobců (CPV - obchodní) u mléka polotučného trvanlivého, karton v Kč/l

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1998	12,61	12,74	12,68	12,58	12,48	12,39	12,39	12,29	12,25	12,11	11,85	11,57	12,33
1999	11,46	11,14	10,99	10,33	10,08	9,10	9,96	9,99	10,00	10,11	11,00	12,00	10,51
2000	12,18	12,18	12,36	12,29	12,38	12,29	12,19	12,15	12,12	11,99	12,10	11,85	12,17
2001	12,36	12,22	12,21	12,11	11,80	11,72	11,76	11,75	10,97	11,91	11,85	11,80	11,87
2002	11,90	11,90	11,86	11,74	11,59	11,24	11,10	10,74	10,73	10,56	10,50	10,57	11,20
2003	10,47	10,31	10,43	10,35	10,15	9,96	9,84	9,87	9,94	10,20	10,49	10,68	10,22
2004	10,66	10,71	10,84	10,88	10,83	10,92	10,86	10,86	10,86	11,10	11,30	11,23	10,91
2005	11,15	11,13	11,03	10,96	10,78	10,58	10,58	10,45	10,59	10,50	10,43	10,17	10,70
2006	10,29	10,24	10,18	10,13	9,98	9,67	9,62	9,56	9,53	9,86	9,87	10,04	9,91
2007	9,97	9,91	9,93	9,91	9,98	10,78	11,06	11,40	11,52	12,64	13,02	13,11	11,10
2008	13,19	12,99	12,73	11,88	10,67	10,47	10,37	10,61	10,29	9,81			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Ceny průmyslových výrobců (CPV obchodní) u mléka odstředěného trvanlivého karton v Kč/l

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2000	11,27	11,20	11,40	11,53	11,62	11,60	11,48	11,55	11,45	11,32	11,48	11,21	11,43
2001	11,61	11,40	11,58	11,13	11,05	10,91	10,93	10,92	10,88	10,97	10,97	11,06	11,12
2002	11,05	11,22	11,14	11,10	10,98	10,69	10,62	10,21	10,26	10,19	10,15	10,12	10,64
2003	9,76	9,86	10,09	9,82	9,40	9,37	9,37	9,40	9,41	9,59	9,90	10,12	9,67
2004	10,00	9,91	10,10	10,15	10,06	10,17	10,17	10,18	10,32	10,48	10,47	10,44	10,20
2005	10,42	10,54	10,35	10,24	10,33	10,11	10,10	9,98	9,87	9,91	9,94	9,95	10,15
2006	9,67	9,73	9,67	9,60	9,55	9,27	9,29	9,34	9,28	9,28	9,38	9,34	9,45
2007	9,31	9,19	9,19	9,19	9,26	10,20	10,25	10,28	10,49	11,47	12,00	12,08	10,24
2008	12,17	12,19	11,98	11,33	10,44	9,56	9,89	9,72	9,48	9,33			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Ceny průmyslových výrobců (CPV obchodní) u mléka čerstvého polotučného karton v Kč/l

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2002	10,69	10,69	10,65	10,65	10,87	11,08	10,94	10,75	10,72	10,78	10,67	10,62	10,76
2003	10,57	10,48	10,39	10,37	10,26	10,10	10,05	10,19	10,16	10,07	9,96	9,90	10,21
2004	10,10	10,06	10,13	10,18	10,23	10,40	10,25	10,46	10,49	10,57	10,43	10,53	10,32
2005	10,68	10,79	10,77	10,75	10,81	10,85	10,71	10,69	10,73	10,61	10,73	10,68	10,73
2006	10,92	10,69	10,81	10,80	10,79	10,91	10,96	10,97	10,78	10,77	10,68	10,69	10,81
2007	10,70	10,78	10,92	11,01	11,06	11,41	11,39	11,68	12,06	12,17	12,47	13,01	11,56
2008	13,15	13,04	13,07	13,07	12,55	12,77	12,61	12,25	12,39	12,29			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

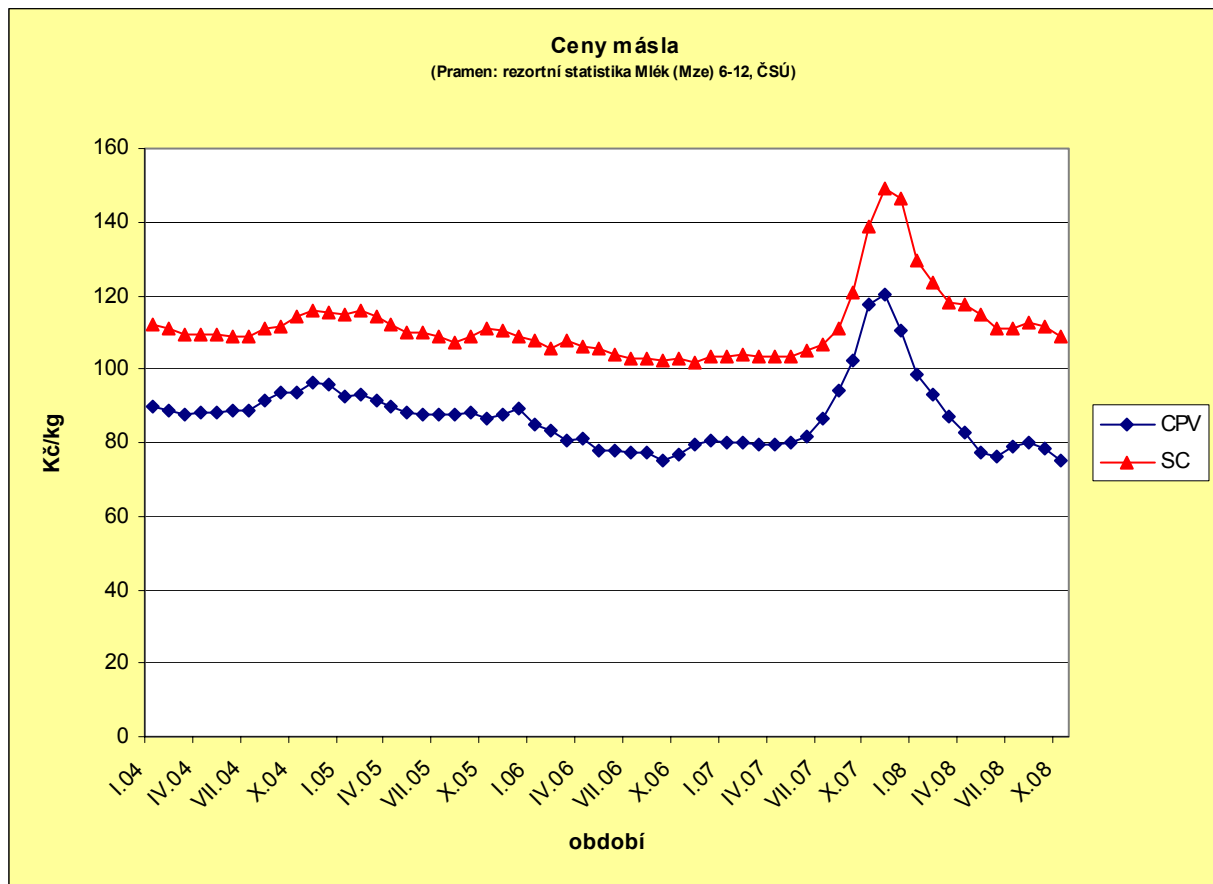
Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Máslo čerstvé (balení 250 g Al folie) v Kč/kg (CPV)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	65,33	66,59	67,29	67,61	67,17	66,87	66,81	66,95	67,43	68,79	70,34	72,88	67,91
1995	76,17	76,39	76,43	75,89	74,20	73,13	72,97	73,02	73,89	74,38	74,87	75,86	74,74
1996	77,85	77,37	77,64	77,36	76,98	76,75	76,65	76,52	76,92	77,46	78,91	79,77	77,53
1997	80,57	81,73	82,45	81,55	81,87	81,63	82,03	82,47	83,12	83,90	85,57	88,43	82,94
1998	91,57	91,26	91,35	91,20	90,00	89,32	88,78	87,97	89,48	87,30	84,82	84,22	88,94
1999	83,97	82,36	80,18	76,19	74,80	72,45	71,20	70,39	69,39	71,01	72,72	75,39	75,00
2000	74,25	74,65	73,88	70,00	70,17	67,70	67,43	68,11	69,25	70,32	71,62	71,83	70,77
2001	72,11	73,72	73,22	72,62	72,77	71,98	72,69	73,68	74,38	77,97	80,69	81,64	74,79
2002	81,34	80,14	79,70	78,15	77,29	75,67	74,09	72,71	73,52	75,63	80,25	81,17	77,47
2003	78,69	77,95	78,47	77,64	75,66	76,27	75,80	76,60	81,55	88,21	90,42	89,36	80,55
2004	89,55	88,63	87,67	87,90	88,18	88,57	88,56	91,28	93,48	93,80	96,39	96,02	90,84
2005	92,58	92,79	91,53	89,91	88,31	87,56	87,85	87,36	88,03	86,73	87,77	89,05	89,12
2006	84,87	83,46	80,37	81,04	77,64	78,03	77,30	77,38	75,04	76,90	79,51	80,72	79,35
2007	80,07	79,98	79,66	79,25	80,03	81,67	86,55	94,21	102,49	117,81	120,27	110,22	92,68
2008	98,38	93,03	87,17	82,97	77,21	76,32	79,05	80,07	78,45	75,22			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Bílý jogurt do 4,5 % tuku v Kč/kg (CPV)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	21,92	22,16	21,77	22,15	22,64	22,09	22,50	22,40	22,65	23,03	23,32	23,64	22,46
1995	23,59	23,21	23,53	23,77	24,50	23,80	23,38	23,82	23,66	23,28	23,12	22,88	23,60
1996	26,24	26,48	26,43	28,22	27,20	26,54	26,65	26,60	26,58	26,20	26,20	26,35	26,66
1997	26,35	27,12	27,16	27,20	27,20	27,23	27,85	27,98	29,41	28,02	28,00	27,73	27,60
1998	29,35	29,18	29,10	29,74	29,22	29,56	29,10	29,52	30,62	30,81	30,46	31,14	29,82
1999	30,48	29,84	29,45	28,66	28,06	27,74	27,81	26,26	25,65	25,68	25,71	25,20	27,54
2000	28,23	25,13	25,30	25,20	25,20	24,64	24,78	23,73	25,39	25,74	25,42	25,65	25,37
2001	26,69	26,11	26,19	25,26	23,76	23,61	23,91	24,00	24,17	23,94	x	x	24,62
2002	x	x	29,61	29,34	20,23	32,11	31,72	31,99	35,26	31,48	31,71	31,90	30,54
2003	30,75	29,76	30,98	32,26	31,95	31,02	31,65	32,13	32,11	31,95	31,74	31,91	31,52
2004	31,08	31,53	30,11	31,40	30,99	30,70	30,68	30,48	31,73	32,35	31,84	32,19	31,26
2005	30,81	30,58	29,81	x	35,60	34,95	34,46	35,22	35,06	35,98	35,87	36,08	34,04
2006	35,27	36,10	35,77	35,25	35,50	36,30	34,87	36,01	36,69	36,01	x	x	x
2007	x	x	x	x	x	37,12	x	38,36	x	x	x	x	x
2008	x	39,46	x	x	40,72	x	x	38,11	x	x			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr, x = neuváděno z důvodu ochrany dat

Jogurt ochucený smetanový v Kč/kg (CPV)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2001	37,81	37,99	39,84	38,43	37,63	41,84	39,39	40,75	39,95	39,58	37,64	39,02	39,15
2002	38,34	38,66	37,95	38,04	37,24	38,16	37,36	37,88	37,83	38,28	38,16	41,03	38,24
2003	39,77	40,16	39,90	38,17	39,17	39,93	39,21	39,29	38,55	38,85	38,90	x	39,26
2004	40,22	39,69	40,51	40,25	40,46	39,86	39,91	39,70	39,85	39,63	39,37	39,77	39,94
2005	40,11	40,52	39,62	40,67	39,71	39,02	x	x	x	x	x	x	x
2006	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2007	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2008	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr, x = neuváděno z důvodu ochrany dat

Eidamská cihla 45 % tuku v suš. v Kč/kg (CPV)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	68,13	69,06	69,12	69,18	69,09	68,88	69,19	69,41	69,00	68,94	69,21	69,38	69,02
1995	72,46	76,59	76,51	76,59	76,95	77,30	77,37	77,45	77,44	77,77	78,26	78,24	76,89
1996	79,55	84,04	85,99	84,24	84,37	84,51	84,45	84,50	84,69	84,06	83,22	84,03	83,92
1997	84,52	85,55	85,87	85,75	85,09	86,15	85,93	85,71	84,96	85,76	83,89	85,97	85,43
1998	94,38	93,05	93,44	95,17	95,40	92,10	94,85	94,34	91,99	92,36	91,24	87,23	92,96
1999	88,87	78,18	80,79	81,95	81,38	76,50	79,92	80,05	80,43	79,90	82,43	85,24	81,30
2000	85,14	85,49	85,44	86,46	87,27	85,75	85,02	85,46	88,29	88,80	89,27	88,63	86,75
2001	95,45	96,37	91,90	100,12	101,23	102,03	104,63	104,48	105,26	109,40	110,81	111,02	102,73
2002	106,36	108,87	105,71	109,10	101,75	98,07	99,33	98,65	99,73	100,50	98,95	89,37	101,4
2003	89,06	88,44	94,07	93,69	89,76	80,73	86,97	84,73	91,22	92,14	96,21	97,55	90,38
2004	94,82	93,95	94,97	93,27	96,19	91,92	95,82	94,92	97,67	94,31	94,88	93,47	94,68
2005	93,15	95,89	89,48	90,27	91,01	89,50	91,89	90,63	89,05	89,66	93,16	91,85	91,30
2006	87,82	88,83	88,14	90,32	89,42	87,76	88,91	87,22	86,43	83,36	84,15	83,05	87,12
2007	88,96	86,74	88,78	87,94	89,04	90,48	94,94	97,64	103,87	108,72	121,35	124,42	98,57
2008	112,48	107,89	111,60	103,36	x	84,95	x	92,33	92,88	88,73			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Eidamská cihla 30 % tuku v suš. v Kč/kg (CPV)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2002	94,16	93,00	92,66	92,77	92,00	90,09	88,21	87,57	86,57	83,06	81,37	82,89	88,69
2003	81,89	80,30	81,30	81,27	81,70	79,44	78,85	82,42	82,04	84,85	86,92	88,37	82,45
2004	90,17	89,98	90,48	90,09	90,85	89,05	88,66	88,90	89,60	91,64	94,19	94,48	90,67
2005	95,03	94,68	91,16	89,68	87,52	87,70	86,84	85,11	86,56	86,14	87,95	86,95	88,78
2006	85,63	85,54	84,97	85,41	84,93	84,01	83,21	82,09	80,89	81,47	81,75	81,61	83,46
2007	83,56	83,52	83,16	84,33	83,86	84,52	86,88	94,03	98,87	114,08	117,69	116,70	94,27
2008	106,46	98,86	98,27	88,91	80,31	81,17	86,18	86,94	83,87	83,26			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Tvaroh měkký 23 % sušiny 250 g v Kč/kg (CPV)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	30,17	30,03	30,43	30,50	30,19	30,29	30,52	30,66	30,37	30,82	30,89	31,19	30,47
1995	33,39	34,19	33,94	33,93	34,40	34,20	34,33	34,19	34,82	34,94	35,19	35,09	34,38
1996	38,01	38,52	38,90	39,23	38,38	39,20	39,31	38,64	38,96	39,22	39,44	39,19	38,88
1997	38,70	40,44	40,29	40,79	40,46	40,70	40,66	40,38	40,35	40,66	40,94	41,75	40,51
1998	42,70	43,21	43,25	43,33	43,37	45,52	42,13	42,76	42,57	42,58	41,96	41,53	42,66
1999	40,86	40,68	40,21	39,77	39,34	39,19	38,93	38,74	38,41	38,56	38,74	39,34	39,40
2000	38,67	38,92	38,97	38,70	38,52	39,04	38,70	38,67	39,09	39,52	39,76	40,10	39,06
2001	41,93	41,10	43,06	43,24	42,66	41,28	41,72	41,93	41,90	42,17	42,79	42,94	42,23
2002	43,18	43,26	43,97	43,17	43,13	43,41	43,00	44,51	44,86	44,18	43,94	43,96	43,71
2003	44,35	44,46	43,53	42,35	41,88	41,71	41,15	41,79	42,06	42,54	42,77	42,89	45,12
2004	46,01	44,17	44,03	43,67	43,52	42,79	43,16	44,44	43,53	43,83	44,11	45,00	44,02
2005	44,29	45,23	43,92	44,89	43,54	42,07	41,66	41,74	41,88	41,35	41,57	41,65	42,82
2006	42,00	41,41	41,38	41,73	41,17	41,08	40,74	40,76	40,40	40,29	40,90	41,20	41,09
2007	41,06	40,99	44,18	40,98	40,84	41,15	41,05	40,88	42,64	45,07	46,39	44,53	42,48
2008	46,02	45,93	46,34	46,52	45,21	45,72	45,23	44,55	44,57	44,22			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Spotřebitelské ceny (SC)

Spotřebitelské ceny nekopírovaly pokles cen průmyslových výrobců. Spotřebitelské ceny v porovnání leden až říjen 2008 zaznamenaly pouze **mírnější pokles cen**, u polotučného trvanlivého mléka o 13,3 %, u odstředěného trvanlivého mléka o 6,8 %, u másla o 16,1 %, u Eidamu o 14,9 %.

Mléko polotučné trvanlivé v Kč/l (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1995	13,04	13,35	13,48	13,38	13,42	13,52	13,52	13,53	13,55	13,51	13,50	13,55	13,45
1996	14,74	15,04	15,12	15,08	15,05	14,99	14,99	15,02	14,95	14,90	14,79	14,74	14,95
1997	14,85	15,03	15,08	14,97	15,02	15,10	15,10	15,12	15,10	15,05	15,08	15,15	15,04
1998	15,68	15,99	16,13	16,11	16,00	15,85	15,80	15,54	15,38	15,21	14,94	14,77	15,62
1999	14,51	14,24	13,74	13,36	13,13	12,77	12,54	12,49	12,38	12,40	12,80	14,48	13,24
2000	15,22	15,32	15,33	15,29	15,31	15,28	15,22	15,17	15,21	15,13	15,15	15,23	15,24
2001	15,34	15,33	15,38	15,27	15,13	15,04	14,88	14,73	14,68	14,73	14,87	14,92	15,03
2002	15,02	15,05	14,76	14,83	14,74	14,41	14,19	14,08	13,82	13,64	13,59	13,53	14,31
2003	13,37	13,25	13,28	13,11	12,91	12,95	12,74	12,77	12,69	12,98	13,18	13,43	13,06
2004	13,68	13,75	13,72	13,70	13,65	13,57	13,53	13,57	13,78	13,97	14,10	14,21	13,77
2005	14,32	14,40	14,49	14,31	14,22	13,89	13,99	14,03	13,87	13,77	13,74	13,82	14,07
2006	13,64	13,70	13,49	13,39	13,42	13,09	13,26	13,17	13,15	13,03	13,66	13,67	13,39
2007	13,52	13,61	13,53	13,82	13,72	14,04	14,59	15,23	15,61	18,53	18,93	18,25	15,28
2008	18,45	17,76	17,73	17,69	17,75	17,12	16,46	16,80	16,78	15,99			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Mléko odstředěné trvanlivé v Kč/l (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2001	14,41	14,50	14,58	14,40	14,34	14,18	14,02	13,83	13,89	13,77	13,93	13,95	14,15
2002	14,03	14,11	14,04	13,95	13,95	13,83	13,63	13,55	13,42	13,31	13,13	13,00	13,66
2003	12,80	12,78	12,58	12,48	12,25	12,08	12,02	12,04	12,10	12,09	12,28	12,50	12,33
2004	12,73	13,05	13,06	12,97	12,98	13,02	12,91	13,05	13,04	12,98	13,23	13,33	13,03
2005	13,41	13,53	13,54	13,43	13,39	13,26	13,18	13,19	13,22	13,04	13,01	13,05	13,27
2006	12,94	12,92	12,86	12,84	12,74	12,73	12,74	12,73	12,41	12,60	12,67	12,69	12,74
2007	12,69	12,83	12,83	12,97	12,99	13,82	13,98	14,39	14,57	17,49	17,66	17,75	14,50
2008	17,44	17,11	16,84	16,91	16,61	16,37	15,96	15,95	16,22	16,26			

Pramen: ČSÚ, sledování zahájeno v roce 2001

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Mléko polotučné pasterované v Kč/l (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	8,42	8,44	8,47	8,51	8,47	8,46	8,49	8,49	8,49	8,52	8,54	8,71	8,50
1995	9,36	9,46	9,57	9,58	9,59	9,56	9,60	9,58	9,59	9,62	9,61	9,63	9,56
1996	10,47	10,68	10,77	10,78	10,84	10,86	10,85	10,84	10,87	10,88	10,88	10,91	10,80
1997	11,07	11,18	11,20	11,23	11,21	11,24	11,37	11,40	11,48	11,53	11,58	11,70	11,35
1998	12,21	12,27	12,29	12,32	12,32	12,30	12,31	12,24	12,23	12,22	12,17	12,07	12,25
1999	12,02	11,91	11,81	11,77	11,70	11,67	11,60	11,57	11,64	11,64	11,60	11,80	11,73
2000	12,01	11,99	12,05	12,03	12,10	12,09	12,16	12,20	12,24	12,35	12,40	12,54	12,18
2001	12,55	12,63	12,71	12,87	12,93	12,94	13,05	13,06	12,98	13,16	13,33	13,48	12,97
2002	13,70	13,78	13,77	13,85	13,85	13,87	13,88	13,85	13,90	13,85	13,93	13,87	13,84
2003	13,98	13,86	13,87	13,76	13,58	13,45	13,32	13,32	13,12	13,20	13,33	13,38	13,51
2004	13,55	13,83	14,10	14,13	14,02	14,02	14,04	14,05	13,94	14,13	14,27	14,35	14,04
2005	14,36	14,48	14,61	14,54	14,45	14,42	14,47	14,40	14,41	14,47	14,44	14,45	14,46
2006	14,23	14,12	14,39	14,34	14,42	14,34	14,41	14,45	14,48	14,45	14,45	14,40	14,37
2007	14,43	14,49	14,65	14,70	14,83	15,10	15,44	15,42	15,30	16,67	17,54	17,84	15,53
2008	18,21	18,17	18,09	18,12	17,72	17,80	17,70	17,70	17,55	17,54			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Máslo čerstvé v Kč/kg (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	78,54	78,65	79,31	80,31	80,33	80,05	79,98	80,33	80,40	81,74	83,49	87,20	80,86
1995	91,85	93,37	93,77	93,05	92,38	90,86	89,16	89,11	89,83	90,91	91,58	92,44	91,53
1996	95,61	96,87	96,66	96,66	96,18	95,59	95,18	95,09	94,95	95,14	95,87	97,96	95,98
1997	100,51	101,60	101,37	101,38	101,33	101,39	102,37	102,02	102,79	103,58	105,00	107,27	102,55
1998	112,05	112,77	112,06	112,10	111,52	110,78	110,75	109,91	109,44	109,69	107,84	105,32	110,35
1999	103,75	101,26	99,46	96,71	94,42	91,02	89,97	89,39	88,60	88,98	90,34	94,17	94,01
2000	95,97	92,93	91,97	90,38	87,87	85,61	85,99	86,32	88,21	89,80	89,84	91,00	89,66
2001	91,66	91,41	90,15	89,63	90,03	89,82	89,12	89,23	90,40	95,34	98,52	99,96	92,11
2002	100,32	99,15	97,64	96,72	95,53	93,50	91,76	91,04	91,94	92,76	96,75	98,94	95,50
2003	98,21	96,11	94,83	93,84	93,57	93,09	92,85	94,00	100,03	107,76	111,51	111,77	98,96
2004	111,91	111,23	109,25	109,65	109,32	109,07	108,84	110,99	111,53	114,41	115,79	115,48	111,46
2005	114,94	116,14	114,23	112,31	109,77	110,15	109,01	107,32	108,88	110,77	110,35	108,80	111,06
2006	107,59	105,59	107,55	106,22	105,35	105,14	102,80	102,89	102,40	102,68	101,79	103,57	104,46
2007	103,55	104,18	103,15	103,35	103,37	104,86	106,74	111,05	120,77	138,95	149,12	146,50	116,30
2008	129,77	123,29	118,31	117,68	114,80	111,1	110,89	112,58	111,64	108,86			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Máslo pomazánkové v Kč/kg (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2001	86,21	85,75	86,37	86,60	86,69	86,07	86,33	86,11	86,89	86,72	87,51	86,99	86,52
2002	88,82	89,52	89,05	87,71	87,78	88,08	88,20	87,91	87,13	87,08	87,26	86,38	87,91
2003	86,58	87,18	86,70	85,23	85,57	86,66	86,11	86,28	85,27	84,40	85,42	84,93	85,86
2004	85,03	86,52	86,41	86,03	85,17	85,94	85,86	85,71	85,97	86,32	85,78	87,28	86,00
2005	87,73	88,76	89,55	88,66	87,79	88,14	88,76	89,56	87,99	87,96	88,19	88,01	88,43
2006	87,58	88,29	88,64	88,72	89,56	90,78	90,89	90,78	87,03	87,95	88,12	87,74	88,84
2007	86,69	88,48	89,39	86,16	87,01	87,27	88,50	89,17	89,87	89,93	91,22	96,49	89,18
2008	97,59	98,36	100,01	101,17	98,29	98,56	100,91	101,90	101,90	100,16			

Pramen: ČSÚ, sledování zahájeno v r. 2000

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Ěidamská cihla v Kč/kg (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	85,57	86,46	86,77	87,18	87,18	87,17	87,15	87,39	87,33	87,45	87,81	88,12	87,13
1995	89,68	91,94	93,89	94,39	95,58	95,97	96,07	96,24	96,78	97,53	98,15	99,10	95,44
1996	101,30	104,53	105,87	106,89	106,83	107,24	107,61	107,79	107,97	107,58	106,98	107,17	106,48
1997	107,93	108,64	108,68	108,47	108,23	108,00	108,17	108,66	109,15	108,96	109,15	109,37	108,62
1998	115,65	118,08	118,48	118,55	118,92	119,14	118,37	117,88	117,36	116,70	114,66	111,62	117,12
1999	110,46	107,33	105,32	103,70	102,08	99,84	98,03	97,61	96,53	97,76	101,07	107,75	102,29
2000	110,12	110,60	110,02	109,81	109,68	109,51	109,12	109,40	109,21	109,57	110,01	112,12	109,93
2001	111,27	111,65	112,79	112,78	115,09	115,55	116,33	116,23	116,49	116,64	117,17	117,79	115,03
2002	120,14	121,33	119,54	120,52	119,89	119,15	116,04	112,29	109,24	108,51	106,38	105,28	114,86
2003	105,67	103,26	100,19	99,41	100,79	100,64	100,63	100,85	102,88	104,88	107,07	108,53	102,89
2004	110,70	110,61	110,83	110,01	109,55	108,18	109,42	109,03	108,74	111,76	113,82	114,06	110,56
2005	114,83	115,24	114,32	113,74	111,87	112,66	111,49	112,29	110,7	112,21	110,99	112,35	112,72
2006	113,54	112,60	111,66	110,98	109,56	109,79	109,34	110,36	108,91	107,68	109,86	109,77	110,34
2007	110,64	110,69	110,21	109,70	109,75	111,03	110,19	120,42	129,14	137,94	151,64	152,95	122,03
2008	148,27	149,10	146,22	142,27	134,68	131,1	128,48	126,91	124,60	126,18			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Tavený sýr neochucený v Kč/kg (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2000	154,25	154,05	152,88	152,43	153,16	153,35	152,99	153,62	153,24	154,58	154,28	155,33	153,08
2001	154,91	156,88	158,25	158,37	157,01	158,06	159,05	158,06	158,71	158,57	158,04	157,69	157,80
2002	161,48	162,49	160,29	160,66	161,31	162,94	160,59	162,26	163,30	164,11	165,15	164,22	162,40
2003	166,97	166,06	165,01	163,62	163,95	162,62	162,49	163,92	163,69	163,46	164,77	163,75	164,19
2004	165,79	165,38	166,75	165,48	166,49	166,32	166,68	166,92	165,56	166,33	167,63	167,32	166,39
2005	170,83	172,25	172,99	169,57	170,52	169,24	171,26	171,08	172,30	171,47	171,60	169,56	171,06
2006	171,61	171,09	174,48	173,68	174,28	176,30	176,97	174,83	169,63	168,09	164,17	164,37	171,63
2007	168,70	167,42	170,60	169,39	167,98	168,46	169,38	172,14	175,97	177,44	197,22	199,21	175,33
2008	202,36	197,17	195,15	193,67	191,39	190,06	186,90	188,31	186,28	186,39			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Niva v Kč/kg (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2001	145,49	147,44	148,23	148,56	147,35	147,08	147,52	148,18	149,04	146,89	152,07	156,23	148,67
2002	159,48	159,46	159,12	159,61	159,20	157,00	156,75	158,10	156,19	156,42	157,13	155,89	157,86
2003	156,15	155,26	154,68	153,15	153,05	152,07	152,26	152,12	154,51	154,87	154,60	155,63	154,03
2004	157,05	156,59	159,42	158,32	160,03	158,56	161,64	160,55	160,60	162,02	163,37	164,42	160,21
2005	162,98	162,68	164,04	165,73	163,39	165,72	165,21	164,92	163,62	161,53	163,51	162,82	163,85
2006	163,27	162,40	163,24	162,58	163,25	163,82	164,55	164,41	156,0	161,21	162,29	159,47	162,21
2007	159,59	160,67	162,09	163,25	164,57	164,18	161,68	162,62	158,53	168,47	170,89	173,87	164,20
2008	173,32	172,98	176,38	175,78	172,69	173,99	173,16	177,42	171,57	177,10			

Pramen: ČSÚ, sledování zahájeno v r. 2001

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Žervé v Kč/kg (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2001	109,77	110,46	111,08	110,68	110,59	111,09	111,74	112,20	117,26	118,82	119,62	119,90	113,60
2002	119,37	118,91	118,16	120,71	121,43	122,56	122,69	122,68	122,97	121,72	121,61	122,08	121,24
2003	122,73	122,91	121,60	122,81	122,07	121,66	120,27	121,18	121,06	120,27	120,59	119,41	121,38
2004	120,37	121,29	119,13	119,96	120,56	120,80	120,47	121,47	119,02	128,21	130,91	130,73	122,74
2005	130,02	131,70	133,31	132,99	133,36	133,49	132,98	132,42	132,80	132,93	133,00	132,72	132,64
2006	133,81	133,54	134,46	135,01	135,17	143,84	145,77	145,92	146,30	146,66	144,81	143,46	140,73
2007	144,87	145,95	146,99	146,46	147,86	144,43	145,76	150,48	153,52	154,48	155,98	164,96	150,15
2008	169,22	169,34	168,58	169,40	170,07	165,44	171,14	172,33	172,10	170,97			

Pramen: ČSÚ, sledování zahájeno v r. 2001

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Tvaroh měkký v Kč/kus - 250 g (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1996	11,49	11,86	12,05	12,15	12,18	12,21	12,22	12,23	12,28	12,32	12,38	12,41	12,15
1997	12,57	12,71	12,76	12,77	12,78	12,75	12,90	12,97	13,01	13,06	13,04	13,10	12,87
1998	13,49	13,65	13,72	13,69	13,81	13,86	13,88	13,86	13,82	13,80	13,73	13,65	13,75
1999	13,58	13,48	13,34	13,32	13,04	12,91	12,93	12,81	12,70	12,75	12,78	12,87	13,04
2000	12,85	12,87	12,80	12,81	12,88	12,89	12,90	12,90	12,89	12,92	12,96	13,02	12,89
2001	13,09	13,08	13,16	13,13	13,26	13,29	13,38	13,34	13,30	13,36	13,49	13,40	13,27
2002	13,74	13,83	13,60	13,69	13,72	13,71	13,68	13,67	13,68	13,64	13,79	13,76	13,71
2003	13,68	13,70	13,71	13,57	13,66	13,65	13,65	13,66	13,67	13,58	13,60	13,62	13,65
2004	13,62	13,84	13,90	13,90	13,91	13,83	13,77	13,74	13,76	13,70	13,69	13,78	13,79
2005	13,85	13,98	13,95	13,84	13,86	13,88	13,87	13,74	13,72	13,67	13,65	13,56	13,80
2006	13,55	13,52	13,62	13,50	13,50	13,57	13,51	13,50	12,66	12,35	12,42	12,46	13,18
2007	12,57	12,72	12,82	12,81	12,79	13,05	13,02	12,56	13,03	14,08	14,82	15,41	13,31
2008	16,58	16,26	15,68	15,85	15,48	15,57	15,28	15,13	15,69	15,78			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Bílý jogurt v Kč/kus - 150 ml (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2001	5,92	5,90	5,97	5,94	5,99	5,98	5,97	5,96	5,98	5,99	5,96	5,99	5,96
2002	6,02	6,04	6,11	6,14	6,12	6,10	6,13	6,18	6,12	6,09	6,10	6,10	6,10
2003	6,05	6,01	5,98	5,87	5,78	5,80	5,79	5,77	5,77	5,74	5,75	5,77	5,84
2004	5,82	5,86	5,90	5,88	5,91	5,97	5,95	6,00	5,96	6,02	6,04	6,00	5,94
2005	6,08	6,10	6,08	6,15	6,18	6,11	6,15	6,11	6,04	6,02	6,04	5,98	6,09
2006	5,87	5,85	5,81	5,80	5,79	5,79	5,93	5,90	5,91	5,86	5,80	5,83	5,85
2007	5,77	5,90	5,83	5,82	5,82	5,82	5,87	5,66	5,65	5,94	5,98	6,02	5,84
2008	6,15	6,18	6,22	6,17	6,23	6,23	6,24	6,23	6,34	6,30			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Jogurt smetanový ovocný 150 ml v Kč/ks (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2001	8,80	8,74	8,77	8,76	8,78	8,70	8,72	8,78	8,84	8,77	8,77	8,77	8,77
2002	8,79	8,75	8,67	8,66	8,72	8,71	8,63	8,61	8,55	8,39	8,35	8,41	8,60
2003	8,40	8,28	8,20	8,16	8,20	8,03	8,07	8,05	7,99	8,01	7,93	7,93	8,10
2004	8,02	7,93	8,11	8,12	8,02	8,02	8,00	8,02	7,98	8,00	7,94	7,97	8,01
2005	7,96	8,05	8,10	8,14	8,14	8,08	7,88	8,06	8,04	8,08	8,18	8,11	8,07
2006	8,11	8,09	7,91	8,02	8,00	7,94	7,96	7,94	7,43	7,51	7,75	7,66	7,86
2007	7,80	7,86	7,77	8,00	7,81	7,85	7,72	7,92	7,96	8,31	8,30	8,48	7,98
2008	8,69	8,72	8,76	8,68	8,66	8,44	8,80	8,67	8,62	8,78			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Zakysané mléčné výrobky tekuté v Kč/l (SC)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
2000	19,08	19,10	19,23	19,19	19,49	19,29	19,17	19,23	19,25	19,34	19,27	19,42	19,26
2001	19,80	19,91	19,90	19,84	19,90	19,77	19,81	19,90	19,84	19,80	19,96	19,70	19,84
2002	19,81	19,81	19,64	19,70	19,78	20,01	19,81	20,12	20,05	19,94	19,99	19,95	19,88
2003	19,96	20,08	19,85	19,76	20,00	19,71	19,70	19,46	19,55	19,17	19,41	19,42	19,67
2004	19,59	19,68	19,61	19,57	19,66	19,64	19,62	19,76	19,76	19,85	19,74	19,84	19,69
2005	19,83	19,90	20,01	19,88	19,88	19,83	19,67	19,66	19,78	19,73	19,69	19,71	19,80
2006	19,81	19,74	19,65	19,63	19,74	19,68	19,82	19,82	19,01	19,00	19,02	19,08	19,50
2007	19,04	18,88	18,90	19,02	18,76	19,17	18,99	19,89	20,68	20,90	21,88	23,17	19,94
2008	24,23	24,31	24,07	24,25	24,22	24,09	23,82	23,80	23,88	24,13			

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ukazatel průměr roku je počítán jako aritmetický průměr

Meziroční indexy cen ve vertikále mléko a mléčné výrobky

Ceny/výrobky	Prosinec 2001/00	Prosinec 2002/01	Prosinec 2003/02	Prosinec 2004/03	Prosinec 2005/04	Prosinec 2006/05	Prosinec 2007/06
CZV							
Mléko I. a vyšší třídy jakosti	107,9	99,4	96,8	106,5	98,1	95,1	128,2
CPV							
Mléko polotučné pasterované v PE sáčcích	107,0	102,5	94,2	102,5	101,4	95,9	116,0
Mléko polotučné trvanlivé v kartonu	99,6	89,6	101,0	105,1	90,6	98,7	130,6
Mléko odstředěné trvanlivé v kartonu	98,8	91,5	100,0	103,2	95,3	93,9	129,3
Jogurt ochucený smetanový	-	105,2	-	-	-	-	-
Máslo čerstvé	113,7	99,4	110,1	107,5	92,7	90,6	136,5
Eidamská cihla 45 % tuku v sušině	125,3	80,5	109,2	95,8	98,3	90,4	149,8
Eidamská cihla 30 % tuku v sušině	-	88,0	106,6	106,9	92,0	93,9	143,0
Tvaroh	107,1	102,4	97,6	104,9	92,6	98,9	108,1
SC							
Mléko polotučné pasterované	107,5	102,9	96,5	107,2	100,7	99,7	123,9
Mléko polotučné trvanlivé	98,0	90,7	99,3	105,8	97,3	98,9	133,5
Mléko odstředěné trvanlivé	-	93,2	96,2	106,6	97,9	97,2	139,9
Máslo čerstvé	109,8	99,0	113,0	103,3	94,2	95,2	141,4
Pomazánkové máslo	-	99,3	98,3	102,8	100,8	99,7	110,0
Jogurt bílý netučný	101,8	101,8	94,6	104,0	99,7	97,5	103,3
Jogurt smetanový ovocný	102,4	95,9	94,3	100,5	101,8	94,5	110,0
Tvaroh	102,9	102,7	99,0	101,1	98,4	91,9	123,7
Eidamská cihla	105,1	89,4	103,1	105,1	98,5	97,7	139,3
Zakysané výrobky mléčné tekuté	101,4	101,3	97,3	102,2	99,3	96,8	121,4
Tavený sýr neochucený	101,5	104,1	99,7	102,2	101,3	96,9	121,2
Niva	-	99,8	99,8	105,6	99,0	97,9	109,0
Žervé	-	101,8	97,8	109,5	101,5	108,1	115,0

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12, ČSÚ

ZAHRANIČNÍ OBCHOD – MLÉKO**Vývoj zahraničního obchodu v tis. Kč u mléka a mlékařských výrobků v letech 2006 a 2007**

Ukazatel/rok (v tis. Kč)	Rok		Změna 2007/2006	
	2006	2007	v tis. Kč	Index
Vývoz mléka a výrobků (0401 - 0406 CS)	11 871 996	14 976 888	3 104 892	126,15
Dovoz mléka a výrobků (0401 - 0406 CS)	7 611 113	9 446 405	1 835 292	124,11
Bilance (saldo) u mléka a mlék. výr.	4 260 883	5 530 483	1 269 600	129,80
Obrat	19 483 109	24 423 293	4 940 184	125,36

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného oběhu

Údaje o zahraničním obchodu za rok 2006 a 2007 byly čerpány z uživatelského programu Ministerstva zemědělství ČR – celní statistika, aktualizovaného ke dni 30. 9. 2008, měsíční údaje za leden až září 2008 byly čerpány ke dni 28. listopadu 2008.

Bilance zahraničního obchodu u mléka a mléčných výrobků

Ukazatel	1998	1999	2000	2001	2004	2005	2006	2007
V mil. litrech přepočtených na ekvivalent mléka								
VÝVOZ	677,3	706,8	668,5	701,6	738,0	832,6	850,9	957,8
DOVOZ	106,2	160,4	188,3	202,9	329,6	535,4	701,3	836,0
SALDO	571,1	546,4	480,3	498,7	408,4	297,2	149,6	121,8
V mil. Kč								
VÝVOZ	5 602,7	5 262,7	6 401,1	7 392,5	7 676,6	9 970,5	11 872,0	14 976,9
DOVOZ	1 399,8	1 944,4	2 269,5	2 629,8	5 065,1	6 702,6	7 611,1	9 446,4
SALDO	4 202,9	3 318,1	4 131,6	4 762,7	2 611,5	3 267,9	4 260,9	5 530,5
V mil. EUR								
VÝVOZ	-	142,7	179,8	216,9	241,1	334,8	418,9	539,5
DOVOZ	-	52,7	63,7	77,2	159,1	225,0	268,5	340,3
SALDO	-	90,0	116,0	139,7	82,0	109,7	150,3	199,2
Podíl vývozu mléka a mlékařských výrobků (CN 0401 až 0406) na celkovém agrárním vývozu (kapitola 01 – 24 celního sazebníku)								
Vývoz 01 – 24 v mil. Kč	41 222,9	39 757,0	47 724,4	49 418,1	61 526,1	78 519,6	78 532,8	96 718,4
Podíl v %	13,6	13,2	13,4	15,0	12,5	12,7	15,1	15,5

Pramen: Celní statistika - zboží v režimu volného oběhu; Česká národní banka – kurzy devizového trhu – 1999 (1 EUR = 36,882 Kč), 2000 (1 EUR = 35,610 Kč), 2001 (1 EUR = 34,083 Kč), 2004 (1 EUR = 31,844 Kč), 2005 (1 EUR = 29,784 Kč), 2006 (1 EUR = 28,343 Kč), 2007 (1 EUR = 27,762 Kč);

Pozn.: ve vývozu jsou zahrnuty výrobky a syrové mléko realizované mlékárnami z nákupu

Mléko a mléčné výrobky dosáhly v roce 2007 aktivní saldo zahraničního obchodu, obchodní bilance skončila přebytkem 5,5 mld. Kč, což v porovnání s rokem 2006 představuje zvýšení o 29,80 %.

Hodnota vývozu se meziročně zvýšila na téměř 15 mld. Kč, tzn. zvýšení oproti roku 2006 o 26,15 %, a to v důsledku vysokých objemů vývozu syrového kravského mléka zejména do Německa, a dále v důsledku vyšších vývozních cen za sušená mléka (meziroční index vývozních cen sušeného mléka je 140,1 bodu – zvýšení z 57,62 Kč/kg v roce 2006 na 80,7 Kč/kg v roce 2007) a máslo (meziroční index vývozních cen másla položky 0405 10 je 128,1 bodu – zvýšení z 57,40 Kč/kg v roce 2006 na 73,53 Kč/kg v roce 2007).

Mléko a mléčné výrobky byly v roce 2007 exportovány do 69 zemí světa, z toho 35,7 % z celkové finanční hodnoty vývozu mléka mléčných výrobků do Německa (v roce 2006 37,8 %), 18,0 % na Slovensko (v roce 2006 18,7 %), 7,3 % do Itálie (v roce 2006 8,1 %), 4,2 % do Maďarska (v roce 2006 3,6 %), 3,8 % do Polska (v roce 2006 3,4 %) atd.

Podíl vývozu mléka a mléčných výrobků na celkovém agrárním vývozu představoval v roce 2007 celkem 15,5 %.

Hodnota dovozu mléka a mléčných výrobků se meziročně zvýšila o 24,11 %, na 9,4 mld. Kč. Do České republiky se v roce 2007 dovezlo mléko a mléčné výrobky z 38 zemí světa, největší objemy představoval dovoz mlékárenského zboží z Německa (37,7 % z celkové finanční hodnoty dovozu, v roce 2006 31,8 %), z Polska (23,9 % oproti roku 2006 se podíl dovozu z Polska snížil o 5,5 %), ze Slovenska (21,9 %), z Itálie (2,7 %) a Francie (rovněž 2,7 %).

V oblasti dovozu pokračuje stále rostoucí trend dovozu sýrů, tato komodita dosahuje trvale záporné saldo zahraničního obchodu, na kterém se kromě vysokých objemů dovozu podílí i snižující se objemy vývozu sýrů a tvarohů z České republiky – meziroční snížení objemu vývozu o 9,1 %. Rovněž dovozní ceny sýrů signalizují vysokou konkurenční úroveň – průměrná dovozní cena v roce 2007 byla oproti průměrné vývozní ceně roku 2007 nižší o téměř 16 %.

Vývoj zahraničního obchodu s mlékem a mlékárenskými výrobky za leden - prosinec

Název zboží	01-12	Objem (tuny)			Ø cena (Kč/kg)		Finanční hodnota (tis. Kč)		
		DOVOZ	VÝVOZ	SALDO	DOVOZ	VÝVOZ	DOVOZ	VÝVOZ	SALDO
Mléko a smet. nezah. (0401)	2006	105 075	557 838	452 763	11,21	8,92	1 177 813	4 975 087	3 797 274
	2007	130 768	585 561	454 793	10,67	10,31	1 395 451	6 039 438	4 643 987
Mléko a smet. zahuš. (0402)	2006	6 169	38 467	32 298	38,26	53,82	236 017	2 070 368	1 834 351
	2007	9 397	39 327	29 930	45,20	74,70	424 788	2 937 661	2 512 873
Jogurty, kefirý apod. (0403)	2006	33 438	51 428	17 990	27,53	27,89	920 450	1 434 452	514 002
	2007	39 832	68 116	28 284	26,78	28,01	1 066 846	1 907 886	841 040
Syravátka (0404)	2006	29 096	40 500	11 404	5,87	12,04	170 806	487 605	316 799
	2007	53 317	50 037	- 3 280	7,52	20,38	400 759	1 019 791	619 032
Máslo (0405)	2006	11 570	20 830	9 260	82,64	52,90	956 149	1 101 802	145 653
	2007	13 280	21 335	8 055	100,57	60,69	1 335 570	1 294 749	- 40 821
Sýry a tvarohy (0406)	2006	57 162	23 663	- 33 499	72,60	76,18	1 149 877	1 802 680	- 2 347 197
	2007	69 450 ¹⁾	21 517	- 47 933	69,45	82,60	4 822 991	1 777 363	- 3 045 628

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného oběhu

Pozn.:¹⁾ u dovozu položky 0406 se jedná pouze o předběžný údaj, obsahuje pravděpodobně statistickou chybu v měsíci březnu a září 2007 – po opravě by mělo být cca 63 231,6 tun (tj. chyba ve vykazování - 6 218,4 tun)

Při meziročním porovnání vývoje zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky je patrný nárůst salda ve finančním vyjádření u mléka a smetan nezahuštěných z 3 797,3 mld. Kč v roce 2006 na 4 644 mld. Kč v roce 2007, v důsledku vyšších vývozních cen u polotučného mléka ve spotřebitelském balení (z 9,46 Kč/kg v roce 2006 na 10,62 Kč/kg v roce 2007, tj. o 12,3 %) i u vývozu syrového mléka (z 8,11 Kč/kg na 8,94 Kč/kg, tj. zvýšení o 10,2 %).

Meziročně se zvýšilo i saldo u sušených mlék, vlivem zvýšeného vývozu a zejména vyšší realizační ceny na světových trzích (průměrná vývozní cena u položky CN 0402 – sušená a zahuštěná mléka – se meziročně zvýšila o 20,88 Kč/kg, tj. o 38,8 %).

Další významnou položkou z hlediska dosaženého kladného salda zahraničního obchodu je export jogurtů a kefirů, meziroční nárůst salda představoval 63,6 %, a to zejména v důsledku vyšších objemů vývozu.

Přesto, že výsledek zahraničního obchodu s máslem z hlediska objemu byl kladný, z hlediska salda ve finančním vyjádření dosáhl záporné hodnoty, poprvé za sledované období. Vyšší objemy vývozu za poměrně nízkou realizační cenu nestačily vyrovnat nižší dovozy, ale za vysokou průměrnou dovozní cenu. Úroveň průměrné vývozní ceny (60,69 Kč/kg položky CN 0405 – máslo a jiné tuky z mléka) byla v roce 2007 nižší o téměř 40 % ve srovnání s průměrnou dovozní cenou (100,57 Kč/kg).

U sýrů a tvarohů z hlediska salda zahraničního obchodu došlo k dalšímu propadu, v roce 2007 se uskutečnil vyšší objem dovozu, objem vývozu byl ve srovnání s rokem 2006 nižší. Vývozní ceny nemohly konkurovat dovozním cenám, které byly o 18,9 % nižší. Saldo ve finančním vyjádření se meziročně výrazně prohloubilo z – 2 347,2 mld. Kč v roce 2006 na – 3 045,6 mld. Kč v roce 2007.

Struktura vývozu mléčných výrobků v % (počítáno z hodnoty vývozu)

Výrobek/rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sušená mléka	49,8	40,7	47,7	36,2	27,0	15,7	18,4
Sýry, tvaroh	20,9	25,7	24,0	19,5	17,8	15,3	11,9
Máslo	14,8	16,6	15,6	12,6	8,2	9,2	8,6
Kondenzované mléko	4,3	5,0	3,7	3,4	2,3	1,7	1,3
Jogurty, keфіry	3,4	5,0	3,1	5,8	8,4	12,1	12,7
Tekuté mléko, smetana	3,2	2,9	2,3	18,4	32,4	41,8	40,3
Syrovátka	3,6	4,1	3,6	4,1	3,9	4,2	6,8
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Pramen: Celní statistika

Struktura vývozu mléka a mléčných výrobků se za poslední čtyři roky výrazně změnila. Došlo k propadu vývozu mléčných výrobků u téměř celého sortimentu zboží, pouze u jogurtů a ostatních zakysaných mléčných výrobků, u tekutého mléka a u syrovátky se vývoz zvýšil.

Struktura dovozu mléčných výrobků v % (počítáno z hodnoty dovozu)

Výrobek/rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sýry tavené	19,5	18,0	19,6	14,9	10,8	9,4	8,0
Ostatní sýry	31,9	29,7	31,5	40,4	42,9	44,9	43,1
Sýry celkem	51,4	47,7	51,1	55,3	53,7	54,3	51,1
Jogurty, keфіry	27,5	25,2	20,4	16,0	14,6	12,0	11,3
Tekuté mléko	12,9	17,2	19,3	17,1	17,4	15,4	14,8
Kondenzované mléko	1,6	1,7	1,1	1,5	1,8	1,2	1,8
Sušená mléka	-	0,8	0,5	2,0	1,3	2,4	2,7
Máslo	5,4	6,5	7,0	6,5	9,6	12,5	14,1
Syrovátka	1,2	0,9	0,6	1,6	1,6	2,2	4,2
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Pramen: Celní statistika

Strukturu dovozu mléka a mléčných výrobků ovlivnila zejména u sýrů nižší dovozní cena (objemy dovozu sýrů zůstávají trvale vysoké), vyšší objemy dovozu másla za vyšší dovozní cenu, vyšší objemy dovozu sušeného mléka a syrovátky.

Teritoriální vývoj ZO u mléčných výrobků v roce 2007

Země	Hodnota vývozu v mil. Kč	Podíl z vývozu v %	Země	Hodnota dovozu v mil. Kč	Podíl z dovozu v %
Německo	5 353 767,9	35,7	Německo	3 559 251,6	37,7
Slovensko	2 691 874,6	18,0	Polsko	2 256 035,9	23,9
Itálie	1 086 929,2	7,3	Slovensko	2 070 063,5	21,9
Maďarsko	629 349,2	4,2	Francie	259 415,9	2,7
Nizozemsko	580 271,5	3,9	Itálie	252 161,0	2,7
Polsko	575 812,3	3,8	Irsko	196 771,5	2,1
Thajsko	401 584,0	2,7	Finsko	166 497,9	1,8
Francie	363 570,7	2,4	Belgie	149 205,8	1,6
Libanon	323 243,1	2,2	Nizozemsko	127 013,9	1,3
Ostatní	2 970 487,0	19,8	Ostatní	409 988,0	4,3
Celkem	14 976 888,0	100,0	Celkem	9 446 405,0	100,0

Pramen: Celní statistika

Nejvýznamnější destinací českého vývozu mléka a mléčných výrobků zůstalo v roce 2007 tradičně Německo, Slovensko a Itálie. Posílil export do Maďarska, Nizozemska a Polska. Méně zboží se vyváží do Libanonu, Francie apod.

Z dovozních zemí na českém trhu trvale dominují Německo, Slovensko a Polsko. Tyto země představují 83,5 % podílu z celkových dovozů (ve finančním vyjádření).

Struktura ZO u mléčných výrobků podle hlavních regionů v mil. Kč

Skupina zemí	Vývoz				Dovoz			
	2006	%	2007	%	2006	%	2007	%
EU-25 (r. 2006)	9 924	83,6	11 523,9	76,9	7 528,6	98,9	9 419,7	99,7
EU-27 (r. 2007)								
Třetí země	1 948	16,4	3 453,0	23,1	82,5	1,1	26,7	0,3
Celkem	11 872,0	100,0	14 976,9	100,0	7 611,1	100,0	9 446,4	100,0

Pramen: Celní statistika

Dovoz mléka a mlékárenských výrobků byl v roce 2007 z téměř 99 % realizován dovozem ze zemí EU-27.

Tekuté mléko, smetany (0401 CN)

Vývoj ZO u tekutých mlék, smetan za rok

Název zboží	Vývoz				Dovoz			
	Objem (t)		Kč/kg		Objem (t)		Kč/kg	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Mléko s obsahem tuku do 1 %	59 695,5	36 032,4	7,08	8,97	4 614,8	15 398,7	6,16	5,83
Mléko s obsahem tuku 1-6 %	488 606,8	536 046,3	8,60	9,61	88 168,8	103 949,8	8,22	8,59
Smetany	9 535,7	13 482,4	36,54	42,01	12 291,7	11 419,5	34,54	36,10
Celkem	557 838,0	585 561,1	8,92	10,31	105 075,3	130 768,1	11,21	10,67

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného oběhu, číselné údaje jsou zaokrouhleny

V roce 2007 se v porovnání s rokem 2006 zvýšil vývoz tekutého mléka a smetan o necelých 5 % (počítáno z objemu vývozu). Vyšší nárůst vývozu byl zaznamenán u položky smetan o 41,4 % a u vývozu mléčné suroviny (téměř o 29 %).

Vývoz odstředěného mléka se meziročně snížil, a to jak vývoz mléka ve spotřebitelském balení (o 17,7 %), tak i vývoz v cisternách (o 44,5 %). V roce 2007 se nejvíce odstředěného mléka prodalo na Slovensko (20 588 tun, tj. cca 57 %) a do Německa (11 995 tun, tj. 33,3 %).

Vývoz plnotučného mléka byl realizován především na trzích v Německu, Maďarsku, Itálii, Slovensku a Polsku. Vývoz cca 430 803 tun plnotučného mléka představoval převážně vývoz mléčné suroviny (více jak 99 %) v cisternách zejména do Německa. Zbytek vývozu plnotučného mléka ve spotřebitelském balení byl realizován v Polsku, Německu, Itálii a Maďarsku.

Bilance ZO u tekutého mléka, smetany v roce 2007 (období: leden - prosinec)

Položka CN		Dovoz			Vývoz			Saldo	
		tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč
0401 10 10	Mléko, tuk do 1 %, do 2 l	6 176,8	53 906,6	8,73	20 596,6	215 424,6	10,46	+ 14 419,8	+ 161 518,0
10 90	Mléko, tuk do 1 %, nad 2 l	9 222,0	35 914,3	3,89	15 435,8	107 726,6	6,98	+ 6 213,8	+ 71 812,3
20 11	Mléko, tuk do 3 %, do 2 l	24 080,9	230 910,5	9,59	104 015,3	1 170 628,4	11,25	+ 79 934,4	+ 939 717,9
20 19	Mléko, tuk do 3 %, nad 2 l	244,4	2 056,8	8,42	1 228,3	10 647,3	8,67	+ 983,9	+ 8 590,5
20 91	Mléko, tuk nad 3 %, do 2 l	3 546,8	43 965,1	12,40	29 352,6	363 159,5	12,37	+ 25 805,8	+ 319 194,4
20 99	Mléko, tuk nad 3 %, nad 2 l	76 077,8	616 499,6	8,10	401 450,1	3 605 453,0	8,98	+ 325 372,3	+ 2 988 953,4
30 11	Smetana, tuk nad 6 %, do 2 l	5 878,5	191 001,7	32,49	1 271,5	51 738,1	40,69	- 4 607,0	- 139 263,6
30 19	Smetana, tuk nad 6 %, nad 2 l	5,0	302,6	60,37	2,9	90,9	31,26	- 2,1	- 211,7
30 31	Smetana, tuk nad 21 %, do 2 l	3 421,5	137 136,4	40,08	1 309,6	51 938,8	39,66	- 2 111,9	- 85 197,6
30 39	Smetana, tuk nad 21 %, nad 2 l	2 065,1	81 798,3	39,61	10 866,5	461 050,9	42,43	+ 8 801,4	+ 379 252,6
	Ostatní	49,2	1 959,1	39,82	31,8	1 579,9	49,68	- 17,4	- 379,2
0401	Celkem	130 768	1 395 451	10,67	585 561,0	6 039 438,0	10,31	454 793,0	+ 4 643 987,0

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného oběhu, číselné údaje jsou zaokrouhleny

Při meziročním hodnocení dovozu tekutého mléka a smetany je patrný nárůst dovozu tekutých mlék a mírný pokles dovozu smetan. U dovozu odstředěného mléka byl zaznamenán trojnásobný nárůst objemu dovozu (ze 4 614,8 tun v roce 2006 na 15 398,7 tun v roce 2007). Největší objem odstředěného mléka se dovezl ze Slovenska (12 629 tun, tj. 82 %). Rovněž expanzní byl dovoz polotučného a plnotučného mléka, celkem bylo dovezeno 103 950 tun (z toho 23,4 % polotučného mléka a 76,6 % plnotučného mléka). Polotučné mléko ve spotřebitelském balení bylo dovezeno zejména ze Slovenska (85,6 %), rovněž dovoz plnotučného mléka byl realizován z 95 % ze Slovenska (ve spotřebitelském balení 1 409 tun, v cisternách 74 164 tun). Druhým největším dovozcem konzumního mléka je Německo.

Vyhodnocení bilance zahraničního obchodu u položky CN 0401 vyplývá, že bylo dosaženo kladné saldo zahraničního obchodu, avšak vlivem vysokého objemu vývozu mléčné suroviny pod položkou CN 0401 20 99 (celkem se za rok 2007 vyvezlo této položky za 3 605 453 tis. Kč). Z uvedeného přehledu vyplývá, že dochází k nezanedbatelnému odsunu syrového kravského mléka na zpracování především do německých mlékáren a rovněž k odsunu mlékárensky upraveného mléka ke zpracování v balení nad 2 litry, a to především odstředěného pasterovaného mléka.

Největší vývozní položkou smetan je položka CN 0401 30 39, tj. smetana s obsahem tuku přes 21 % (max. 45 %) v balení nad 2 litry, což nasvědčuje vývozu v cisternách pro další zpracování.

Sušená a kondenzovaná mléka (0402 CN)

Dovoz sušeného a kondenzovaného mléka (v tunách)

	2006	2007	Index 2007/2006
Mléko a smetana v prášku, tuk do 1,5 % (SOM)	1 735	2 664	153,5
Mléko a smetana v prášku, tuk nad 1,5 % (SPM)	706	1 196	169,4
Mléko, smetana zahuštěná (kondenzované mléko neslazené)	888	2 522	284,0
Mléko, smetana zahuštěná (kondenzované mléko slazené)	2 840	3 015	106,2
CELKEM	6 169	9 397	152,3

Pramen: Celní statistika

Dovoz sušeného a kondenzovaného mléka se v roce 2007 oproti roku 2006 zvýšil celkem o 52,3 %. Sušeného odstředěného mléka se do České republiky dovezlo o 53,5 % více než v roce 2006, tzn. 2 664 tun. Z toho 56,6 % bylo dovezeno ze Slovenska, 17,3 % z Německa, 14,9 % z Polska, 3,9 % z Dánska. V roce 2007 došlo i k nárůstu dovozu sušeného plnotučného mléka o 69,4 % na 1 196 tun (z toho 27,7 % z Polska, 17,6 % z Německa, 16,1 % ze Slovenska, 14,5 % z Rumunska).

Průměrná dovozní cena sušeného plnotučného mléka v roce 2007 byla nižší oproti vývozní ceně o necelých 11 % (průměrná dovozní cena SOM za rok 2007 byla 72,05 Kč/kg, průměrná vývozní cena SOM za rok 2007 dosáhla úrovně 79,71 Kč/kg).

Nejvyšší procentický nárůst dovozu v roce 2007 byl zaznamenán u dovozu kondenzovaného mléka neslazeného (meziroční nárůst 184 % představovaly dovozy zejména z Německa, Lucemburska a Nizozemska). Z hlediska objemu dovozu (i když s nižším meziročním nárůstem – o 6,2 %) byl významný i dovoz kondenzovaného mléka slazeného, kterého za rok 2007 dovezlo na český trh 3 015 tun (83,3 % dovoz ze Slovenska, 7,4 % z Německa).

Vývoz sušeného a kondenzovaného mléka (v tunách)

	2006	2007	Index 2007/2006
Mléko a smetana v prášku, tuk do 1,5 % (SOM)	16 452	19 703	119,8
Mléko a smetana v prášku, tuk nad 1,5 % (SPM)	16 071	14 420	89,7
Mléko, smetana zahuštěná (kondenzované mléko neslazené)	2 012	2 726	135,5
Mléko, smetana zahuštěná (kondenzované mléko slazené)	3 932	2 478	63,0
CELKEM	38 467	39 327	102,2

Pramen: Celní statistika

Vývoz sušeného a kondenzovaného mléka v roce 2007 nezaznamenal tak výrazný trend nárůstu vývozu jako tomu bylo u dovozů. V porovnání s dovozem se však v případě vývozu jedná o větší objemy. Vývozy CN 0402 celkem se meziročně zvýšily pouze o 2,2 %, došlo k propadu vývozu sušeného plnotučného mléka a kondenzovaného mléka slazeného. Naproti tomu vývozy SOM se meziročně zvýšily o 19,8 % na 19 703 tun (z toho 20,1 % bylo vyvezeno do Thajska, 18,9 % na Slovensko, 17,1 % do Indonésie, 8 % do Nizozemska, 5,7 % do Bulharska, 5,2 % do Maďarska). Rovněž objem vývozu kondenzovaného mléka neslazeného se meziročně zvýšil, a to o 35,5 % (nejvíce kondenzovaného mléka neslazeného se realizovalo na trzích v Chorvatsku – 2 167 tun a na Slovensku – 424 tun).

Jogurty, ostatní zakysané mléčné výrobky (0403 CN)

Bilance ZO u jogurtů, kefirů apod. výrobků v roce 2007 (leden – prosinec)

Položka CN		Dovoz			Vývoz			Saldo	
		tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč
0403 10 11	Jogurt, neoch. nesl. tuk do 3 %	524,3	11 616,6	22,16	2 478,4	74 640,2	30,12	+ 1 954,1	+ 63 023,6
10 13	Jogurt, neoch. nesl. tuk 3-6 %	130,0	3 097,7	23,83	4 644,6	103 826,0	22,35	+ 4 514,6	+ 100 728,3
10 19	Jogurt, neoch. nesl. tuk nad 6 %	508,5	18 888,2	37,14	13,9	357,8	25,71	- 494,6	- 18 530,4
10 31	Jogurt, neoch. slaz. tuk do 3 %	45,8	1 540,8	33,64	52,9	1 150,1	21,75	+ 7,1	- 390,7
10 39	Jogurt, neoch. slaz. tuk nad 6 %	0,3	8,4	24,56	-	-	-	- 0,3	- 8,4
10 51	Jogurt v prášku, tuk do 1,5 %	116,4	3 195,2	27,44	4 348,9	85 426,1	19,64	+ 4 232,5	+ 82 230,9
10 53	Jogurt v prášku, tuk 1,5-27 %	500,0	14 328,4	28,66	13 059,1	350 994,1	26,88	+ 12 559,1	+ 336 665,7
10 91	Jogurt ochucený, tuk do 3 %	6 113,9	164 141,1	26,85	15 980,7	466 662,4	29,20	+ 9 866,8	+ 302 521,3
10 93	Jogurt ochucený, tuk 3-6 %	4 601,3	144 363,0	31,37	11 724,9	382 399,8	32,61	+ 7 123,6	+ 238 036,8
10 99	Jogurt ochucený, tuk nad 6 %	297,6	12 657,9	42,54	1 517,7	66 058,7	43,53	+ 1 220,1	+ 53 400,8
90 11	Kefír aj. v prášku, tuk do 1,5 %	1 097,2	38 837,4	35,40	-	-	-	- 1 097,2	- 38 837,4
90 13	Kefír aj. v prášku, tuk 1,5-27 %	217,0	12 978,5	59,82	176,2	12 586,1	71,44	- 40,8	- 392,4
90 33	Kefír aj. v prášku, tuk 1,5 - 27 %	-	-	-	12,5	144,6	11,58	+ 12,5	+ 144,6
90 51	Kefír, podmásílí, tuk do 3 %	2 176,4	30 192,7	13,87	5 112,0	73 249,4	14,33	+ 2 935,6	+ 43 056,7
90 53	Kefír, podm. neoch. tuk 3-6 %	133,9	1 748,8	13,06	920,1	14 145,9	15,37	+ 786,2	+ 12 397,1
90 59	Kefír, podm. neoch. tuk nad 6 %	593,7	15 853,4	26,70	804,2	26 660,3	33,15	+ 210,5	+ 10 806,9
90 61	Kefír, aj. neoch. slaz. tuk do 3 %	1 945,6	42 990,2	22,10	125,9	2 780,1	22,08	- 1 819,7	- 40 210,1
90 73	Kefír v prášku, ochuc. tuk 1,5 - 27 %	12,8	396,1	30,94	50,4	3 646,9	72,36	+ 37,6	+ 3 250,8
90 91	Kefír, podm. ochuc. tuk do 3 %	16 386,8	429 604,2	26,22	2 543,6	57 554,0	22,63	- 13 843,2	- 372 050,2
90 93	Kefír, podm. ochuc. tuk 3-6 %	1 559,2	37 312,1	23,93	2 038,1	65 919,3	32,34	+ 478,9	+ 28 607,2
90 99	Kefír, podm. ochuc. tuk nad 6 %	1 978,0	65 611,6	33,17	1 692,8	103 902,3	61,38	- 285,2	+ 38 290,7
	Ostatní	893,3	17 483,7	19,57	819,1	15 781,9	19,27	- 74,2	- 1 701,8
0403	Celkem	39 832,0	1 066 846,0	26,78	68 116,0	907 886,0	28,01	28 284,0	841 040,0

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného oběhu, číselné údaje jsou zaokrouhleny

Bilance zahraničního obchodu v roce 2007 u skupiny jogurty a ostatní zakysané mléčné výrobky je kladná, přestože přetrvávají vysoké dovozy, které se meziročně navýšily o cca 19,1 %. Avšak objemy exportu rovněž zaznamenaly v roce 2007 navýšení, meziročně o cca 32,4 %. Z celkového objemu vývozu 68 116 tun představoval vývoz jogurtů 80,2 % a vývoz ostatních zakysaných mléčných výrobků 19,8 %. Jogurty (CN 0403 10) se v roce 2007 vyvezly do 16 zemí světa, z toho 26 % vývozu se uplatnilo na trzích Slovenska, 13,1 % Francie, 10,6 % Rakouska, 8,6 % Polska, 8,7 % Německa, 7,5 % Finska, 6,2 % Itálie, 6,0 % Slovinska atd. Nejvíce vyváženou položkou se stal jogurt ochucený, tuk do 3 % (CN 0403 10 91). Ostatní zakysané mléčné výrobky se v roce 2007 vyvezly do 17 zemí. Z hlediska objemu vývozu se nejvíce tohoto zboží prodalo na Slovensko (44,0 %), do Maďarska (19,5 %) a do Německa (14,0 %). Nejvíce se vyvezlo položky CN 0403 90 91, tj. kefir, podmásli ochucené, tuk do 3 % (39 832 tun).

U dovozu jogurtů a ostatních zakysaných mléčných výrobků do České republiky převažoval dovoz ostatních zakysaných mléčných výrobků (CN 0403 90), a to z 65,8 %. Ostatní zakysané mléčné výrobky se na domácí trh dovážely nejvíce z Německa (18 709, 8 tun, tj. 71,4 %), z Polska (4 878,6 tun, tj. 18,6 %). U této skupiny výrobků převažoval dovoz pod položkou CN 0403 90 11 – kefir, podmásli ochucené, tuk do 3 %, (16 386,8 tun).

Dovoz jogurtů v roce 2007 o celkovém objemu 13 614 tun byl rovněž realizován převážně z Německa (54,5 %) a Polska (26,5 %). Nejčastěji obchodovanou položkou byl jogurt ochucený s obsahem tuku do 3 %.

Máslo, mléčné pomazánky (0405 CN)

Dovoz másla a jiných tuků z mléka (v tunách)

	2006	2007	Index 2007/2006
Máslo (0405 10 CN)	11 348	12 868	113,4
Pomazánky z mléčných tuků (0405 20 CN)	97	134	138,1
Ostat. máslo a tuky z mléka (0405 90 CN)	125	278	222,4
CELKEM	11 570	13 280	114,8

Pramen: Celní statistika

Vstupem České republiky do Evropských společenství docházelo ke stálému meziročnímu navyšování dovozů másla, meziroční index 2007/2006 dosáhl 114,8 bodu (oproti předvstupnímu období, tj. v porovnání s rokem 2003 se jedná o index 265,2 bodu).

Nejvýznamnější dovozní položkou másla z hlediska objemu, byla položka CN 0405 10, kde v rámci této položky byly uskutečňovány nejvyšší objemy dovozu másla v blocích. Z 12 868 tun dovozu této položky představoval dovoz másla ostatního (nekombinované, syrovátkové, ostatní) 547,0 tun a 12 321 tun másla přírodního k okamžité spotřebě, z toho 16,3 % dovoz másla ve spotřebitelském balení (1 461 tun z Německa kde byl zaznamenán nejvyšší meziroční nárůst dovozu, 241 tun z Belgie, 119 tun z Polska) a 83,7 % másla v blocích, tzn. dovoz pro výrobní spotřebu, popř. pro další přepracování. Největší dovozní zemí másla v blocích v roce 2007 bylo Německo (2 857 tun), Finsko (2 192 tun), Irsko (1 780 tun), Polsko (982 tun), Itálie (672 tun), Slovensko (575 tun), Francie (544 tun).

Vývoz másla a jiných tuků z mléka (v tunách)

	2006	2007	Index 2006/2007
Máslo (0405 10 CN)	9 817	9 561	97,4
Pomazánky z mléčných tuků (0405 20 CN)	9 814	10 102	102,9
Ostat. máslo a tuky z mléka (0405 90 CN)	1 199	1 672	139,4
CELKEM	20 830	21 335	102,4

Pramen: Celní statistika

Nejvýznamnější vývozní položkou u másla a jiných tuků z mléka v roce 2007 byl vývoz pomazánek z mléčných tuků (položka CN 0405 20), kterých se vyvezlo celkem 10 102 tun, z toho 9 991 tun do Německa (téměř 99 %).

Vývoz másla (položka CN 0405 10) se meziročně stále snižuje. Z celkového exportu této položky představoval vývoz másla přírodního k okamžité spotřebě 8 668 tun, z toho 25,8 % másla ve spotřebitelském balení (1 041 tun na Slovensko, 540 tun do Ruska, 220 tun do Uzbekistánu, 112 tun do Libanonu ...) a 74,2 % másla v blocích (1 103 tun do Německa, 861 tun do Nizozemska, 714 tun do Ruska, 655 tun na Slovensko, 511 tun do Itálie, 469 tun do Rakouska, 365 tun do Řecka ...).

Sýry, tvaroh (0406 CN)

Dovoz sýrů a tvarohů (v tunách)			
	2006	2007	Index 2007/2006
Sýry čerstvé, tvaroh (0406 10 CN)	16 819	26 651 ^{*)}	158,5 resp. 121,5
Sýry strouhané, práškové (0406 20 CN)	320	468	146,2
Sýry tavené (0406 30 CN)	9 096	9 184	101,0
Sýry se zelenou plísní (0406 40 CN)	964	929	96,4
Sýry ostatní (0406 90 CN)	29 963	32 218	107,5
CELKEM	57 162	69 450	121,5 resp. 110,6

Pramen: Celní statistika

Pozn.: *) jedná se o údaj, kde nebyla ještě opravena statistická chyba při vykazování dat, správný údaj by měl být 20 433 tun, tzn. i celkový součet by měl být po opravě 63 231,6 tun

Při hodnocení dovozu sýrů a tvarohů za rok 2007 je patrný nárůst dovozu skupiny čerstvých sýrů a tvarohů (CN 0406 10) z 16 819 tun v roce 2006 na 26 651 tun v roce 2007 (resp. na 20 433 tun – po opravě statistické chyby cca 6 218 tun sýrů z Německa). Největší objemy této skupiny sýrů byly dovezeny do České republiky z Německa (14 291 tun, respektive 8 073 tun, což představuje cca 54 %, respektive 40 % z celkového dovozu skupiny CN 0406 10 – čerstvé sýry, tvarohy). Druhou zemí s největšími objemy dovozu této položky na český trh je tradičně Polsko, jehož podíl na dovozech čerstvých sýrů a tvarohů představoval v roce 2007 cca 12 % (respektive 16 %).

Z hlediska objemu dovozu i dosaženého meziročního nárůstu (7,5 %) je významnou dovozní skupinou položka CN 0406 90 – sýry ostatní, kterých se do České republiky v roce 2007 dovezlo 32 218 tun. Z této skupiny zboží byl zaznamenán vysoký nárůst Eidamů (CN 0406 90 23) z Německa – 9 846 tun za průměrnou dovozní cenu 87,53 Kč/kg, dále Eidamu z Polska – 5 071 tun za průměrnou dovozní cenu 88,88 Kč/kg a Eidamu ze Slovenska – 1 431 tun za průměrnou dovozní cenu 82,14 Kč/kg. Druhou největší dovozní položkou v rámci dovozu této skupiny zboží se stal dovoz sýrů ostatních (CN 0406 90 99 – tuk přes 40 %, ne čerstvé) rovněž z Německa (1 035 tun) a Polska (1 230 tun).

Dovoz tavených sýrů v roce 2007 měl spíše stagnační trend (meziroční nárůst dovozu pouze 1 %). Realizované dovozy tavených sýrů v roce 2007 měly původ z Polska (44 %), Slovenska (21 %) a Německa (6,6 %).

Dovoz položky 0406 90 23 (v tunách)

EIDAM (0406 90 23)	Země původu	Množství (v tunách)	
		2006	2007
		Polsko	7 457
Německo	4 090	9 846	
Slovensko	2 258	1 431	
Nizozemsko	670	153	
Rakousko	21	2	
Řecko	20	-	
Litva	20	20	
Francie	1	102	
Ostatní	366	1	
Celkem		14 903	16 626

Pramen: Celní statistika

Z přehledu o dovozech Eidamů v roce 2006 a 2007 vyplývá rostoucí trend dovozu (celkově 11,6 %). Meziroční nárůst dovozu Eidamu z Německa představoval nárůst o 140,7 %. Naopak dovozy Eidamu z Polska byly v roce 2007 nižší ve srovnání s rokem 2006 o 32 %, přesto svým objem 5 071 tun představují významný objem zahraničního konkurenčního zboží. Dovozy Eidamů ze Slovenska se rovněž meziročně snížily z 2 258 tun na 1 431 tun, tj. o 36,6 %.

Vývoz sýrů a tvarohů (v tunách)

	2006	2007	Index 2007/2006
Sýry čerstvé, tvaroh (0406 10 CN)	3 780	3 830	101,3
Sýry strouhané, práškové (0406 20 CN)	6	71	1 183,3
Sýry tavené (0406 30 CN)	1 297	1 428	110,1
Sýry se zelenou plísní (0406 40 CN)	386	261	67,6
Sýry ostatní (0406 90 CN)	18 194	15 928	87,5
CELKEM	23 663	21 517	90,9

Pramen: Celní statistika

Z meziročního hodnocení celkového vývozu sýrů a tvarohů vyplývá, že v roce 2007 došlo ke snížení objemu vývozu v tunách o 9,1 % (z 23 663 tun v roce 2006 na 21 517 tun v roce 2007).

Obdobně jako u hodnocení dovozu, převládal v oblasti vývozu vývoz sýrů ostatních (CN 0406 90), který se však meziročně snížil o 12,5 % na 15 928 tun. Druhou významnou položkou z hlediska objemu vývozu jsou čerstvé sýry a tvarohy, kterých bylo v roce 2007 exportováno 3 830 tun, tj. o 1,3 % více než v předchozím roce. Meziroční nárůst o 10,1 % zaznamenal v roce 2007 export tavených sýrů.

Z hlediska objemu realizovaného zboží na zahraničních trzích se nejvíce sýrů a tvarohů vyvezlo na Slovensko (31 % celkového exportu sýrů a tvarohů), do Itálie (23,4 %), Spojených arabských emirátů (10,0 %), Libanonu (7,1 %), Saudské Arábie (6,6 %), Německa (6,1 %), Maďarska (3,7 %) a Polska (3,2 %).

Podle vyhodnocení sortimentní skladby exportu se na slovenském trhu kromě jiných druhů sýrů realizovaly Eidam (1 006 tun), tavené sýry (808 tun), čerstvé sýry a tvaroh (3 120 tun) a některé druhy sýrů ostatních (CN 0406 90).

Druhou největší destinací českého vývozu sýrů se v roce 2007 stala Itálie, ne jejichž trzích našlo uplatnění např. 3 973 tun sýrů ostatních, tuk přes 40 %, ne čerstvé (CN 0406 90 99), dále 1 068 tun sýrů ostatních k dalšímu zpracování (CN 0406 90 01) a 974 tun Eidamu.

Zahraniční obchod se Spojenými arabskými emiráty v roce 2007 představoval především export sýrů položky CN 0406 90 88 – sýry ostatní, tuk do 40 %, voda 62 – 72 %, kterého se realizovalo na arabských trzích 2 154 tun. Odlišná byla skladba vývozu sýrů do Libanonu, kam se v roce 2007 vyvezlo 974 tun Eidamu, 546 tun sýrů ostatních, tuk 40 %, voda 62 – 72 % (CN 0406 90 88) a 11 tun sýrů CN 0406 90 87 (sýry ostatní tuk do 40 %, voda 52 – 62 %, ne čerstvé).

Největší položkou vývozu na německý trh se rovněž v roce 2007 stal export sýrů pod položkou CN 0406 90 87 – 615 tun a 373 tun Ementálu. Do Maďarska se vyvážel nejvíce Eidam, na polský trh tvaroh.

Vývoz 0406 90 CN

	Země	Množství (v tunách)	
		2006	2007
Sýry ostatní 0406 90 CN	Itálie	5 182	5 043
	Německo	2 440	1 246
	Slovensko	2 279	2 484
	Spojené arabské emiráty	1 935	2 158
	Libanon	1 751	1 531
	Saúdská Arábie	1 507	1 410
	Francie	830	67
	Maďarsko	627	446
	Kuvajt	609	602
	Polsko	203	198
	Makedonie	179	187
	Ostatní	652	557
	Celkem		18 194

Pramen: Celní statistika

Bilance zahraničního obchodu sýrů a tvarohů v roce 2007 (vybrané druhy)

Položka CN	Dovoz			Vývoz			Saldo		
	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	Kč/kg	tuny	tis. Kč	
0406 10	Sýry čerstvé vč.bílých, tvaroh	26 650,9 ^{*)}	901 450,5	33,82	3 829,9	180 186,3	47,05	- 22 821,0	721 264,2
0406 20	Sýry Glaris, strouhané	468,1	53 741,1	114,80	70,6	6 721,8	95,17	- 397,5	- 47 019,3
0406 30	Sýry tavené	9 184,5	757 050,4	82,43	1 427,8	118 780,5	83,19	- 7 756,7	- 638 269,9
0406 40	Sýry s modrou plísní	928,9	117 028,3	125,99	260,7	33 559,3	128,74	- 668,2	- 83 469,0
0406 90 13	Ementál	2 048,2	207 264,1	101,19	577,6	59 130,3	102,37	- 1 470,6	- 148 133,8
0406 90 21	Cheddar	350,6	33 643,8	95,96	21,3	1 877,1	88,22	- 329,3	- 31 766,7
0406 90 23	Eidam	16 626,3	1 457 637,7	87,67	2 551,8	224 120,3	87,83	- 14 074,5	- 1 233 517,4
0406 90 25	Tilsit	12,5	1 639,8	131,64	1,2	97,3	81,34	- 11,3	- 1 542,5
0406 90 27	Butterkase	19,3	1 618,6	83,95	0,5	52,9	113,1	- 18,8	- 1 565,7
0406 90 61	Sýry Grana, Parmigiano	170,3	29 066,9	170,69	22,6	3 448,2	152,71	- 147,7	- 25 618,7
0406 90 63	Sýry Fiore, Pecorino	6,3	1 295,6	207,0	0,5	116,5	224,9	- 5,8	- 1 179,1
0406 90 69	Sýry ost., tuk do 40 %	1 133,1	129 280,3	114,10	586,6	59 522,6	101,46	- 546,5	- 69 757,7
0406 90 78	Gouda, tuk do 40 %	1 055,4	75 277,2	71,33	107,2	7 452,1	69,49	- 948,2	- 67 825,1
0406 90 79	Esrom, Italice	103,0	17 177,1	166,78	1,3	276,5	215,3	- 101,7	- 16 900,6
0406 90 82	Camembert	2 495,4	243 187,4	97,45	333,9	34 142,0	102,24	- 2 161,5	- 209 045,4
0406 90 84	Brie	432,7	45 592,4	105,37	41,8	7 000,2	167,36	- 390,9	- 38 592,2
0406 90 86-88	Ostatní bez tuku	2 842,3	275 421,0	96,90	6 049,3	482 599,8	79,78	+ 3 207,0	+ 207 178,8
0406 90 93	Sýry, tuk do 40 %, ne čerstvé	428,5	39 860,7	93,03	315,0	22 994,8	72,99	- 113,5	- 16 865,9
0406 90 99	Ost. tuk do 40 %, ne čerstvé, zkvašené	3 983,7	396 567,2	99,55	4 062,8	429 030,6	105,60	+ 79,10	+ 32 463,4
	Ostatní	510,0	39 190,9	76,84	1 254,6	106 253,9	84,69	+ 744,6	+ 67 063
0406	Celkem	69 450,0^{*)}	4 822 991,0	69,45	21 517,0	1 777 363,0	82,60	- 47 933,0	- 3 045 628,0

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného obchodu, číselné údaje jsou zaokrouhleny

Pozn.: *) jedná se o údaj, kde nebyla ještě opravena statistická chyba při vykazování dat, správný údaj by měl být 20 433 tun, tzn. i celkový součet by měl být po opravě 63 231,6 tun

DOVOZY**DOVOZ 0401 (mléko a smet. nezahuš.)****DOVOZ 0402 (mléko a smet. zahuš.)**

ZEMĚ	Rok				ZEMĚ	Rok			
	2006		2007			2006		2007	
	tuny	%	tuny	%		tuny	%	tuny	%
Slovensko	67 674	64,4	112 207	85,8	Slovensko	2 813	45,6	4 225	45,0
Polsko	25 938	24,7	1 948	1,5	Německo	1 485	24,1	2 379	25,3
Německo	10 286	9,8	11 642	8,9	Polsko	778	12,6	799	8,5
Litva	467	0,5	-	-	Litva	261	4,2	211	2,2
Belgie	366	0,3	1 234	0,9	Belgie	209	3,4	85	0,9
Maďarsko	147	0,1	2 054	1,6	Rakousko	165	2,7	280	3,0
Rakousko	18	0,0	849	0,7	Lucembursko	-	-	272	2,9
Ostatní	179	0,2	834	0,6	Ostatní	458	7,4	1 146	12,2
Celkem	105 075	100,0	130 768	100,0	Celkem	6 169	100,0	9 397	100,0

DOVOZ 0403 (jogurty a zakys. výr.)**DOVOZ 0404 (syrovátka)**

ZEMĚ	Rok				ZEMĚ	Rok			
	2006		2007			2006		2007	
	tuny	%	tuny	%		tuny	%	tuny	%
Německo	20 975	62,7	26 133	65,6	Polsko	9 742	33,5	11 900	22,3
Polsko	6 522	19,5	8 490	21,3	Německo	9 061	31,1	6 171	11,6
Slovensko	3 731	11,2	3 325	8,4	Slovensko	6 295	21,6	27 680	51,9
Rakousko	800	2,4	774	1,9	Rumunsko	1 604	5,5	347	0,7
Belgie	782	2,3	950	2,4	Itálie	846	2,9	2 301	4,3
					Francie	804	2,8	613	1,1
					Rakousko	346	1,2	2 414	4,5
Ostatní	628	1,9	160	0,4	Ostatní	398	1,4	1 891	3,6
Celkem	33 438	100,0	39 832	100,0	Celkem	19 096	100,0	53 317	100,0

DOVOZ 0405 (máslo)**DOVOZ 0406 (sýry a tvarohy)**

ZEMĚ	Rok				ZEMĚ	Rok			
	2006		2007			2006		2007	
	tuny	%	tuny	%		tuny	%	tuny	%
Německo	3 893	33,7	4 455	33,6	Německo	19 389	33,9	33 205 ^{*)}	47,8
Finsko	3 366	29,1	2 192	16,5	Polsko	20 832	36,4	22 027	31,7
Polsko	1 053	9,1	1 203	9,1	Slovensko	10 374	18,1	8 038	11,6
Itálie	838	7,2	735	5,5	Rakousko	1 433	2,5	1 113	1,6
Austrálie	829	7,2	-	-	Francie	1 248	2,2	1 279	1,8
Slovensko	796	6,9	908	6,8	Itálie	1 210	2,1	1 163	1,7
Belgie	396	3,4	653	4,9	Nizozemsko	1 161	2,0	1 094	1,6
Francie	104	0,9	590	4,4	Belgie	211	0,4	358	0,5
Irsko	17	0,1	1 809	13,6	Dánsko	270	0,5	355	0,5
Ostatní	278	2,4	735	5,6	Ostatní	1 034	1,9	818	1,2
Celkem	11 570	100,0	13 280	100,0	Celkem	57 162	100,0	69 450 ^{*)}	100,0

Pramen: Celní statistika

Pozn.*)" jedná se o údaj, kde nebyla ještě opravena statistická chyba při vykazování dat, správný údaj by měl být v případě Německa 26 987 tun (33 205 – 6 218,4), v případě celkových dovozů 63 232 tun (69 450 – 6 218,4)

VÝVOZY

VÝVOZ 0401 (mléko a smet. nezahuš.)

ZEMĚ	Rok			
	2006		2007	
	tuny	%	tuny	%
Německo	416 053	74,6	427 476	73,0
Slovensko	78 068	14,0	79 396	13,6
Itálie	29 807	5,3	27 102	4,6
Polsko	16 069	2,9	25 114	4,3
Maďarsko	12 101	2,2	20 100	3,4
Slovensko	4 261	0,8	3 394	0,6
Chorvatsko	667	0,1	1 436	0,2
Ostatní	812	0,1	1 543	0,3
Celkem	557 838	100,0	585 561	100,0

VÝVOZ 0402 (mléko a smet. zahuš.)

ZEMĚ	Rok			
	2006		2007	
	tuny	%	tuny	%
Slovensko	5 242	13,6	6 010	15,3
Thajsko	3 685	9,6	4 581	11,6
Chorvatsko	3 605	9,4	3 506	8,9
Libanon	3 458	9,0	2 191	5,6
Nizozemsko	3 125	8,1	3 486	8,9
Rakousko	2 475	6,4	1 216	3,1
Španělsko	2 013	5,2	898	2,3
Bulharsko	1 965	5,1	2 466	6,3
Německo	1 751	4,6	2 229	5,6
Ostatní	11 148	29,0	12 774	32,4
Celkem	38 467	100,0	39 327	100,0

VÝVOZ 0403 (jogurty a zakys. výr.)

ZEMĚ	Rok			
	2006		2007	
	tuny	%	tuny	%
Slovensko	18 105	35,2	20 124	29,6
Rakousko	5 721	11,1	6 193	9,1
Francie	5 657	11,0	7 632	11,2
Polsko	5 344	10,4	5 114	7,5
Maďarsko	4 845	9,4	5 525	8,1
Německo	3 510	6,8	6 646	9,8
Švédsko	3 437	6,7	3 908	5,7
Finsko	1 900	3,7	4 098	6,0
Ostatní	2 909	5,7	8 876	13,0
Celkem	51 428	100,0	68 116	100,0

VÝVOZ 0404 (syrovátka)

ZEMĚ	Rok			
	2006		2007	
	tuny	%	tuny	%
Slovensko	16 819	41,5	15 909	31,8
Německo	4 831	11,9	7 760	15,5
Nizozemsko	3 627	9,0	5 389	10,8
Rusko	3 624	9,0	3 322	6,6
Kolumbie	2 700	6,7	2 100	4,2
Francie	2 485	6,1	4 645	9,3
Itálie	1 374	3,4	669	1,3
Ostatní	5 040	12,4	10 243	20,5
Celkem	40 500	100,0	50 037	100,0

VÝVOZ 0405 (máslo)

ZEMĚ	Rok			
	2006		2007	
	tuny	%	tuny	%
Německo	9 876	47,4	11 160	52,3
Slovensko	2 768	13,3	3 007	14,1
Rusko	2 437	11,7	1 254	5,9
Rumunsko	1 675	8,1	561	2,6
Polsko	795	3,8	393	1,8
Itálie	654	3,1	783	3,7
Nizozemsko	382	1,8	989	4,6
Maďarsko	343	1,6	588	2,8
Rakousko	194	1,0	491	2,3
Řecko	172	0,8	366	1,7
Ostatní	1 534	7,4	1 743	8,2
Celkem	20 830	100,0	21 335	100,0

VÝVOZ 0406 (sýry a tvarohy)

ZEMĚ	Rok			
	2006		2007	
	tuny	%	tuny	%
Slovensko	6 187	26,1	6 677	31,0
Itálie	5 210	22,0	5 045	23,4
Německo	2 946	12,5	1 309	6,1
Spoj.arab.em.	1 935	8,2	2 158	10,0
Saud. Arábie	1 507	6,4	1 410	6,6
Libanon	1 751	7,4	1 531	7,1
Maďarsko	1 038	4,4	786	3,7
Francie	835	3,5	96	0,4
Polsko	550	2,3	684	3,2
Kuvajt	609	2,6	602	2,8
Ostatní	1 095	4,6	1 219	5,7
Celkem	23 663	100,0	21 517	100,0

Pramen: Celní statistika

Pozn.: čísla jsou zaokrouhlena

Zahraníční obchod 2008

Vývoj zahraničního obchodu v tis. Kč u mléka a mlékařských výrobků v období leden až září 2007 a 2008

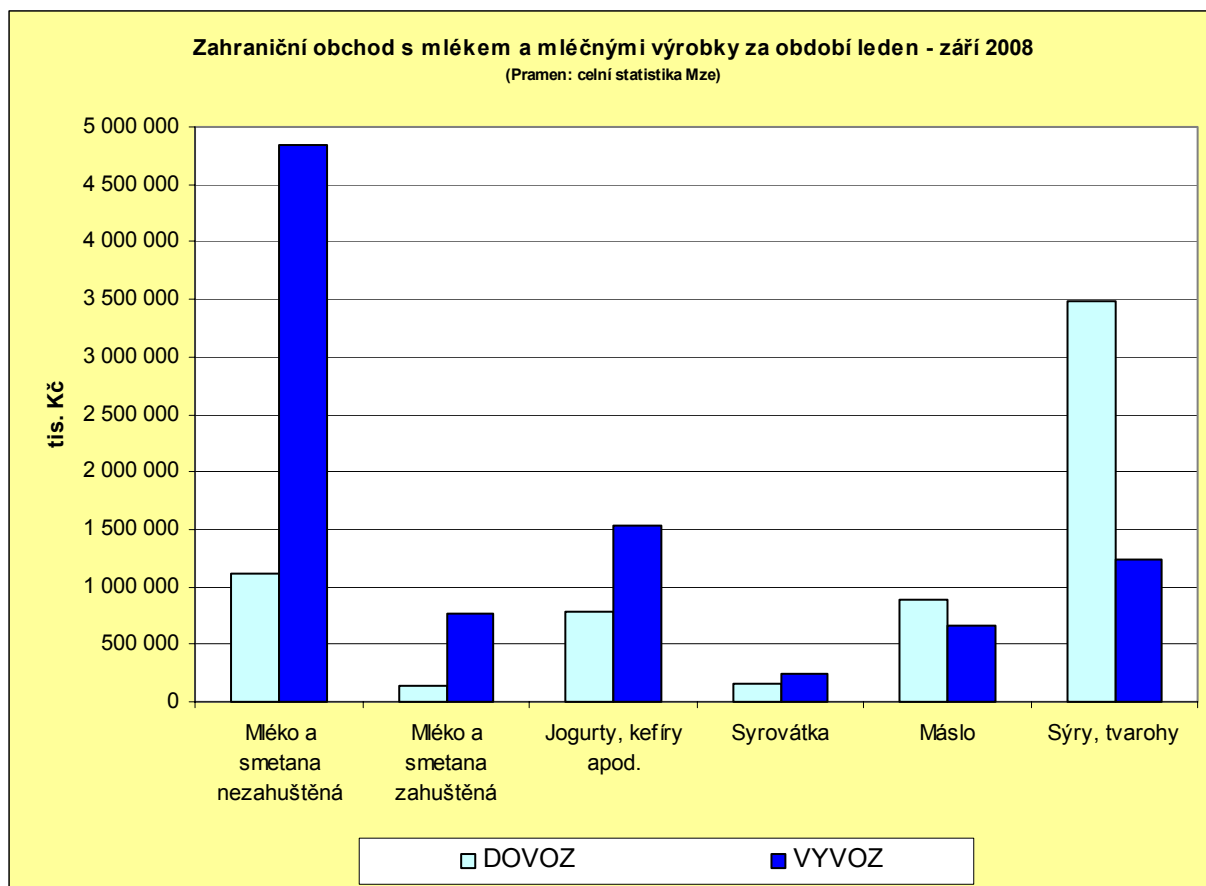
Ukazatel/rok (v tis. Kč)	Rok		Změna 2008/2007	
	01 – 09 - 2007	01 – 09 - 2008	v tis. Kč	Index
Vývoz mléka a výrobků (0401 - 0406 CS)	10 976 028	9 276 364	- 1 699 664	84,5
Dovoz mléka a výrobků (0401 - 0406 CS)	6 831 226	6 546 463	- 284 763	95,8
Bilance (saldo) u mléka a mlék. výr.	4 144 802	2 729 901	- 1 414 901	65,9
Obrat	17 807 254	15 822 827	- 1 984 427	88,9

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného oběhu

Z hodnocených údajů zahraničního obchodu s mlékem a mléčnými výrobky vyplývá, že sice za období leden až září 2008 bylo dosaženo kladné saldo obchodní bilance (+ 2 729 901 tis. Kč), avšak došlo oproti předchozímu roku k propadu vývozu i dovozu. Meziroční index vývozu mléka a mléčných výrobků za období leden – září 2008/2007 dosáhl pouze 84,5 bodu, meziroční index dovozu za stejné období byl na úrovni 95,8 bodu.

Největší dovozní zemí z hlediska podílu na finanční hodnotě dovozu mléka a mléčných výrobků za 9 měsíců roku 2008 je tradičně Německo (35,7 % podílu), Polsko (27,5 %) a Slovensko (21,2 %).

Rovněž export mléka a mléčných výrobků je nejvíce směřován na německý trh (44,5 % podílu z celkového finančního vyjádření vývozu mléka a mléčných výrobků), dále na Slovensko (22,7 %), do Itálie (10,3 %), Maďarska (5,6 %) a Polska (4,2 %).

Vývoj zahraničního obchodu s mlékem a mlékařskými výrobky za leden - září

Název zboží	01-09	Objem (tuny)			Ø cena (Kč/kg)		Finanční hodnota (tis. Kč)		
		DOVOZ	VÝVOZ	SALDO	DOVOZ	VÝVOZ	DOVOZ	VÝVOZ	SALDO
Mléko a smet. nezah. (0401)	2007	95 215	440 255	345 040	10,07	9,76	959 102	4 297 290	3 338 188
	2008	95 086	473 562	378 476	11,78	10,24	1 120 307	4 849 082	3 728 775
Mléko a smet. zahuš. (0402)	2007	7 622	29 602	21 980	42,40	73,48	323 180	2 175 225	1 852 045
	2008	2 279	24 396	22 117	57,71	31,57	131 539	770 093	638 554
Jogurty, kefirý apod. (0403)	2007	30 092	52 740	22 648	26,44	27,67	795 583	1 459 061	663 478
	2008	32 810	47 605	14 795	23,66	32,09	776 153	1 527 667	751 514
Syróvátka (0404)	2007	39 326	34 499	4 827	8,13	20,88	319 611	720 211	400 600
	2008	34 977	49 798	14 821	4,34	4,73	151 973	235 766	83 793
Másló (0405)	2007	9 822	16 876	7 054	94,04	58,73	923 620	991 079	67 459
	2008	10 223	11 738	1 515	86,32	55,80	882 509	655 039	- 227 470
Sýry a tvarohy (0406)	2007	54 963 ⁹⁾	16 601	- 38 362	63,86	80,31	3 510 131	1 333 160	- 2 176 971
	2008	44 915	16 814	- 28 101	77,57	73,67	3 483 981	1 238 717	- 2 245 264

Pramen: Celní statistika, zboží v režimu volného oběhu

Pozn.: jedná se o údaj, kde nebyla ještě opravena statistická chyba při vykazování dat, správný údaj by měl být 48 744,6 tun (54 963 – 6 218,4)

Trvale vysoké objemy vývozu položky CN 0401 (mléko a smetana nezahuštěná) představují především prodej mléčné suroviny do zahraničí, a to především do mlékáren v Německu. Za období leden až září 2008 se z ČR vyvezlo 340 368 tun syrového kravského mléka (položka CN 0401 20 99) za průměrnou vývozní cenu 9,11 Kč/kg, za stejné období roku 2007 se vyvezlo 265 601 tun, tzn. meziroční navýšení objemu vývozu o 22 %.

Vývoz mléka s obsahem tuku 3-6 %, v balení nad 2 l – celní položka 0401 20 99 (tuny)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
2004	-	-	-	-	788	2 877	3 255	4 344	5 910	6 665	6 397	6 910	37 146
Cena Kč/kg	-	-	-	-	10,28	8,74	9,50	9,02	9,64	9,66	9,88	9,66	9,55
2005	14 847	12 740	14 393	14 421	16 352	16 946	16 089	20 884	19 089	25 704	23 452	21 900	216 817
Cena Kč/kg	9,50	8,90	9,64	8,07	8,90	8,85	8,26	8,45	8,43	8,73	8,76	8,66	8,67
2006	21 415	20 550	23 114	23 779	25 276	26 858	30 827	28 668	28 683	29 490	26 170	27 427	312 257
Cena Kč/kg	8,60	8,43	8,22	8,01	7,95	7,89	7,84	7,84	8,04	8,19	8,30	8,27	8,11
2007	27 167	26 828	30 227	31 031	32 034	30 391	31 156	29 363	27 404	29 217	28 224	29 364	352 406
Cena Kč/kg	8,11	8,11	8,14	8,32	7,99	8,12	8,52	8,91	9,39	10,47	10,62	10,74	8,94
2008	35 604	33 458	38 216	38 116	38 941	38 992	41 036	39 252	36 753				340 368
Cena Kč/kg	9,94	10,47	10,11	9,38	8,86	8,34	8,49	8,39	8,31				9,11

Pramen: Celní statistika

Dovoz mléka s obsahem tuku 3-6 %, v balení nad 2 l – celní položka 0401 20 99 (tuny)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
2004	117	226	263	515	1 714	1 397	5 905	5 150	4 594	4 293	4 236	3 508	31 918
<i>Cena Kč/kg</i>	7,56	7,71	7,27	7,31	9,26	8,05	8,25	8,20	8,17	8,17	8,12	8,20	8,22
2005	4 118	4 364	4 245	5 739	8 059	7 646	7 271	7 097	7 035	6 491	6 970	6 843	75 878
<i>Cena Kč/kg</i>	8,27	8,23	8,10	7,93	7,46	7,45	7,53	7,54	7,50	7,51	7,54	7,58	6,50
2006	7 162	5 794	5 908	5 766	6 596	2 825	4 108	4 290	4 601	4 670	4 446	4 431	60 597
<i>Cena Kč/kg</i>	7,54	7,85	7,75	7,71	7,73	6,95	6,81	6,65	6,71	7,08	7,43	7,09	7,35
2007	4 778	4 806	5 402	7 272	6 216	8 254	7 271	6 636	3 750	7 831	6 298	7 564	76 078
<i>Cena Kč/kg</i>	7,31	7,21	7,38	7,72	8,19	7,92	8,23	8,50	8,02	8,36	8,62	9,05	8,10
2008	6 798	6 271	4 317	7 266	7 308	6 270	5 688	5 885	5 297				55 100
<i>Cena Kč/kg</i>	9,61	8,86	7,03	8,63	8,65	8,41	8,18	8,06	8,09				8,47

Pramen: Celní statistika

Dovoz mléka a smetan nezašustěných v roce 2008 stagnoval, meziroční index dovozu za období leden až září 2008/2007 představoval 99,9 bodu. Největší dovozní zemí této položky zboží na český trh je Slovensko (76 379 tun), dále Německo (9 098 tun) a Polsko (7 020 tun).

Za 9 měsíců roku 2008 se do České republiky dovezlo celkem 6 765 tun odstředěného mléka, z toho v balení nad 2 litry 74,5 %, ve spotřebitelském balení 25,5 %. Mléka polotučného se za sledované období dovezlo 20 348 tun, z toho ve spotřebitelském balení 79,7 % a 20,3 % v balení nad 2 litry, mléka plnotučného bylo dovezeno 59 837 tun, z toho 92,1 % představoval dovoz v balení nad 2 litry a 7,9 % ve spotřebitelském balení.

Zahraniční obchod se sušenými a kondenzovanými mléky za 9 měsíců roku 2008 vykazuje rovněž snížení dovozu, ale i vývozu tohoto zboží. Dovoz se meziročně snížil o 70,1 % objemu dovozu na 2 279 tun, objem vývozu se meziročně snížil o 17,6 %, na 24 396 tun. I zde je největší dovozní zemí Německo, Polsko a Slovensko. Největší objemy dovozu představují dovozy sušeného odstředěného mléka v balení nad 2,5 kg a dovozy smetany v prášku nad 2,5 kg.

Oblastí vývozu sušeného a kondenzovaného mléka se staly destinace 37 zemí světa. Největší objemy této skupiny zboží se uplatnily na slovenském trhu (11,5 % z objemu vývozu sušeného a kondenzovaného mléka, z toho největší vývozní položkou bylo sušené odstředěné mléko v balení nad 2 kg), dále v Rusku (8,9 % bylo tvořeno převážně vývozem SOM), v Libanonu (8,6 %, smetana v prášku, balení nad 2,5 kg), v Thajsku (8,2 %, SOM nad 2,5 kg a smetana v prášku) a v Nizozemsku (7,4 %, největší položkou byl vývoz SOM nad 2,5 kg).

Za 9 měsíců roku 2008 došlo ke zvýšení dovozu jogurtů, kefirů a ostatních zakysaných mléčných výrobků o 9 % v porovnání se stejným obdobím roku 2007. Z celkového dovozu 32 810 tun bylo 22 869 tun dovezeno z Německa, 5 546 tun z Polska a 2 535 tun ze Slovenska.

Vývoz jogurtů, kefirů a ostatních zakysaných mléčných výrobků se snížil z 52 740 tun (leden až září 2007) na 47 605 tun (leden až září 2008), tj. meziroční snížení vývozu o 9,7 %. Největší vývozní destinací je Slovensko (35,9 % objemu vývozu položky CN 0403), Německo (10,3 %), Rakousko (8,7 %), Itálie (7,3 %), Polsko (7,0 %), Finsko (6,8 %) atd.

Dovoz másla se meziročně zvýšil na 10 223 tun v roce 2008 (leden až září), tj. cca o 4,1 %. Největší objemy másla byly dovezeny z Německa (4 705 tun za průměrnou dovozní cenu 87,88 Kč/kg), z Polska (1 775 tun za 69,27 Kč/kg), z Francie (1 710 tun za 97,65 Kč/kg), Irska (722 tun za 115,30 Kč/kg), Belgie (511 tun za 79,43 Kč/kg), Slovenska (460 tun za 62,02 Kč/kg).

Vývoz másla se snížil z 16 876 tun (leden až září 2007) na 11 738 tun (leden až září 2008), tj. meziroční snížení o 30,4 %. Z celkového vývozu položky CN 0405 se v roce 2008 vyvezlo 46 % objemu přírodního másla k okamžité spotřebě (z toho másla v blocích 3 337 tun), 46,5 % objemu pomazánek z mléčných tuků a 7,5 % ostatního másla a tuků vyrobených z mléka. Do Německa se vyvezlo 5 667 tun pomazánek z mléčných tuků. Druhou největší zemí exportu českého másla bylo Slovensko (2 070 tun za průměrnou vývozní cenu 74,89 Kč/kg), kde předmětem prodeje byla jak másla přírodní k okamžité spotřebě v balení do 1 kg, v blocích, másla ostatní, pomazánková, ale i tuky a oleje z mléka, kterých se na slovenský trh prodalo cca 687 tun.

Zahraniční obchod se sýry a tvarohy v lednu až září 2008 vykázal záporné saldo, a to i přesto, že se meziročně snížil objem dovozu a mírně zvýšil vývoz. Rozdíl v objemu dovozu a vývozu sýrů a tvarohů zůstává velmi vysoký. Objemy vývozu jsou o 62,6 % v hodnoceném období nižší než objemy dovozu. Nejvíce se dovezlo sýrů a tvarohů z Polska (41,8 % celkových dovozů položky CN 0406 – tj. 18 778 tun, z toho největší importní položkou je Eidam, kterého se na český trh prodalo 5 446 tun, tavených sýrů 4 005 tun, tvarohu 2 469 tun), dále z Německa (35,6 % - celkem 15 999 tun, z toho 4 708 tun Eidamu, 1 244 tun Camembertu, 6 750 tun čerstvých sýrů a tvarohů). Dovozy ze Slovenska představují v celkovém vyjádření dovozu položky CN 0406 cca 10,9 % (4 898 tun – z toho 1 752 tun tavených sýrů, 566 tun Eidamu, 530 tun sýrů ostatních do 40 % a obs. vody 62 – 72 %, 427 tun sýrů ostatních s obsahem tuku přes 40 %).

V oblasti vývozu sýrů a tvarohů dochází ke změně destinací, převážná část sýrů byla uplatněna na evropském trhu. Na Slovensko bylo vyexportováno 33,2 % z celkového objemu vývozu sýrů a tvarohů, což představovalo 5 587 tun, z toho čerstvých sýrů a tvarohů 2 609 tun, 688 tun tavených sýrů a 769 tun Eidamu. Do Itálie bylo prodáno 28,5 % z celkového objemu vývozu sýrů a tvarohů (4 795 tun, z toho 1 022 tun sýrů ostatních k dalšímu zpracování, 3 725 tun sýrů ostatních s obs. tuku přes 40 %), do Maďarska 7,2 % (1 206 tun, z toho 722 tun Eidamu), 6,8 % do Spojených arabských emirátů (1 143 tun sýrů ostatních, tuk do 40 %, obs. vody 62 – 72 %), do Německa 6,5 % (1 094 tun, z toho 879 tun Ementálu ost., tuk přes 45 %).

TEXTOVÁ PŘÍLOHA

Výsledky kontroly užítkovosti dojených plemen skotu v roce 2008 v ČR Českomoravská společnost chovatelů, a.s.

V roce 2008 se uskutečnil kongres ICAR (Mezinárodní výbor pro kontrolu užítkovosti) a Interbull. V současné době sdružuje ICAR 68 členských organizací a 7 přidružených členů. V průběhu posledních padesáti let se ICAR vyvinul v celosvětovou organizaci s vynikající pověstí pro vytváření standardů a pravidel pro kontrolu užítkovosti, identifikaci a odhad plemenných hodnot. Standardy ICAR jsou respektovány v praxi a legislativně v celém světě a formují základ všech hlavních systémů kontroly užítkovosti a systémů odhadů plemenných hodnot. V současné době je vývoj v kontrole užítkovosti charakterizován významnými změnami prostředí, které ale na druhé straně mohou přinášet zajímavé příležitosti pro jednotlivé členské organizace a pro ICAR. Jedná se například o:

- vývoj technologií, které se vyvíjí rychleji než standardy a pravidla pro kontrolu užítkovosti (in-line analyzátoři, denní vážení mléka, zvýšená výkonnost výpočetní techniky);
- nové a dynamické kombinace služeb na základě potřeb zákazníků;
- rostoucí poptávku po schvalování měřících zařízení a prostředků pro identifikaci;
- existující příležitosti k expanzi úspěšných obchodních modelů a k zahrnutí dalších hospodářských zvířat do systémů kontroly užítkovosti a odhadu plemenných hodnot;
- snižování objemu podpor z veřejných zdrojů, pokles počtu stád a vyšší průměrná velikost podniků a stájí;
- snižování ziskové marže pro farmáře v některých členských zemích ICAR;
- zvýšení podílu nezávislých farmářů, kteří mají sníženou potřebu využívat v současné době nabízené služby;
- požadavky na širší rozsah služeb farmářům od organizací zabývajících se kontrolou užítkovosti;
- nové technologické aplikace;
- rozvoj mezinárodního obchodu se zemědělskými komoditami a produkty;
- vysoký stupeň regulace producentů;
- zvýšená poptávka po informacích využitelných v managementu stáda;
- konkurenci na omezujícím se trhu, kde probíhá konsolidace organizací zabývajících se kontrolou užítkovosti a odhadem plemenných hodnot a nabízených služeb.

Vývoj a zavádění nových pravidel v kontrole užítkovosti v letech 2008 až 2012 bude dán strategickým plánem ICAR. Mezi hlavní priority ICAR v kontrole užítkovosti bude patřit zejména:

1. Vytváření nových pravidel a standardů, podpora obchodních zájmů jednotlivých členů ICAR.
2. Zavedení standardů pro analyzátoři mléka na farmách a na dojárnách (například AfilabTM).
3. Revize pravidel pro mlékoměry a měřící zařízení na dojárnách. Vytváření nových pravidel pro kombinované využívání mlékoměrů a prostředků elektronické identifikace. Byl představen návrh na využití elektronických mlékoměrů v oficiálních schématech kontroly užítkovosti. Na základě analýz se jeví jako nejvhodnější k odhadu 24hodinové produkce mléka 3 až 7 denní průměry dojivosti, které předcházejí kontrolnímu dnu, při kterém byl odebrán vzorek na obsah složek. Výhodou tohoto návrhu je dosažení vyšší přesnosti odhadu produkce mléka v porovnání s údaji získanými za 24 hodin. Na druhé straně přetrvává problém při odhadu produkce tuku a bílkovin. Obsah složek se proto musí kalkulovat ze stejného dne, kdy byl odebrán vzorek a z produkce mléka a obsahu složek v daném kontrolním dnu.
4. Aplikace genomiky v genetické evaluaci a ve šlechtění skotu.
5. Testování prostředků pro identifikaci. ICAR je od roku 2007 registrační autoritou ISO.
6. Rutinní genetická evaluace pro masná plemena od roku 2010 (projekt Interbeef).

7. Rozvoj benchmarkingu. Jedná se o manažerský nástroj, vyvinutý ICAR, který umožňuje členům zlepšit kvalitu servisu. Produkt nabízí srovnání ve vybraných oblastech kontroly užítkovosti a statistické vyhodnocení tohoto srovnání s dalšími členskými zeměmi.
8. Změna sídla ICAR a jeho přesun do Říma (v minulosti bylo sídlo ICAR v Paříži a v Římě byla zajištěna administrativní podpora činnosti ICAR).
9. Rozvoj služby nabízené organizací ICAR, která zajišťuje patentový servis pro jednotlivé členské organizace a monitoring patentů ve šlechtění hospodářských zvířat.
10. Podpora a rozvoj certifikátu kvality. V červenci roku 2009 přestane existovat pečeť kvality, která garantovala kvalitu servisu jednotlivých členských organizací. Nově bude tyto standardy garantovat certifikát kvality ICAR, který zahrnuje všechny oblasti plemenářské práce. Bude se jednat o pravidelný a nezávislý audit panelu inspektorů. Toto ocenění bude významným úspěchem pro členské země ICAR, které ho získají.

Výsledky kontroly užítkovosti (KU) v ČR jsou zpracovány za kontrolní rok, který trvá od 1.10. do 30.9. dalšího kalendářního roku. Uváděné roky v tabulkách se vztahují vždy ke konci příslušného kontrolního roku. Se snižováním počtu všech podniků a stájí klesal v uplynulém období i počet krav, podniků a stájí s kontrolou užítkovosti (tabulky 1 a 3). Vzhledem k „fixní“ národní kvótě mléka a zvyšování dojivosti lze obdobný vývoj očekávat i v dalších letech. V letech 2004 až 2008 se snížil počet podniků a stájí s kontrolou užítkovosti o 398 a 965 (o 20,2 % a 30,7 %) a pokračoval růst průměrného počtu dojnic připadajících na podnik (o 32 kusů a 14,8 %) a na stáj (o 44 kusů a 32,6 %).

Meziročně došlo v kontrolním roce 2007/2008 k poklesu počtu krav, podniků a stájí v KU o 2,1 %; 5,6 % a 9,8 % při současném zvýšení průměrného počtu krav v podnicích a ve stájích s kontrolou užítkovosti o 3,8 % a 8,5 %. Znamená to, že proces restrukturalizace chovu dojnic a zvyšování průměrného počtu dojnic v podnicích a stájích pokračoval i v roce 2008. Podíl krav zařazených v ČR do KU (více než 95 %) v posledních letech patří mezi nejvyšší v Evropě a ve světě. Proto výsledky a ukazatele zjišťované v rámci KU lze s určitým omezením považovat za platné pro celou populaci dojených krav chovanou v ČR.

V EU je často hodnoceným a srovnávaným ukazatelem struktura podniků s chovem dojnic. Tabulka 2 uvádí členění podniků a stájí v KU podle počtu chovaných krav. Přibližně 93,5 % krav v kontrole užítkovosti se chová v 66,3 % zemědělských podnicích, které vykazují 100 a více krav. V podnicích s více než 500 dojnicemi (v průměru 2,4 stáje na podnik) se chová cca 39 % celkových početních stavů krav v KU. S počtem krav na podnik se zvyšuje počet stájí, ve kterých jsou chovány. Kolem 88 % „kontrolovaných“ krav se chová v objektech s kapacitou 100 a více stájových míst. Ve stájích s kapacitou do 50 míst se chová pouze cca 2,3 % krav v KU. Na malokapacitní stáje (do 10 krav), jejichž podíl dosahuje 3,2 % celkového počtu stájí s chovem "kontrolovaných" dojnic, připadá pouze cca 0,1 % početních stavů krav v KU. Z údajů tabulek 1, 2 a 3 je patrná pokračující restrukturalizace a konsolidace chovů dojených plemen krav.

Tab. 1 Rozsah kontroly užítkovosti v ČR (metoda A)

Rok	Dojnic (průměrný stav)	Krav v kontrole užítkovosti		Metoda kontroly užítkovosti	
		celkem	% ¹⁾	A ₁ (% krav)	A ₂ (% krav)
2004	445 000	425 646	95,7	98,9	1,1
2005	437 947	420 161	95,9	99,1	0,9
2006	422 949	407 348	96,3	99,1	0,9
2007	409 802	398 431	97,2	99,3	0,7
2008	X ²⁾	390 129	X ²⁾	99,3	0,7

¹⁾ z celkového počtu chovaných krav;

²⁾ k datu uzávěrky časopisu nebyly údaje o průměrném stavu dojnic k dispozici.

Tab. 2 Zastoupení podniků a stájí v KU podle počtu chovaných krav v roce 2008 (metoda A)

Počet krav	Podniky (n = 1 574)			Stáje (n = 2 181)	
	podniků (%)	stáji v podniku	podíl krav (%)	stáji (%)	podíl krav (%)
1 až 10	2,4	1,0	0,1	3,2	0,1
11 až 30	8,3	1,0	0,7	6,8	0,8
31 až 50	7,2	1,0	1,1	6,3	1,4
51 až 100	15,8	1,0	4,6	23,8	10,0
101 až 150	10,2	1,1	4,9	13,8	9,1
151 až 200	9,6	1,2	6,6	11,5	10,8
201 až 300	13,5	1,4	13,3	13,6	18,2
301 až 400	11,0	1,4	15,1	10,4	19,4
401 až 500	8,2	1,6	14,4	5,9	14,1
nad 500	13,8	2,4	39,2	4,7	16,1
Celkem	100,0	1,4	100,0	100,0	100,0

Tab. 3 Počet podniků a stájí s chovem krav v kontrole užítkovosti (metoda A)

Rok	Počet podniků	Krav v KU	Krav na podnik	Stáji s KU	Krav ve stáji
2004	1 972	425 646	216	3 146	135
2005	1 844	420 161	228	2 857	147
2006	1 749	407 348	233	2 642	154
2007	1 668	398 431	239	2 417	165
2008	1 574	390 129	248	2 181	179

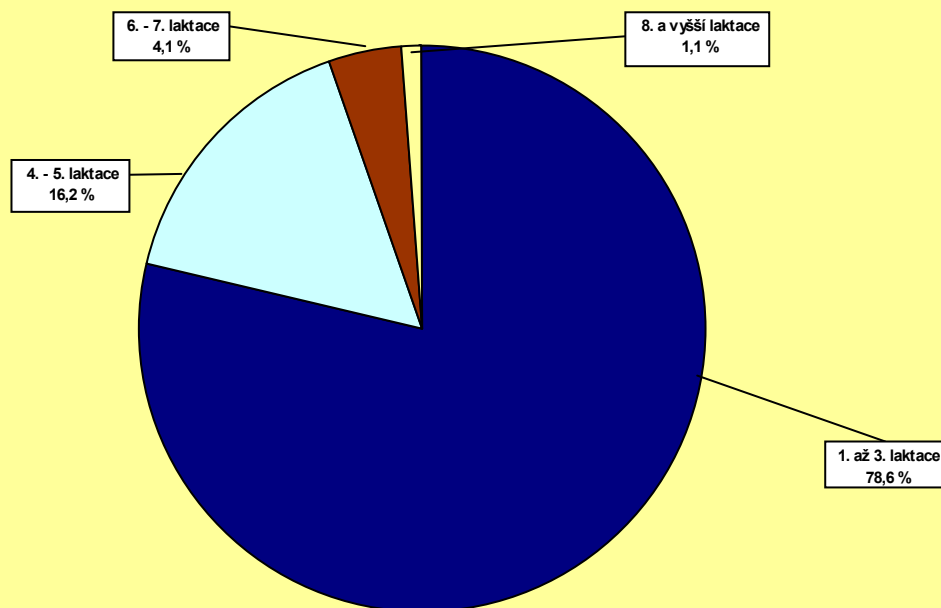
Zvyšování dojivosti je v období let 2004 až 2008 doprovázeno trvalým poklesem tučnosti mléka. Obsah bílkovin nevykazoval s výjimkou roku 2006 výkyvy. Výsledky užítkovosti krav v roce 2008 podle pořadí laktace jsou uvedeny v tabulkách 4, 5 a grafu 1 a výsledky v jednotlivých krajích v tabulce 6. Dosažená dojivost je srovnatelná s dojivostí v celé řadě vyspělých chovatelských zemích. V některých případech ji překračuje.

Tab. 4 Užítkovost krav v KU podle pořadí laktace za rok 2008 (výsledky za metodu A)

Pořadí laktace	Laktací (v tisících)	Mléko kg	Tuk		Bílkoviny		Věk ¹⁾ mezidobí
			%	kg	%	kg	
1.	112,8	7 070	3,88	274	3,35	237	27/10
2.	81,2	7 941	3,85	306	3,34	265	414
3. a další	119,4	7 702	3,89	300	3,31	255	410
Celkem	313,4	7 536	3,88	292	3,33	251	412

¹⁾ věk při prvním otelení (měsíců/dnů), délka mezidobí ve dnech.

Zastoupení krav (v %) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace v roce 2008
(Pramen: Českomoravská společnost chovatelů, a.s.)

Tab. 5 Výsledky kontroly mléčné užítkovosti krav (metoda A)

Rok	Krav ¹⁾	Laktační dny	Mléko (kg)	Tuk		Bílkoviny		Laktóza %
				%	kg	%	kg	
2004	346 877	296	6 662	4,04	269	3,33	222	4,92
2005	338 138	297	6 893	3,96	273	3,33	229	4,95
2006	334 928	296	7 155	3,94	282	3,36	240	4,94
2007	323 020	297	7 365	3,90	287	3,33	245	4,94
2008	313 366	297	7 537	3,88	292	3,33	251	4,97

¹⁾ počet krav s uzávěrkou za normovanou laktaci.

Tab. 6 Výsledky kontroly užítkovosti v roce 2008

Kraj	Krav v KU ¹⁾	Normované Laktace ²⁾	Mléko kg	Tuk %	Bílkoviny %	Bílkoviny kg	Laktóza %	Věk ³⁾	Mezidobí ⁴⁾
Praha	237	196	9 473	3,71	3,21	304	4,96	23/28	396
Středočeský	45 917	36 539	7 910	3,82	3,30	261	4,97	26/17	419
Jihočeský	53 523	43 197	6 935	3,96	3,35	233	4,95	28/24	411
Plzeňský	38 988	30 983	7 204	3,96	3,36	242	4,96	27/27	415
Karlovarský	3 239	2 194	5 450	4,16	3,36	183	4,91	32/26	427
Ústecký	5 070	3 989	7 410	3,84	3,25	241	4,94	27/16	421
Liberecký	10 892	9 026	6 437	4,16	3,32	214	4,94	28/18	399
Královehradecký	32 706	26 807	7 247	3,88	3,33	241	4,95	27/18	407
Pardubický	39 056	32 186	7 303	3,83	3,37	246	4,99	27/16	398
Vysočina	69 990	56 044	7 675	3,88	3,34	256	4,98	27/12	411
Jihomoravský	25 318	20 927	7 668	3,83	3,32	255	4,96	26/15	411
Olomoucký	27 210	21 419	7 876	3,80	3,35	264	4,96	26/15	418
Zlínský	17 121	13 673	8 471	3,89	3,30	279	4,95	26/02	414
Moravskoslezský	20 862	16 186	8 897	3,73	3,26	290	4,99	25/15	424

¹⁾ stavy krav v kontrole užítkovosti v kusech;

²⁾ počet normovaných laktací v kontrole užítkovosti;

³⁾ věk při prvním otelení (měsíce / dny);

⁴⁾ mezidobí ve dnech.

Užitkovost krav v KU v krajích ČR (tabulka 6) koresponduje do jisté míry s výrobní užitkovostí. Zajímavý je rozdíl mezi dojivostí zjištěnou v KU a výrobní (statistikou vykazovanou) užitkovostí krav. V roce 2005 tento rozdíl dosáhl cca 439 kg (6 893 kg a 6 454 kg), v roce 2006 cca 614 kg mléka (7 155 kg a 6 541 kg) a v roce 2007 cca 640 kg mléka (7 365 kg a 6 725 kg). Výsledky výrobní užitkovosti za rok 2008 nebyly k datu uzávěrky komoditní studie k dispozici. Tuto skutečnost lze zdůvodnit rozdílným postupem výpočtu výrobní užitkovosti a při "měření" produkce mléka krav v kontrole užitkovosti, popř. zvýhodněním krav v kontrole užitkovosti zjišťováním produkce mléka za normované laktace. Srovnatelné rozdíly existují i v rámci krajů. Vývoj dojivosti v kontrole užitkovosti uvádí tabulky 4, 5 a graf 1 a porovnání se světem tabulka 17.

V roce 2008 se na počtu normovaných laktací v kontrole užitkovosti podílely ze 44 % plemence českého strakatého plemene, 50,51 % plemence holštýnského plemene a dále byl vykázán podíl 0,4 % krav plemene montbéliarde, 0,08 % krav plemene ayrshire, 0,04 % plemene jersey a 4,97 % ostatních kříženek a plemen (tabulka 7 a graf 3). V porovnání s rokem 2007 došlo v roce 2008 k poklesu podílu počtu normovaných laktací u českého strakatého plemene. U všech plemen v kontrole užitkovosti byl v letech 2006 až 2008 vykázán trend mírného snižování obsahu tuku a bílkovin. Poměrně značná variabilita obsahu bílkovin je zjišťována v individuálních vzorcích mléka krav mezi i v rámci plemen (tabulka 9). U všech plemen v kontrole užitkovosti pokračoval růst dojivosti. Stejně jako v minulých letech přetrvával problém s vysokým podílem krav na prvních třech laktacích (graf 2).

Na posledním kongresu ICAR v roce 2008 byly diskutovány změny v možnostech zjišťování dojivosti, které pokud budou úspěšně schváleny by významně ovlivnily kontrolu užitkovosti a odhad plemenných hodnot. Byl projednáván návrh na možnost využívání výsledků z elektronických mlékoměrů pro kontrolu užitkovosti. Jako nejvhodnější se jeví pro odhad 24hodinové produkce mléka využití údajů z několika předchozích dnů. Jako kritérium pro tento návrh byla využita takzvaná concordance korelace pro řadu denních průměrů. Výsledky ukázaly, že je nutné využít při nejmenším údaje za 3 dny, které předcházejí kontrolnímu dni pro odhad produkce mléka a že nejsou výrazné rozdíly mezi 3, 4, 5, 6 a 7 denními průměry. Dále bylo zjištěno, že korelace byly nezávislé na stádiu laktace a pořadí březosti. Ze sledování vyplývá, že 24hodinová produkce mléka může být odhadnuta ze 3 až 7 denního průměru předcházejícího kontrolnímu dni, při kterém byl odebrán vzorek na obsah tuku a bílkovin (tabulka 8). Výhodou tohoto schématu je dosažení vyšší přesnosti pro produkci mléka v porovnání s údaji získanými za 24 hodin. Přetrvává však problém stanovení obsahu složek a počtu somatických buněk, kdy nelze kombinovat údaje o obsahu složek z kontrolního dne a údaje o produkci mléka získané za několik předchozích dnů. Lze konstatovat, že tento přístup, kdy se využívají údaje o produkci mléka za 3 až 7 dnů předcházejících kontrole užitkovosti, lze využít pouze pro produkci mléka. Produkce tuku, bílkovin a počet somatických buněk musí být získány na základě obsahu složek mléka z kontrolního dne a dojivosti rovněž z kontrolního dne a ne za několik předchozích dnů.

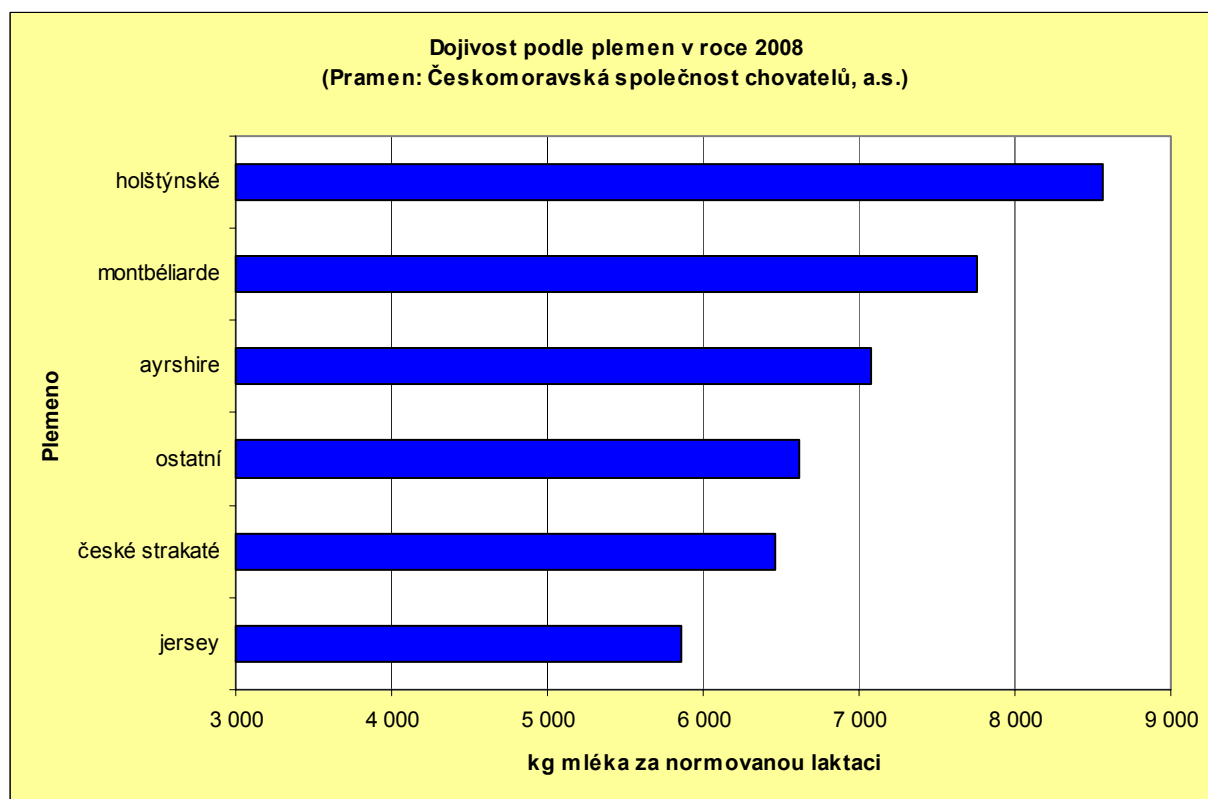
Tab. 7 Výsledky kontroly užítkovosti podle plemen za období 2006 až 2008 (metoda A)

Rok	Laktaci ¹⁾		Mléko kg	Tuk		Bílkoviny		První otelení ³⁾	Mezidobí dnů
	n	% ²⁾		%	kg	%	kg		
Plemeno české strakaté									
2006	152 811	45,6	6 175	4,08	252	3,46	213	28/25	400
2007	144 570	44,8	6 352	4,05	257	3,43	218	28/20	400
2008	137 892	44,0	6 466	4,02	260	3,43	221	28/15	401
Plemeno holštýnské (včetně kříženek z převodného křížení)									
2006	162 951	48,7	8 170	3,83	313	3,28	268	26/25	421
2007	160 349	49,6	8 373	3,79	318	3,25	273	26/17	419
2008	158 277	50,51	8 561	3,77	323	3,26	279	26/12	423
Plemeno montbéliarde									
2006	1 401	0,4	7 892	3,87	306	3,41	269	29/14	402
2007	1 354	0,4	7 719	3,81	294	3,38	261	29/21	404
2008	1 252	0,4	7 758	3,72	289	3,39	263	29/05	396
Plemeno ayrshire									
2006	328	0,1	6 917	4,19	290	3,33	230	30/04	412
2007	296	0,1	6 951	4,17	290	3,34	232	29/16	417
2008	258	0,08	7 075	4,07	288	3,29	233	28/03	428
Plemeno jersey									
2006	185	0,1	6 022	5,73	345	4,04	243	29/28	419
2007	200	0,1	5 803	5,94	345	3,77	219	32/07	415
2008	140	0,04	5 862	5,68	333	3,75	220	29/22	432
Ostatní plemena a kříženy									
2006	17 252	5,1	6 204	4,06	252	3,41	211	28/16	406
2007	16 251	5,0	6 426	4,03	259	3,38	217	28/09	405
2008	15 547	4,97	6 610	4,01	265	3,39	224	27/25	407

¹⁾ počet krav s uzávěrkou za normovanou laktaci;

²⁾ z celkového počtu uzávěrek;

³⁾ věk při prvním otelení (měsíců/dnů).

Tab. 8 Concordance korelace pro rozdílnou řadu denních průměrů

Průměr dojivosti (z počtu dnů)	Concordance korelace
1	0,957
2	0,975
3	0,981
4	0,981
5	0,982
6	0,981
7	0,981
10	0,979
14	0,977

Další důležitou změnou je i projekt ICAR, ve kterém by měla být stanovena pravidla pro možnosti využití analyzátorů mléka na farmách a na dojírnách pro kontrolu užitkovosti. Počítá se s vytvořením pravidel, která by toto umožňovala. Jako příklad lze uvést zařízení Afilab™, které je možné nainstalovat spolu s elektronickým mlékoměrem na dojírnách, a které analyzuje složky v mléce, počet somatických buněk a krev v mléce. Po skončení dojení lze okamžitě získat výsledky rozborů a to každý den. Výhodou tohoto zařízení je:

- analýzy ihned po dojení;
- zvýšení počtu periodických laboratorních testů a tím vynikající přehled o stádě;
- tento koncept lze aplikovat v managementu výživy a pro predikci metabolických chorob a umožňuje zpětně analyzovat příčiny problémů;
- oddělení mléka na základě kvality;
- volný tok mléka;
- snadný přístup k datům;
- přijatelná přesnost pro praktické účely;
- nepřetržitě měření mléka v průběhu dojení;
- nízké náklady na údržbu;
- zařízení tvoří součást systému dojení v dojírně;
- instalace u každého stání v dojírně;
- výhodou je možnost oddělení mléka podle zadaných kritérií a připravuje se možnost detekce mastitid.

Přes nesporné výhody je zatím v praxi dosahována nižší přesnost v porovnání s rutinními analýzami mléka v chovatelských laboratořích.

Tab. 9 Obsah bílkovin vzorků mléka v kontrolním roce 2007/2008

Plemeno	Obsah bílkovin v % / podíl vzorků v %								
	do 2,50	2,51-2,80	2,81-3,00	3,01-3,20	3,21-3,40	3,41-3,60	3,61-3,80	3,81-4,00	4,00 ¹⁾
české strakaté	0,1	1,5	5,2	13,1	21,8	24,1	18,3	9,8	6,1
holštýnské	0,4	4,9	12,2	20,9	23,7	18,8	11,0	5,1	3,0
montbéliarde	0,0	1,3	6,0	15,6	24,1	23,9	16,5	8,1	4,5
jersey	0,0	0,1	0,9	3,4	8,6	15,4	18,1	19,4	34,1
ayrshire	0,3	3,7	11,4	17,7	24,6	20,7	12,8	5,6	3,2
ostatní	0,3	3,3	8,5	16,8	22,1	21,5	14,7	7,5	5,3

¹⁾ a více.

Zajímavý projekt související s obsahem bílkovin a kaseinu uskutečnili autoři Rossoni a kol., 2008, ve kterém byly sledovány možnosti zavedení genetické evaluace pro obsah kaseinu u plemene brown swiss v Itálii. Selektce na kvalitu mléka a obsah složek v mléce je významná zejména pro plemena, z jejichž mléka se vyrábí sýry. Využití mléka plemene brown swiss v sýrařství je v Itálii velice rozšířené. V selekčním indexu využívaném u plemene brown swiss v Itálii (ITE) je zastoupení 45 %

produkce proteinu a 9 % obsahu proteinu. Cílem studie bylo také vyhodnotit vypovídající hodnotu obsahu kaseinu v porovnání s obsahem proteinu. Obsah kaseinu je možné sledovat se současnou přístrojovou technikou. První odhady genetických parametrů pro italské plemeno brown swiss byly získány pouze z malého datového souboru (Ghiroldi a kol., 2004). Proto byl realizován tříletý projekt nazývaný BruCA, který byl financován lokální agenturou s cílem získat větší datový soubor pro odhad genetických parametrů pro obsah kaseinu a jeho vztahu k dalším významným ukazatelům. Cílem bylo také analyzovat možnosti selekce na obsah a produkci kaseinu. Mezi další cíle pak patřil odhad genetického zisku pro obsah kaseinu podle aktuálního selekčního indexu a odhadnutí dopadů možného zařazení obsahu kaseinu a produkce kaseinu jako selekčního kritéria do selekčního indexu ITE.

Tab. 10 Genetické (nad diagonálou) a fenotypové (pod diagonálou) korelace pro vybrané ukazatele¹⁾

Korelace	Mléko kg	Tuk kg	Tuk %	Protein kg	Protein %	Kasein kg	Kasein %	Kasein index	Lak. % ²⁾	Močovina %
Mléko kg		0,895	-0,106	0,867	-0,210	0,956	-0,167	0,140	0,137	0,160
Tuk kg	0,801		0,744	0,864	0,139	0,853	0,190	0,126	0,150	0,104
Tuk %	-0,830	0,05		0,137	0,714	0,217	0,659	0,202	0,143	0,397
Protein kg	0,948	0,796	0,020		0,305	0,996	0,355	0,361	0,134	-0,240
Protein %	-0,254	-0,40	0,278	0,105		0,231	0,991	0,390	0,440	0,102
Kasein kg	0,938	0,753	0,987	0,992	0,970		0,405	0,435	0,189	-0,310
Kasein %	-0,209	-0,24	0,283	0,140	0,967	0,149		0,610	0,156	0,970
Kasein index	0,135	0,146	0,640	0,147	0,130	0,219	0,251		0,730	-0,102
Laktóza %	0,175	0,111	-0,260	0,163	-0,820	0,195	0,410	0,526		0,200
Močovina %	0,040	0,61	0,113	-0,120	0,030	-0,140	-0,050	-0,240	0,890	

¹⁾ kasein index = podíl mezi obsahem kaseinu a obsahem proteinu;

²⁾ obsah laktózy. Zdroj: Rossoni a kol., 2008.

Z výsledků v tabulce 10 je patrné, že byla vykázaná vysoká genetická korelace mezi produkcí kaseinu v kg a mezi produkcí proteinu v kg (0,996). Zajímavé bylo zjištění, že u některých býků existovaly rozdíly. Někteří býci měli plemenné hodnoty pro produkci proteinu +20 kg a pro produkci kaseinu v intervalu mezi 15 až 18 kg. Rozdíly mezi jednotlivými býky byly patrné zejména mezi produkcí proteinu a indexem kaseinu. Býci se stejnou produkcí proteinu vykazovali velkou variabilitu pro index kaseinu. Tato skutečnost byla očekávána, protože index kaseinu se využívá jako ukazatel rozdílu mezi obsahem kaseinu a proteinu. Obdobné rozdíly lze očekávat pro absolutní hodnoty obsahu kaseinu a proteinu. Podle názoru italských autorů by bylo možné využívat tyto malé rozdíly mezi dvěma ukazateli pro šlechtění u plemen, jejichž mléko se využívá pro výrobu sýrů a k eliminaci obsahu dusíku, který není vhodný a žádoucí pro výrobu sýrů. Selektivní odezva pro nové ukazatele je uvedena v tabulce 11. Genetický zisk pro produkci kaseinu je na stejné úrovni jako pro produkci proteinu. Tato skutečnost je dána vysokou genetickou korelací mezi oběma ukazateli (0,996). Avšak genetický progres pro obsah kaseinu je 0,91 směrodatné odchylky za 10 let a je o 30 % vyšší v porovnání s genetickým progresem pro obsah proteinu. Selektivní kritéria v současném indexu ITE ukazují, že je kladen malý důraz na obsah močoviny a laktózy.

V tabulce 12 jsou pak kalkulovány změny v genetickém zisku při změně kritérií a nahrazení obsahu a produkce bílkovin kaseinem jako selektivním kritériem. Genetický zisk se zvyšoval pro všechny tradiční ukazatele kromě obsahu bílkovin, kde došlo k poklesu o 0,06 směrodatné odchylky v průběhu 10 let. Genetický zisk pro obsah kaseinu se zvýšil o 0,11 směrodatné odchylky za 10 let.

Tab. 11 Očekávaný genetický zisk v průběhu 10 let pro nově zavedené ukazatele se současným selekčním indexem¹⁾

Ukazatel	Genetický pokrok	
	Absolutní	Směrodatná odchylka
Kasein %	0,11	0,91
Kasein kg	21,93	1,47
Močovina %	-0,01	0,00
Laktóza %	0,03	0,26
Kasein index	0,38	0,78

¹⁾ současný index ITE s ukazateli charakterizujícími obsah a produkci bílkovin jako selekční kritérium. Odhad genetického zisku pro nové vlastnosti (produkce kaseinu, obsah kaseinu, močovina, obsah laktózy a kaseinové číslo) jako výsledek nepřímé selekce.

Zdroj: Rossoni a kol., 2008.

Od roku 2003 nabízí ČMSCH, a.s. výrobcům kromě rozborů vzorků mléka na obsah tuku, bílkovin, laktózy, somatických buněk a močoviny i stanovení bodu mrznutí, zjištění obsahu inhibičních látek, celkového počtu mikroorganismů a obsahu močoviny v mléce. V tabulce 13 je uveden přehled o počtu somatických buněk ve vzorcích mléka za kontrolní rok 2007/2008. Z výsledků uvedených v tabulce 13 vyplývá, že 64,2 % vzorků mléka od českých strakatých krav vykázalo příznivý obsah somatických buněk (do 200 tis. v 1 ml mléka), současně však v 18,4 % vzorků došlo k překročení hranice 450 tis. v 1 ml mléka. U krav holštýnského plemene byl vykázán mírně nižší podíl analýz do 50 tisíc somatických buněk v 1 ml mléka, ale na druhé straně vyšší počet vzorků, kde byla překročena hranice 800 tisíc a více somatických buněk v 1 ml mléka v porovnání s českým strakatým plemenem. Od roku 2005 mohou chovatelé na webových stránkách ČMSCH, a.s. (<http://www.cmsch.cz>) zjistit výsledky rozboru vzorků z kontroly užítkovosti i pro účely zpeněžení dodaného mléka.

Tab. 12 Rozdíly (genetická směrodatná odchylka) v očekávaném genetickém zisku za deset let mezi ITE se zahrnutím kaseinu jako selekčního kritéria a současným ITE

Ukazatel	Rozdíl směrodatná odchylka
Mléko kg	0,20
Tuk kg	0,08
Tuk %	0,10
Protein kg	0,10
Protein %	-0,06
Kasein kg	0,16
Kasein %	0,11
Kasein index	-0,01
Močovina %	-0,01
Laktóza %	0,13

Zdroj: Rossoni a kol., 2008.

Tab. 13 Počet somatických buněk ve vzorcích mléka v kontrolním roce 2007/2008

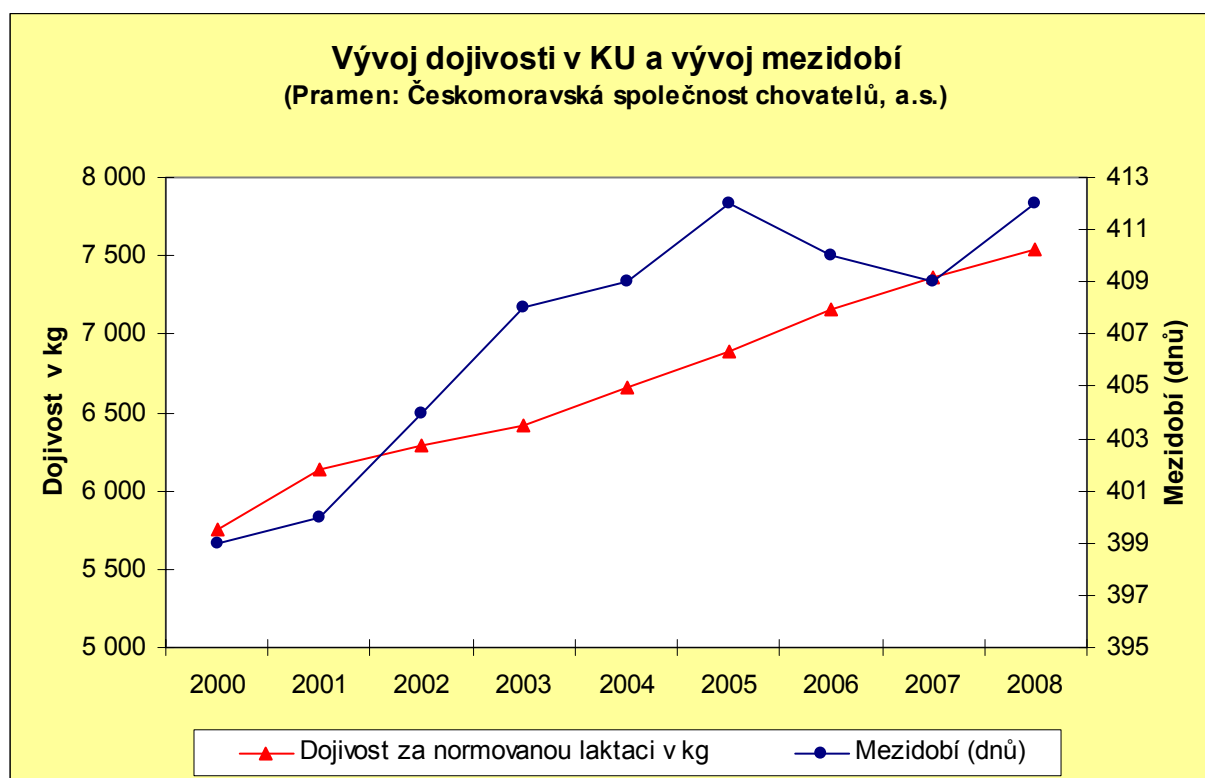
Plemeno	Počet somatických buněk v tisících v 1 ml mléka / podíl vzorků mléka v %							
	do 50	51-100	101-200	201-300	301-450	451-600	601-800	800 a více
české strakaté	26,9	17,8	19,5	9,7	7,7	4,4	3,5	10,5
holštýnské	23,6	17,9	19,5	9,7	7,9	4,5	3,8	13,1
montbéliarde	26,1	18,5	19,4	8,9	7,4	4,3	3,6	11,8
jersey	25,1	22,7	21,2	10,7	6,3	4,3	3,6	6,1
ayrshire	17,5	12,2	17	11,8	10,7	7,2	5,6	18
ostatní	25,1	17,5	19,8	9,7	7,7	4,2	3,6	12,4

V kontrole užítkovosti se také sledují početní stavy a užítkovost ve výrobních oblastech. Z tabulky 14 je patrné, že 58,9 % normovaných laktací bylo uzavřeno v horské výrobní oblasti a 41,1 % v nížinné výrobní oblasti. Dojivost krav v nížinné výrobní oblasti je vyšší, ale na druhé straně byly vykázané příznivější hodnoty obsahu bílkovin, tuku a mezidobí v horské výrobní oblasti. Věk při prvním otelení je dlouhodobě kratší v nížinné výrobní oblasti.

Tab. 14 Výsledky kontroly užítkovosti podle výrobních oblastí

Rok	Vyr. obl. ¹⁾	Krávy		Mléko kg	Tuk %	Bílkoviny		První otel. ²⁾	Mezidobí dnů
		tis.	%			%	kg		
2004	H	205,3	59,2	6 411	4,11	3,35	215	28/19	407
	N	141,6	40,8	7 027	3,95	3,31	233	27/07	413
2005	H	199,9	59,1	6 608	4,04	3,34	221	28/16	410
	N	138,2	40,9	7 304	3,87	3,31	242	27/04	415
2006	H	198,0	59,1	6 875	4,02	3,37	232	28/12	408
	N	136,9	40,9	7 560	3,84	3,33	252	26/25	413
2007	H	190,0	58,8	7 094	3,97	3,35	237	28/03	407
	N	133,0	41,2	7 751	3,82	3,30	256	26/20	412
2008	H	184,5	58,9	7 280	3,93	3,35	244	27/28	410
	N	128,9	41,1	7 903	3,80	3,31	261	26/16	414

¹⁾ H = podhorská a horská, N = nížinná oblast; ²⁾ věk při prvním otelení měsíců/dnů.

Na rozdíl od příznivého vývoje podílu krav v kontrole užítkovosti a struktury stád dojníc se méně příznivě vyvíjí zastoupení krav podle pořadí laktace (tabulka 15 a graf 2). V letech 2004 až 2008 došlo ke zvýšení podílu krav na prvních třech laktacích ze 76,7 na 78,6 %. Průměrné pořadí laktace dosáhlo v letech 2004 až 2008 hodnoty 2,5. Z tabulky 15 jsou dále patrné příznivější výsledky těchto ukazatelů u plemene českého strakatého v porovnání s holštýnským plemenem v plemenných knihách. Z hlediska nákladů na obměnu stáda, dosahování nejvyšší a nejlevnější produkce za laktaci a celoživotní užítkovosti nelze tuto skutečnost hodnotit pozitivně. Vyšší obměna stáda spojená

s vyřazováním krav na nižších laktacích zvyšuje ztrátu z brakování (odpisy) krav a v mnoha případech negativně ovlivňuje ekonomické výsledky výroby mléka, na druhé straně však pozitivně ovlivňuje genetický pokrok v populaci.

Tab. 15 Zastoupení krav (%) v kontrole užítkovosti podle pořadí laktace (metoda A)

Rok	Krav tis. ¹⁾	Pořadí laktace								Průměr ³⁾
		1.	2.	3.	4.	5.	6. – 7.	8. – 9.	10. ²⁾	
2004	425,6	35,1	25,0	16,6	10,1	6,2	5,3	1,4	0,3	2,5
2005	420,2	35,1	25,5	16,8	10,2	5,8	5,1	1,2	0,3	2,5
2006	407,3	35,2	25,7	17,2	10,2	5,6	4,6	1,2	0,3	2,5
2007	398,4	35,6	25,7	17,4	10,4	5,5	4,2	1,0	0,2	2,5
2008	390,1	35,4	25,9	17,3	10,5	5,7	4,1	0,9	0,2	2,5
Pořadí laktace – krávy v plemenné knize										
C ⁴⁾	155,1	30,5	24,5	17,8	12,3	7,5	5,8	1,4	0,2	2,7
H ⁴⁾	198,6	38,1	27,2	17,2	9,3	4,6	2,9	0,6	0,1	2,3

¹⁾ počet krav zapojených v kontrole užítkovosti v tisících;

²⁾ desátá a další laktace;

³⁾ průměrné pořadí laktace v kontrole užítkovosti;

⁴⁾ krávy v plemenné knize, C = plemeno české strakaté, H = plemeno holštýnské.

V tabulce 16 jsou uvedeny příčiny vyřazování v kontrole užítkovosti. V roce 2008 byly příčinou vyřazení u 83,2 % krav zdravotní a u 16,8 % krav zootechnické důvody. Z krav zapsaných v plemenné knize bylo ve stejném roce ze zdravotních důvodů vyřazeno méně českých strakatých krav než holštýnských (tabulka 16).

Tab. 16 Příčiny vyřazování krav v KU v roce 2008¹⁾

Ukazatel	2005	2006	2007	2008		
				celkem	C ²⁾	H ²⁾
Nízká užítkovost	13,4	13,3	12,1	11,6	16,2	8,3
Vysoký věk	1,3	1,2	1,0	0,9	1,6	0,5
Ostatní zootechnické důvody	3,7	3,6	3,7	4,0	3,9	4,1
Zootechnické důvody celkem	18,4	18,1	16,8	16,5	21,7	12,9
Poruchy plodnosti	22,7	22,3	22,9	23,0	23,9	23,0
Těžké porody	10,9	11,5	11,3	11,1	9,6	12,2
Onemocnění vemene	8,4	8,4	8,4	9,0	9,8	8,5
Ostatní zdravotní důvody	39,6	39,7	40,6	40,4	35,0	43,4
Zdravotní důvody celkem	81,6	81,9	83,2	83,5	78,3	87,1

¹⁾ celkový počet vyřazených krav z chovu = 100 %;

²⁾ krávy zapsané v plemenné knize, C – plemeno české strakaté, H – plemeno holštýnské.

Vedle pokračující restrukturalizace lze v roce 2009 očekávat audit ICAR (Mezinárodního výboru pro kontrolu užítkovosti), který prověří kvalitu nabízených služeb v kontrole užítkovosti. Panel inspektorů bude prověřovat tyto tři hlavní okruhy:

- identifikaci (zahrnující identifikaci, ověřování původů a DNA analýzy, prostředky pro identifikaci, vedení záznamů o reprodukci, identifikaci inseminačních dávek, data v kontrole užítkovosti a další oblasti); kontrolu užítkovosti (zahrnující produkci mléka, analýzy mléka, zařízení pro měření mléka v kontrole užítkovosti, zevnějšek, kontrolu zdraví a data pro kontrolu užítkovosti a jejich zpracování);
- odhad plemenných hodnot (který zahrnuje metodologii využívanou pro odhad plemenných hodnot, strategii šlechtění, předevaluační kroky, evaluaci, postevaluační kroky a mezinárodní evaluaci – Interbull).

Tento audit bude vycházet z dokumentů Conditions and Guidelines Relating to the ICAR Certificate of Quality (verze březen 2008), který obsahuje podmínky pro udělování certifikátu kvality a související dokumentaci z ICAR Recording Guidelines v aktuálním znění (pravidla ICAR). Předchozí systém (Pečeť kvality) bude platný do července 2009, kdy bude nahrazen certifikátem kvality. Výhodou pro členské země ICAR, které získají toto významné ocenění bude možnost využívat certifikát kvality, který bude značkou, potvrzující zajištění vysokého standardu poskytovaných služeb celosvětově a marketingový nástroj zajišťující celosvětovou prestiž. Audit bude opakován jednou za tři roky a je nabízen pro organizace ICAR s plným členstvím a pro přidružené členy.

Tab. 17 Kontrola mléčné užitkovosti dojených plemen skotu ve vybraných členských zemích ICAR

Rok	Země	Laktaci ¹⁾	Délka laktace ²⁾	Produkce mléka (kg) ³⁾	Produkce mléka (305 dnů) ⁴⁾	Tuk (%)	Protein (%)	Mezidobí (dny)
2007	Austrálie	655 212	312	6 678	x	4,00	3,30	x
2007	Rakousko	317 570	299	x	6 789	4,14	3,37	x
2007	Belgie - Valonsko	53 092	351	8 120	7 406	3,99	3,35	419
2007	Kanada	289 072	305	x	9 538	3,77	3,22	430
2007	Chorvatsko	62 101	x	x	5 073	4,03	3,30	422
2006	Kypr	x	290	x	7 756	3,40	3,40	x
2007	Dánsko	496 770	365	8 919 ⁷⁾	x	4,24	3,43	x
2007	Estonsko	95 398	337	7 052	7 103	4,10	3,30	421
2007	Finsko	229 671	305	8 795	8 823	4,20	3,47	406
2007	Francie	2 509 615	337	8 085	7 135	3,99	3,38	409
2007	Německo	3 422 769	320	7 867	7 803	4,13	3,42	405
2007	Řecko	28 660	322	8 754	7 601	3,89	x	451
2007	Maďarsko	149 177	298	8 362	x	3,51	3,16	438
2007	Irsko	428 179	298	6 639	x	3,80	3,39	381
2007	Izrael	65 504	357	12 546	11 118	3,62	3,20	419
2007	Itálie	829 975	305	8 484	8 484	3,68	3,30	x
2006	Japonsko	380 375	360	10 031	9 162	4,01	3,32	431
2007	Lotyšsko	92 946	360	5 478	5 420	4,34	3,27	x
2007	Litva	154 560	305	5 863	5 693	4,28	3,36	407
2007	Lucembursko	32 445	x	7 505	x	4,17	3,42	419
2006	Nový Zéland	2 058 206	222	3 974	5 018	4,67	3,64	368
2007	Norsko	160 369	299	6 757	6 429	4,15	3,35	382
2007	Polsko	526 889	305	6 688	6 688	4,22	3,33	426
2007	Slovensko	113 175	296	6 517	6 665	4,02	3,22	424
2007	Slovinsko	79 682	360	6 778	6 016	4,06	3,25	415
2007	Jižní Afrika	124 478	316	6 948	6 948	4,11	3,38	425
2007	Španělsko	329 448	362	10 394	9 028	3,65	3,12	405
2007	Švédsko	315 225	365	9 217 ⁷⁾	x	4,15	3,44	404
2007	Švýcarsko	334 318	316	7 284	7 091	4,00	3,30	399
2007	Nizozemsko	826 346	352	9 278	8 538	4,33	3,46	417
2007	Tunisko	18 335	346	5 451	5 950	3,60	3,17	438
2007	Velká Británie ⁵⁾	502 914	358	9 040	8 070	3,99	3,33	420
2007	Anglie ⁶⁾	163 327	339	9 246	8 067	3,99	3,20	430
2007	Wales ⁶⁾	18 225	337	8 578	7 507	4,14	3,22	432
2007	Severní Irsko	92 620	318	8 012	7 176	3,93	3,19	413
2007	Skotsko	109 349	333	8 740	7 710	3,88	3,20	426
2007	USA	4 338 693	305	10 049 ⁷⁾	x	3,69	3,09	x

¹⁾ počet ukončených laktací v kontrole užitkovosti (je nižší než počet krav v kontrole užitkovosti);

²⁾ délka laktace ve dnech;

³⁾ produkce mléka na krávu v kontrole užitkovosti v kg;

⁴⁾ produkce mléka za 305 dnů v kg;

⁵⁾ chovy, u kterých zajišťuje KU organizace National Milk Record (Anglie a Wales);

⁶⁾ chovy, u kterých zajišťuje KU organizace CIS;

⁷⁾ produkce mléka za rok. Zdroj: ICAR 2008.

Sektor mléka z pohledu EU

Reforma společné zemědělské politiky (reforma CAP) a kontrola finančního zdraví (Health Check) v rámci společné organizace trhu dostaly během roku 2008 konkrétnější podobu.

- Zrušení mléčných kvót do roku 2015 by v souladu se „soft landing“ mělo probíhat postupně. Mléčné kvóty se budou navyšovat o 1% během kvótového roku 2009/10. V roce 2010 Komise vypracuje hodnotící zprávu ohledně situace na trhu s mlékem a mléčnými výrobky pod vlivem navýšení mléčných kvót. Další navyšování kvót o 1% by dle návrhu Komise mělo probíhat každý rok, až do roku 2015. Evropský Parlament navrhuje počkat s návrhem postupu dalšího navyšování kvót až po vydání hodnotící zprávy v roce 2010.

V návaznosti na probíhající „Health check“ jsou diskutována některá další opatření, např.:

- v případě nečinnosti, neuvedou-li producenti na trh během období 12 měsíců alespoň 85 % své kvóty (doposud 70 %), bude nevyužitá kvóta převedena do národní rezervy
- pro 12měsíční období začínající 1.4.2009 a 1.4.2010 bude dávka za překročení kvóty nad 106 % činit 150 % z dávky za překročení kvóty, tzn. 41,745 EUR/100 kg mléka.
- Současná situace na trhu v EU je problematická z hlediska rozdílných potřeb jednotlivých členských států v oblasti produkce mléka a mléčných výrobků. Některé členské státy navyšování kvót odmítají, neboť jejich producenti mléka již nyní, na konci roku 2008, čelí problémům s klesající cenou mléka. Jiné členské státy by navyšování kvót podpořily i ve větší míře, aby bylo možné plně využít nové možnosti na světových trzích.

V souvislosti s nepříznivou situací na trhu se uvažuje i o zavedení tzv. „mléčného fondu“, který by prostředky ušetřené z rozpočtu zemědělství shromažďoval na podporu a restrukturalizaci sektoru mléka.

- Bylo navrhováno zrušení některých podpor a opatření, které se zaváděly pravidelně každý rok např. podpora soukromého skladování, intervenční nákup za pevné ceny, podpora nákupu smetany, másla a zahuštěného másla aj. Tyto podpory by měly být zachovány pouze jako bezpečnostní síť v případě nepříznivé situace na trhu. Pod vlivem současné situace na trhu však Komise schválila zahájení podpory soukromého skladování másla již od 1. 1. 2009.
- Dále ze strany členských států Unie sílí hlasy, které volají po znovuzavedení vývozních subvencí na mléko a mléčné výrobky, a to alespoň na přechodnou dobu, než se situace na trhu stabilizuje. Tyto aktivity zahájily Litva a Lotyšsko již v březnu 2008, kdy situace ve většině států EU nebyla tak dramatická a tržní ceny všech mléčných výrobků se pohybovaly nad cenami intervenčními. Již během července 2008 se nepříznivá situace na trhu s mlékem projevila v Německu, kdy němečtí producenti na protest proti nízkým výkupním cenám mléka vylévali mléko na pole. Již tyto protesty byly signálem, že by měly být podniknuty kroky na podporu producentů mléka a mléčného sektoru vůbec. V listopadu 2008 navrhovalo znovuzavedení vývozních náhrad např. Polsko.

„Mléčný balíček“

1) Školní mléko

Dne 10. 07. 2008 vyšlo nové nařízení (ES) č. **657/2008**, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o poskytování podpory Společenství na mléko a některé mléčné výrobky žákům ve školách.

Nařízení týkající se školního mléka je použitelné od 1. srpna 2008.

V rámci celosvětového boje proti obezitě se Evropská komise rozhodla podporovat konzumaci mléka a mléčných výrobků. Informace o programu podpory konzumace školního mléka a o podpůrných programech v jednotlivých členských státech EU jsou k dispozici na internetových stránkách Komise:

www.ec.europa.eu/agriculture/markets/milk/schoolmilk/index_en.htm

2) Kasein a kaseináty

- Dne 1. srpna 2008 bylo vydáno nařízení Komise (ES) č. **760/2008**, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o povolení používat kasein a kaseináty při výrobě sýrů.

3) Podpora soukromého skladování másla

Dne 29. listopadu 2008 bylo vydáno nařízení komise (ES) č. **1182/2008**, kterým se na rok 2009 stanoví výše podpory stanovené předem soukromého skladování másla.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

Pololetní vývoj stavů krav celkem v kusech - stav ke konci období

Čtvrt.	1989	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. pol.	1 211 962	612 790	585 748	587 105	588 675	590 897	572 696	564 653	581 192	564 073	564 721
2. pol.	1 218 417	589 863	585 233	576 745	577 742	578 926	565 329	559 103	567 854	559 297	

Pramen: ČSÚ, Výsledky živočišné výroby (od r. 1997 - Výsledky chovu skotu a prasat)

Vývoj průměrné denní dojivosti v l/dojnice

Čtvrtletí	1989	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
1. čtvrtletí	10,35	9,98	10,30	10,80	11,20	11,33	12,49	13,47	13,77	15,19	15,53
2. čtvrtletí	11,53	10,99	11,42	11,85	12,28	12,43	13,88	14,31	14,80	16,05	16,29
3. čtvrtletí	11,50	11,04	11,40	11,73	12,41	12,56	13,84	14,10	14,90	15,59	15,91
4. čtvrtletí	10,25	9,87	10,28	10,72	11,09	11,53	12,80	13,13	13,97	14,42	14,93
Rok celkem	10,91	10,48	10,86	11,28	11,75	11,96	13,25	13,76	14,36	15,31	15,67

Pramen: ČSÚ, Výsledky živočišné výroby (od r. 1997 - Výsledky chovu skotu, prasat)

Vývoj průměrné denní dojivosti v l/dojnice

Pololetí	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. pololetí	14,28	15,62	15,91	15,90	16,39	17,20	17,49	18,08	18,59
2. pololetí	14,44	15,0	15,42	15,64	16,43	17,07	17,41	17,81	
Rok celkem	14,36	15,31	15,67	15,77	16,41	17,13	17,45	17,94	

Pramen: ČSÚ, Výsledky chovu skotu

Vývoj výroby mléka v tis. litrech

Čtvrtl.	1989	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
1. čtvrt.	1 149 722	826 047	757 510	725 784	730 969	661 874	648 314	676 203	660 678	663 951	672 709
2. čtvrt.	1 286 829	890 814	832 861	810 656	798 320	713 913	709 910	719 384	696 441	709 060	711 811
3. čtvrt.	1 298 911	876 861	823 954	795 608	806 657	705 676	709 975	705 650	697 955	688 719	696 359
4. čtvrt.	1 157 033	756 249	719 582	699 043	703 344	622 030	648 118	634 991	653 045	640 032	646 698
Rok	4 892 495	3 349 971	3 133 907	3 031 091	3 039 290	2 703 493	2 716 317	2 736 226	2 708 119	2 701 761	2 727 578

Pramen: ČSÚ, Výsledky živočišné výroby (od r. 1997 - Výsledky chovu skotu, prasat)

Vývoj výroby mléka v tis. litrech

Pololetí	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. pololetí	1 357 120	1 373 011	1 384 520	1 337 824	1 296 430	1 362 374	1 355 849	1 347 549	1 368 737
2. pololetí	1 351 000	1 328 750	1 343 058	1 307 839	1 305 982	1 376 402	1 338 528	1 335 970	
Rok celkem	2 708 119	2 701 761	2 727 578	2 645 662	2 602 412	2 738 775	2 694 377	2 683 518	

Pramen: ČSÚ, Výsledky chovu skotu

Vývoj prodeje mléka v tis. litrech

Čtvrtletí	1989	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
1. čtvrtletí	1 048 129	687 315	641 138	612 790	603 622	588 044	586 882	620 246	603 590	621 997	621 667
2. čtvrtletí	1 181 133	759 669	712 463	688 405	665 413	640 565	646 801	659 766	651 557	667 281	662 214
3. čtvrtletí	1 192 330	742 113	690 030	672 368	675 110	634 273	645 445	641 368	650 113	644 913	645 306
4. čtvrtletí	1 051 713	637 345	602 445	590 452	589 587	556 296	590 099	568 574	609 074	597 975	607 001
Rok celkem	4 473 305	2 826 442	2 646 076	2 564 015	2 533 732	2 419 138	2 469 227	2 489 954	2 514 333	2 532 166	2 536 188

Pramen: ČSÚ, Výsledky živočišné výroby (od r. 1997 - Výsledky chovu skotu, prasat)

Ceny zemědělských výrobců (CZV) za mléko I. tř.j. v Kč/1000 l

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1995	6 197	6 457	6 487	6 526	6 549	6 531	6 492	6 405	6 385	6 485	6 600	6 666	6 479
1996	6 756	6 871	6 896	6 918	6 937	6 895	6 872	6 893	6 889	6 948	6 974	6 994	6 901
1997	7 047	7 137	7 126	7 098	7 083	7 079	7 135	7 119	7 146	7 193	7 290	7 359	7 151
1998	7 623	7 928	7 946	7 988	7 966	7 959	7 978	7 914	7 906	7 921	7 761	7 677	7 881
1999	7 668	7 769	7 731	7 566	7 012	6 465	6 645	7 140	7 161	7 113	7 276	7 412	7 246
2000	7 416	7 470	7 482	7 482	7 482	7 473	7 470	7 475	7 475	7 489	7 506	7 502	7 476
2001	7 540	7 670	7 685	7 692	7 729	7 728	7 728	7 731	7 730	7 780	7 879	7 986	7 758
2002	8 066	8 155	8 149	8 145	8 117	8 078	8 052	8 013	7 995	7 998	8 001	8 007	8 049
2003	8 014	7 950	7 914	7 868	7 771	7 723	7 690	7 658	7 651	7 684	7 702	7 746	7 781
2004	7 802	7 841	7 845	7 881	7 899	7 933	7 943	7 969	7 995	8 057	8 165	8 234	7 964
2005	8 259	8 348	8 350	8 359	8 292	8 256	8 201	8 135	8 140	8 148	8 169	8 188	8 237
2006	8 159	8 112	8 058	8 033	7 941	7 857	7 774	7 626	7 617	7 669	7 734	7 789	7 817
2007	7 809	7 807	7 799	7 792	7 803	7 776	7 781	7 924	8 143	8 549	9 471	9 978	8 219
2008	10 098	10 072	10 021	9 733	9 176	8 731	8 468	8 219	7 979	7 815			

Pramen: ČSÚ

CPV sušené odtučněné mléko 25 kg pytel, v Kč/kg

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	39,07	39,05	38,17	37,37	37,08	37,99	38,43	37,90	37,95	39,00	39,71	41,32	38,55
1995	42,39	41,99	43,55	44,63	46,91	47,08	46,97	47,73	49,56	48,95	49,51	48,96	46,55
1996	51,73	51,23	51,21	48,90	48,51	48,14	45,66	45,99	45,36	44,28	45,76	45,92	47,66
1997	46,41	47,89	47,69	47,48	47,77	49,72	50,73	51,79	50,34	51,81	51,80	52,68	49,68
1998	54,03	53,50	50,98	47,12	47,21	46,86	46,32	43,41	42,32	40,12	38,51	38,98	45,98
1999	39,07	39,76	40,67	51,09	47,42	44,35	47,59	46,16	46,35	52,01	55,48	56,40	47,20
2000	59,13	60,61	60,33	62,72	65,01	59,09	66,70	61,68	74,84	77,66	70,90	73,04	65,98
2001	71,51	71,18	71,04	73,87	70,12	70,64	70,76	70,61	68,18	67,32	66,20	62,02	69,45
2002	55,86	57,45	51,82	46,37	45,69	48,09	45,30	50,21	47,16	48,43	55,19	55,82	50,62
2003	46,75	53,35	57,59	54,10	52,20	51,49	50,43	52,64	53,12	53,26	55,86	54,52	52,94
2004	51,77	54,28	53,94	57,96	60,36	60,32	60,88	60,23	60,54	59,86	59,76	62,04	58,50
2005	60,91	58,31	57,53	57,96	57,61	57,54	58,76	58,53	57,86	59,74	57,13	62,59	58,71
2006	55,24	55,30	57,64	56,75	55,13	55,33	55,23	55,66	57,11	57,54	59,36	59,24	56,62
2007	63,63	65,14	65,90	69,25	73,27	77,14	83,94	88,41	89,25	88,68	92,35	82,84	78,32
2008	79,23	74,18	69,35	60,24	55,12	55,57	56,89	56,98	48,97	52,18			

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

CPV sušené plnotučné mléko 26 % tuku, 25 kg pytel v Kč/kg

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Ø za rok
1994	49,20	53,38	52,07	49,39	50,90	50,97	51,49	51,42	51,69	52,38	53,22	53,98	51,64
1995	56,00	56,38	56,11	57,71	57,55	57,59	59,81	58,86	59,99	59,46	59,75	59,63	58,31
1996	58,86	60,03	57,41	59,64	59,11	57,68	56,53	57,40	57,75	56,83	57,69	55,38	57,85
1997	59,84	62,44	62,11	56,16	62,97	63,55	62,45	61,25	61,06	61,14	60,83	56,03	60,82
1998	67,71	69,06	66,16	59,62	57,55	58,94	58,03	57,99	55,76	52,06	52,41	51,47	58,89
1999	55,58	61,05	59,73	67,60	60,00	44,62	49,33	57,36	59,61	59,01	62,92	56,01	57,74
2000	55,61	55,49	56,22	63,76	65,62	66,24	69,39	64,07	71,69	74,17	78,15	70,41	65,90
2001	69,85	71,12	69,71	69,63	68,28	69,91	64,82	67,05	65,13	63,57	65,31	64,35	67,39

Tabulka pokračuje

Dokončení tabulky

2002	53,72	54,16	57,56	55,12	57,67	52,98	55,52	55,86	x	65,89	68,25	59,84	57,87
2003	57,60	65,45	61,93	59,27	57,93	60,72	46,43	61,31	63,29	60,54	65,48	69,41	60,78
2004	63,90	66,21	67,08	68,35	73,88	73,78	73,24	74,50	74,79	73,60	72,06	68,34	70,81
2005	72,85	67,32	75,58	70,25	71,08	x	71,82	70,26	70,34	68,73	67,93	68,10	70,39
2006	x	66,01	63,87	64,23	63,52	63,55	x	63,07	65,07	66,10	x	x	64,42
2007	70,66	71,94	x	72,25	77,79	78,89	95,29	91,72	97,70	100,59	95,39	90,57	85,71
2008	87,31	84,81	79,03	71,40	69,00	68,28	66,94	72,20	61,67				

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe) 6-12

Zásoby másla v tunách - stav ke konci období (ČR)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1994	2 887	2 490	2 035	2 657	3 469	3 489	4 430	4 303	1 319	1 825	1 432	1 006
1995	2 415	3 303	4 337	4 476	5 259	5 140	4 091	3 536	1 966	2 482	2 367	2 440
1996	3 887	4 486	4 695	4 479	3 600	3 167	2 699	2 995	1 754	1 835	1 421	1 438
1997	1 597	1 876	2 199	2 587	2 415	1 958	2 081	1 696	1 266	1 375	1 490	1 596
1998	2 172	2 615	3 601	2 697	3 217	4 096	2 861	3 234	3 502	4 739	3 409	3 361
1999	3 756	7 935	8 840	9 432	6 855	3 954	2 399	2 862	2 921	3 158	3 214	3 133
2000	3 904	4 482	5 464	6 066	5 760	4 619	4 528	5 287	4 910	5 257	4 972	2 869
2001	4 840	5 605	5 378	4 634	4 103	2 946	3 672	3 100	2 322	2 235	2 285	2 044
2002	2 826	2 495	2 687	3 511	3 630	2 929	3 890	3 375	2 148	1 716	1 558	1 801
2003	2 917	2 795	2 339	2 303	2 996	3 217	2 162	1 739	1 549	1 509	2 209	1 762
2004	2 141	2 701	2 645	2 020	2 846	1 738	2 160	1 631	2 118	2 176	2 105	2 206
2005	2 580	2 596	2 759	2 767	2 232	1 275	1 584	1 579	1 683	1 887	1 810	1 828
2006	2 542	2 715	2 498	2 731	2 614	1 976	1 593	1 286	1 167	1 066	1 292	1 069
2007	1 692	2 029	1 724	1 673	1 561	1 175	1 121	1 270	1 584	1 614	1 656	1 736
2008	2 014	2 213	2 373	6 358	2 270	2 124	2 047	2 235	2 362	2 166		

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe 6-12)

Zásoby sušeného mléka celkem (bez kojenc. dětské výživy) v tunách - stav ke konci období (ČR)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1994	10 138	7 648	4 795	4 339	3 724	3 978	4 428	3 410	2 829	3 209	2 776	2 336
1995	4 008	3 977	3 118	3 766	3 690	3 933	4 259	3 679	2 312	2 872	2 436	3 368
1996	3 169	3 262	3 417	3 340	3 066	3 124	4 489	3 751	2 825	2 107	1 893	3 262
1997	2 190	2 530	2 585	2 639	2 942	2 566	2 635	2 804	1 533	1 703	1 254	2 617
1998	2 921	3 260	3 742	2 862	4 080	3 437	4 688	4 255	3 801	3 652	3 103	4 099
1999	5 685	5 538	4 390	4 532	3 596	3 065	2 485	2 706	2 269	2 166	1 527	1 697
2000	2 245	2 349	3 431	3 568	3 378	3 438	4 039	4 390	4 005	3 808	3 474	4 221
2001	4 472	4 015	3 493	4 332	4 630	3 918	3 855	4 361	4 454	4 312	3 761	4 448
2002	4 892	4 532	45 83	3 608	3 514	4 215	3 923	4 568	5 113	5 603	5 696	9 399
2003	8 529	9 474	10 101	9 509	9 638	9 952	8 141	6 242	5 320	5 846	6 069	7 307
2004	5 477	4 614	3 864	1 726	3 593	1 802	3 120	3 758	3 511	3 158	2 080	3 691
2005	5 132	4 826	5 516	6 657	5 218	2 153	3 809	4 045	3 378	3 569	1 775	3 009
2006	4 209	3 936	2 780	2 393	2 678	1 740	2 661	1 585	1 389	1 412	1 019	1 861
2007	2 224	1 994	2 092	2 166	2 177	2 019	2 827	3 088	3 014	2 443	2 334	3 101
2008	2 542	3 232	4 442	5 264	4 805	5 088	5 087	6 367	5 876	5 525		

Pramen: Rezortní statistika Mlék (MZe 6-12)